

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA

RAPORTUL ADMINISTRATORILOR

- 2016 -

CUPRINS

MESAJUL PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE	2
1. DATE GENERALE DESPRE EMITENT.....	4
1.1 Date de identificare raport și emitent	4
1.2 Activități principale.....	4
1.3 Organizare	5
1.4 Acționariat	6
2. SUMAR EXECUTIV.....	7
2.1 Indicatori ai activității operaționale	7
2.2 Indicatori ai rezultatelor financiare	14
2.3 Indicatori ai activității investiționale	17
2.4 Indicatori de performanță managerială	33
3. ANALIZA ACTIVITĂȚII SOCIETĂȚII.....	38
3.1 Analiza activității operaționale	38
3.1.1 Cadrul de reglementare.....	38
3.1.2 Activitatea de transport intern gaze naturale.....	56
3.1.3 Activitatea de transport internațional gaze naturale.....	60
3.1.4 Alte activități.....	62
3.1.5 Evaluarea activității de prestare a serviciului de transport gaze naturale.....	63
3.1.6 Evaluarea activității de proiectare-cercetare.....	73
3.1.7 Evaluarea activității de aprovizionare	77
3.1.8 Achiziții și înstrăinări de active.....	81
3.1.9 Audit intern și extern al activității societății	81
3.1.10 Evaluarea activității de resurse umane și dialog social.....	82
3.1.11 Evaluarea activității HSSEQ	85
3.1.12 Litigii.....	87
3.1.13 Dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial	87
3.1.14 Managementul Riscului	102
3.1.15 Alte aspecte privind activitatea societății	103
3.2 Analiza activității de dezvoltare.....	111
3.2.1 Principalele componente ale infrastructurii SNT	111
3.2.2 Investiții realizate în anul 2016 versus Investiții programate în anul 2016.....	115
3.2.3 Proiecte de dezvoltare	122
3.3 Analiza activității corporative	130
3.3.1 Activitatea pe piața de capital.....	130
3.3.2 Fuziuni sau reorganizări semnificative în timpul exercițiului financiar.....	136
3.3.3 Guvernanța Corporativă.....	136
3.4 Analiza activității financiare.....	164
3.4.1 Poziția Financiară	164
3.4.2 Rezultatul global.....	169
3.4.3 Situația fluxurilor de trezorerie	171
3.4.4 Evaluarea activității privind managementul riscului financiar	172
4. MANAGEMENTUL SOCIETĂȚII.....	176
4.1 Consiliul de Administrație.....	176
4.2 Managementul executiv	177
4.3. Eventuale litigii sau proceduri administrative	179
5. ALTE ASPECTE.....	179
6. DESCĂRCAREA DE GESTIUNE A ADMINISTRATORILOR.....	183

MESAJUL PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

Stimați acționari,
Stimați investitori,

Societatea Națională de Transport Gaze Naturale TRANSGAZ este operatorul tehnic al Sistemului Național de Transport al gazelor naturale și asigură îndeplinirea în condiții de eficiență, transparență, siguranță, acces nediscriminatoriu și competitivitate a strategiei naționale stabilite pentru transportul intern și internațional, dispecerizarea gazelor naturale, cercetarea și proiectarea în domeniul transportului de gaze naturale, cu respectarea legislației și a standardelor naționale și europene de calitate, performanță, mediu și dezvoltare durabilă.

TRANSGAZ este o societate pe acțiuni, listată la Bursa de Valori București și administrată în sistem unitar de Consiliul de Administrație. Potrivit legislației în vigoare privind guvernarea corporativă, Consiliul de Administrație a fost numit de Adunarea Generală a Acționarilor prin metoda votului cumulativ, în data de 10.07.2013 și asigură administrarea societății în conformitate cu **Planul de administrare al societății în perioada 2013-2017**, plan aprobat în unanimitate de acționarii societății prin Hotărârea AGOA nr. 9/23.09.2013.

Conform prevederilor legale, Consiliul de Administrație a delegat conducerea societății directorului general, domnul **Petru Ion Văduva** care, împreună cu managementul executiv, asigură prin planul de management, operaționalizarea direcțiilor strategice aprobate prin planul de administrare al societății.

Planul de administrare al SNTGN Transgaz SA Mediaș este guvernat de atitudine responsabilă, profesionistă și etică în raport cu toate părțile interesate (acționari, angajați, parteneri, comunitate, autorități și instituții ale statului, media, ș.a) și reflectă viziunea strategică a administratorilor referitoare la direcțiile de redefinire strategică și eficientizare a companiei în consens cu cerințele politicii energetice europene privind siguranța și securitatea energetică, competitivitatea și dezvoltarea durabilă dar și cu nevoile și oportunitățile viitoare ale României de a deveni un jucător important pe piața de gaze naturale europeană.

Responsabilizând importanța companiei atât ca motor al activităților din economia națională cât și ca vector de creștere economică a țării, prin rolul său în dezvoltarea sectorului energetic și transformarea României într-o putere energetică a Europei, administratorii companiei se află astăzi în pragul demarării unuia dintre cele mai mari și importante programe de dezvoltare a infrastructurii de transport gaze naturale din România în ultimii 20 de ani, cu proiecte de investiții **estimate la 1,5 miliarde euro**.

În contextul profilării a două noi surse importante de aprovizionare cu gaze naturale, respectiv, **gazele naturale din regiunea Mării Caspice și cele recent descoperite în Marea Neagră**, investițiile propuse de Transgaz în **Planul de dezvoltare al sistemului național de transport gaze naturale pe următorii 10 ani, plan aprobat de ANRE prin Decizia nr.2819/17.12.2014**, reprezintă investiții strategice pentru securitatea energetică și dezvoltarea infrastructurii de transport gaze naturale din România și conformitatea acestora cu cerințele reglementărilor europene în domeniu.

Investițiile propuse vor avea ca rezultat asigurarea unui grad adecvat de interconectivitate cu țările vecine; crearea unor rute de transport gaze naturale la nivel regional pentru transportul gazelor naturale provenite din diverse noi surse de aprovizionare; crearea infrastructurii necesare preluării și transportului gazelor naturale din perimetrele off-shore din Marea Neagră în scopul valorificării acestora pe piața românească și pe alte piețe din regiune; extinderea infrastructurii de transport gaze naturale pentru îmbunătățirea aprovizionării cu gaze naturale a unor zone deficitare; crearea pieței unice integrate la nivelul Uniunii Europene.

Având în vedere programul complex și extins de investiții, Transgaz are în vedere pe lângă sursele proprii, utilizarea unor surse externe de finanțare în condiții avantajoase. În acest sens, compania are un departament profesional de accesare fonduri europene și relații internaționale, cu rol în accesarea fondurilor europene și în dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională. De asemenea, la nivelul Transgaz a fost creat un comitet de finanțare cu rol în atragerea de finanțări de la instituțiile financiare internaționale sau de la alte instituții financiar-bancare precum și de pe piața de capital prin emisiuni de obligațiuni.

Viziunea strategică a celor care astăzi poartă responsabilitatea destinului acestei companii, se axează pe management profesionist, eficace, capabil să facă față provocărilor și constrângerilor, pe dezvoltare și modernizare a infrastructurii naționale de transport gaze naturale, pe competitivitate și valorificare a oportunităților existente și viitoare, astfel încât TRANSGAZ să devină un operator de transport gaze naturale cu recunoaștere pe piața internațională a gazelor naturale, un lider pe piața energetică din regiune, o verigă importantă în lanțul energetic național și european.

Urmărind atingerea dezideratelor propuse privind eficacitatea operațională, optimizarea performanțelor și dezvoltarea durabilă a societății, respectând principiile bunei guvernante corporative, administratorii companiei își vor îndeplini mandatul cu responsabilitate, eficiență, transparență și profesionalism față de toate părțile interesate.

Cu aleasă considerație,

ION STERIAN
Președinte al Consiliului de Administrație

1. DATE GENERALE DESPRE EMITENT

1.1 Date de identificare raport și emitent

Raportul semestrial conform prevederilor art. 227 din Legea nr.297/28 iunie 2004, privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare

Pentru anul încheiat la: 31 decembrie 2016

Data raportului: 17 martie 2017

Denumirea societății comerciale: Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ" SA

Număr de telefon/fax: 0269-803333/0269-839029

Cod de înregistrare fiscală: RO13068733

Număr de ordine în Registrul Comerțului: J32/301/2000

Capital social subscris și vărsat: 117.738.440 lei

Piața reglementată pe care se tranzacționează valorile mobiliare emise: Bursa de Valori București

Principalele caracteristici ale valorilor mobiliare emise de Transgaz: 11.773.844 acțiuni ordinare, nominative, indivizibile, liber tranzacționabile de la 24 ianuarie 2008, cu o valoare nominală de 10 lei/acțiune.

Indicatorii economico-financiari prezentați în acest raport sunt calculați în baza situațiilor financiare întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană (IFRS-UE), conform Ordinului MFP nr. 881/25 iunie 2012 și reglementările contabile aprobate prin Ordinul MFP nr. 1286/1 octombrie 2012 - actualizat.

1.2 Activități principale

Transgaz este o societate comercială pe acțiuni și își desfășoară activitatea în conformitate cu legile române și Actul Constitutiv actualizat. Este societate listată la Bursa de Valori București, simbol bursier - TGN.

Misiunea

SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș este operatorul tehnic al Sistemului Național de Transport (SNT) al gazelor naturale și asigură îndeplinirea în condiții de eficiență, transparență, siguranță, acces nediscriminatoriu și competitivitate a strategiei naționale stabilite pentru transportul intern și internațional al gazelor naturale, dispecerizarea gazelor naturale, cercetarea și proiectarea în domeniul transportului de gaze naturale, cu respectarea legislației și a standardelor naționale și europene de calitate, performanță, mediu și dezvoltare durabilă.

1.3 Organizare

Transgaz s-a înființat în anul 2000, în baza H.G. nr. 334/28 aprilie 2000, *privind reorganizarea Societații Naționale de Gaze Naturale "Romgaz" - S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr 194/04.05.2000.*

Prin H.G. nr. 334/2000, SNGN "Romgaz" SA a fost restructurată și reorganizată, prin divizare, SNGN "Romgaz" S.A. fiind desființată, iar principalele activități din sectorul gazelor naturale au fost separate și organizate în activități distincte.

În urma reorganizării sus menționate, Transgaz a devenit operatorul tehnic al SNT, care răspunde de funcționarea acestuia în condiții de calitate, siguranță, eficiență economică și protecție a mediului.

Prin Ordinul ANRE nr. 3/22 ianuarie 2014 privind aprobarea certificării Societății Naționale de Transport Gaze Naturale "Transgaz" - S.A. Mediaș ca operator de transport și de sistem al Sistemului Național de Transport al gazelor naturale, s-a stabilit ca Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "Transgaz" - S.A. Mediaș să fie organizată și să funcționeze după modelul "operator de sistem independent".

De asemenea, în calitate de operator al SNT, Transgaz are obligația, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 346/2007 privind măsuri pentru asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale și ale reglementărilor Uniunii Europene, să realizeze interconectările cu sistemele similare de transport gaze naturale din țările vecine, în vederea creării condițiilor tehnice și tehnologice pentru asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale.

SNTGN "TRANSGAZ" SA (Transgaz) își desfășoară activitatea în următoarele locații:

- Sediul Transgaz: Municipiul Mediaș, str. Piața C.I. Motaș nr. 1, jud. Sibiu, cod 551130;
- Departamentul Exploatare și Mentenanță: Municipiul Mediaș, str. George Enescu nr.11, jud. Sibiu, cod 551018;
- Departamentul Proiectare și Cercetare: Municipiul Mediaș, str. Unirii nr.6, jud. Sibiu, cod 550173;
- Direcția Operare Piață Gaze București: Municipiul București, Calea Dorobanți nr.30, sector 1, cod 010573;
- Reprezentanța Transgaz – România: Municipiul București, Bld.Primăverii, nr.55;
- Reprezentanță Transgaz Bruxelles – Belgia: Bruxelles, str. Luxembourg nr. 23;
- Departamentul Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale: Municipiul București, Calea Victoriei, nr.155, sector 1, cod 010073.

Transgaz are în componență **9 exploatări teritoriale și o sucursală:**

- **Exploatarea teritorială Arad**, str. Poetului nr.56, localitatea Arad, jud. Arad, cod 310369;
- **Exploatarea teritorială Bacău**, str. George Bacovia nr.63, localitatea Bacău, jud. Bacău cod 600238;
- **Exploatarea teritorială Brăila**, str. Ion Ghica nr.5, localitatea Brăila, jud. Brăila, cod 810089;

- **Exploatarea teritorială Brasov**, str. Grigore Ureche nr.12A, localitatea Braşov, jud. Braşov, cod 500449;
- **Exploatarea teritorială Bucureşti**, str. Lacul Ursului nr.24, sector 6, Bucureşti, cod 060594;
- **Exploatarea teritorială Cluj**, str. Crişului nr.12, localitatea Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400597;
- **Exploatarea teritorială Craiova**, str. Arhitect Ioan Mincu nr.33, localitatea Craiova, jud. Dolj, cod 200011;
- **Exploatarea teritorială Mediaş**, str. George Cosbuc nr. 29, localitatea Mediaş, jud. Sibiu, cod 551027;
- **Exploatarea teritorială Constanţa**, str. Albastră nr.1, localitatea Constanţa, jud. Constanţa, cod 900117;
- **Sucursala Mediaş**, Şoseaua Sibiului nr. 59, localitatea Mediaş, jud. Sibiu.

1.4 Acţionariat

Urmare a OUG nr. 55/19.11.2015 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administraţiei publice centrale şi pentru modificarea unor acte normative a fost înfiinţat Ministerul Economiei, Comerţului şi Relaţiilor cu Mediul de Afaceri, prin reorganizarea şi preluarea activităţilor Ministerului Economiei, Comerţului şi Turismului. Astfel, la data de 29.01.2016 a fost înregistrată la S.C. Depozitarul Central S.A. modificarea datelor de identificare ale titularului de cont Statul Român prin Ministerul Economiei, Comerţului şi Turismului în Statul Român prin Ministerul Economiei, Comerţului şi Relaţiilor cu Mediul de Afaceri.

La sfârşitul anului 2016 structura acţionariatului Transgaz se prezintă astfel:

- 58,5097% - Statul Român reprezentat de Ministerul Economiei, Comerţului şi Relaţiilor cu Mediul de Afaceri - 6.888.840 acţiuni;
- 41,4903% - Free float - 4.885.004 acţiuni din care:
 - 7,4887% persoane fizice – 881.712 acţiuni;
 - 34,0016% persoane juridice – 4.003.292 acţiuni.

Denumire acţionar	Număr acţiuni	Procent %
Statul Român reprezentat de Ministerul Economiei, Comerţului şi Relaţiilor cu Mediul de Afaceri	6.888.840	58,5097
Free float - Alţi acţionari (pers. fizice şi juridice)	4.885.004	41,4903
Total	11.773.844	100,00

Tabel 1- Structura Acţionariatului Transgaz la 31.12.2016

Numărul acţionarilor Transgaz înregistraţi la SC Depozitarul Central SA la sfârşitul anului 2016 este de 7.619 acesta scăzând cu 4,33% (345 acţionari) faţă de finele anului 2015, când erau înregistraţi 7.964 acţionari.

Capitalul social al Transgaz la data de 31 decembrie 2016 este de 117.738.440 lei şi este împărţit în 11.773.844 acţiuni nominative, fiecare acţiune având valoarea nominală de 10 lei.

Transgaz nu a efectuat tranzacţii având ca obiect acţiunile proprii şi ca urmare la sfârşitul anului 2016 compania nu deţinea acţiuni proprii.

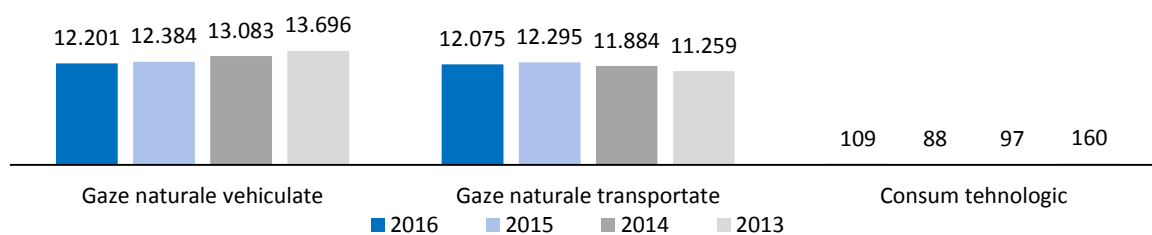
2. SUMAR EXECUTIV

2.1 Indicatori ai activității operaționale

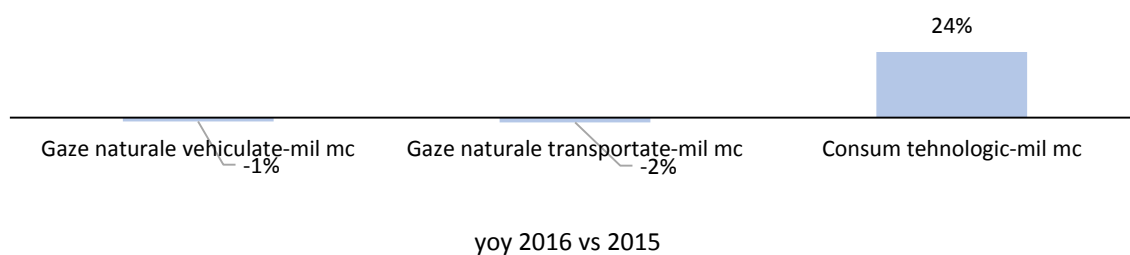
Evoluția cantităților de gaze naturale vehiculate și transportate prin sistemul național de transport gaze naturale (SNT) precum și a consumului tehnologic, în perioada 2013-2016 și anul 2016 comparativ cu anul 2015, este următoarea:

Indicator	UM	2016	2015	2014	2013	+/-	%
0	1	2	3	4	5	6=2-3	7=2/3*100-1
Gaze naturale vehiculate	mii mc	12.201.157	12.383.825	13.082.740	13.696.258	-182.668	-1%
Gaze naturale transportate	mii. mc	12.074.677	12.294.693	11.883.713	11.258.941	-220.016	-2%
Consum tehnologic	mii. mc	108.874	88.103	96.940	160.140	20.771	24%
Pondere consum tehnologic/ gaze vehiculate	%	0,89%	0,71%	0,74%	1,17%		

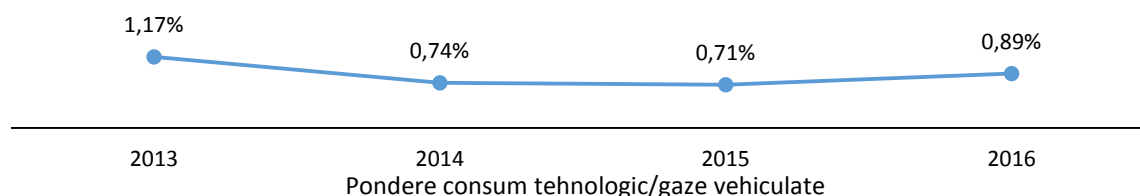
Tabel 2- Evoluția cantităților de gaze naturale vehiculate și transportate și a consumului tehnologic în anul 2016 vs anul 2015

Grafic 1 - Cantități de gaze naturale vehiculate și transportate și consum tehnologic 2016 vs 2015

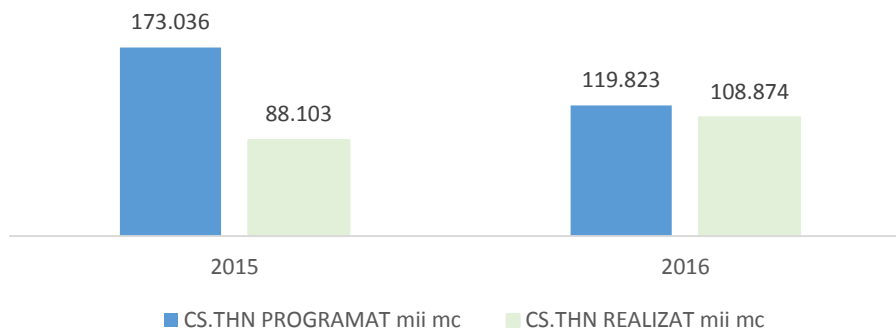
Grafic 2 - Evoluția a cantităților de gaze naturale vehiculate și transportate și a consumului tehnologic 2016 vs 2015

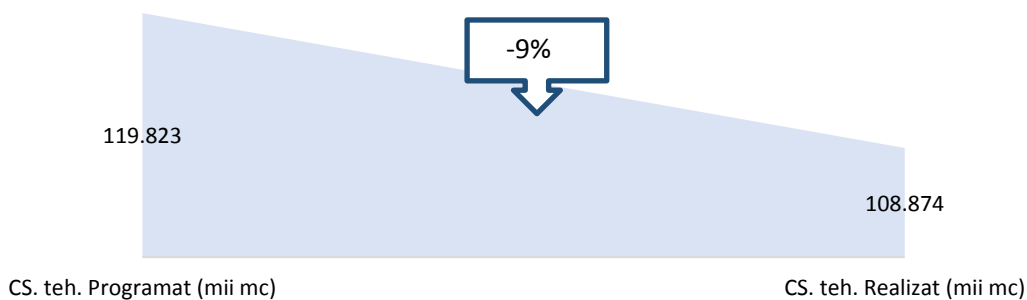
Grafic 3 - Ponderea consumului tehnologic în total gaze vehiculate în perioada 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
CS.THN PROGRAMAT mii mc	296.290	197.600	173.036	119.823
CS.THN REALIZAT mii mc	160.140	96.940	88.103	108.874

Tabel 3 - Cantitățile de gaze naturale cu titlu de consum tehnologic realizate vs programate în perioada 2013 - 2016

Grafic 4 - Evoluția consumului tehnologic realizat vs programat anul 2016 vs 2015

Grafic 5- Nivelul reducerii consumului tehnologic -total realizat vs total programat 2016

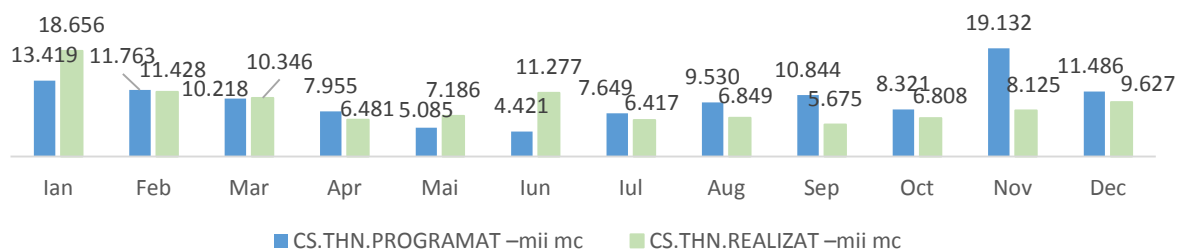
(mii mc)

Cantitățile de gaze naturale cu titlu de consum tehnologic transportate în anul 2016 față de cele programate (lunar)						
	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun
PROGRAM	13.419	11.763	10.218	7.955	5.085	4.421
REALIZAT	18.656	11.428	10.346	6.481	7.186	11.277

(mii mc)

Cantitățile de gaze naturale cu titlu de consum tehnologic transportate în anul 2016 față de cele programate (lunar)							
	Iul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	TOTAL (an)
PROGRAM	7.649	9.530	10.844	8.321	19.132	11.486	119.823
REALIZAT	6.417	6.849	5.75	6.808	8.125	9.627	108.874

Tabel 4 - Cantitățile de gaze naturale cu titlu de consum tehnologic realizate vs programate lunar în anul 2016

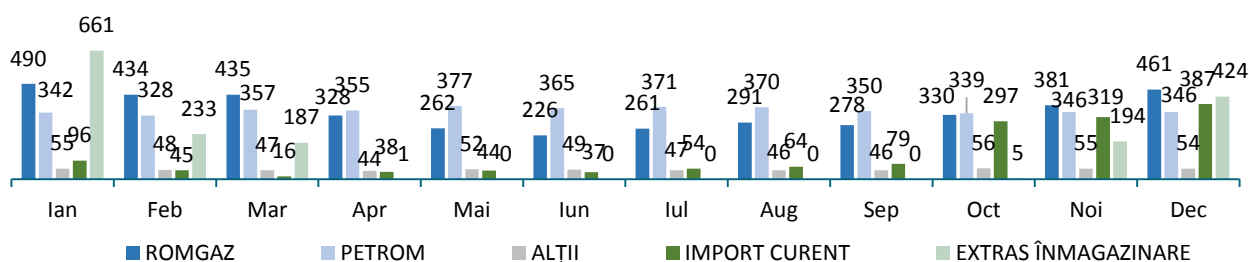
Grafic 6 - Evoluția consumului tehnologic realizat vs programat lunar în anul 2016

Astfel, după cum se poate observa, în anul 2016, comparativ cu anul precedent, evoluția consumului tehnologic pe SNT a înregistrat un trend ascendent, acesta fiind cu 24% mai mare decât cel înregistrat anul 2015 și cu 9% mai redus față de nivelul programat.

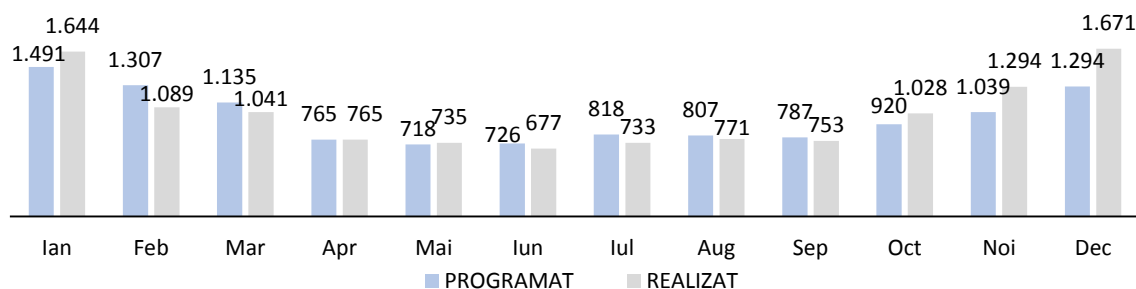
(milioane mc)

Cantitățile de gaze naturale vehiculate în anul 2016 față de cele programate													
	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sep	Oct	Noi	Dec	TOTAL
ROMGAZ	490	434	435	328	262	226	261	291	278	330	381	461	4.177
PETROM	342	328	357	355	377	365	371	370	350	339	346	346	4.247
ALȚII	55	48	47	44	52	49	47	46	46	56	55	54	598
IMPORT CURENT	96	45	16	38	44	37	54	64	79	297	319	387	1.475
EXTRAS ÎNMAGAZINARE	661	233	187	1	0	0	0	0	0	5	194	424	1.705
REALIZAT	1.644	1.089	1.041	765	735	677	733	771	753	1.028	1.294	1.671	12.201
PROGRAMAT	1.491	1.307	1.135	765	718	726	818	807	787	920	1.039	1.294	11.806

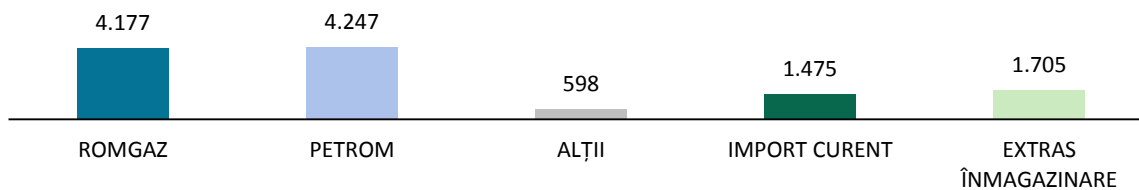
Tabel 5 - Cantitățile de gaze naturale vehiculate prin SNT în anul 2016 față de cele programate (mil mc)

Grafic 7- Cantitățile de gaze naturale vehiculate în SNT în anul 2016, pe surse de proveniență (mil mc)

Grafic 8- Cantități de gaze naturale vehiculate în SNT în 2016 –realizat vs programat (mil.mc)

Grafic 9- Cantitățile de gaze naturale vehiculate în SNT (mil mc), pe surse de proveniență, în anul 2016

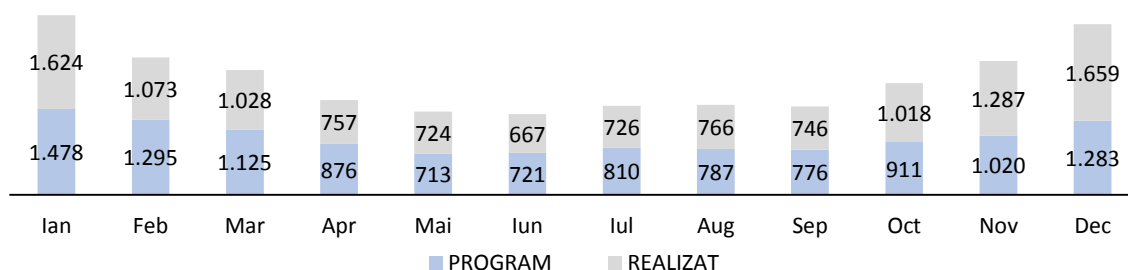
(mii mc)

Cantitățile de gaze naturale transportate în 2016 față de cele programate						
	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun
PROGRAM	1.477.623	1.295.217	1.125.071	875.963	713.052	721.271
REALIZAT	1.624.019	1.073.166	1.028.315	756.549	724.148	666.841

(mii mc)

Cantitățile de gaze naturale transportate în 2016 față de cele programate							
	Iul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	TOTAL
PROGRAM	810.138	787.015	776.166	911.399	1.019.619	1.282.807	11.795.342
REALIZAT	726.243	766.455	745.647	1.017.551	1.286.697	1.659.046	12.074.677

Tabel 6- Cantitățile de gaze naturale transportate la consumatori direcți și distribuții în SNT în anul 2016 realizat (include și cantitatea aferentă injecției) vs program (mii mc)

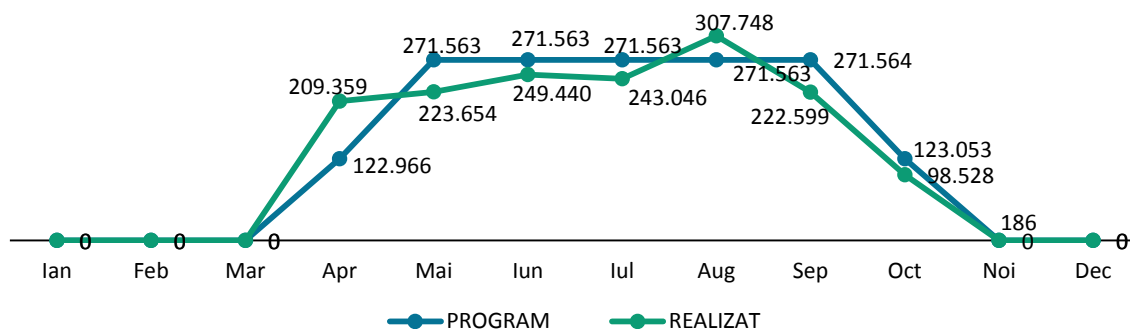
Grafic 10- Cantitățile de gaze naturale transportate la consumatori direcți și distribuții în SNT realizat vs program 2016 (mil.mc)

După cum se poate observa în anul 2016, cantitatea de gaze naturale transportată a fost de 12,07 miliarde mc cu 0,28 miliarde mc mai are față decât cantitatea programată.

(mii mc)

Cantitățile de gaze naturale destinate înmagazinării în 2016 față de cele programate													
	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sep	Oct	Noi	Dec	TOTAL 2016
PROGRAM	-	-	-	122.966	271.563	271.563	271.563	271.563	271.564	123.053	0	0	1.603.835
REALIZAT	-	-	-	209.359	223.654	249.440	243.046	307.748	222.599	98.528	186	0	1.554.560

Tabel 7- Cantitățile de gaze naturale destinate înmagazinării în anul 2016 realizari vs program (mii mc)

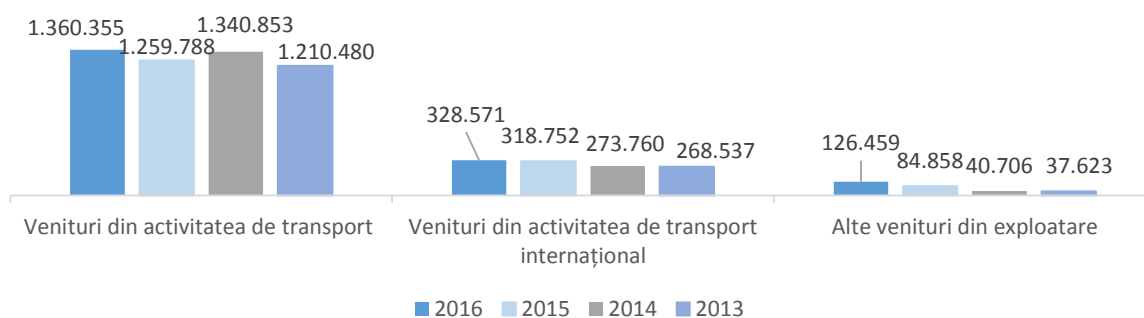
Grafic 11- Cantitățile de gaze naturale destinate înmagazinării în anul 2016 realizari vs program (mil mc)

Cantitățile de gaze naturale înmagazinate anul 2016 s-au situat la aprox. 97% din nivelul programat.

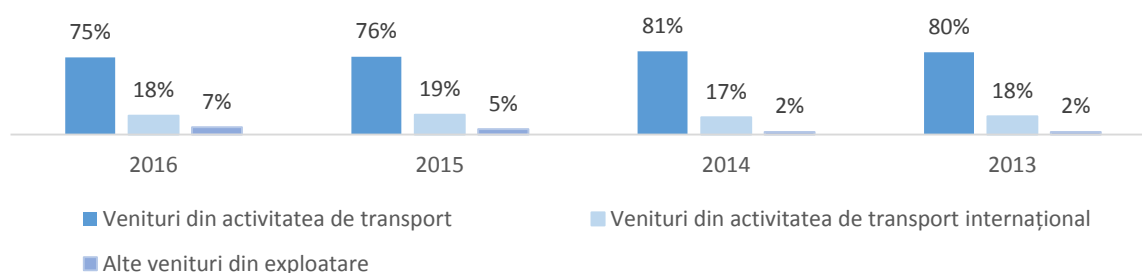
Evoluția comparativă a veniturilor din exploatare, înainte de activitatea de construcții conform cu IFRIC12, obținute de societate în anul 2016 vs 2015 sunt redată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Specificații	Realizat 31 decembrie				Dinamica (%)
		2016	2015	2014	2013	
0	1	2	3	4	5	6=2/3*100
1.	Venituri din activitatea de transport					
	- mii lei	1.360.355	1.259.788	1.340.853	1.210.480	107,98
	- MWh	129.786.374	131.259.673	126.703.188	119.741.363	98,88
	- lei/MWh	10,48	9,60	10,58	10,11	109,21
	- mii mc	12.074.677	12.294.693	11.883.713	11.258.941	98,21
	- lei/1000 mc	112,66	102,47	112,83	107,51	109,95
2.	Venituri din activitatea de transport internațional					
	- mii lei	328.571	318.752	273.760	268.537	103,08
3.	Alte venituri din exploatare					
	- mii lei	126.459	84.858	40.706	37.623	149,02
	TOTAL VENITURI DIN EXPLOATARE înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12					
	Mii lei	1.815.385	1.663.398	1.655.319	1.516.640	109,14

Tabel 8 - Evoluția comparativă a venurilor din exploatare în perioada 2013-2016

Grafic 12 -Structura venurilor din exploatare în perioada 2013 -2016

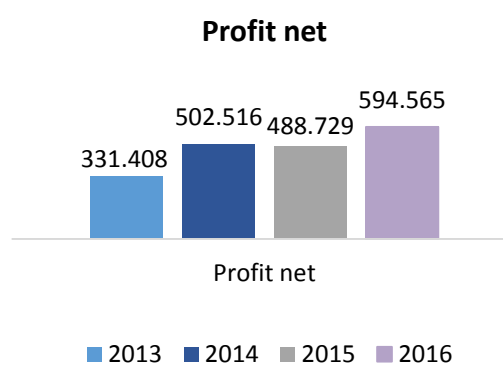
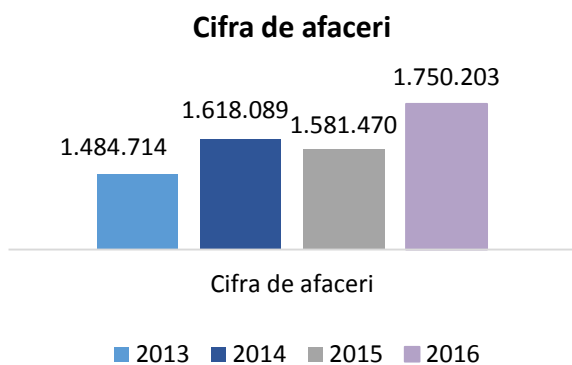

Grafic 13- Ponderea activităților în totalul veniturilor din exploatare 2013 -2016

(mii lei)

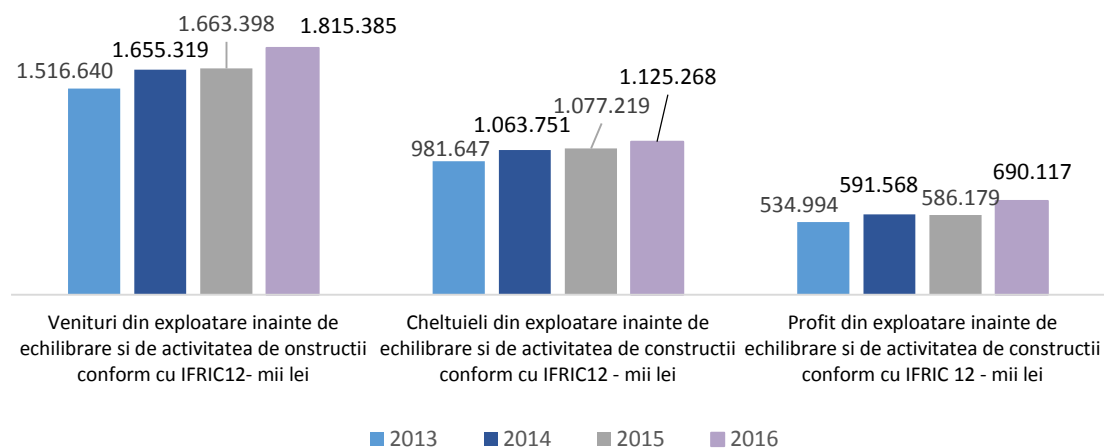
Nr. crt.	Indicator	Realizat 31 decembrie				Dinamica (%)
		2016	2015	2014	2013	
0	1	2	3	4	5	$6=2/3*100$
1	Cifra de afaceri	1.750.203	1.581.470	1.618.089	1.484.714	110,67
2	Venit din exploatare înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12	1.815.385	1.663.398	1.655.319	1.516.640	109,14
3	Cheltuieli de exploatare înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12	1.125.268	1.077.219	1.063.751	981.647	104,46
4	Profit din exploatare înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12	690.117	586.179	591.568	534.994	117,73
5	Venituri din activitatea de echilibrare	57.404	x	x	x	x
6	Cheltuieli cu gazele de echilibrare	56.093	x	x	x	x
7	Venituri din activitatea de construcții conform cu IFRIC12	118.504	211.125	136.635	161.741	56,13
8	Costul activelor construite conform cu IFRIC12	118.504	211.125	136.635	161.741	56,13
9	Pofit din exploatare	691.427	586.179	591.568	534.994	118,33
10	Profit financiar	22.548	20.922	19.019	-108.236	107,77
11	Impozit pe profit	119.410	118.372	108.071	95.350	107,50
12	Profit net	594.565	488.729	502.516	331.408	120,50
13	Rezultatul global total aferent perioadei	593.539	498.940	486.385	335.240	117,83
14	Dividend brut/acțiune	46,33	21,24	21,80	17,58	218,13

Tabel 9 - Evoluția indicatorilor de performanță operațională în perioada 2013 - 2016

Grafic 14–Cifra de afaceri în perioada 2013 - 2016 –mii.lei

Grafic 15–Profitul net în perioada 2013 -2016 –mii.lei

Grafic 16– Evoluția veniturilor, cheltuielilor și profitului din exploatare în perioada 2013 -2016

2.2 Indicatori ai rezultatelor financiare

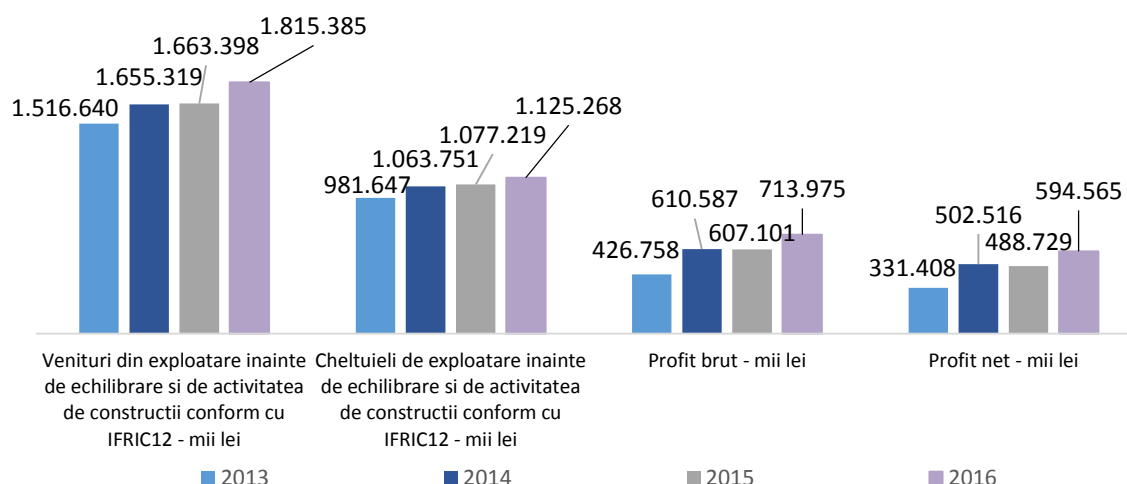
Activitatea economico-financiară a SNTGN Transgaz SA în anul 2016 s-a desfășurat în baza indicatorilor cuprinși în bugetul de venituri și cheltuieli aprobat prin Hotărârea AGOA nr.1/21.03.2016.

Principalii indicatori economico-financiar realizati în anul 2016 comparativ cu anii 2015, 2014 și 2013 se prezintă astfel:

(mii lei)

Nr. crt.	Indicator	Realizări la 31 decembrie				Dinamica (%)
		2016	2015	2014	2013	
		0	1	2	3	
1	Cifra de afaceri	1.750.203	1.581.470	1.618.089	1.484.714	110,67
2	Venituri din exploatare înainte de echilibrare si de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.815.385	1.663.398	1.655.319	1.516.640	109,14
3	Venituri din activitatea de echilibrare	57.404	x	x	x	x
4	Venituri din activitatea de construcții conform cu IFRIC12	118.504	211.125	136.635	161.741	56,13
5	Venituri financiare	32.231	43.237	33.375	40.721	74,54
6	Cheltuieli de exploatare înainte de echilibrare si de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.125.268	1.077.219	1.063.751	981.647	104,46
7	Cheltuieli cu gazele echilibrare	56.093	x	x	x	x
8	Costul activelor construite conform cu IFRIC12	118.504	211.125	136.635	161.741	56,13
9	Cheltuieli financiare	9.683	22.315	14.356	148.957	43,39
10	Profit brut	713.975	607.101	610.587	426.758	117,97
11	Impozit pe profit	125.079	120.772	115.377	99.954	103,57
12	Venituri din impozitul pe profit amânat	5.669	2.350	7.306	4.604	241,23
13	Profit net	594.565	488.729	502.516	331.408	121,66
14	Rezultatul global total aferent perioadei	593.539	498.940	486.385	335.240	118,96
15	Gaze transportate	12.074.677	12.294.693	11.883.713	11.258.941	98,21
16	Cheltuieli de investiții	140.179	239.554	151.776	203.763	58,52
17	Cheltuieli de reabilitare	16.547	20.020	51.752	61.176	82,65
18	Consum tehnologic	84.406	83.146	92.124	95.500	101,52
19	Consum tehnologic mii mc	108.874	88.103	96.940	160.140	123,58

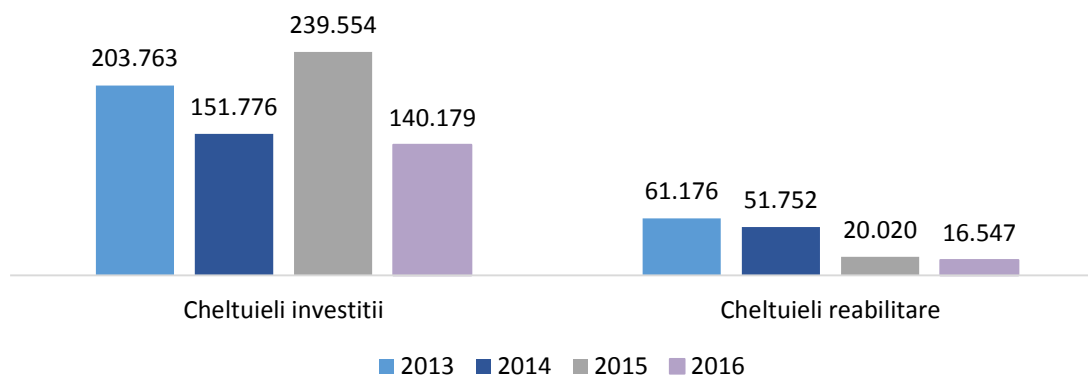
Tabel 10 -Evoluția principalilor indicatori economico-financiar în perioada 2013 - 2016

Grafic 17-Evoluția principalilor indicatori economico-financiari în perioada 2013 - 2016 - mii lei

Transgaz deține statutul de monopol în transportul gazelor naturale din România și vehiculează circa 90% din totalul gazelor naturale consumate. Din totalul veniturilor realizate în anul 2016, circa 17,25% sunt în valută, fiind realizate din activitatea de transport internațional gaze naturale.

La data de 31 decembrie 2016, soldul disponibilităților în conturi bancare ale societății era de 949.293.236 lei, din care 17,12% reprezentau disponibilități denumite în valută, majoritate în EURO.

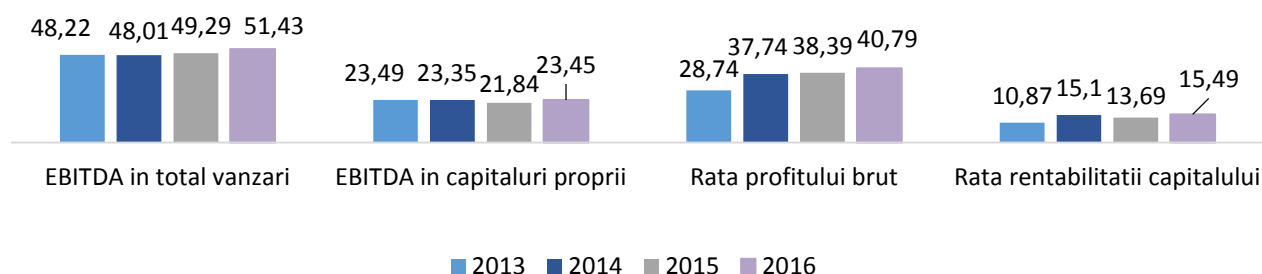

Grafic 18-Evoluția cheltuielilor de investiții și reabilitare în perioada 2013 - 2016 - mii lei

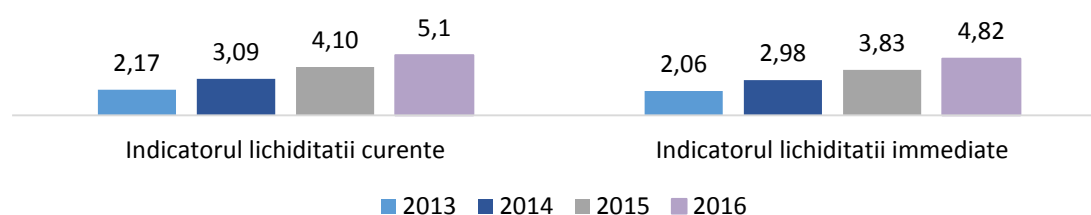
Performanțele Transgaz în perioada 2013 - 2016 se reflectă și în evoluția următorilor indicatori:

Nr. crt.	Indicatori	Formula de calcul	2013	2014	2015	2016
1.	Indicatori de profitabilitate					
	EBITDA în total vânzări	<u>EBITDA</u>	48,22%	48,01%	49,29%	51,43%
		Cifra de afaceri				
	EBITDA în capitaluri proprii	<u>EBITDA</u>	23,49%	23,35%	21,84%	23,45%
		Capitaluri proprii				
	Rata profitului brut	<u>Profitul brut</u>	28,74%	37,74%	38,39%	40,79%
		Cifra de afaceri				
	Rata rentabilității capitalului	<u>Profit net</u>	10,87%	15,10%	13,69%	15,49%
		Capitaluri proprii				
2.	Indicatori de lichiditate					
	Indicatorul lichidității curente	<u>Active circulante</u>	2,17	3,09	4,10	5,10
		Datorii pe termen scurt				
	Indicatorul lichidității imediate	<u>Active circulante - Stocuri</u>	2,06	2,98	3,83	4,82
		Datorii pe termen scurt				
3.	Indicatori de risc					
	Indicatorul gradului de îndatorare	<u>Capital împrumutat</u>	0,79%	0,00%	0,00%	0,00%
		Capitaluri proprii				
	Rata de acoperire a dobânzii	<u>EBIT</u>	187,73	616,54	1.903,61	0
		Cheltuieli cu dobânda				
4.	Indicatori de gestiune					
	Viteza de rotație a debitelor - clienți	<u>Sold mediu clienți x 365 zile</u>	97,57	94,18	99,56	125,88
		Cifra de afaceri				
	Viteza de rotație a creditelor - furnizori	<u>Sold mediu furnizori x 365 zile</u>	22,41	17,61	19,32	17,64
		Cifra de afaceri				

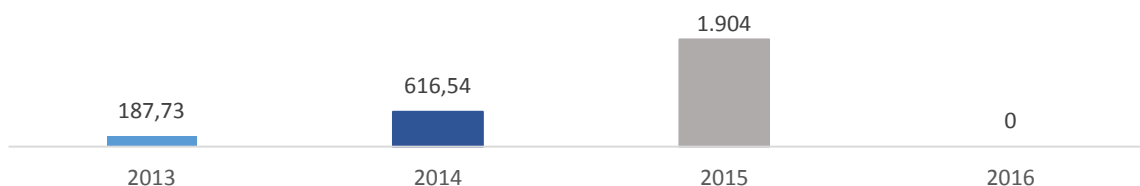
Tabel 11 – Evoluția indicatorilor de profitabilitate, lichiditate, risc și gestiune în perioada 2013 - 2016

Grafic 19 - Evoluția indicatorilor de profitabilitate în perioada 2013 - 2016

Grafic 20-Evoluția indicatorilor de lichiditate în perioada 2013 - 2016

Grafic 21-Evoluția indicatorilor de risc în perioada 2013 - 2016

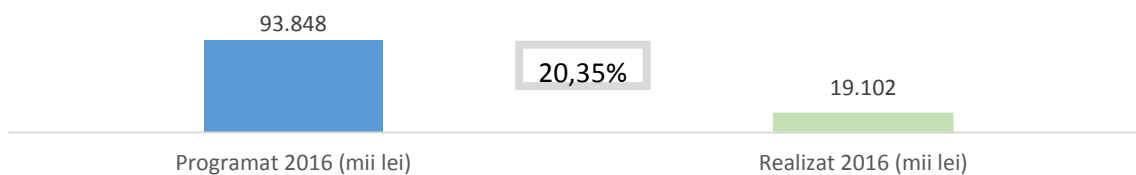
2.3 Indicatori ai activității investiționale

Activitatea investițională din anul 2016 a fost direcționată în principal spre modernizarea și dezvoltarea SNT în vederea îmbunătățirii eficienței, creșterii capacității acestuia și a dezvoltării de noi zone de consum.

Realizarea programului de reparații, reabilitare și asigurare a mentenanței SNT în anul 2016 comparativ cu nivelul programat pentru anul 2016 se prezintă astfel:

Nr. crt.	Denumire capitol	Program 2016	Realizări 2016	%
0	1	2	3	4=3/2*100
Cap. A. LUCRĂRI DE REPARAȚII ȘI REABILITARE A SNT (lei)				
1	Reparații programate conducte magistrale	57.303.444	7.566.291	13,20%
2	Reabilitare Stații Reglare Măsurare (S.R.M.)	1.000.000	653.782	65,38%
3	Reabilitare Noduri Tehnologice	-	-	0,00%
4	Reabilitare Stații Comprimare	-	-	0,00%
5	Reparații construcții speciale aferente SRM-urilor și SCV-urilor	-	-	0,00%
6	Reabilitare Sisteme de protecție catodică (SPC)	340.260	-	0,00%
7	Reparații la instalații și echipamente TC	15.000	-	0,00%
8	Reparații clădiri	3.191.398	276.691	8,67%
TOTAL LUCRĂRI		61.850.102	8.496.764	13,74%
Cap. B. SERVICII DE ASIGURARE A MENTENANȚEI SNT (lei)				
TOTAL SERVICII		31.997.781	10.605.140	33,14%
TOTAL LUCRĂRI + SERVICII (terți) PRRASM		93.847.883	19.101.904	20,35%
Transferuri din RK în investiții			(2.555.397)	
TOTAL REPARAȚII, REABILITARI, SERVICII		93.847.883	16.546.507	17,63%

Tabel 12 - Realizarea Programului reparații, reabilitare și asigurarea mentenanței SNT în anul 2016

Grafic 22- Realizări PRRASM vs Program PRRASM - 2016

Grafic 23- Realizări vs Program PRRASM pe capitole - 2016

Programul de Reparații, Reabilitare și Asigurare a Serviciilor de Mentenanță pe anul 2016 cu o valoare alocată de **93.847.883 lei**, înregistrează un nivel de execuție bugetară pentru anul 2016 de **19.101.904 lei**, reprezentând o îndeplinire a programului în proporție de **20,35%**.

Valorile mici ale capitolului A. "Lucrări de reparații și reabilitări" sunt datorate implicit următoarelor cauze:

- în perioada sezonului rece (noiembrie-martie) nu se programează și nu se execută lucrări de întrețineri curente sau lucrări de racordări care impun întreruperea alimentării cu gaze naturale pentru o perioadă continuă ce depășește 12 ore lucru stipulat și de Legea nr. 346/2007 art.12 (2). Astfel toate lucrările care impuneau oprirea conductelor au fost sistate, pentru a oferi capacitate de transport și siguranță în exploatarea SNT;
- dificultăți întâmpinate la elaborarea documentațiilor de promovare a procedurilor de achiziție;
- dificultăți în obținerea autorizațiilor și avizelor de construire de la instituții și autorități;
- rezilierea unor contracte, încheiate din cauze imputabile constructorilor;
- probleme de acces în teren, în relația cu proprietarii.

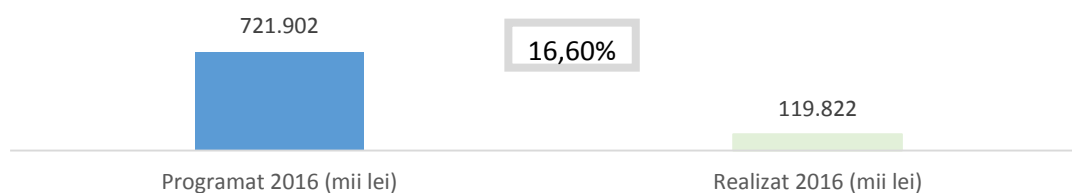
O parte din valorile realizărilor la programul de mentenanță provin din zona **serviciilor de mentenanță** cu caracter corectiv (reparații) și din asigurarea unor materiale și echipamente pentru lucrări contractate. Acestea sunt servicii cu predictibilitate redusă, bugetul pentru acestea fiind unul asigurator pentru cazuri de necesitate.

Realizarea programului de modernizare și dezvoltare investiții în anul 2016, este redat în tabelul următor:

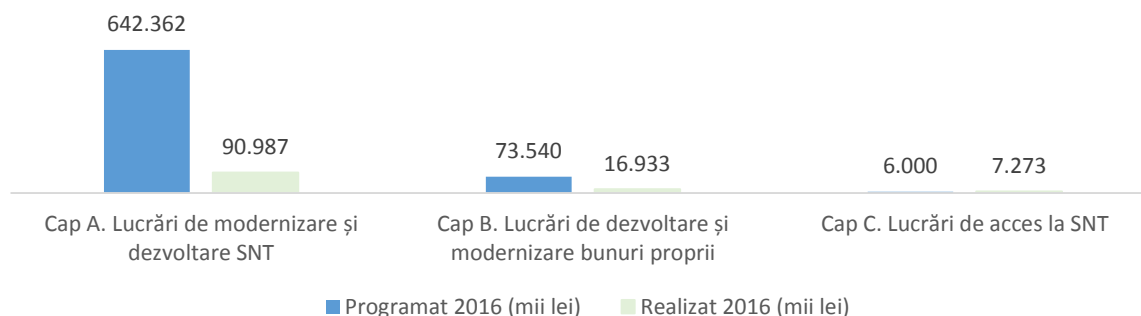
Cap	Categoria de lucrări	Program 2016	Realizat 2016	%
		Valoric (mii lei)	Valoric (mii lei)	
0	1	2	3	$4=3/2*100$
Cap. A	Lucrări de modernizare și dezvoltare a SNT	642.362	90.987	14,16
1.	Modernizarea și re tehnologizarea Sistemului Național de Transport Gaze	42.559	11.378	26,73
1.1.	<i>Modernizare instalații tehnologice aferente Sistemului Național de Transport Gaze (SRM, SCV, PM, NT)</i>	31.500	9.088	28,85
1.2.	<i>Sistem Comandă Achiziții Date</i>	11.059	2.290	20,71
2	Dezvoltarea Sistemului Național de Transport Gaze și instalații aferente	599.803	79.609	13,27
2.1.	<i>Conducte de transport gaze naturale</i>	136.845	26.536	19,39
2.2.	<i>Conducte de interconectare</i>	49.000	45.384	92,62
2.3.	<i>Creșterea capacității de transport</i>	248.010	853	0,34
2.4.	<i>Lucrări de construcții și instalații de suprafață pentru SRM-uri</i>	37.485	1.449	3,87
2.5.	<i>Stații de protecție catodică</i>	785	5	0,64
2.6.	<i>Instalații aferente tehnologiei informației și telecomunicații</i>	121.978	4.543	3,72
2.7.	<i>Lucrări de construcții și instalații de suprafață pentru instalații de odorizare</i>	4.700	589	12,53
2.8.	<i>Instalații și rețele electrice</i>	1.000	250	25,00
Cap. B	Lucrări de modernizare și dezvoltare a bunurilor proprii	73.540	16.933	23,03
1.	Alte lucrări	22.786	2.812	12,34
2.	Lista utilajelor, echipamentelor și dotărilor	50.254	14.037	27,93
3.	Achiziții terenuri	500	84	16,80
Cap. C	Lucrări de acces la SNT	6.000	7.273	121,22
	Lucrări în afara programului (transferuri din PRRASM +anii precedenti)	0	4.629	
TOTAL PMDI		721.902	119.822	16,60
TOTAL PMDI fără BRUA și MOLDOVA		473.892	119.822	25,28
Cheltuieli pentru studii și proiecte		30.038	12.951	43,12
Alte cheltuieli de investiții			7.406	
TOTAL INVESTIȚII		751.940	140.179	18,64

Tabel 13- Realizarea Programului de investiții în anul 2016

Față de valoarea totală a programului de modernizare și dezvoltare investiții de **721.902.260 lei**, valoarea totală a realizărilor este de **119.822.424 lei**, ceea ce reprezintă un grad de realizare de **16,60%**.

Grafic 24- Realizări investiții 2016 vs Program investiții în anul 2016

Grafic 25- Realizări 2016 vs program 2016 ale PMDI pe capitole

Valoarea fondurilor de investiții pentru anul 2016, aprobată în bugetul de venituri și cheltuieli pe 2016, este de 721.902.260 lei. Valoarea realizărilor de 119.822.424 lei include și suma de 7.273.216 lei, ce reprezintă lucrările de racordare la SNT a noi consumatori, din care 2.861.236 lei realizat în baza regulamentului de acces la SNT aprobat prin HG nr.1043/2004 și 4.411.979 lei realizat din fondurile alocate prin programul de investiții pe 2016.

Precizăm că în PMDI au fost alocate sursele de finanțare pentru demararea proiectelor **BRUA și Dezvoltarea SNT în zona de nord - est a României**, precum și asigurarea capacităților de transport spre Republica Moldova, în sumă de **248.010 mii lei**, cea ce reprezintă **34%** din total program, dar efectiv aceste proiecte se vor derula începând cu 2017, după obținerea autorizațiilor de construire.

De asemenea în PMDI s-a inclus, la solicitarea **Departamentului Tehnologia Informației și Comunicații**, investiții aferente tehnologiei informației și telecomunicații (Anexa 5 din PMDI) în valoare de **121.978 mii lei**, ceea ce reprezintă **17%** din total program, dar la final de an valoarea realizărilor a reprezentat doar 4.542,81 mii lei din suma alocată.

În concluzie, sumele alocate pentru BRUA, Moldova și Anexa 5 (din care s-au scăzut realizările) reprezintă un procent de peste 50% din total program.

Cauzele îndeplinirii programului investițional în proporție de doar 16,60% constau în principal, în probleme de natură juridică privind accesul în teren, autorizații neobținute în timp util, schimbarea de către ANRMAP a procedurilor de validare a licitațiilor, ș.a.

În detaliu, cauzele îndeplinirii programului de modernizare și dezvoltare investiții pe anul 2016, în proporție de doar 16,60%, sunt prezentate în Cap.3.2.2.

SCADA

O direcție importantă în ceea ce privește îmbunătățirea calității execuției și eficienței activității operaționale a SNTGN Transgaz SA Mediaș a reprezentat-o implementarea Sistemului de comandă și achiziție date (SCADA), care a constituit și o obligație legală, prevăzută inițial în Art. 25 din Legea Gazelor nr. 351/2004 și reiterată în Art. 130, pct. c. din Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012.

Având în vedere:

- finalizarea implementării proiectului SCADA;
- perioada de garanție/mentenanță ce decurge ca urmare a încheierii Contractului de finanțare 17095/2009;
- perioada de durabilitate ce decurge ca urmare a încheierii Contractului de finanțare 5 T/2012;
- necesitatea unei bune urmăriri tehnologice a interacțiunii sistemelor industriale implementate la nivelul SNT (sistemul SCADA, sisteme de automatizare și control, etc.);

conducerea societății a dispus prin HCA 29/2016 constituirea în cadrul Departamentului de Operare a Direcției Automatizări și SCADA.

Activitățile principale ale UMP SCADA/Direcției Automatizări și SCADA din anul 2016 au fost de implementare a prevederilor contractelor :

Contract furnizare nr.17095/2009 – „Sistemul SCADA pentru sistemul național de transport gaze naturale”:

- la data de 15.01.2016 a fost încheiat cu succes Procesul Verbal de Punere în Funcțiune a „Sistemul SCADA pentru sistemul național de transport gaze naturale”, în urma examinării documentației prezentate, a rezultatelor probelor tehnologice și a cercetării pe termen a lucrărilor executate;
- conform prevederilor Contractului de Furnizare nr. 17095/2009, pe perioada anului 2016, cu continuare până la finalul anului 2018, se desfășoară de către Consorțiu sub directa supraveghere a reprezentanților UMP SCADA/Direcția Automatizări și SCADA activitățile specifice de mentenanță/garanție a „Sistemul SCADA pentru sistemul național de transport gaze naturale”.

Contract de finanțare 5T/2012 – „Implementarea unui sistem de supervizare și de achiziție automată a datelor la nivelul întregului sistem național de transport gaz metan - SCADA”:

- în trimestrul I 2016 au fost elaborate și finalizate documentele aferente Cererii de Rambursare nr.3 - Finală pentru suma de 7.754.616,84 lei, conform specificațiilor Contractului de Finanțare 5T/2012;
- în conformitate cu graficul de rambursare, la data de 26.02.2016 au fost transmise către Organismul Intermediar pentru Energie documente aferente Cererii de Rambursare nr.3 – Finală în valoare de 7.754.616,84 lei, în vederea analizării și aprobării la plată.

Grafic de rambursare:

Cerere de rambursare nr.	Sumă solicitată de rambursare (lei)	Data depunerii
1.	39.146.126,25	-până la 31.03.2013
2.	10.385.059,02	-până la 31.12.2014
3.	7.754.616,84	-până la 29.02.2016
TOTAL	57.285.802,11	

Conform Contract de Finanțare nr. 5T/2012 SNTGN TRANSGAZ SA are obligația monitorizării și raportării anuale a **indicatorilor de rezultat** prevăzuți la art. 7 A(2) pe o perioadă de durabilitate de 5 ani de la data punerii în funcțiune a sistemului SCADA.

În acest sens la finalul anului 2016 au fost identificați și pregătiți spre raportare conform angajamentelor asumate următorii indicatori de rezultat, indicatorii cuantificați încadrându-se în valorile stabilite contractual:

Indicatorii de rezultat	Valoarea la sfârșitul perioadei de implementare a Proiectului	Valoarea la sfârșitul perioadei de mentinere obligatorie a investiției
Reducerea pierderilor din incidente tehnice prin diminuarea duratei de intervenție în vederea eliminării acestora (cu raportare la media anuală din perioada de referință 2008-2011; se estimează o reducere cu 49%)	51%	51%
Reducerea pierderilor din neetanșeități și pori (cu raportare la media anuală din perioada de referință 2008-2011; se estimează o reducere cu 5%)	95%	67,44%
Eliminarea penalităților provenite din prevederi legislative, referitoare la SCADA: - Legea Gazelor nr. 351/2004; - Licența de transport nr. 40/2001.	0 lei	0 lei
Sistem integrat SCADA	1	1

Tabel 14- Nivelul indicatorilor de rezultat la data de 31.12.2016

Contract de servicii nr. 408/2014 “Servicii privind trecerea unui număr de 76 linii de măsurare de la măsurare unidirecțională la măsurare bidirecțională”:

- în luna mai 2016 s-au executat și finalizat procedurile privind Recepția la Terminarea Lucrărilor aferente primului lot de 38 de linii de măsurare bidirecțională aferente Contract de servicii nr. 408/2014 (etapa III din graficul de plăți);
- în luna decembrie 2016 s-au executat și finalizat procedurile privind Recepția la Terminarea Lucrărilor aferente ultimelor 38 linii de măsurare bidirecționale aferente Contract servicii nr. 408-2014 (etapa IV din graficul de plăți).

Participare prin personal specializat la implementarea și recepția sistemelor de automatizare noduri tehnologice:

- Contract 87/23.02.2016 „Modernizare nod tehnologic Ceanu Mare, alimentare cu energie electrică a componentelor de acționare automatizare și supraveghere obiectiv”;
- Contract 224/29.04.2016 „Modernizare Nod Tehnologic Moșu, instalații de automatizare, antiefracție și supraveghere video”.

Participare prin personal specializat în echipe de proiect privind implementarea sistemelor de transmisie date la locație:

- Nod Tehnologic Lețcani (transmitere de date aferente conductei de transport Iași-Ungheni) ;
- SMG Giurgiu (transmitere de date aferente conductei de transport Giurgiu-Ruse) ;
- SMG Negru Vodă Tranzit 1 (transmitere de date aferente conductei Tranzit 1).

Sistem de Transmisie	Valoare alocată (lei)	Valoare decontată (lei)	Procentaj Finalizare
SMG Giurgiu	90.000	90.000	100%
NT Lețcani	45.960	45.960	100%
SMG Negru Vodă	42.960	42.960	100%

Măsurile principale angajate pentru îndeplinirea obiectivelor direcției în anul 2016:

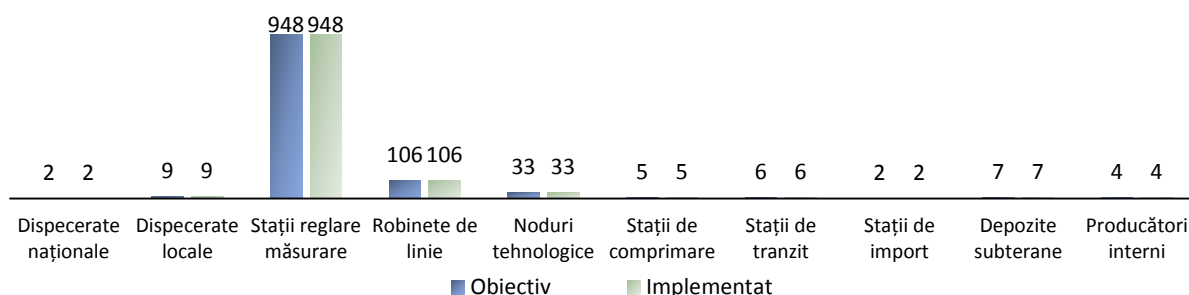
- UMP SCADA/Direcția Automatizări și SCADA a participat la punerea în funcțiune a Sistemului SCADA pentru Sistemul Național de Transport Gaze Naturale SNTGN Transgaz SA, punând la dispoziție teste, documentație necesară;
- UMP SCADA/Direcția Automatizări și SCADA a pus la dispoziție personal tehnic specializat în scopul supravegherii și desfășurării corespunzătoare a mentenanței-garanției sistemului SCADA implementat;
- Direcția Automatizări și SCADA a asigurat întreținerea aplicațiilor software aferente Sistemului SCADA, actualizarea schemelor tehnologice HIGH-LEIT, reparametrizarea noilor echipamente din sistem, definirea unor noi tipuri de rapoarte cerute de utilizatorii, operatorii sistemului SCADA;
- Direcția Automatizări și SCADA a demarat în trimestrul IV al anului 2016 o acțiune de centralizare a tuturor necesităților, solicitărilor de dezvoltare, integrare de noi echipamente în SCADA exprimate la nivelul Exploatărilor Teritoriale;
- În vederea respectării întocmai a prevederilor legale precum și a obligațiilor și angajamentelor/acordurilor la care SNTGN Transgaz SA, în calitatea sa de Operator al Sistemului Național de Transport, este parte semnatară (ordine ANRE, acorduri interguvernamentale, directive europene, etc.), au fost desfășurate la nivelul direcției/departamentului/societății o serie de analize tehnice având drept scop identificarea posibilităților privind dezvoltarea/modernizarea infrastructurii de transport în scopul și în beneficiul unei piețe moderne în domeniul gazelor naturale;
- Direcția Automatizări și SCADA a participat începând cu 2016 la analiza și identificarea modalităților tehnice de dezvoltare/modernizare a punctelor de interconectare a SNT cu alte sisteme de transport, la nivelul integrării sistemelor de automatizări și SCADA;

- Direcția Automatizări și SCADA a achiziționat piese de schimb și accesorii necesare menținerii în parametrii normali de funcționare a echipamentelor SCADA ieșite din garanție.

Realizări principale specifice domeniului de activitate a direcției pentru perioada 2013-2016

- sunt raportate în perioada 2013-2016 ca și executate și terminate toate lucrările furnizate, toate serviciile și produsele recepționate și puse în funcțiune, toate echipamentele tehnologice aferente implementării Sistemului SCADA SNTGN Transgaz SA aflate în directă urmărire și reprezentând activitatea principală a UMP SCADA/Direcția Automatizări și SCADA prin următoarele două contracte:

- Contract de Furnizare nr. 17095/2009 „Sistemul SCADA pentru sistemul național de transport gaze naturale”:

- Contract de servicii 408/2014 „Servicii privind trecerea unui număr de 76 linii de măsurare de la măsurare unidirecțională la măsurare bidirecțională”:

Grafic plăți Contract servicii nr. 408/2014	
Descriere plată	Sumă (Euro – fără TVA)
Avans	388.566,60
Predare documentație	388.566,60
Livrare 38 linii măsurare	259.044,40
Livrare 38 linii măsurare	259.044,40
TOTAL	1.295.222,00

- în vederea implementării “Sistemului SCADA pentru Sistemul Național de Transport Gaze Naturale” SNTGN Transgaz SA a încheiat un contract de finanțare nerambursabilă cu Organismul Intermediar pentru Energie – Contract de Finanțare nr. 5T/2012 “Implementarea unui sistem de supervizare și achiziție automată a datelor la nivelul întregului sistem național de transport gaz metan-SCADA”, care prevedea îndeplinirea unor indicatori de realizare și rezultat;
- implementarea Proiectului/Sistemului SCADA SNTGN Transgaz SA conform Contractului de Finanțare nr. 5T/2012 a fost raportată ca finalizată la data de 15.01.2016-data punerii în funcțiune a “Sistemului SCADA pentru Sistemul Național de Transport Gaze Naturale” prin Contract Furnizare nr. 17095/2009.

O detaliere a gradului de implementare raportat la indicatorii de realizare asumați prin contractul de finanțare, pe tipuri de obiective poate fi regăsită în tabelul următor:

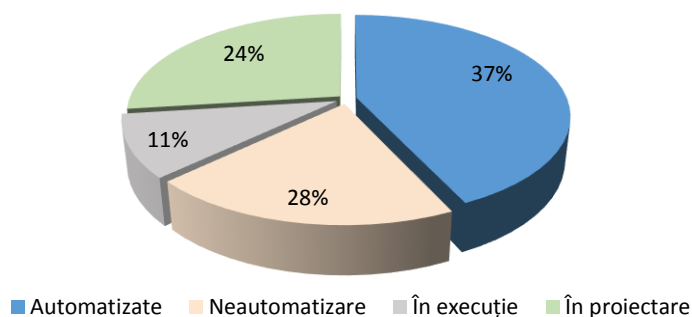
Tip indicator Realizare	În contract	Realizat
Dispeceratul Național Mediaș	1	1
Dispeceratul de gaze naturale București	1	1
Dispecerate Exploataři Teritoriale	9	9
Stații de Reglare Măsurare (SRM)	948	948
Robinete de linie	106	106
Noduri Tehnologice	33	33
Stații de Comprimare	5	5
Stații de Tranzit Internațional	6	6
Stații de Import	2	2
Depozite Subterane	7	7
Producători interni	4	4
TOTAL	1.122	1.122

- participare la echipe de proiect privind obiective SNT care au beneficiat sau se află în plin process de retehnologizare;

Din totalul de 39 Noduri Tehnologice prevăzute inițial a fi implementate în Sistemul SCADA au fost finalizate lucrările privind retehnologizarea/modernizarea:

- Nod Tehnologic Podișor;
- Nod Tehnologic Sâmbotin;
- Nod Tehnologic Paltin;
- Nod Tehnologic Stâlp 89;
- Nod Tehnologic Sărmășel;
- Nod Tehnologic Band;
- Nod Tehnologic Medieșul Aurit.

Situație Noduri Tehnologice retehnologizate

Stadiul realizării acțiunilor/proiectelor privind procesul de automatizare a Sistemului Național de Transport:

Nr. crt.	Acțiunea	Stadiu
1.	Întocmire Proiect Tehnic privind "Instalații de alimentare cu energie electrică și automatizări" pentru 3 stații de comprimare pentru coridorul (BRUA).	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA participă în calitate de membri ai echipei de avizare a documentațiilor primite de la Contractant. (Termen de finalizare conform Contract de Proiectare)
2.	Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe coridorul Bulgaria – România – Ungaria – Austria (BRUA - Proiect tehnic LOT 4 - Automatizare și securizare conductă)	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA au participat în calitate de membri ai echipei de proiectare. Etapă finalizată.
3.	Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe coridorul Bulgaria – România – Ungaria – Austria. Tronson RECAȘ-HORIA automatizare și securizare conductă.	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA au participat în calitate de membri ai echipei de proiectare. Etapă finalizată.
4.	Automatizare și alimentare cu energie electrică Nod Tehnologic Moșu	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA sunt membri în cadrul echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. Termen de finalizare: 26.02.2017
5.	Automatizare și alimentare cu energie electrică Nod Tehnologic Ceanu Mare	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA participă în cadrul echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. Termen inițial finalizare: 21.11.2016 S-a prelungit termenul de finalizare. Noul termen estimat de finalizare: 31.03.2017. În curs de finalizare.
6.	Automatizare și alimentare cu energie electrică Nod Tehnologic Sâmbotin	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA participă în cadrul echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. În curs de finalizare.
7.	Pregătire Stație de Măsurare Gaze Giurgiu în vederea punerii în funcțiune - Instalații de alimentare cu energie electrică și automatizări	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA au participat în calitate de membri ai echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. Finalizat: 14.09.2016
8.	Sistem de transmisie date și integrare în SCADA a echipamentelor din Stația de Măsurare Gaze Giurgiu	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA au participat în calitate de membri ai echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. Termen de finalizare: 2017 Recepție efectuată. Urmează programare PIF. În curs de finalizare.
9.	Modernizare sistem de supervizare Stație de Măsurare Gaze Negru Voda Tranzit 1	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA au participat în calitate de membri ai echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. Finalizat: 31.10.2016
10.	Finalizare integrare a sistemelor de supervizare măsurare gaze naturale la Stația de Măsurare Gaze Ungheni	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA au participat în calitate de membri ai echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. Finalizat: 23.09.2016

Nr. crt.	Acțiunea	Stadiu
11.	Adaptarea la teren a Stație de Reglare Măsurare Oradea I - Instalații de alimentare cu energie electrică și automatizare	Reprezentanții Direcției Automatizări și SCADA au participat în calitate de membri ai echipei de urmărire a lucrărilor de proiectare și execuție. Termen de finalizare: martie 2017
12.	Participare la recepții privind punerea în funcțiune a instalațiilor de automatizare și alimentare cu energie electrică aferente Nodurilor Tehnologice: Band, Sărmașel și Stației de Import Gaze Medieșu Aurit	Termen de finalizare: 2016/2017

Situația cheltuielilor totale pentru investiții se prezintă astfel (mii lei):

	Program 2016	Realizat 2016
Investiții, din care:	751.940	140.179
-Lucrări de acces la SNT	6.000	7.273
TOTAL CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII	751.940	140.179

Tabel 15-Situația cheltuielilor totale pentru investiții (mii lei)- 2016

Investițiile realizate au fost finanțate din următoarele surse (mii lei):

	Program 2016	Realizat 2016
▪ Profit net repartizat pentru finanțări proprii	192.689	31.604
▪ Amortizare și deprecieri	164.920	160.745
▪ Cheltuieli nemonetare		102.825
▪ Fonduri europene	282.364	135.509
▪ Surplus an precedent	613.724	594.534
TOTAL SURSE DE FINANȚARE	1.253.697	1.025.217

Tabel 16-Surse de finanțare a investițiilor (mii lei) 2016

Activitatea privind accesarea fondurilor europene

Activitatea de accesare a fondurilor comunitare în anul 2016 s-a desfășurat preponderent pentru:

- identificarea posibilităților de finanțare din perioada următoare, în baza programelor promovate direct de Comisia Europeană cât și prin programele de finanțare gestionate de Autoritățile de Management din România;
- susținerea proiectelor TRANSGAZ cu potențial finanțabil din Fonduri Structurale;
- colaborarea interdepartamentală în vederea întocmirii documentației necesare întocmirii Cererilor de Finanțare și de transmitere a informațiilor în vederea cunoașterii mecanismelor de acordare a finanțărilor europene;
- pregătirea Cererilor de Finanțare și a documentațiilor aferente;
- pregătirea documentelor aferente Cererilor de plată intermediare/finale;
- urmărirea/monitorizarea investițiilor care beneficiază de finanțare comunitară;

- colaborarea interinstituțională cu ministerele de linie (Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, Ministerul Energiei, Ministerul Fondurilor Europene) și instituțiile finanțatoare.

S-au analizat documentele aferente aplicației întocmite de EUSTREAM pentru Acțiunea "Feasibility Study for the Eastring project". Acțiunea este introdusă și coordonată de Eustream ca un singur promotor, 100% acționar al Eastring B.V., pe bază de acord reciproc și cu sprijinul deplin al celorlalți trei promotori de proiecte în cauză: FGSZ Zrt. (HU), SNTGN Transgaz SA (RO) și Bulgartransgaz AED (BG).

Dintre principalele realizări obținute în anul 2016 (unele dintre acestea în colaborare cu alte compartimente ale companiei) pot fi amintite:

Pentru proiectele care au obținut finanțare nerambursabilă din fonduri europene, aflate în implementare s-au desfășurat următoarele activități:

- întocmirea de rapoarte, adrese, documente, care au fost transmise periodic (rezultate din obligațiile Contractelor de finanțare) Organismelor finanțatoare, Comisiei Europene și Autorității de Management/Organismul Intermediar pentru Energie, pentru gestionarea proiectelor TRANSGAZ beneficiare de granturi Europene, în conformitate cu prevederile din Deciziile/Contractele de finanțare;
- întocmirea de informări cu privire la punctele de vedere privind elemente sensibile constatate și implicațiile unor eventuale modificări ale Contractelor de execuție lucrări, în corelare cu prevederile Deciziilor/Contractelor de finanțare;
- asigurarea asistenței, colaborării, furnizării de informații suplimentare diverselor forme de evaluare/verificare la care au fost supuse proiectele cu finanțare europeană nerambursabilă.

Proiectul " Interconectare România - Bulgaria "

Proiectul de interconectare România - Bulgaria este singurul proiect prin care se poate asigura transportul gazelor naturale din traseul sudic al gazelor Azerbaidjan-Turcia-Grecia spre Austria, prin tranzitarea Bulgariei și segmentul de pe teritoriul României, „Conducta de gaz din Bulgaria în Austria, via România și Ungaria” (BRUA - PCI 7.15, proiect de interes comun conform primei liste PCI) are o importanță deosebită la nivel regional, astfel încât, după punerea în funcțiune, conducta va asigura integrarea surselor de gaze naturale din Coridorul Sudic cu piețele din Europa Centrală și de Vest.

În data de 4 noiembrie 2016, s-a finalizat subtraversarea Dunării cu **Conducta Principală** DN 500 în lungime de 2100 metri, lucrările fiind derulate în baza contractului de execuție semnat cu SC Habau PPS. Deși în contractul de finanțare termenul de finalizare al lucrărilor este 31.12.2016, prin utilizarea de către constructor a unei tehnologii avansate, alegerii unor soluții tehnice adaptate particularităților subsolului din zona de subtraversare, lucrările de foraj și tragere a conductei, probele de presiune, cuplarea conductei, inclusiv punerea în funcțiune a acesteia au fost finalizate mai devreme.

La data de 22 decembrie 2016 a fost finalizată, probată, recepționată și pusă în funcțiune **Conducta de Rezervă**, fiind create condițiile tehnice pentru asigurarea fluxului bidirecțional de gaze naturale dintre România spre Bulgaria, dimensionat la un debit maxim de 1,5 miliarde mc/an. Stațiile de Măsurare Gaze (SMG-urile) atât la noi cât și la bulgari au fost construite cu posibilitate de măsurare a curgerii gazelor în ambele direcții, astfel încât, după semnarea Acordului de Interconectare și aprobarea metodologiei de rezevare de capacitate, se pot efectua activități de import și export. Lungimea efectivă a fiecărei subtraversării este de 2,1 km de la grupul de robinete Comasca până la grupul similar de la Marten (Bulgaria).

Interconectorul România-Bulgaria a fost estimat a se realiza la un cost total eligibil de 23 milioane euro, din care 10,9 milioane euro alocate lucrărilor de pe teritoriul României și 12,8 milioane euro lucrărilor de pe teritoriul Bulgariei. Valoarea alocată a asistenței financiare nerambursabile pentru implementarea întregului proiect este de 8,9 milioane euro.

Interconectorul România-Bulgaria, prin lungimea subtraversării Dunării, este cea mai mare lucrare de acest gen din România și Europa până la acest moment.

Proiectul "Întocmirea Proiectelor Tehnice la 3 Stații de Comprimare de pe traseul PCI 7.1.5"

TRANSGAZ a depus în data de 19 august 2014 o aplicație la Organismul finanțator - INEA (*Innovation and Networks Executive Agency - Bruxelles, Belgia*) pentru obținerea unei finanțări nerambursabile pentru serviciile de întocmire a "Proiectului Tehnic pentru 3 stații de comprimare aferente coridorului BRUA, PCI 7.1.5. - sectorul românesc"

În baza aplicației depuse la INEA pentru obținerea finanțării nerambursabile, în data de 13.05.2015 TRANSGAZ S.A. a semnat Contractul de Finanțare nr. INEA/ CEF/ ENER/ M2014/ 0025, cu o valabilitate extinsă (*termen sub rezerva acceptului finanțatorului*), până la data de 30.06.2017.

Ca urmare a prevederilor Contractului de Finanțare s-a virat către beneficiarul TRANSGAZ, un avans de 30% (455.802,60 €) din valoarea procentului de finanțare nerambursabilă de 50% (1.519.342,00 €) calculată la valoarea eligibilă estimată.

La data de 18.07.2015, a fost lansată procedura de achiziție a serviciilor în vederea întocmirii „Proiectului Tehnic pentru 3 stații de comprimare aferente coridorului BRUA, PCI 7.1.5 - sectorul românesc” și publicată în SEAP. În urma licitației, a fost desemnată câștigătoare firma de către GBP PANGAZ Sp. zo.o – Polonia , contractul fiind semnat în data de 5 Mai 2016.

Ca urmare a întârzierilor în finalizarea serviciilor de întocmire a Proiectului tehnic de către GBP PANGAZ Sp. zo.o – Polonia, TRANSGAZ a pregătit și transmis către INEA - Comisia Europeană documentele necesare prelungirii perioadei de eligibilitate a costurilor aferente serviciilor de proiectare.

Proiectul BRUA "Conductă de gaz din Bulgaria în Austria via România și Ungaria"

BRUA Faza I a fost inclusă de CESEC în lista proiectelor prioritare pentru regiune, având în Lista a 2-a a PCI codificarea **6.24.2**; această fază a fost definită „**Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze pe coridorul conductei de transport Bulgaria – România – Ungaria –Austria, SMG Podișor-Horia și 3 noi**

stații de comprimare (Jupa, Bibești și Podișor)”. În urma implementării Fazei 1, se va asigura capacitatea de transport de 1,75 mld Smc/an la interconectarea România - Ungaria, respectiv 1,5 mld Smc/an pe interconectarea România – Bulgaria.

În cadrul Programului Connecting Europe Facility 2015 (CEF 2015, CALL II), TRANSGAZ a întocmit și depus la data de 12.10.2016 o aplicație (Cerere de finanțare) la Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (INEA) din cadrul Comisiei Europene, pentru obținerea unei finanțări nerambursabile aferentă costurilor eligibile ale lucrărilor de execuție a primei faze a proiectului.

În data de 09.09.2016 TRANSGAZ a semnat Contractul de finanțare Nr. INEA / CEF / ENER / M2015 / 1119593, prin care Comisia Europeană prin INEA, alocă grantul în valoare de 179.320.400,00 € pentru implementarea proiectului **BRUA Faza I**.

Prin Hotărârea CA nr. 38 din data de 30.09.2016 a fost aprobată înființarea structurii organizatorice UMP BRUA, în subordinea Directorului General adjunct coordonator al activității de dezvoltare și exploatare mentenanță.

Membrii diferitelor structuri din componența DAFERI au fost și sunt implicați activ în cadrul acțiunilor pregătitoare implementării proiectului BRUA: organizarea și participarea la consultările publice din teritoriu și participare activă în cadrul echipelor desemnate să încheie acordurile cu proprietarii de terenuri impactați de lucrări.

Proiectul “Modernizare Stația de Turbocompresoare Șinca și Instalațiile aferente”

Proiectul se află în etapa de monitorizare postimplementare. Având în vedere importanța acestei etape și pentru menținerea finanțării de care a beneficiat proiectul prin Programul Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice” 2007-2013, pe o perioadă de cinci ani de la data finalizării investiției se probează menținerea indicatorilor de rezultat. S-a transmis către Organismul Intermediar Raportul privind durabilitatea investiției pentru perioada de referință 01.01.2016 – 30.12.2016 prin care se confirmă faptul că:

Proiectul menționat **nu a suferit nicio modificare esențială**, conform art. 57 din Regulamentul Comisiei Europene (CE) nr. 1083/2006 - Durabilitatea operațiunilor, în ceea ce privește:

- afectarea naturii și condițiilor de implementare sau cesiunea către o firmă sau organism public cu obținerea de beneficii;
- rezultat din schimbarea naturii proprietății unei părți de infrastructură sau din încetarea unei activități productive.

Investiția se menține în regiunea beneficiară.

Proiectul SCADA

- colaborarea cu echipa UMP SCADA în vederea pregătirii documentelor necesare a fi depuse la Cererea de plată finală a soldului;
- cosilierea pe dispozițiile contractului de finanțare;

- cererea finală de rambursare a fost depusă în 26 februarie 2016;
- acceptarea plății s-a transmis în 8 aprilie 2016 și a fost respinsă la plată corecția financiară de 5%;
- colaborarea la întocmirea Raportului de durabilitate a proiectului;
- stabilirea cu privire la modificări/relocări de echipamente aferente sistemului SCADA, în urma discuțiilor purtate cu reprezentanții OIE, ca împreună cu raportul anual să se transmită informări dacă apar modificări în sistemul SCADA.

Proiectul "Automatizare, monitorizare, transmisie date -Gazoductul Iași-Ungheni"-
Consultanță acordată de TRANSGAZ, Agenției Naționale pentru Resurse Minerale (ANRM),
în baza Protocolului de Asociere.

- participare în echipa de management de proiect din partea Transgaz;
- monitorizarea elaborării proiectului tehnic aferent investiției;
- suport tehnic și de specialitate echipei de management de proiect ANRM (beneficiarul investiției);
- urmărirea fizică a implementării investiției cu prezența permanentă în șantier pe durata lucrărilor;
- efectuarea testelor pregătitoare recepției finale;
- realizarea testelor de 72 de ore și recepția finală a lucrării;
- integrarea automatizării în sistemul SCADA.

Pentru obținerea unor noi finanțări aferente proiectelor TRANSGAZ, s-au desfășurat următoarele activități:

- identificarea Axelor prioritare din Programele de finanțare 2014 – 2020, pentru care TRANSGAZ ar putea depune Cereri de Finanțare și care se vor concretiza după deschiderea acestor Programe și publicarea Ghidurilor solicitanților;
- transmiterea spre MFE a propunerilor de completare a ghidului solicitantului aferente Programului Operațional Infrastructura Mare – POIM (în perioada de consultare publică);
- transmiterea de informații conducerii departamentelor/direcțiilor TRANSGAZ cu privire la oportunitățile de finanțare prin Programul Operațional Competitivitate, în vederea corelării prevederilor acestuia cu programul de Dezvoltare – Cercetare al TRANSGAZ și promovarea obiectivelor proprii de investiții;
- inițierea demersurilor privind alocarea suplimentară de fonduri din exercițiul financiar 2014–2020, pentru sectorul transportului de gaze naturale, prin Programul Operațional Infrastructura Mare;
- susținerea și promovarea proiectului privind „Dezvoltări ale SNT în zona de Nord–Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei, precum și a asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova”, în vederea finanțării prin POIM;
- inițierea de documente cu caracter informațional, transmise tuturor departamentelor TRANSGAZ, în vederea cunoașterii condițiilor și criteriilor de accesare a fondurilor structurale, în vederea identificării și comunicării spre Serviciul Fonduri Europene, a proiectelor cu potențial finanțabil;
- colaborarea cu părțile implicate în furnizarea informațiilor, documentației, formularelor necesare întocmirii Cererilor de Finanțare;

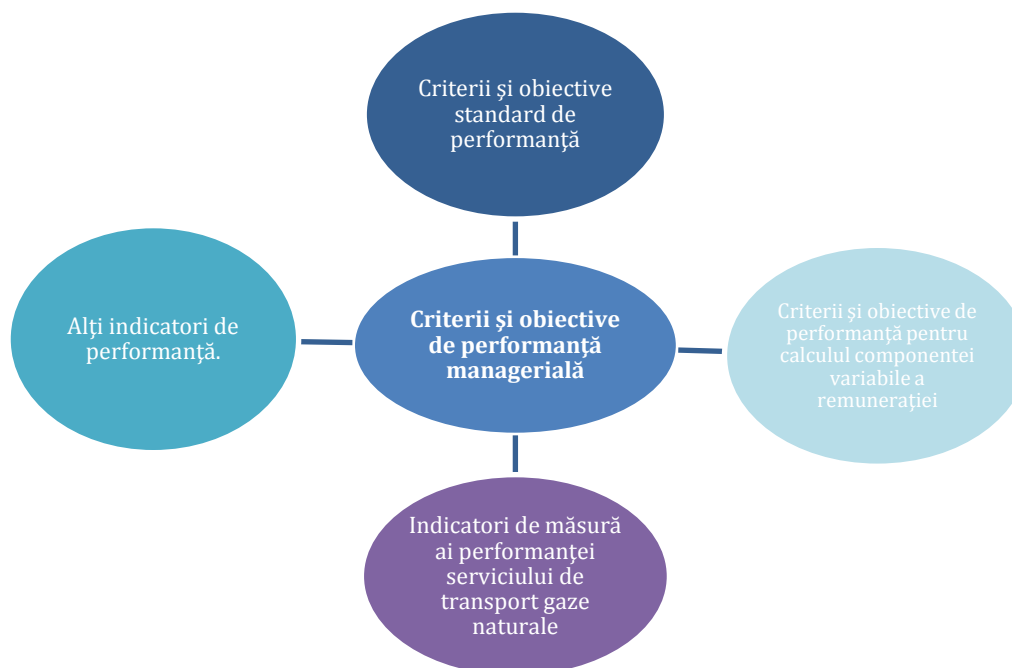
- analiza îndeplinirii criteriilor de eligibilitate ale unor potențiale proiecte ale TRANSGAZ, conform cerințelor Programelor de Finanțare 2014 – 2020, după cum urmează:

Sunt luate în considerare promovarea finanțării unor potențiale proiecte TRANSGAZ, care vizează:

- *utilizarea energiei cinetice a curgerii gazelor pe conducte, în vederea obținerii curentului electric;*
- *posibilitatea de dezvoltare a unor facilități care să permită (în colaborare cu alte firme) producerea și transportul gazelor naturale sintetice;*
- *posibilitatea recondiționării Stației de Comprimare de la Bățani, prima stație de turbocompresoare din Europa și încadrarea acesteia în categoria Monumentelor istorice.*
- *colaborarea cu firme din U.E. în vederea dezvoltării unor teme de cercetare care să permită accesarea de fonduri europene prin programul ORIZONT 2020.*
- *creșterea capacității întreprinderii de a absorbi tehnologie de ultimă generație și de a adapta această tehnologie la nevoile piețelor țintă, prin activități de cercetare industrială, studii de fezabilitate, activități de inovare;*
- *susținerea proceselor de specializare inteligentă prin activități de cercetare, studii de fezabilitate, activități de inovare;*
- *creșterea competitivității Departamentului Proiectare-Cercetare prin atragerea finanțării externe, prin proiecte CD și suport specifice;*
- *dezvoltarea resurselor umane și a infrastructurii specifice Departamentului Proiectare-Cercetare prin proiecte suport CDI;*
- *pregătirea profesională prin schimburi de experiență sau cursuri de specialitate, în cadrul Programului Operațional Capital Uman - POCU.*

2.4 Indicatori de performanță managerială

În conformitate cu prevederile Capitolului 6 din Planul de Administrare al SNTGN Transgaz SA Mediaș în perioada 2013-2017, intitulat "*Criterii și obiective de performanță*", criteriile și obiectivele de performanță sunt definite și stabilite după cum urmează:

Criterii și obiective standard de performanță

Criteriul de performanță	Obiectiv de performanță	Plan de administrare 2016	Realizat 2016	Grad de realizare
Investitii puse în funcțiune mii lei	Realizarea nivelului programat	141.000	143.281	101,62%
EBITDA –mii lei	Creșterea EBITDA	675.539	900.091	133,24%
Productivitatea muncii –lei/pers	Creșterea productivității muncii în unități valorice (cifra de afaceri/ nr.mediu de personal);	372.217	375.177	100,80%
Plăți restante-mii lei	Efectuarea plăților în termenul contractual (în prețuri curente)	0	0	100,00%
Creanțe restante –mii lei	Reducerea volumului de creanțe restante (în prețuri curente)	65.075	268.410	24,24%
Consumul tehnologic- %	Încadrarea în cantitățile de gaze naturale reprezentând consumul tehnologic	100%	37%	267,71%
Cheltuieli de exploatare la 1000 lei venituri din exploatare - lei	Reducerea cheltuielilor de exploatare la 1000 lei venituri din exploatare	735,09	630,80	116,53%

Tabel 17- Gradul de realizare al indicatorilor standard de performanță la 31 decembrie 2016

Evoluția indicatorilor standard de performanță în perioada 2013 – 2016:

Criteriul de performanță	Obiectiv de performanță	2013		2014		2015		2016	
		Plan admin	Realizat	Plan admin	Realizat	Plan admin	Realizat	Plan admin	Realizat
Investiții puse în funcțiune mii lei	Realizarea nivelului programat	219.028	212.367	195.400	118.843	254.000	289.763	141.000	143.281
EBITDA – mii lei	Creșterea EBITDA	589.084	715.873	583.753	776.861	619.625	779.579	675.539	900.091
Productivitatea muncii – lei/pers	Creșterea productivității muncii în unități valorice (cifra de afaceri/ nr.mediu de personal);	303.621	300.610	327.472	332.567	344.627	331.000	372.217	375.177
Plăți restante- mii lei	Efectuarea plăților în termenul contractual (în prețuri curente)	0	0	0	0	0	0	0	0
Creanțe restante – mii lei	Reducerea volumului de creanțe restante (în prețuri curente)	76.000	79.424	72.200	99.724	68.590	186.479	65.075	268.410
Consumul tehnologic - %	Încadrarea în cantitățile de gaze naturale reprezentând consumul tehnologic	100,00%	62%	100,00%	41%	100,00%	38%	100,00%	37%
Cheltuieli de exploatare la 1000 lei venituri din exploatare - lei	Reducerea cheltuielilor de exploatare la 1000 lei venituri din exploatare	737,27	647,25	759,24	642,63	748,64	647,60	735,09	630,80

Tabel 18 – Evoluția indicatorilor de performanță în perioada 2013 – 2016

Criteriul de performanță	Obiectiv de performanță	Coefficient de ponderare %	Grad de realizare 2016 %	Nivel de realizare în 2016, în funcție de coeficientul de ponderare
Investiții puse în funcțiune - mii lei	Realizarea nivelului programat	15	101,62%	15,24
EBITDA –mii lei	Creșterea EBITDA	15	133,24%	19,99
Productivitatea muncii –lei/pers	Creșterea productivității muncii în unități valorice (cifra de afaceri/ nr.mediu de personal);	15	100,80%	15,12
Plăți restante-mii lei	Efectuarea plăților în termenul contractual (în prețuri curente)	15	100,00%	15,00
Creanțe restante – mii lei	Reducerea volumului de creanțe restante (în prețuri curente)	10	24,24%	2,42
Consumul tehnologic- %	Încadrarea în cantitățile de gaze naturale reprezentând consumul tehnologic	15	267,71%	40,16
Cheltuieli de exploatare la 1000 lei venituri din exploatare-lei	Reducerea cheltuielilor de exploatare la 1000 lei venituri din exploatare	15	117%	17,48
TOTAL		100%		125,41

Tabel 19- Nivelul de realizare al indicatorilor standard de performanță pentru anul 2016

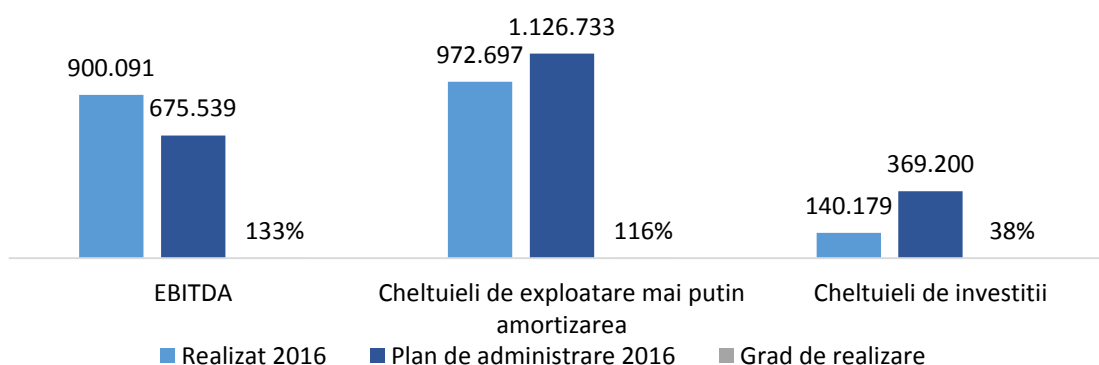

Grafic 26- Nivelul cumulat de realizare al indicatorilor standard de performanță în anul 2016

Criteria și obiective de performanță pentru calculul componente variabile a remunerației

CRITERIU DE PERFORMANȚĂ	OBIECTIV DE PERFORMANȚĂ	Plan Administrare 2016	Realizat 2016	Grad de realizare %
EBITDA –mii lei	Realizarea țintei de EBITDA asumate în Planul de administrare	675.539	900.091	133%
Cheltuieli de exploatare exclusiv amortizarea mii lei	Reducerea nivelului cheltuielilor de exploatare (exclusiv cheltuielile cu amortizarea) realizate efectiv față de nivelul asumat în Planul de administrare	1.126.733	972.697	116%
Investiții –mii lei	Creșterea nivelului de investiții realizate efectiv față de nivelul asumat în Planul de administrare	369.200	140.179	38%

Tabel 20- Gradul de realizare al indicatorilor de performanță pentru calculul componente variabile a remunerației pentru anul 2016

Grafic 27 – Nivelul de realizare al indicatorilor de performanță pentru calculul componente variabile a remunerației la 31 decembrie 2016

Indicatori de măsură ai performanței serviciului de transport gaze naturale

Standardul de performanță pentru serviciul de transport al gazelor naturale, aprobat prin Decizia Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1.361/13.12.2006 și publicat în MO 27 bis din 16 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare prin Ordinul președintelui ANRE nr. 45/24.04.2008, reglementează criteriile de calitate comercială, definite prin indicatorii de performanță pentru asigurarea serviciului de transport al gazelor naturale și a serviciilor auxiliare realizate de către operatorul sistemului de transport (OST).

Prin Ordinul ANRE 161/26.11.2015 **Standardul de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale** a fost modificat. Noul standard care stabilește obligațiile ce revin operatorului sistemului de transport gaze naturale în relațiile cu utilizatorii SNT, cu solicitanții de acces la SNT și cu ANRE, a intrat în vigoare la data de **1 octombrie 2016**.

Conform acestui standard pentru anul 2016 s-a solicitat raportare pentru 9 luni, urmând ca până la data de 1 noiembrie 2017 să se raporeze pentru perioada 1 octombrie 2016 – 30 septembrie 2017.

Indicatorul de performanță (nr. articolului)	Obiectiv	Realizări 9 luni 2016
IP1–Rezolvarea solicitărilor de acces în vederea racordării la SNT (art.5)	98%	100%
IP2–Realizarea instalației de racordare la SNT a solicitărilor de acces (art.6 lit(a) și (b))	98%	100%
IP4 – Informare cu privire la reluarea prestării serviciului (art.8 (1) lit.(a) și (b))	95%	100%
IP5–Notificarea întreruperilor planificate în prestarea serviciului și reluarea acestuia (art.9 (1))	100%	100%
IP6–Rezolvarea reclamațiilor utilizatorilor SNT referitoare la măsurarea gazelor naturale (art.10 (1) lit (a) și (b))	98%	100%
IP7–Rezolvarea sesizărilor referitoare la integritatea și funcționarea SNT în condiții de siguranță (art.11 alin(2))	95%	100%
IP8–Obligațiile OST de informare a solicitanților/ utilizatorilor, decurgând din alte reglementări ale ANRGN (art.12)	95%	100%
IP11 – Indicatori de siguranță (art.15 (1) lit. (a)) RCA (art.15 (1) lit. (b)) NAP (art.15 (1) lit. (c)) NAP _r	maximum 8,3%	7,6%
	0.8	0.01
	0.1	0.00

Tabel 21 – Gradul de realizare al indicatorilor de performanță ai serviciului de transport gaze naturale pentru anul 2016

IP10-Tel Verde: 0800872674 se găsește pe pagina de internet a societății www.transgaz.ro

Numărul total de apeluri primite în 9 luni **2016** -105 apeluri

Conținutul apelurilor:

- solicitare informații despre modul de obținere a avizelor pentru autorizația de construcție – 35 apeluri;
- solicitare informații despre dividende – 6 apeluri;
- solicitare număr de telefon al E-ON Gaz Mediaș/GDF SUEZ - 7 apeluri;
- solicitare informații racordare la sistemul de transport gaze naturale – 9 apeluri;
- solicitare informații referitoare la traseul unei conducte de transport gaze naturale pe proprietate personală – 11 apeluri;
- greșeală – 1 apel;
- anunțare eveniment – 1 apel;
- reluare alimentare – 9 apeluri;
- alte probleme – 26 apeluri.

Modul de soluționare a problemelor semnalate - Toate apelurile telefonice au fost rezolvate operativ.

Alți indicatori de performanță

În anul 2016, managementul companiei a întreprins o serie de măsuri tehnico-organizaționale și economice ce au permis atât optimizarea capitalului de imagine și reputațional al companiei în raport cu părțile interesate cât și dezvoltarea unui climat organizațional mult mai eficient, mai responsabil și mai transparent în ceea ce privește activitatea desfășurată și gestionarea resurselor angajate, alinierea la cerințele reglementărilor europene și naționale incidente activității de transport gaze naturale.

3. ANALIZA ACTIVITĂȚII SOCIETĂȚII

3.1 Analiza activității operaționale

3.1.1 Cadrul de reglementare

Obiectul principal de activitate al Transgaz are - **cod CAEN 4950 - Transporturi prin conducte** - activitate definită de lege ca fiind activitatea organizată pentru vehicularea gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport gaze naturale (SNT) sau prin alte sisteme de transport.

De asemenea, Transgaz desfășoară complementar și alte activități conexe/secundare pentru susținerea obiectului principal de activitate în conformitate cu legislația în vigoare și Actul Constitutiv, actualizat.

Potrivit cadrului de reglementare aplicabil sectorului de gaze naturale, Transgaz desfășoară activitatea de transport al gazelor naturale în baza legislației sectoriale specifice, a Acordului de concesiune încheiat cu Agenția Națională de Resurse Minerale, aprobat prin H.G. nr.668/2002, cu modificările și completările ulterioare și a Licenței de operare a sistemului de transport al gazelor naturale nr.1933 acordată prin Decizia nr.3911/20.12.2013 emisă de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE).

Activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes național fiind inclusă în segmentul reglementat al pieței interne de gaze naturale. Serviciul de transport este prestat în regim de monopol natural pe bază de tarif stabilit de către ANRE.

Contractele pentru prestarea serviciilor de transport se încheie, de regulă, pe o perioadă de un an gazier, pe baza contractului cadru anexă la Codul rețelei pentru Sistemul Național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.16/27 martie 2013 cu modificările și completările ulterioare.

Un alt act normativ cu importanță deosebită asupra activității Transgaz îl reprezintă Ordinul ANRE nr.34/2013 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor de înființare și a licențelor în sectorul gazelor naturale.

În anul 2016, Transgaz, prin specialiștii săi, a gestionat proiectele de reglementări specifice lansate în dezbatere publică de ANRE și a participat atât la activitățile de

revizuire a prevederilor Codului rețelei în cadrul diferitelor comitete și grupuri de lucru comune cu ANRE și alte instituțiile implicate (Comitetul de coordonare/supervizare a activităților privind revizuirea Codului rețelei; Grupul de lucru pentru revizuirea Codului rețelei coordonat de ANRE; Grupul operativ de lucru pentru modificarea Codului rețelei; Grupul comun de lucru TRANSGAZ-OMV PETROM-EXXON) cât și la activitatea de revizuire a Acordului de concesiune.

În plan legislativ, relevant pentru activitatea Transgaz a fost intrarea în vigoare a următoarelor acte normative:

1. **Ordinul A.N.R.E. nr. 1/18.01.2016** privind stabilirea unor măsuri provizorii referitoare la implementarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43/20.01.2016;
2. **Ordonanța Guvernului nr. 11/27.01.2016** pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68/29.01.2016;
3. **Hotărârea Guvernului nr. 66/10.02.2016** privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115/15.02.2016;
4. **Legea concurenței nr. 21/1996**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153/29.02.2016;
5. **Legea nr. 20/04.03.2016** pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171/07.03.2016;
6. **Legea nr. 21/04.03.2016** privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 30/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul fondurilor externe nerambursabile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171/07.03.2016;
7. **Instrucțiunea A.N.A.P. nr. 1/02.03.2016** privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171/07.03.2016;
8. **Ordinul A.N.R.E. nr. 7/09.03.2016** privind completarea anexei la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 22/2012 de aprobare a Metodologiei pentru aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199/17.03.2016;

9. **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/16.03.2016** privind unele măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204/18.03.2016;
10. **Hotărârea Guvernului nr. 166/16.03.2016** privind aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind asistența pentru implementarea proiectelor finanțate prin intermediul instrumentelor structurale ale Uniunii Europene, semnat la București la 2 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206/21.03.2016;
11. **Ordinul A.N.R.E. nr. 9/23.03.2016** pentru prelungirea duratei de aplicare a Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 58/2015 privind stabilirea tarifului reglementat pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale de către Societatea Națională de Gaze Naturale "Romgaz" - S.A. Mediaș, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 229/29.03.2016;
12. **Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr.617/25.03.2016** privind modificarea și completarea Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 594/2006 pentru aprobarea Certificatului de atestare privind obligațiile la Fondul pentru mediu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305/21.04.2016.
13. **Ordinul A.N.R.E. nr. 14/30.03.2016** privind stabilirea unor măsuri provizorii referitoare la implementarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239/31.03.2016;
14. **Legea nr. 53/30.03.2016** pentru modificarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 245/01.04.2016;
15. **Instrucțiunea A.N.A.P. nr. 2/31.03.2016** emisă în aplicarea prevederilor art. 188 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272/11.04.2016;
16. **Ordinul Secretariatului general al Guvernului nr. 200/26.02.2016** privind modificarea și completarea Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 275/12.04.2016;
17. **Ordinul Secretariatului general al Guvernului nr. 201/26.02.2016** pentru aprobarea Normelor metodologice privind coordonarea, îndrumarea metodologică și supravegherea stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276/12.04.2016;
18. **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/06.04.2016** privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285/14.04.2016;
19. **Ordinul comun al ministrului fondurilor europene nr. 181/04.02.2016 și al ministrului finanțelor publice nr. 473/05.04.2016** pentru aprobarea Normelor

- metodologice de aplicare a prevederilor art. I și VI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2015 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor externe nerambursabile, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291/18.04.2016;
20. **Ordinul A.N.R.E. nr. 15/20.04.2016** privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctul de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemul de transport al gazelor naturale din Ungaria de la Csanadpalota, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322/27.04.2016;
 21. **Legea nr. 69/25.04.2016** privind achizițiile publice verzi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 323/27.04.2016;
 22. **Hotărârea Senatului nr. 63/25.04.2016** referitoare la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010 - COM (2016) 52 final, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325/27.04.2016;
 23. **Legea nr. 98/19.05.2016** privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390/23.05.2016;
 24. **Legea nr. 99/19.05.2016** privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 391/23.05.2016;
 25. **Legea nr. 100/19.05.2016** privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392/23.05.2016;
 26. **Legea nr. 101/19.05.2016** privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393/23.05.2016;
 27. **Ordinul Secretariatului general al Guvernului nr. 530/20.05.2016** privind modificarea și completarea Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401/26.05.2016;
 28. **Legea nr. 111/27.05.2016** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415/01.06.2016;
 29. **Hotărârea Guvernului nr. 394/02.06.2016** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 422/06.06.2016;
 30. **Hotărârea Guvernului nr. 395/02.06.2016** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 423/06.06.2016;
 31. **Ordinul A.N.A.P. nr. 264/08.06.2016** privind stabilirea metodologiei de selecție pentru evaluarea ex-ante a documentațiilor de atribuire aferente contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică care intră sub incidența art. 23 alin. (2) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind

- achizițiile publice, respectiv contractelor/acordurilor-cadru sectoriale care intră sub incidența art. 25 alin. (2) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 394/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, precum și pentru stabilirea modului de interacțiune cu autoritățile/entitățile contractante verificate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432/09.06.2016;
- 32. Hotărârea Guvernului nr. 448/02.06.2016** pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 957/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, precum și pentru modificarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474/24.06.2016;
- 33. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/28.06.2016** pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487/30.06.2016.
- 34. HG nr. 448** pentru modificarea și completarea HG nr. 957/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, precum și pentru modificarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 448/ 24 iunie 2016, Partea I.
- 35. Hotararea nr. 461 din 28 iunie 2016** pentru modificarea anexei la Hotararea Guvernului nr. 488/2015 privind stabilirea pretului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației în perioada 1 iulie 2015-30 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 487/30 iunie 2016, Partea I.
- 36. OUG nr. 28** pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial nr.487/30 iunie 2016, Partea I.
- 37. Ordinul ANRE nr. 31** privind modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a venitului reglementat, a venitului total și a tarifelor reglementate pentru activitatea de transport al gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2014, publicat în Monitorul Oficial nr. 511/7 iulie 2016, Partea I.
- 38. HG nr. 478** pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin HG nr. 123/2002 publicată în Monitorul Oficial nr. 516/8 iulie 2016, Partea I.
- 39. Legea nr. 148/12.07.2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534/15.07.2016.
- 40. Legea nr. 154/15.07.2016** privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540/19.07.2016.

- 41. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/19.07.2016** privind stabilirea modalității de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 551/21.07.2016.
- 42. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 35/19.07.2016** pentru aprobarea Metodologiei privind determinarea anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de furnizare a gazelor naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552/21.07.2016.
- 43. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/19.07.2016** privind aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 560/25.07.2016.
- 44. Ordinul nr. 1072 al ministrului finanțelor publice** privind desemnarea direcției de specialitate pentru supravegherea implementării prevederilor OUG 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicat în MO nr. 575/28.07.2016, Partea I.
- 45. Ordinul ANRE nr. 38** privind stabilirea calendarului de desfășurare a procesului de rezervare de capacitate de transport în punctele de intrare/ieșire în/din Sistemul national de transport al gazelor naturale pentru anul gazier 2016-2017, publicat în Monitorul oficial nr. 599/5.08.2016, Partea I.
- 46. Ordinul ANRE nr. 39** privind aprobarea venitului reglementat, a venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport, publicat în Monitorul Oficial nr. 617/ 11 august 2016, Partea I.
- 47. Ordinul ANRE nr. 40** privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conductele de transport gaze naturale Isaccea 1 – Negru Vodă 1, publicat în Monitorul Oficial nr. 617/ 11 august 2016, Partea I.
- 48. Hotărârea Guvernului nr. 571** pentru aprobarea categoriilor de construcții și amenajări care se supun avizării și/sau autorizării privind securitatea la incendiu, publicată în MO nr. 628/16.08.2016, Partea I.
- 49. Ordinul ANRE nr. 43/2016** pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 40/2016 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conductele de transport gaze naturale Isaccea 1- Negru Vodă 1, publicat în Monitorul Oficial nr. 654/25.08.2016, Partea I.
- 50. Ordinul ANRE nr. 44/2016** pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 1-4, art.10 și 11 din Ordinul președintelui ANRE nr. 14/2016 privind stabilirea unor măsuri provizorii referitoare la implementarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/2013, publicat în Monitorul Oficial nr. 662/29.08.2016, Partea I.
- 51. Decizia ANRE nr. 1423** privind desemnarea Societății Comerciale Grup Dezvoltare Rețele S.A în vederea operării sistemului de distribuție a gazelor naturale în localitatea Zimnicea, aparținătoare minicipiului Zimnicea, județul Teleorman, publicată în MO nr. 667/30.08.2016, Partea I.

52. **OUG nr. 53/2016** pentru modificarea și completarea art. 14 din OG nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ – teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, publicată în MO nr. 725/20.09.2016, Partea I.
53. **OUG nr. 58** pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice, publicată în MO nr. 738/22.09.2016, Partea I.
54. **Ordinul ANRE nr. 45/2016** privind aprobarea Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalațiile electrice, publicat în MO nr. 730/21.09.2016, Partea I.
55. **Legea nr. 10/1995** privind calitatea în construcții, republicată, publicată în MO nr. 765/30.09.2016, Partea I.
56. **HG nr. 683/2016** privind desemnarea infrastructurilor critice europene și pentru modificarea HG nr.301/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, publicată în MO nr. 764/30.09.2016, Partea I.
57. **OUG nr. 64/2016** pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în MO nr. 801/11.10.2016, Partea I.
58. **HG nr. 722/2016** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 803/12.10.2016, Partea I.
59. **OUG nr. 68/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, publicată în MO nr. 823/18.10.2016, Partea I.
60. **Legea nr. 184/2016** privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, publicată în Monitorul Oficial nr.831/20.10.2016, Partea I.
61. **Legea nr. 185/2016** privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale, publicată în MO nr. 848/25.10.2016, Partea I(Legea BRUA)
62. **Ordinul ANRE nr. 75/2016** privind modificarea și completarea Codului rețelei pentru SNT, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/2013, publicat în MO nr. 866/31.10.2016, Partea I.
63. **Legea nr. 197/2016** privind aprobarea OUG nr. 22/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, publicată în MO nr. 874/1.11.2016, Partea I.
64. **HG nr. 844/2016** privind aprobarea măsurilor pentru realizarea stocurilor de siguranță ale Sistemului electroenergetic național în ceea ce privește combustibilii pentru perioada sezonului rece și volumul de apă din lacurile de acumulare, denumit Programul de iarnă în domeniul energetic pentru asigurarea funcționării în condiții de siguranță și stabilitate a Sistemului electroenergetic național în perioada 15 noiembrie 2016 – 15 martie 2017, precum și alte măsuri privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a SEN, publicată în MO nr. 919/15.11.2016, Partea I.
65. **OUG nr. 77/2016** pentru modificarea și completarea OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-20120, publicată în MO nr. 920/16.11.2016, Partea I.

66. **Ordinul ANRE nr. 86/2016** privind aprobarea Convenției- cadru încheiate între operatorul de transport și de sistem și participanții la tranzacționarea gazelor naturale până la intrarea în SNT, publicat în MO nr. 933/21.11.2016, Partea I.
67. **Ordinul ANRE nr. 88/2016** privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a SNT din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din statele membre ale Uniunii Europene învecinate României, publicat în MO nr. 948/24.11.2016 , Partea I.
68. **Legea nr. 224/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, publicată în MO nr. 936/22.11.2016, Partea I.
69. **Legea nr. 233/2016** privind parteneriatul public – privat, publicată în MO nr. 954/25.11.2016, Partea I.
70. **HG nr. 877/2016** pentru modificarea și completarea HG nr. 500/2011 privind registrul general de evidență a salariaților și pentru aplicarea unitară a unor dispoziții legale, publicată în MO nr. 963/28.11.2016, Partea I.
71. **Ordin nr. 2844/2016 al MFP** pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Fiscală, publicat în MO nr. 1020/19.12.2016, Partea I.
72. **Ordin nr. 202/2016 al ministrului afacerilor interne** pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamenmtului de gestionare a situațiilor de urgență, publicat în MO nr. 1033/22.12.2016, Partea I.
73. **ORDIN nr. 103 din 7 decembrie 2016** privind modificarea și completarea Regulamentului pentru autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 98/2015, publicat în MO nr. 1033/2016, Partea I.
74. **Ordonanță de urgență nr. 100 din 15 decembrie 2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, precum și a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, publicată în MO nr. 1052/27.12.2016, Partea I.
75. **Hotărâre nr. 907 din 29 noiembrie 2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în MO nr. 1061/29.12.2016, Partea I.

Situația amendamentelor/propunerilor legislative formulate în anul 2016 cu relevanță pentru activitatea SNTGN Transgaz SA:

Legislație primară:

1. **Proiect de lege „BRUA”**
Stadiu: a devenit Legea nr. 185 din 25 octombrie 2016 *privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale;*
2. **Amendamente propuse la O.U.G. nr. 22/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată**
Stadiu: au fost aprobate prin Legea nr. 197/2016;
3. **Modificări ale Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012**

Stadiu: Propunerile au fost centralizate și transmise către Comisia de Industree și Servicii (Camera Deputaților).

4. Punct de vedere pentru **Proiect de ordonanță de urgență privind măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**;
Stadiu: a devenit OUG 7/2016 privind unele măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aduse Legii nr.50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții și Ordinului 47/2003 pentru aprobarea procedurii de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale și a fost aprobată prin Legea nr. 241 din 29 noiembrie 2016.
5. **Proiect de act normativ privind amenajarea spațiului maritim, de transpunere a Directivei 2014/89/UE**
Stadiu: a devenit Ordonanța nr. 18 din 29 august 2016 privind amenajarea spațiului maritim.
6. Punct de vedere privind **Ordonanța de urgență pentru modificarea art. 5 și 51 din Ordonanța Guvernului nr. 36/2006 privind unele măsuri pentru funcționarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică a populației**
Stadiu: a devenit Ordonanța de urgență nr. 67/2016 pentru modificarea art. 51 din Ordonanța Guvernului nr. 36/2006 privind unele măsuri pentru funcționarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică a populației
7. Observații și propuneri de modificare a **Manualului privind procedura de autorizare aplicabil proiectelor de interes comun**
Stadiu: Forma finală a manualului a fost definitivată.
8. **Protocol ANCPPI potrivit Legii nr. 185/2016 privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale**
Stadiu: a fost negociată și semnată forma finală a protocolului.
9. Propuneri de modificare a proiectului de **Ordin pentru aprobarea Procedurii simplificate de realizare a cercetării arheologice și de emitere a autorizațiilor necesare acestora, precum și de emitere a certificatului de descărcare de sarcină arheologică la implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale, emis de ministrul culturii**
Stadiu: au fost transmise propunerile SNTGN Transgaz SA.

Legislație secundară (Ordine ale Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei)

S-au transmis puncte de vedere și propuneri de amendamente, în cadrul procedurii de consultare publică pentru următoarele acte normative:

1. Ordin privind stabilirea unor măsuri pentru implementarea Regulamentului (UE) nr. 984/2013 al Comisiei din 14 octombrie 2013 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și

- de completare a Regulamentului (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului;
2. Ordin privind stabilirea unor măsuri suplimentare pentru rezervarea capacității de transport pe conductele de transport gaze naturale Isaccea – Negru Vodă și de aprobare a metodologiei pentru stabilirea tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport aferente acestora;
 3. Ordin nr. 34/19.07.2016 privind aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă;
 4. Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind rezervarea de capacitate la puncte viitoare de intrare/ieșire în/din Sistemul Național de Transport Gaze Naturale;
 5. Ordin pentru aprobarea normelor tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale;
 6. Ordin pentru aprobarea modului de alocare a cantităților de gaze naturale rezultate din activitatea de producție necesare acoperirii consumului clienților casnici și producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice, destinată consumului populației, pentru perioada 01 noiembrie 2016 – 31 martie 2017;
 7. Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale;
 8. Ordin rezervare capacitate puncte intrare iesire
 9. Ordin pentru aprobarea procedurii privind schimbarea furnizorului de gaze naturale de către clientul final;
 10. Ordin privind regulamentul pentru autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale și a condițiilor – cadru de valabilitate aferente autorizațiilor, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 98/2015;
 11. Ordin pentru aprobarea regulamentul pentru atestarea verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, cu modificările ulterioare;
 12. Ordin pentru aprobarea regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale vehiculate pe teritoriul României;
 13. Ordin pentru aprobarea Regulamentului de măsurare a cantităților de gaze naturale vehiculate pe teritoriul României;
 14. Ordin privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu alte sisteme de transport al gazelor naturale din statele membre ale UE.

Activitatea de aliniere la cerințele reglementărilor europene și de îmbunătățire a cadrului reglementativ național

I. Alinierea la cerințele reglementărilor europene

În perioada 2013–2015 au intrat în vigoare trei regulamente europene noi, care completează cel de-al treilea pachet legislativ în domeniul energetic, după cum urmează:

1. Regulamentul (UE) nr. 984/2013 de stabilire a unui cod de rețea privind mecanisme de alocare a capacității în sistemele de transport gaze naturale.

Regulamentul este aplicabil începând cu 1 noiembrie 2015 și se referă la punctele de interconectare transfrontalieră dintre statele membre ale UE.

Pentru punctul de interconectare Csanadpalota (RO-HU) Transgaz a implementat cerințele regulamentului începând din decembrie 2014 în cadrul unui proiect pilot privind implementarea timpurie a acestui regulament.

Pentru punctele de interconectare Negru Vodă 1, 2 și 3 procesul de implementare a cerințelor regulamentului va fi coordonat cu perioada de valabilitate a contractelor istorice de transport aferente conductelor de tranzit. Astfel, la momentul actual se întreprind demersurile pentru implementarea cerințelor regulamentului pentru punctele Negru Vodă 1 și 2 începând cu următorul an gazier (2016 – 2017).

2. Regulamentul (UE) nr. 312/2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea sistemelor de transport gaze naturale.

În vederea implementării cerințelor acestui regulament Transgaz a elaborat Raportul privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii în conformitate cu prevederile regulamentului. Raportul a fost aprobat de către ANRE prin Decizia președintelui autorității de reglementare nr. 2296/11.11.2015.

Raportul de măsuri provizorii urmează a fi actualizat și transmis în analiză către ANRE în iunie 2016, urmând a se aplica în următorul an gazier.

3. Regulamentul (UE) 2015/703 de stabilire a unui cod de rețea privind reguli de interoperabilitate și schimb de date.

Acest regulament se aplică începând cu 1 mai 2016 în punctele de interconectare transfrontalieră dintre statele membre ale UE.

În punctul Csanadpalota (RO-HU) prevederile regulamentului se aplică începând cu luna decembrie 2015 odată cu încheierea acordului de interconectare între Transgaz și FGSZ, operatorul sistemului de transport din Ungaria.

Pentru punctele Negru Vodă 1 și 2 (RO-BG) se intenționează negocierea și încheierea acordurilor de interconectare până la 1 mai 2016.

II. Îmbunătățirea cadrului reglementativ național

1. Revizuirea Codului rețelei

- ✓ În perioada 31.12.2015 – 14.01.2016 au fost transmise la ANRE o serie de propuneri și observații în legătură cu proiectul de ordin privind stabilirea unor măsuri provizorii referitoare la implementarea Codului rețelei.
- ✓ Prin scrisoarea nr. DG.4638/01.02.2016 s-a transmis planul detaliat al măsurilor și calendarul aferent acestora pe care Transgaz urmează să le întreprindă până la data de 1 aprilie 2016 în vederea adaptării platformei informaționale la cerințele Codului rețelei.
- ✓ Cu adresa nr. DEc. 5345/05.02.2016 Transgaz a înaintat ANRE Metodologia de alocare, către utilizatorii rețelei, a diferenței între cheltuielile și veniturile rezultate din acțiunile de echilibrare.
- ✓ Prin intermediul adresei nr. FAX/DG/DRL.5726/08.02.2016 au fost transmise la autoritate procedurile privind modalitatea de determinare a următorilor parametri:
 - a) energia gazelor naturale aferente consumurilor tehnologice localizate-determinate;

- b) energia gazelor naturale aferente consumurilor tehnologice nelocalizate-estimate;
- c) energia gazelor naturale aferente pierderilor localizate în SNT;
- d) variația energiei gazelor naturale stocate în conducte.
- ✓ Prin intermediul adresei nr. FAX/DG/DRL.7487/17.02.2016 a fost transmis la autoritate un sumar al aspectelor de natură principală/generală și al prevederilor specifice ale Codului rețelei care ridică probleme de implementare.
- ✓ Prin adresa nr. FAX/DG/DRL. 1049/07.03.2016 au fost transmise următoarele:
 - a) un sumar al problemelor identificate la analiza pentru implementarea prevederilor Codului rețelei;
 - b) o propunere de modificare a Codului rețelei;
 - c) o propunere de modificare a Ordinului președintelui ANRE nr. 1/2016.
- ✓ Cu adresa nr. FAX/DG/DRL. 11422/11.03.2016 au fost transmise o serie de argumente suplimentare cu privire la propunerea de revizuire a Ordinului președintelui ANRE nr. 1/2016.
- ✓ În data de 14.03.2016 Transgaz a organizat o sesiune de informare a pieței în legătură cu propunerea de modificare a Codului rețelei și a Ordinului președintelui ANRE nr. 1/2016.
- ✓ Ca urmare a opiniilor exprimate de reprezentanții ANRE și de unii reprezentanți ai companiilor din piață, cu scrisoarea nr. FAX/DG/DRL.12485/17.03.2016, Transgaz a solicitat ANRE retragerea din procedura de dezbatere publică a propunerii de revizuire a Codului rețelei.
- ✓ În perioada aprilie – iunie 2016 au avut loc o serie de discuții cu producătorii și cu operatorii depozitelor de înmagazinare subterană, fiind abordate în special tema alocării cantităților de gaze naturale măsurate pe punctele de intrare în SNT din perimetrele de producție și din depozitele de înmagazinare și tema procesului de corelare a nominalizărilor.
- ✓ Participare la Grupul de lucru tripartit Ministerul Energiei-ANRE-TRANSGAZ, începând cu luna aprilie 2016. Scopul acestui grup de lucru este crearea unui model de piață a gazelor naturale prin revizuirea Legii nr. 123/2012 și a Codului rețelei.
- ✓ Prin scrisoarea nr. FAX/DG/DRL.27898/16.06.2016, s-a solicitat amânarea termenului scadent pentru transmiterea versiunii actualizate a Raportului privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 312/2014, care a fost 15.06.2016. Noul termen scadent solicitat este finele trimestrului III al anului gazier 2016-2017;
- ✓ Participarea, în data de 17.08.2016 la ședința bilaterală ANRE-SNTGN Transgaz SA pentru identificarea demersurilor necesare a fi întreprinse în perioada imediat următoare, astfel încât să fie asigurată derularea corespunzătoare a proceselor de nominalizare, corelare și alocare.
- ✓ Ca urmare a discuțiilor purtate în data de 22.07.2016, conducerea companiei a dispus elaborarea unei propuneri care să conțină 3 variante de revizuire a Codului rețelei. Propunerea a fost elaborată în cadrul GOL și a fost transmisă la ANRE cu adresa nr. FAX/DG/DRL.34715/27.07.2016.
- ✓ Cu adresa nr. FAX/DG/DRL.39554/29.08.2016 SNTGN Transgaz SA a înaintat la ANRE o propunere actualizată a versiunii 3 de revizuire a Codului rețelei, versiune transmisă cu scrisoarea nr. FAX/DG/DRL. 34715/27.07.2016.

- ✓ Cu adresa nr. FAX/DG/DRL 44.446/27.09.2016 SNTGN Transgaz SA a înaintat la ANRE o propunere de modificare a Codului rețelei, în ceea ce privește alocarea gazelor naturale la punctele de intrare din perimetrele de producție (art. 66 și art. 67).
- ✓ Cu adresa nr. FAX/DG/DRL 45.109/30.09.2016 SNTGN Transgaz SA a înaintat la ANRE o propunere revizuită de modificare a Codului rețelei, în ceea ce privește alocarea gazelor naturale la punctele de intrare din perimetrele de producție (art. 66 și art. 67).
- ✓ Ca urmare a postării în anchetă publică a proiectului de ordin de modificare și completare a Codului rețelei, prin adresa nr. FAX/DG/DRL 47.790/17.10.2016 SNTGN Transgaz SA a transmis la ANRE o serie de propuneri și observații și a solicitat o întâlnire bilaterală cu ANRE.
- ✓ Participarea la ședința bilaterală ANRE-SNTGN Transgaz SA (videoconferință) din data de 19.10.2016 pentru analizarea și clarificarea propunerilor ANRE din proiectul de ordin.
- ✓ Prin adresa nr. FAX/DG/DRL 48.623/21.10.2016, SNTGN Transgaz SA a înaintat la ANRE o nouă propunere de modificare și completare a proiectului de ordin. La elaborarea acestei propuneri au fost avute în vedere principiile convenite în cadrul ședinței bilaterale ANRE-Transgaz din data de 19.10.2016, și anume:
 - principiul de alocare a gazelor naturale la punctele de intrare în SNT - este identic la toate punctele;
 - principiile de primire, prelucrare și corelare a informațiilor în vederea aprobării nominalizărilor rămân neschimbate.
- ✓ Participarea la ședința din data de 24.10.2016, organizată de ANRE ca urmare a derulării procesului de consultare publică pe marginea proiectului de modificare și completare a Codului rețelei.
- ✓ Cu adresa nr. DO/49892/28.10.2016, SNTGN Transgaz SA a înaintat la ANRE proiectul de Convenție care se va încheia între SNTGN Transgaz SA în calitate de OTS și participanții la tranzacționarea cu gaze naturale care nu dețin calitatea de UR.
- ✓ Cu scrisoarea nr. DO.53321/18.11.2016, SNTGN Transgaz SA a înaintat la ANRE o propunere de reevaluare a modului de determinare a prețului mediu ponderat (PMP) pentru vânzarea/cumpărarea cantităților de gaze naturale care fac obiectul dezechilibrelor zilnice înregistrate de utilizatorii rețelei.
- ✓ Cu scrisoarea nr. FAX/DG/DRL.55659/05.12.2016, SNTGN Transgaz SA a înaintat la ANRE:
 - o propunere de revizuire a prevederilor Codului rețelei privitoare la alocarea pe punctele de ieșire din SNT spre sistemele de distribuție și spre depozitele de înmagazinare, care are în vedere aplicarea conceptului de „lanț” pentru acele cantități nealocate de către distribuitori, prin urmărirea tranzacțiilor comerciale de la distribuitor spre SNT;
 - o serie de considerații suplimentare în legătură cu propunerea de reevaluare a modului de determinare a prețului mediu ponderat (PMP) pentru vânzarea/cumpărarea cantităților de gaze naturale care fac obiectul dezechilibrelor zilnice înregistrate de utilizatorii rețelei.

2. Gestionarea consultărilor interne în scopul elaborării punctului de vedere al societății cu privire la proiectele de acte normative inițiate de ANRE și alte autorități relevante pentru îmbunătățirea cadrului național de reglementare

- ✓ Revizuirea Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale la clienții finali – faza a 2-a de consultare publică.
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 03.02 – 19.02.2016. Transgaz a transmis propuneri și observații în data de 19.02.2016. Regulamentul a fost publicat în Monitorul Oficial (Ordinul președintelui ANRE nr. 29/28.06.2016).
- ✓ Proiectul Programului multianual de reglementări al ANRE 2016-2018
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 26.02-11.03.2016.
Transgaz a transmis propuneri și observații în data de 10.03.2016.
Programul multianual de reglementări al ANRE 2016-2018 a fost postat pe site-ul ANRE în data de 01.04.2016.
- ✓ Proiectul de Regulament privind rezervarea de capacitate la puncte de intrare/ieșire viitoare.
Activitatea de elaborare a acestui proiect s-a desfășurat în cadrul Grupului comun de lucru TRANSGAZ – EXXON – OMV PETROM.
Proiectul de regulament a fost transmis la ANRE în cursul lunii decembrie 2015. Urmare a adresei Transgaz nr. FAX/DG/DRL. 10749/08.03.2016 prin care am solicitat sprijinul pentru demararea în cursul lunii martie 2016 a procesului de dezbatere publică pe marginea proiectului de regulament, acesta a fost postat în dezbatere publică pe site-ul ANRE în perioada 30.03.2016 – 29.04.2016. Prin intermediul adresei nr. FAX/DG/DRL. 50.096/31.10.2016 a fost transmisă o nouă versiune a proiectului de regulament (versiune care cuprinde solicitarea ANRE comunicată prin adresa nr. 69.791/30.09.2016, precum și solicitările rezultate în urma discuțiilor care au avut loc în cadrul dezbaterii din data de 18.08.2016). Transgaz, prin adresa nr. FAX.DG/DRL. 56.897/12.12.2016 a făcut o revenire la adresa menționată anterior, prin care a solicitat ANRE comunicarea stadiului de aprobare a documentelor transmise. Până în prezent nu s-a primit nici un răspuns de la ANRE. Regulamentul nu a fost încă publicat în Monitorul Oficial.
- ✓ Proiectul de Metodologie de alocare a cantităților de gaze naturale rezultate din activitatea de producție necesare acoperirii consumului clienților casnici și producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice, destinată consumului populației
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 07.06.2016 – 16.06.2016.
Transgaz a transmis propuneri și observații în data de 16.06.2016. Reglementarea nu a fost publicată încă în Monitorul Oficial.
- ✓ Regulament privind accesul și racordarea la SNT.
Transgaz a elaborat din proprie inițiativă proiectul acestui regulament în vederea revizuirii regulamentului existent prin luarea în considerare a Legii nr. 123/2012. Proiectul a fost transmis la ANRE în data de 23.11.2015.
În cursul anului 2016 proiectul de regulament a fost supus procesului de anchetă publică în 2 etape (13.10.2016-12.11.2016 și respectiv 29.11.2016-09.12.2016).

Transgaz a transmis propuneri și observații prin intermediul adreselor nr. FAX/DG/DRL. 52.691/14.11.2016 și nr. FAX/DG/DRL. 56.722/09.12.2016. Suplimentar, prin adresa nr. FAX/DG/DRL. 58.015/19.12.2016 au fost transmise o serie de noi propuneri/observații pentru modificarea regulamentului (propuneri primite ulterior derulării procesului de anchetă publică, din partea Departamentului Exploatare). Regulamentul nu a fost încă publicat în Monitorul Oficial.

- ✓ Proiect de H.G. pentru abrogarea Regulamentului privind accesul la SNT.
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul Ministerului Energiei în perioada 14.06 – 24.06.2016.
În data de 24.06.2016 Transgaz a transmis o adresă la M.E. prin care semnala faptul că ar trebui să se aibă în vedere corelarea calendarului de abrogare a regulamentului cu calendarul de aprobare a unui nou regulament;
- ✓ Cu adresa nr. FAX/DG/DRL.34388/25.07.2016 SNTGN Transgaz SA a transmis la Ministerul Energiei și la ANRE propunerea cu privire la setul minimal de principii pe care ar trebui configurate modificările aduse Legii 123/2012 în vederea implementării în România a modelului de piață bazat pe sistemul entry-exit cu PVT.
- ✓ Norme tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale (revizuire).
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 12.07.2016 – 11.08.2016. Transgaz a transmis propuneri și observații în data de 11.08.2016. Reglementarea nu a fost publicată încă în Monitorul Oficial.
- ✓ Proiect de ordin privind aprobarea condițiilor de valabilitate a licenței de operare a sistemului de transport al gazelor naturale, faza a 2-a
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 30.09.2016 – 30.10.2016.
Punctul de vedere al Transgaz a fost transmis prin intermediul adresei nr. FAX/DG/DRL. 50.007/31.10.2016. Reglementarea nu a fost publicată încă în Monitorul Oficial.
- ✓ Ordin pentru aprobarea modului de alocare a cantităților de gaze naturale rezultate din activitatea de producție necesare acoperirii consumului clienților casnici și producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice, destinată consumului populației, pentru perioada 01 noiembrie 2016 – 31 martie 2017
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 12.10.2016 – 21.10.2016.
Punctul de vedere al Transgaz a fost transmis prin intermediul adresei nr. FAX/DG/DRL. 48.596/21.10.2016. Regulamentul a fost publicat în Monitorul Oficial (Ordinul președintelui ANRE nr. 74/2016).
- ✓ Ordin privind aprobarea Regulamentului de măsurare a cantităților de gaze naturale vehiculate în România
Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 27.10.2016 – 26.11.2016.
Transgaz a transmis propuneri și observații în data de 25.11.2016. Reglementarea nu a fost publicată încă în Monitorul Oficial.

- ✓ Proiect de ordin pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 162/19.12.2014 pentru aprobarea punctelor relevante ale SNT. Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 09.11.2016 – 09.12.2016.
Transgaz a transmis propuneri și observații în data de 06.12.2016.

3. Gestionarea activității de autorizare/reautorizare a personalului tehnic din cadrul societății care deține/va deține calitatea de instalator autorizat în domeniul gazelor naturale:

- ✓ Întocmirea și transmiterea la ANRE a unui număr de 78 dosare pentru susținerea examenului de instalator autorizat, pentru obținerea unui număr de 79 de legitimații.
- ✓ Întocmirea și transmiterea la ANRE a unui număr de 117 dosare pentru echivalarea/prelungirea unui număr de 144 de legitimații.
- ✓ Ridicarea a 85 de legitimații de instalatori autorizați aferente perioadei 2013-2015.
- ✓ Actualizarea permanentă a bazei de date generală privind situația instalatorilor autorizați la nivel de societate.

4. Autorizarea și licențierea în domeniul gazelor naturale

- ✓ Acordarea autorizațiilor tip PDSB și tip PDIB:
 - ✗ Autorizațiile au fost acordate prin Decizia președintelui ANRE nr. 82/22.01.2016 și sunt valabile până la data de 22.01.2021.
- ✓ Acordarea autorizației tip ET:
 - ✗ Autorizația a fost acordată prin Decizia președintelui ANRE nr. 1558/30.09.2016 și este valabilă până la data de 29.09.2021.
- ✓ Solicitarea de acordare a autorizațiilor tip PPI și PT:
 - ✗ În data de 08.12.2016 a fost depus la ANRE dosarul pentru acordarea autorizațiilor.
 - ✗ Prin intermediul adresei nr. 91.316/30.12.2016 ANRE a solicitat completări la documentația depusă.
 - ✗ În data de 06.01.2016 au fost depuse completările solicitate de către autoritate.
- ✓ Solicitarea de modificare a Licenței nr. 1933/2013 în sensul actualizării caracteristicilor tehnice ale obiectivelor la data de 31.12.2015:
 - ✗ În data de 02.11.2016 a fost depus la ANRE dosarul pentru modificarea licenței.
 - ✗ Prin intermediul adresei nr. 83.083/23.11.2016 ANRE a solicitat completări la documentația depusă.
 - ✗ În data de 15.12.2016 au fost depuse completările solicitate de către autoritate.

În conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare al companiei, Direcția reglementări și licențe, prin activitățile derulate de la înființarea sa, în luna iulie 2015, și până în prezent și-a concentrat eforturile înspre îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Planul de Administrare al Transgaz pentru perioada 2013 – 2017.

Principalele direcții de acțiune ale Direcției Reglementări și Licențe au fost:

- Participare la activitățile privind revizuirea Codului rețelei;
- Gestionarea consultărilor interne în scopul elaborării punctului de vedere al societății cu privire la proiectele de acte normative inițiate de ANRE și alte autorități relevante pentru îmbunătățirea cadrului național de reglementare;
- Gestionarea activității de autorizare/reautorizare a personalului tehnic din cadrul societății care deține/va deține calitatea de instalator autorizat în domeniul gazelor naturale;
- Autorizarea și licențierea în domeniul gazelor naturale;
- Proiect de ordin pentru aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă;
- Negocierea Acordurilor de Interconectare cu Ukrtransgaz aferente punctelor de interconectare dintre sistemul de transport românesc și cel ucrainean;
- Negocierea Acordurilor de Interconectare cu Bulgartransgaz pentru punctele de interconectare dintre sistemul românesc și cel bulgar;
- Pregătirea cadrului de reglementare necesar comercializării capacităților de transport ale conductelor de Tranzit 1 și Tranzit 2, în conformitate cu cadrul de reglementare european, începând cu anul gazier 2016/2017;
- Suplimentarea serviciilor platformei PRRC achiziționate în baza Acordului de Afiliere a OTS nr. 570/09.11.2015 încheiat între Transgaz și FGSZ Zrt., Ungaria;
- Propunere privind adaptarea legislației secundare în vederea reglementării complete a proceselor de alocare a capacității în toate punctele de interconectare cu state membre.
- Implementarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie și ale Regulamentului (UE) nr. 1348/2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alin (2) și (6) din Regulamentului (UE) nr. 1227/2011, în colaborare cu Departamentele Operare, TIC și SCADA;
- Acțiuni legate de colaborarea cu ENTSOG.

Alte acțiuni relevante desfășurate în cadrul Direcției Reglementări și Licențe:

- **Proiect de ordin pentru aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă**
 - ✓ Proiectul de ordin a fost elaborat de către Transgaz și a fost transmis la ANRE în data de 07.06.2016.
 - ✓ Documentul a fost postat în anchetă publică pe site-ul ANRE în perioada 24.06 – 04.07.2016.
 - ✓ Ordinul a fost publicat în Monitorul Oficial (Ordinul președintelui ANRE nr. 34/iulie 2016).

▪ **Negocierea Acordurilor de Interconectare cu Ukrtransgaz aferente punctelor de interconectare dintre sistemul de transport românesc și cel ucrainean**

- ✓ Transgaz a elaborat proiectele AI-urilor pentru Isaccea 1 și Isaccea 2, 3 care actualmente se află în analiză la Ukrtransgaz.
- ✓ Au fost convenite o serie de clauze din draftul AI pentru Isaccea 1 în cadrul unor teleconferințe.
- ✓ Părțile au finalizat convenirea clauzelor AI pentru Isaccea 1.
- ✓ AI pentru PI Isaccea 1 a fost semnat în 9 iulie 2017. AI pentru PI Isaccea 1 a fost amendat ulterior prin Actul Adițional nr. 1 încheiat în 26.09.2016.
- ✓ Având în vedere necesitatea de a compatibiliza prevederile Acordului de Interconectare pentru PI Isaccea 2,3 cu contractul istoric cu Gazprom Export aferent conductei Tranzit 3, precum și corespondența cu Gazprom Export prin care ne notifică asupra faptului că nu vor accepta modificări ale aranjamentelor actuale la Isaccea, am transmis către Ukrtransgaz o variantă de acord de interconectare care ține seama de contractul cu Gazprom.
- ✓ Această variantă a fost refuzată. Negocierile au eșuat din motive obiective. În consecință, Comisia Europeană și-a dat acordul pentru prelungirea contractului istoric cu Gazprom Export pe conducta Tranzit 2 cu încă un an.

▪ **Negocierea Acordurilor de Interconectare cu Bulgartransgaz pentru punctele de interconectare dintre sistemul românesc și cel bulgar**

- ✓ Părțile au încheiat AI pentru PI Negru Vodă 1 în 19.05.2016 . AI pentru PI Negru Vodă 1 a fost amendat ulterior prin Actul Adițional nr. 1 care intră în vigoare în 01.10.2016.
- ✓ Părțile au încheiat AI pentru PI Ruse - Giurgiu în 22.12.2017;
- ✓ AI pentru Negru Vodă 2,3 nu se pot încheia atâta timp cât nu există acordul în oglindă aferent PI Isaccea 2,3.

▪ **Pregătirea cadrului de reglementare necesar comercializării capacităților de transport ale conductelor de Tranzit 1 și Tranzit 2, în conformitate cu cadrul de reglementare european, începând cu anul gazier 2016/2017**

Au fost realizate următoarele demersuri:

- ✓ Întâlnire cu Bulgargaz EAD pentru scurtarea contractului de tranzit pe conducta T1. Având în vedere demersurile privind asigurarea cadrului de reglementare pentru comercializarea capacității începând cu noul an gazier, și anume 01.10.2016, părțile au convenit scurtarea termenului de valabilitate a contractului, fiind încheiat un act adițional în acest sens.
- ✓ A fost elaborată o soluție de abordare comună a conductelor de tranzit T2 și T3.
- ✓ Discuții cu Gazprom Export în vederea compatibilizării Acordurilor de Interconectare cu contractul de tranzit pe conducta T3.
- ✓ Pentru comercializarea capacității, Transgaz a promovat la ANRE proiectul de Ordin privind aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă,

- reprezentând cadrul de reglementare național necesar pentru aplicarea prevederilor CAM-NC pentru PI localizate pe conductele de transport Isaccea – Negru Vodă;
- ✓ Ordinul a fost publicat în Monitorul Oficial (Ordinul președintelui ANRE nr. 34/iulie 2016).
 - Suplimentarea serviciilor platformei PRRC achiziționate în baza Acordului de Afiliere a OTS nr. 570/09.11.2015 încheiat între Transgaz și FGSZ Zrt., Ungaria
 - ✓ Transgaz a adresat întrebări privind serviciile de alocare a capacității pentru punctele de intrare în /ieșire din conductele de transport Isaccea – Negru Vodă.
 - ✓ FGSZ a analizat posibilitatea de a furniza serviciile solicitate și a prezentat o soluție tehnică pentru fezabilitatea acestora.
 - ✓ Transgaz a acceptat soluția tehnică propusă de FGSZ și a solicitat preluarea acesteia în mediul de producție al PRR până cel târziu la data de 28 august 2016.
 - ✓ În acest sens, în cursul lunii august a fost încheiat un act adițional;
 - **Propunere privind adaptarea legislației secundare în vederea reglementării complete a proceselor de alocare a capacității în toate punctele de interconectare cu state membre.**
 - ✓ DRL, în colaborare cu reprezentanți ai departamentelor juridic, economic și operare, a elaborat un proiect de ordin care să înlocuiască ordinul aferent alocării de capacitate în punctul Csanádpalota și să fie aplicabil tuturor punctelor de interconectare cu state membre UE.
 - ✓ Ordinul a fost publicat în Monitorul Oficial (Ordinul președintelui ANRE nr. 88/22.11.2016).
 - **Implementarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie și ale Regulamentului (UE) nr. 1348/2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alin (2) și (6) din Regulamentului (UE) nr. 1227/2011, în colaborare cu Departamentele Operare, TIC și SCADA**

3.1.2 Activitatea de transport intern gaze naturale

Începând cu **1 octombrie 2015 și până la data de 30 septembrie 2016** tarifele reglementate pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale prin SNT au fost stabilite pe baza **Ordinului ANRE nr. 136/14 august 2015**, privind aprobarea venitului reglementat, a venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport.

În perioada **1 octombrie 2016 - 31 decembrie 2016** tarifele reglementate pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale prin SNT au fost stabilite pe baza **Ordinului ANRE nr. 39/10 august 2016**, privind aprobarea venitului reglementat, a venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport.

Serviciul transport gaze naturale asigură îndeplinirea sarcinilor ce revin Transgaz din programul propriu și anume, de a oferi utilizatorilor rețelei servicii de acces la SNT pe baza unor condiții și clauze contractuale echivalente, nediscriminatorii și transparente.

Contractele de transport semnate cu beneficiarii serviciilor sunt conforme contractului-cadru reglementat și asigură cadrul legal pentru prestarea serviciilor ferme și întreruptibile de transport. Prestarea serviciului de transport desemnează ansamblul de activități și operațiuni desfășurate pentru și în legătură cu rezervarea capacității de transport și transportul prin SNT al cantităților determinate de gaze naturale.

Transportul cantităților de gaze naturale se realizează de la punctele de predare/preluare comercială de la intrarea în SNT până la punctele de predare/preluare comercială de la ieșirea din SNT, *gazele naturale necesare acoperirii pierderilor din SNT fiind în responsabilitatea Transgaz.*

Prin **serviciile de transport** contractate **în anul 2016** s-a realizat transportul cantități totale de **129.786.374 MWh** (12.074.676 mii mc) către:

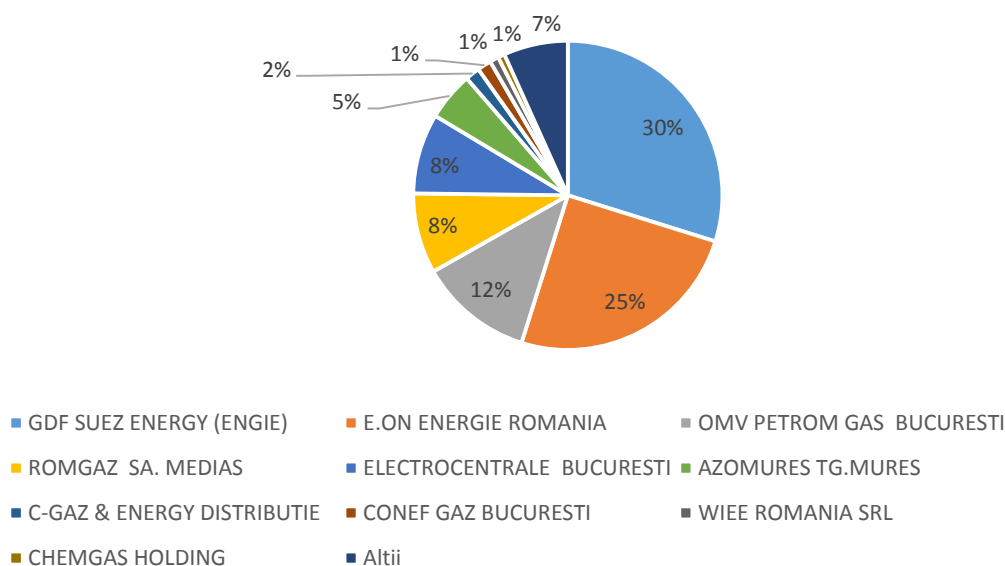
distribuții:	76.439.715 MWh (7.105.851 mii mc);	-54,26%
consumatori direcți:	36.480.825 MWh (3.414.266 mii mc);	-27,60%
înmagazinare:	16.865.834 MWh (1.554.560 mii mc);	-18,14%
reverse flow (Csanadpalota):	0 MWh (0 mii mc);	0%

Principalii beneficiari ai serviciului de transport intern al gazelor naturale **în anul 2016** sunt următorii:

Principalii utilizatori	2016	Valoare facturată fără TVA 2016 (lei)	%
GDF SUEZ ENERGY (ENGIE)		405.696.158,10	29,82%
E.ON ENERGIE ROMANIA		340.361.979,62	25,02%
OMV PETROM GAS BUCURESTI		162.534.377,54	11,95%
ROMGAZ SA. MEDIAS		114.327.656,23	8,40%
ELECTROCENTRALE BUCURESTI		114.301.252,51	8,40%
AZOMURES TG.MURES		68.898.024,03	5,06%
C-GAZ & ENERGY DISTRIBUTIE		20.624.138,82	1,52%
CONEF GAZ BUCURESTI		19.735.796,77	1,45%
WIEE ROMANIA SRL		12.749.663,43	0,94%
CHEMGAS HOLDING		9.487.638,82	0,70%
Alții		91.608.749,53	6,73%
Total		1.360.325.435,39	100,00%

Tabel 22- Ponderea principalilor utilizatori ai SNT în anul 2016

Pentru acoperirea pierderilor din SNT precum și pentru consumul tehnologic propriu, în anul 2016 Transgaz a achiziționat o cantitate de 1.184.300 MWh (108.874 mii mc) gaze naturale.

Grafic nr.28- Ponderea principalilor utilizatori ai SNT în anul 2016

În baza Referatului nr. DO 1156/15.04.2016 aprobat de Consiliul de Administrație prin Hotărârea nr. 14/2016 au fost contractate serviciile de rezervare de capacitate în depozitele de înmagazinare subterană de **372.750 MWh** atât pentru menținerea în stoc a cantității de gaze naturale ramase din ciclul anterior cât și pentru a fi stocate cantități suplimentare de gaze naturale necesare pentru acțiunile de echilibrare a SNT întreprinse de TRANSGAZ și a exploatării în condiții de siguranță a acestuia.

În anul 2016, ca urmare a măsurilor întreprinse pe linia activității de operare la nivelul **Dispeceratului Național de Gaze Naturale** au fost realizate o serie de acțiuni, dintre care, în principal pot fi menționate:

- Topologia SNT ce a stat la baza implementării, prin programul SIMONE, a modelului de calcul hidraulic pentru SNT, ceea ce a implicat desenarea în AUTOCAD a peste 13.000 km de conductă (împărțiți în cca. 6.000 de tronsoane), un număr de aproape 8.800 puncte de topologie, 3.262 robinete de secționare și 124 robinete de reglare, 1.111 puncte de livrări în SNT, 150 puncte de intrare în SNT la care se adaugă 40 de scheme simplificate de operare pentru SCV-uri, noduri tehnologice și interconectări – ultima versiune a fost finalizata in decembrie 2015;
- Maparea codurilor instrumentației SCADA cu codurile punctelor de topologie și registru de stare a robinetelor pentru pregătirea rulării simulatorului SIMONE în vederea calculului line-pack (LP) pe SNT și utilizarea acestuia în previzionarea necesarului de gaze pe SNT pentru ziua următoare pentru întocmirea programelor de transport pentru a doua zi, etc.;
- Finalizarea lucrărilor pregătitoare ce vor conduce la implementarea Registrului electronic de parametrii SNT cu date din SCADA – se asteapta finalizarea acestuia de catre DTICSCADA. Ulterior, se vor implementa Registrele electronice specifice fiecărei Exploatari Teritoriale;
- Calcularea LP pe SNT cu simulatorul SIMONE în premieră, începând cu data de 7 iulie anul curent , ca urmare a acțiunilor susținute depuse de colectivul DNGN Mediaș. După aceasta dată acest lucru a devenit o activitate de rutină în cadrul DNGN Mediaș,

la acest moment LP pe SNT se calculeaza din 2 in 2 ore, practic tot personalul de la sediul central al DNGN stapaneste aceasta activitate;

- Finalizarea unei aplicatii web pentru monitorizarea online a stării robinetelor din SNT împreună Departamentul IT&SCADA. Aplicația a fost implementată și a fost realizată și instruirea personalului din teritoriu care va asigura suport pentru calculul de LP pe SNT cu simulatorul SIMONE prin utilizarea aplicației realizate;
- Continuarea acțiunii de îmbunătățire a calculului de LP pe SNT, prin actualizarea topologiei și a schemei de calcul (activități de calibrări zonale, funcție de datele din SCADA disponibile). Practic, a început activitatea de calibrare a calculului de LP;
- Au fost stabilite valorilor de referință a “zestrei conductei” pe perioada sezonului rece și ulterior pentru perioada sezonului cald;
- Întocmirea de analize de bilanțuri zonale în vederea depistării surselor de eroare și de neînchidere a bilanțurilor pe respectivele zone;
- Este în desfășurare o colaborare cu serviciile IT pentru implementarea unei aplicații web de validare și corecție (dacă există informații disponibile) a datelor SCADA care sunt utilizate în calcul LP pe SNT în scopul creșterii operativității calculului (micșorarea timpului necesar de calcul) prin implicarea personalului de la nivelul ET în validarea acestor date;
- Implementarea noii metodologii de calcul a consumului de gaz tehnologic pentru lucrările efectuate în SNT, la goliri și umpleri de conducte, defecte, accidente, etc.

Alte acțiuni întreprinse pe linia activității de operare în anul 2016:

- Determinarea și monitorizarea zilnică/lunară a **consumului tehnologic la nivel de SNT** și exploatarea teritoriale și menținerea acestuia în procentul aprobat;
- Participarea în cadrul Grupului de lucru la modificarea/completarea *Proiectului de revizuire intermediară a Codului rețelei pentru Sistemul national de transport* și la modificarea unor secțiuni ale Codului conform celor convenite în cadrul sesiunilor de dezbatere publică organizate de ANRE împreună cu operatorii economici de pe piața gazelor naturale și în urma deciziilor ANRE.

Modificările au vizat în principal următoarele aspecte:

- ✗ Oferirea UR a posibilității de efectuare a unor nominalizări care să depășească capacitatea rezervată cu posibilitatea de a cumpăra capacitate suplimentară la preț de produs zilnic;
- ✗ Eliminarea FTG zilnic și mărirea termenului pentru FTG la sfârșitul lunii (de la 24 la 72 ore);
- ✗ Modificarea toleranțelor admise la dezechilibru zilnic și la depășirea de capacitate de la 2 % la 3%;
- ✗ Modificarea metodelor de alocare la punctele de intrare din perimetrele de producție și la punctele de intrare în/ieșire din depozite;
- ✗ modificarea corespunzătoare a Raportului privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii conform Regulamentului (UE) nr. 312/2014, cele două documente trebuind să fie armonizate.

Dezbaterea pe textul Codului nu s-a finalizat până la sfârșitul lunii septembrie 2015;

- Analiza utilizării capacităților de transport pe conductele de Tranzit II și III în scopul fundamentării tarifelor pentru punctele de interconectare Isaccea II și Negru-Vodă II în vederea contractării viitoare a capacităților aferente conductei Tranzit II, prin intermediul licitațiilor, începând cu 1 ianuarie 2016;

- Derularea licitațiilor de capacitate grupată în punctul de interconectare Csanádpalota în primele trei trimestre ale anului 2015, în conformitate cu Calendarul de licitație convenit cu FGSZ Zrt. în cadrul Acordului de Cooperare și afiliere a OST;
- Finalizarea Convențiilor privind stabilirea parametrilor tehnologici aferenți punctelor fizice de intrare în/ieșire din Sistemul național de transport al gazelor naturale cu producătorii, operatorii de distribuție, operatorii de înmagazinare, clienții direcți sau furnizori acestora, în conformitate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 79/30.10.2014 care stau la baza derulării Contractelor de transport cu utilizatorii de rețea, în proporție de cca. 98%;
- Acțiuni privind îndeplinirea cerințelor de transparență prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 715 /2009:
 - ✎ implementarea noilor cerințe cu privire la publicarea capacităților tehnice, rezervate și disponibile conform modificărilor apărute în Decizia (UE) 2015/30.04.2015, prin mărirea orizontului de timp de la 18 la 24 de luni, , atât pe site-ul Transgaz cât și pe site-ul de transparență al ENTSOG.
- **Calculul zilnic al dezechilibrelor** și monitorizarea principalilor UR sub acest aspect, în conformitate cu prevederile art. 64 (4) din Codul Rețelei, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/2013.

Cantitatea de gaze naturale transportată prin conductele de tranzit în anul 2016 este de **187.973.080,340 MWh** (17.628.562,775 mii mc).

3.1.3 Activitatea de transport internațional gaze naturale

Activitatea de transport internațional gaze naturale, este desfășurată de Transgaz în baza licenței de operare a sistemului de transport gaze naturale nr. 1933/20.12.2013 emisă de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), valabilă până la data de 08.07.2032

Activitatea actuală de transport internațional gaze naturale se desfășoară în zona de Sud-Est a țării (Dobrogea) unde sectorul românesc de conducte existent între localitățile Isaccea și Negru Vodă se include în culoarul balcanic de transport internațional gaze naturale din Federația Rusă spre Bulgaria, Turcia, Grecia și Macedonia.

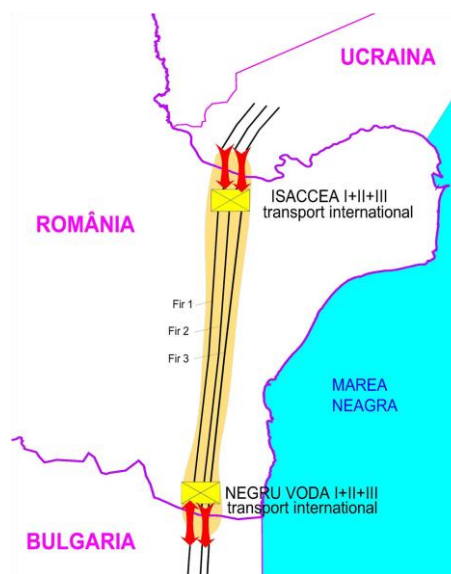

Fig.1- Conductele de transport internațional gaze naturale

Pe traseul menționat, la nord de localitatea Isaccea există 3 interconectări cu conductele de transport internațional al gazelor naturale similare existente în Ucraina, iar la sud de localitatea Negru Vodă – 3 interconectări cu conductele de transport internațional al gazelor naturale din Bulgaria.

Activitatea de transport internațional gaze naturale este efectuată prin conducte dedicate care nu sunt conectate la Sistemul Național de Transport:

- Conductă de transport internațional al gazelor naturale e direcția UA-RO-BG (FIR I) cu următoarele caracteristici: DN 1000, L = 182 km și capacitate tehnică = 6,1 mld. Smc/an;
- Două conducte de transport internațional gaze naturale pe direcția UA-RO-BG-TK-GR (FIR II și FIR III) fiecare cu următoarele caracteristici: DN 1200, L = 181 km și capacitate tehnică = 9,6 mld. Smc/an (FIR II) și 9,7 mld. Smc/an (FIR III).

Această activitate se desfășoară în baza a trei contracte încheiate între Transgaz și Bulgargaz EAD (Bulgaria), respectiv Gazprom Export (Federația Rusă). Cadrul legal pentru încheierea contractelor îl constituie următoarele acorduri interguvernamentale:

- *Convenția privind construirea unei conducte pe teritoriul R.S.R. pentru tranzitarea de gaze din U.R.S.S. în R.P. Bulgaria, semnată la data de 29 noiembrie 1970;*
- *Convenția între guvernele R.S.R. și U.R.S.S. privind tranzitul pe teritoriul R.S.R. a gazelor naturale din U.R.S.S. către Turcia, Grecia și alte țări, semnată la data de 29 decembrie 1986;*
- *Convenția între guvernele României și Federației Ruse privind extinderea capacității conductelor de tranzit gaze naturale pe teritoriul României, pentru creșterea livrărilor de gaze naturale din Federația Rusă în terțe țări și în România, semnată la data de 25 octombrie 1996;*
- *Acordul de cooperare în sectorul energetic încheiat în 29 octombrie 2002 între Ministerul Energiei și Resurselor Energetice din Bulgaria și Ministerul Industriei și Resurselor din România.*

Convențiile încheiate cu partea rusă au fost denunțate prin H.G. nr. 1278/27 decembrie 2011, în baza prevederilor art. 351, alin. 2 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Durata de valabilitate a celor trei contracte este următoarea:

- Contractul nr.10.726 din 19 octombrie 2005, încheiat cu **Bulgargaz EAD Bulgaria, (fir.I)** valabil până la data de 31 decembrie 2011 și prelungit prin două acte adiționale până la data de **30 septembrie 2016. Începând cu 1 octombrie 2016, alocarea capacității conductei T1 se face pe baza de licitație conform reglementărilor europene în vigoare, contractele de transport respectând prevederile Ordinului ANRE nr. 34/2016.;**
- Contractul nr.2102-06 din 3 iunie 1987, încheiat cu **Gazprom Export (T2)**, valabil până la data de 31 decembrie 2011, prelungit prin patru acte adiționale până la data de **01 octombrie 2017.**
- Contractul nr.643/00157629/210247 din 24 septembrie 1999, încheiat cu **Gazprom Export (T3)**, valabil până la data de **31 decembrie 2023.**

Pe parcursul anului 2016, în vedere soluționării procedurii de infringement, Transgaz a efectuat următoarele demersuri concrete în vederea asigurării cadrului de reglementare pentru comercializarea capacității conductelor Isaccea – Negru Vodă:

- Încheierea Acordului de interconectare pentru punctul de interconectare Isaccea 1 cu Ukrtransgaz. De asemenea a fost inițiat și convenirea Acordului de Interconectare pentru punctul de interconectare Isaccea 2,3.
- Încheierea Acordului de interconectare pentru punctul de interconectare Negru Vodă 1 cu Bulgartransgaz EAD. De asemenea a fost inițiat și convenirea Acordului de Interconectare pentru punctul de interconectare Negru Vodă 2,3.
- Stabilirea cadrului de reglementare național necesar pentru aplicarea prevederilor CAM-NC pentru punctele de interconectare localizate pe conductele

de transport gaze naturale Isaccea – Negru Vodă prin Ordinul președintelui ANRE nr. 34/2016 privind aprobarea Metodologiei de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă.

- Amendarea Acordului de Afiliere a OTS încheiat cu FGSZ Zrt., în vederea asigurării serviciilor de acces și utilizare a Platformei Regionale de Rezervare de Capacitate în vederea alocării capacității disponibile pe conductele de transport Isaccea – Negru Vodă în conformitate cu prevederile CAM-NC și ale cadrului de reglementare național.
- Amendarea valabilității Contractului istoric de transport gaze naturale cu Bulgargaz EAD pe conducta T1 până la data de 30.09.2016, în vederea asigurării condițiilor privind comercializarea capacității disponibile începând cu 01.10.2016 conform noului cadru de reglementare național.
- În ceea ce privește conductele T2 și T3, datorită unei situații complexe generate de neînțelegerile dintre Ukrtransgaz și Gazprom Export, acordurile de interconectare nu au putut fi încheiate. Contractul istoric pe conducta T2 a fost prelungit prin act adițional până la începutul anului gazier 2017-2018 (1 oct. 2017) cu aprobarea Comisiei Europene

Începând cu anul gazier 2016 – 2017 capacitatea de transport a conductei Tranzit 1 se comercializează pe bază de licitații, conform codului european privind mecanisme de alocare a capacităților în punctele de interconectare transfrontalieră și a Ordinului ANRE nr. 34/2016.

În ceea ce privește transportul prin conductele T2 și T3, acesta nu se supune în prezent reglementărilor europene privind accesul terților și se desfășoară în baza acordurilor guvernamentale și a contractelor încheiate cu "Gazprom Export". Stabilirea cadrului național de reglementare pentru conductele T2 și T3 este un proces complex datorită, în principal, a unor factori care depășesc sfera de competență a Transgaz.

Cu toate acestea, compania își propune pe parcursul anului 2017 soluționarea tuturor problemelor ridicate de procedura de infringement cu sprijinul Comisiei Europene și conformarea cadrului național privind accesul terților la capacitatea de transport cu prevederile reglementărilor europene.

În acest sens, cu sprijinul Comisiei Europene, discuțiile privind convenirea acordurilor de interconectare pentru punctele de interconectare Isaccea 2,3 și Negru Vodă 2,3 vor fi reluate pe parcursul anului 2017.

3.1.4 Alte activități

Alte activități cu o contribuție marginală la cifra de afaceri a societății sunt reprezentate în principal de vânzări de active, chirii și redevențe.

3.1.5 Evaluarea activității de prestare a serviciului de transport gaze naturale

Transgaz este singurul operator de transport gaze naturale din România. În tabelul de mai jos este prezentată evoluția prestărilor serviciilor de transport intern și transport internațional de gaze naturale, pentru perioada 2013 – 2016:

Nr. crt	Specificații	Realizat 31 decembrie				Dinamica (%)
		2016	2015	2014	2013	
0	1	2	3	4	5	$6=2/3*100$
1.	Venituri din activitatea de transport					
	- mii lei	1.360.355	1.259.788	1.340.853	1.210.480	107,98
	- MWh	129.786.374	131.259.673	126.703.188	119.741.363	98,88
	- lei/MWh	10,48	9,60	10,58	10,11	109,21
	- mii mc	12.074.677	12.294.693	11.883.713	11.258.941	98,21
	- lei/1000 mc	112,66	102,47	112,83	107,51	109,95
2.	Venituri din activitatea de transport internațional					
	- mii lei	328.571	318.752	273.760	268.537	103,08
3.	Alte venituri din exploatare					
	- mii lei	126.459	84.858	40.706	37.623	149,02
	TOTAL VENITURI DIN EXPLOATARE înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12					
	Mii lei	1.815.385	1.663.398	1.655.319	1.516.640	109,14

Tabel 23- Evoluția veniturilor din transportul intern și internațional al gazelor naturale în perioada 2013 - 2016

Activitatea de transport gaze naturale prin SNT vizează peste 90% din gazele naturale consumate în România și din acest motiv se poate considera că societatea:

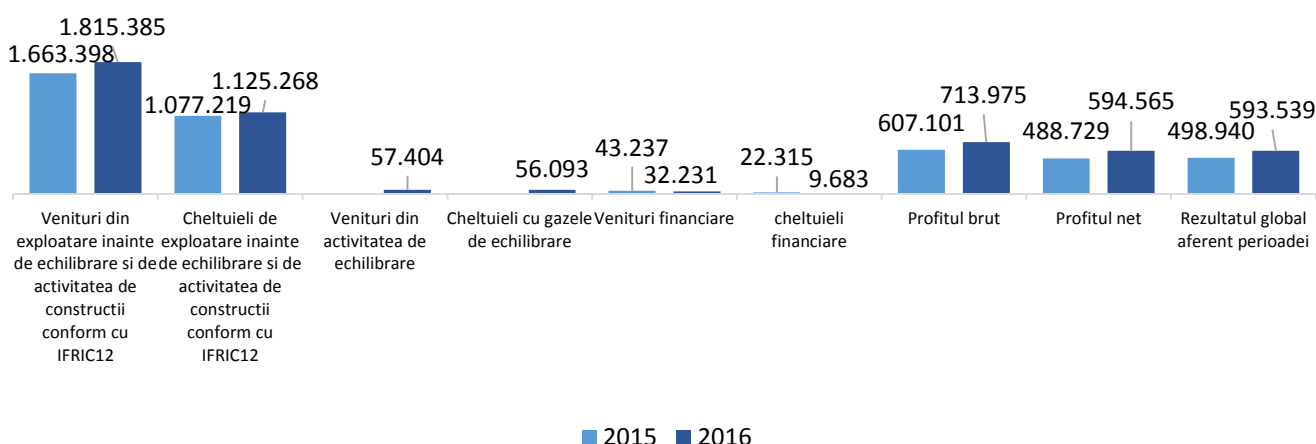
- nu se confruntă cu situații concurențiale în domeniu;
- nu depinde în mod semnificativ de un client/grup de clienți din portofoliul său.

Realizări 2016 versus Realizări 2015

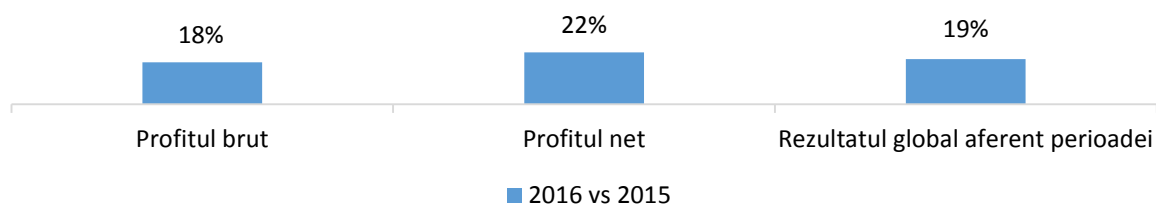
Situația rezultatelor financiare realizate la 31 decembrie 2016 față de realizările perioadei similare ale anului 2015 este prezentată în tabelul de mai jos:

<i>mii lei</i>			
Denumirea	Realizat 2016	Realizat 2015	Modificări
1	2	3	4=2/3x100-100
Venituri din exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.815.385	1.663.398	9%
Venituri din activitatea de echilibrare	57.404	x	x
Venituri din activitatea de construcții conform cu IFRIC12	118.504	211.125	-44%
Venituri financiare	32.231	43.237	-25%
Cheltuieli de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.125.268	1.077.219	4%
Cheltuieli cu gazele de echilibrare	56.093	x	x
Costul activelor conform cu IFRIC12	118.504	211.125	-44%
Cheltuieli financiare	9.683	22.315	-57%
PROFITUL BRUT -total, din care:	713.975	607.101	18%
· din exploatare	691.427	586.179	18%
· din activitatea financiară	22.547	20.922	8%
Impozitul pe profit	119.410	118.372	1%
PROFITUL NET	594.565	488.729	22%
Alte elemente ale rezultatului global	-1.026	10.211	X
Rezultatul global total aferent perioadei	593.539	498.940	19%

Tabel 24- Rezultate financiare 2016 vs. 2015

Grafic 29- Rezultate financiare 2016 vs. 2015 (mii lei)

Grafic 30- Rezultate financiare 2016 vs. 2015 (%)

Veniturile din activitatea de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12 cresc cu 9% față de realizările din anul 2015, înregistrându-se o creștere de 151.987 mii lei.

Veniturile au fost influențate în principal de următorii factori:

- **veniturile obținute din rezervarea de capacitate mai mari cu 247.771 mii lei datorită:**
 - creșterii ponderii componentei fixe în total venituri la 60%;
 - facturării contravalorii depășirilor de capacitate rezervată aferente anului 2016 în valoare de 143.132 mii lei în conformitate cu Ordinul ANRE nr.1/18.01.2016, Ordinul ANRE nr.14/30 martie 2016 și Ordinul ANRE nr.160/26 noiembrie 2015;
- **veniturile obținute din componenta volumetrică mai mici cu 147.204 mii lei din cauza:**
 - scăderii ponderii componentei variabile în total venituri la 40%;
 - scăderii cantității de gaze naturale facturate cu 1.473.299 MWh (220.016 mii mc), detaliată pe categorii de consumatori astfel:

		12 luni 2016	12 luni 2015	Diferențe
Cantitate transportată pentru consumatori direcți	MWh	53.346.659	58.206.285	-4.859.626
	Mii mc	4.968.826	5.472.877	-504.051
Cantitate transportată pentru distribuții	MWh	76.439.715	73.053.388	3.386.327
	Mii mc	7.105.851	6.821.816	284.035
Total	MWh	129.786.374	131.259.673	-1.473.299
	Mii mc	12.074.677	12.294.693	-220.016

Tabel 25- Cantitatea de gaze naturale facturate 2016 vs. 2015

Începând cu al patrulea an al celei de-a treia perioade de reglementare (2015 – 2016), modul de alocare a venitului total care a stat la baza stabilirii tarifelor pentru activitatea de transport este de 60% pentru componenta fixă și 40% pentru componenta volumetrică. Acest lucru conduce la o redistribuire a veniturilor din transport astfel: diminuarea veniturilor din transport în trimestrele de iarnă pe seama scăderii veniturilor din volumele transportate și respectiv creșterea veniturilor din transport în trimestrele de vară pe seama creșterii veniturilor din rezervarea de capacitate comparativ cu anul gazier anterior:

- *veniturile din transportul internațional al gazelor naturale* mai mari cu **9.819 mii lei** datorită variațiilor cursurilor valutare a monedelor de derulare a contractelor și aplicării prevederilor Ordinului ANRE nr. 34/19 iulie 2016;
- *alte venituri din exploatare* mai mari cu **41.601 mii lei**, datorită, în principal, prescrierii majorărilor de întârziere aferente unor dividende achitate cu întârziere din perioada 2000-2003 în valoare de 51.718 mii lei, reducerii veniturilor din penalități cu 4.999 mii lei și a reducerii altor venituri din materiale recuperate cu 15.795 mii lei.

Veniturile din activitatea de construcții mai mici cu **92.622 mii lei**, înregistrate în conformitate cu IFRIC 12, conform căruia veniturile și costurile aferente serviciilor de construire sau îmbunătățire a rețelei de transport, în schimbul cărora se înregistrează activul necorporal, trebuie recunoscute în conformitate cu IAS 11, Contracte de construcții;

Veniturile financiare cu o influență negativă de **11.006 mii lei** pe seama variațiilor cursului de schimb valutar.

Cheltuielile de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12 cresc cu **4%** față de anul 2015, nivelul acestora fiind cu **48.048 mii lei** mai mare.

Societatea a înregistrat economii de 6.250 mii lei, în special la următoarele elemente de cheltuieli:

- ↳ întreținere și transport: 3.611 mii lei;
- ↳ impozite și alte sume datorate statului: 2.639 mii lei, în principal pe seama reducerii impozitului pe monopol cu suma de 3.792 mii lei;

S-au înregistrat depășiri de 54.298 mii lei, în special la următoarele elemente de cheltuieli:

- consum și pierderi tehnologice de gaze naturale pe sistemul de transport a crescut cu **1.260 mii lei** din cauza a doi factori:
 - cantitatea de gaze naturale destinată consumului tehnologic mai mare cu 218.381 MWh/20.770 mii mc (▲23%), cu o influență nefavorabilă de 18.798 mii lei;
 - prețul mediu de achiziție pe anul 2016 mai mic față de anul 2015 cu 14,81 lei/MWh, cu o influență pozitivă de 17.538 mii lei;
- cheltuieli cu provizionul pentru riscuri și cheltuieli: 2.625 mii lei, în principal pe seama provizionului aferent deciziei de impunere privind obligațiile fiscale suplimentare de plată emisă de ANAF;
- cheltuieli cu amortizarea mijloacelor fixe: 15.263 mii lei;
- cheltuieli cu personalul: 11.767 mii lei;
- cheltuieli cu redevența: 11.039 mii lei;
- alte cheltuieli de exploatare: 10.559 mii lei;
- cheltuieli cu materiale auxiliare și alte materiale: 1.786 mii lei.

Cheltuielile financiare au înregistrat o scădere de **12.631 mii lei** pe seama cheltuielilor cu diferențele de curs valutar.

Comparativ cu realizările anului 2015 profitul brut realizat pe anul 2016 este mai mare cu 18%, respectiv cu 106.874 mii lei.

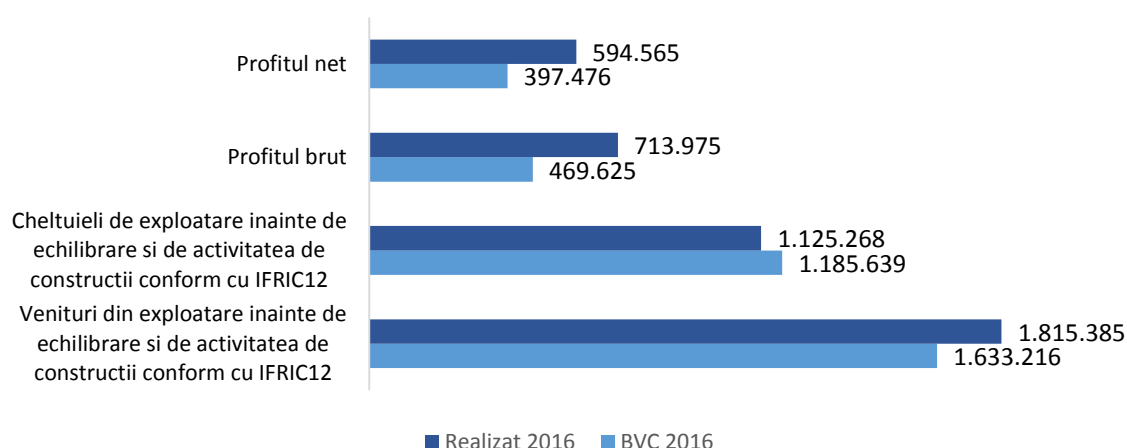
Realizări 2016 versus Buget 2016

Principalii indicatori economico-financiari realizați în anul 2016, comparativ cu prevederile din BVC aprobat prin Hotărârea AGOA nr.1/21 martie 2016 sunt prezentați în tabelul de mai jos:

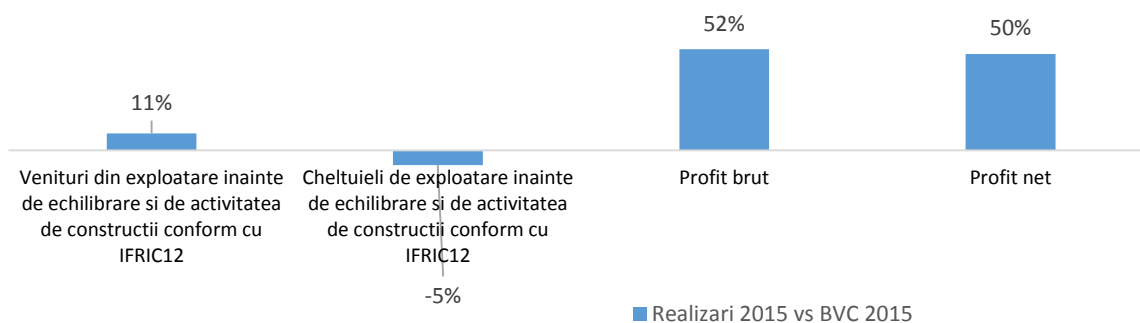
mii lei

Denumirea	BVC 2016	Realizat 2016	Modificare
1	2	3	4=3/2x100-100
Venituri din exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.630.216	1.815.385	11%
Venituri din activitatea de echilibrare	92.943	57.404	-38%
Venituri din activitatea de construcții conform cu IFRIC12	0	118.504	X
Venituri financiare	28.852	32.231	12%
Cheltuieli de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.185.639	1.125.268	-5%
Cheltuieli cu gazele de echilibrare	92.943	56.093	-40%
Costul activelor conform cu IFRIC12	0	118.504	X
Cheltuieli financiare	3.805	9.683	154%
REZULTATUL BRUT, din care:	469.625	713.975	52%
<i>din exploatare</i>	444.578	691.427	56%
<i>din activitatea financiară</i>	25.047	22.547	-10%
Impozitul pe profit	72.149	119.410	66%
PROFITUL NET	397.476	594.565	50%

Tabel 26- Rezultate financiare 2016 vs. Buget 2016

Grafic 31 – Realizat vs. Buget 2016 (mii lei)

Grafic 32- Realizat vs. Buget 2016 (%)

Veniturile din activitatea de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12 cresc cu **185.168 mii lei** față de cele prevăzute în BVC. Veniturile au fost influențate de următorii factori:

- Serviciile de transport gaze au înregistrat o creștere de **118.107 mii lei**, datorită:
 - *capacității rezervate* mai mari cu 6.066.134 MWh cu o influență pozitivă de **154.654 mii lei**, creștere determinată în principal de facturarea contravalorii depășirilor de capacitate rezervată aferente anului 2016 în valoare de 143.132 mii lei, în conformitate cu Ordinul ANRE nr.1/18.01.2016, Ordinul ANRE nr.14/30 martie 2016 și Ordinul ANRE nr.160/26 noiembrie 2015;
 - *cantității de gaze transportate* mai mică față de cea planificată cu 2.167.419 MWh/373.794 mii mc (▼9%) cu o influență negativă de **36.547 mii lei**
- Veniturile din serviciile de transport internațional gaze naturale au înregistrat o creștere de **14.496 mii lei** determinată de variațiile cursurilor valutare a monedelor de derulare a contractelor și aplicării prevederilor Ordinului ANRE nr. 34/19 iulie 2016;
- Alte venituri din exploatare au crescut cu **52.565 mii lei** față de nivelul prevăzut în BVC în principal datorită prescrierii majorărilor de întârziere aferente unor dividende achitate cu întârziere din perioada 2000-2003.

Veniturile din activitatea de echilibrare au înregistrat o scădere de **35.539 mii lei** pe seama următorilor factori:

- preț de tranzacționare mai mic cu 9,473 lei/MWh, cu o influență negativă de 6.990 mii lei;
- cantitate mai mică cu 327.137 MWh cu influență nefavorabilă de 28.549 mii lei.

Veniturile financiare au înregistrat o creștere de **3.379 mii lei** față de nivelul prevăzut în BVC pe seama creșterii veniturilor din diferențe de curs valutar.

Cheltuielile de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12 înregistrează o scădere de **5%** față de programul aprobat, nivelul acestora fiind cu **60.371 mii lei** mai mic decât prevederile din BVC.

S-au înregistrat economii de 178.555 mii lei, în principal, la următoarele elemente de cheltuieli:

- 👉 consum și pierderi tehnologice de gaze naturale pe sistemul de transport **14.403 mii lei**, datorită a doi factori:
 - prețul mediu de achiziție realizat mai mic față de cel prevăzut în BVC cu 10,84 lei/MWh cu o influență pozitivă de 12.839 mii lei;
 - cantitatea de gaze naturale destinată consumului tehnologic mai mică față de program cu 19.042 MWh/4.649 mii mc (▼2%), cu o influență pozitivă de 1.564 mii lei;
- 👉 întreținere și transport: 81.042 mii lei;
- 👉 cheltuieli cu activitatea de echilibrare: 36.849 mii lei;
- 👉 cheltuieli cu materiale auxiliare și alte cheltuieli materiale: 37.324 mii lei;
- 👉 cheltuieli cu personalul: 20.955 mii lei;
- 👉 amortizare: 11.692 mii lei;
- 👉 impozite și taxe: 10.126 mii lei;
- 👉 cheltuieli cu provizionul pentru riscuri și cheltuieli: 3.013 mii lei.

S-au înregistrat depășiri de 118.184 mii lei, în principal la următoarele elemente de cheltuieli:

- redevența pentru concesiunea SNT: 13.260 mii lei;
- alte cheltuieli de exploatare: 104.924 mii lei, în principal din cauza constituirii în cursul anului 2016 a provizioanelor pentru deprecierea creanțelor Electrocentrale București.

Cheltuielile din activitatea de echilibrare au înregistrat o scădere de **36.849 mii lei** pe seama următorilor factori:

- preț de tranzacționare mai mic cu 5,62 lei/MWh, cu o influență negativă de 3.862 mii lei;
- cantitate mai mică cu 377.995 MWh cu influență nefavorabilă de 32.988 mii lei.

Societatea a înregistrat la 31 decembrie 2016 **Costul activelor construite în conformitate cu IFRIC12 în valoare de 118.504 mii lei**, conform căruia veniturile și costurile aferente serviciilor de construire sau îmbunătățire a rețelei de transport, în schimbul cărora se înregistrează activul necorporal, trebuie recunoscute în conformitate cu IAS 11, Contracte de construcții. Aceste costuri și venituri nu au fost prezentate anterior deoarece s-a considerat că impactul este nesemnificativ, Transgaz nu obține profit din activitatea de construcție, valoarea veniturilor fiind egală cu cea a costurilor din această activitate.

Cheltuielile financiare sunt mai mari decât nivelul prevăzut în BVC cu **5.878 mii lei** pe seama cheltuielilor cu diferențele de curs valutar.

Profitul brut este cu 52% mai mare față de program, nivelul acestuia fiind cu 244.350 mii lei superior prevederilor din BVC, iar profitul net cu 50% mai mare decât cel programat, respectiv cu 197.089 mii lei mai mare decât cel din BVC.

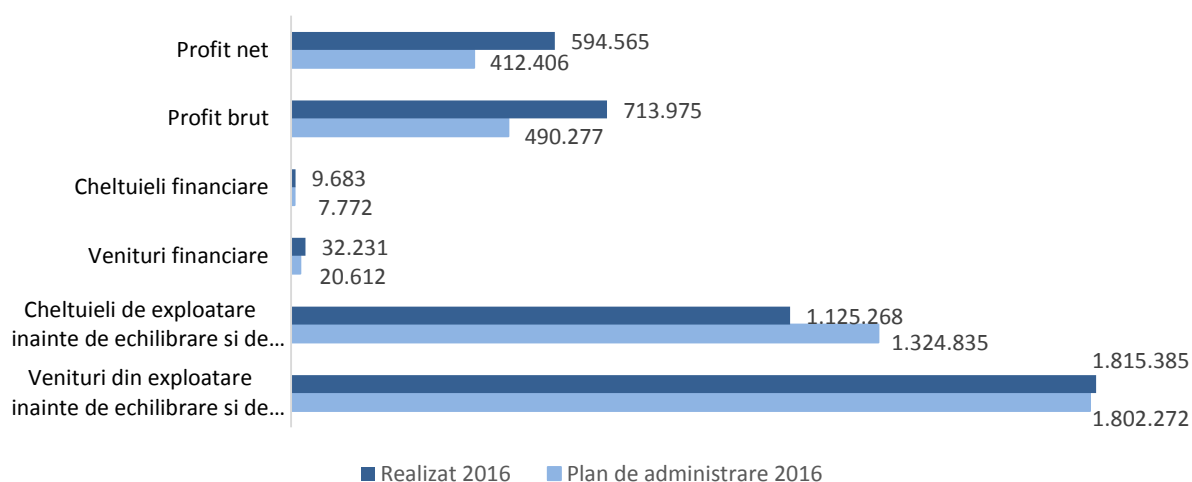
Realizări 2016 versus Plan de administrare 2016

Principalii indicatori economico-financiari realizați în anul 2016, comparativ cu planul de administrare al SNTGN Transgaz SA pentru anul 2016, plan aprobat prin Hotărârea AGOA nr.9/23 septembrie 2013 sunt prezentați în tabelul de mai jos:

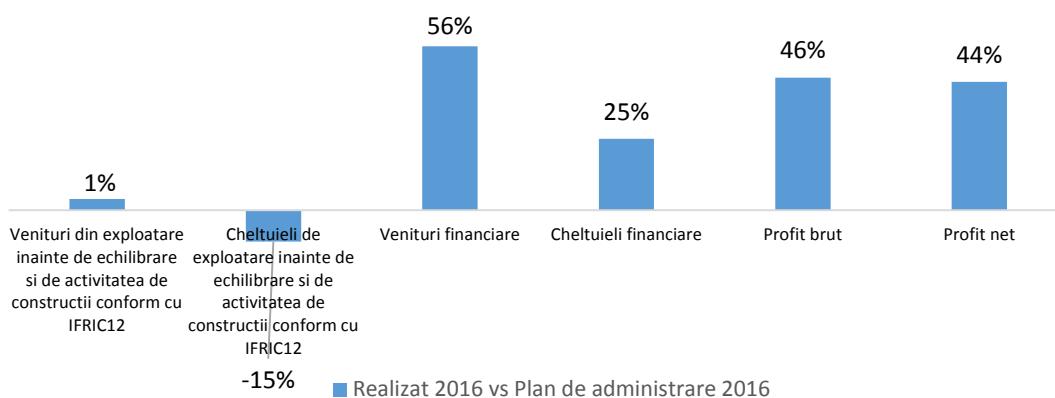
mii lei

Nr. crt.	Denumirea	Plan de administrare 2016	Realizat 2016	Creștere
0	1	2	3	4=3/2x100-100
1.	Venituri din exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.802.272	1.815.385	1%
2.	Venituri din activitatea de echilibrare	-	57.404	x
3.	Venituri din activitatea de construcții conform cu IFRIC12	-	118.504	x
4.	Venituri financiare	20.612	32.231	56%
5.	Cheltuieli de exploatare înainte de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.324.835	1.125.268	-15%
6.	Cheltuieli cu gazele de echilibrare	-	56.093	x
7.	Costul activelor construite conform cu IFRIC12	-	118.504	x
8.	Cheltuieli financiare	7.772	9.683	25%
9.	REZULTATUL BRUT (rd.3.- rd.6.), din care:	490.277	713.975	46%
	↳ din exploatare	477.437	691.427	45%
	↳ din activitatea financiară	12.840	22.547	76%
10.	Impozitul pe profit	77.871	119.410	53%
11.	PROFITUL NET	412.406	594.565	44%

Tabel 27 – Realizări anul 2016 vs Plan de administrare 2016

Grafic 33– Realizat 2016vs Plan de administrare 2016

Grafic 34– Realizat 2016 vs Plan de administrare 2016(%)

Veniturile din activitatea de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea din construcții conform cu IFRIC12 sunt cu **1%** mai mari față de cele prevăzute în programul de administrare înregistrându-se o creștere de **13.113 mii lei**.

Veniturile au fost influențate în principal de următorii factori:

- **veniturile obținute din rezervarea de capacitate** mai mari cu **331.960 mii lei** datorită:
 - creșterii ponderii componentei fixe în total venituri de la 35% la 60%;
 - creșterii capacității rezervate cu 167.329.147 MWh datorită introducerii începând cu data de 1 august 2014 a rezervării de capacitate pe puncte de intrare-ieșire;
- **veniturile obținute din componenta volumetrică** mai mici cu **453.217 mii lei** din cauza:
 - scăderii ponderii componentei variabile în total venituri de la 65% la 40%;
 - scăderii tarifului de transport cu 4,187 lei/MWh;
 - creșterii cantității de gaze facturate cu 11.136.472 MWh (888.677 mii mc);
- **veniturile din serviciile de transport internațional gaze naturale** au înregistrat o creștere de **57.042 mii lei** determinată de variațiile cursurilor valutare a monedelor de derulare a contractelor;
- **alte venituri din exploatare** înregistrează o diferență favorabilă de **77.329 mii lei**;
- **veniturile financiare** au înregistrat o creștere față de nivelul din planul de administrare de **11.619 mii lei**, datorită, în principal, veniturilor din dobânzi înregistrate ca efect al actualizării prin discountare a creanței pentru valoarea reglementată rămasă neamortizată a bazei de active reglementate la sfârșitul acordului de concesiune.

Cheltuielile de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea din construcții conform cu IFRIC12 sunt mai mici cu 15% față de nivelul din planul de administrare, înregistrând o diminuare de 160.654 mii lei.

S-au înregistrat economii de 350.294 mii lei, în principal, la următoarele elemente de cheltuieli:

- ☞ **consum și pierderi tehnologice de gaze naturale pe sistemul de transport** 217.179 mii lei, datorită a doi factori:
 - cantitatea de gaze naturale destinată consumului tehnologic mai mică față de program cu 1.350.034 MWh, cu o influență favorabilă de 160.654 mii lei;

- prețul mediu de achiziție realizat mai mic cu 47,73 lei/MWh cu o influență pozitivă de 56.525 mii lei;
- ☞ lucrări și servicii terți: 103.906 mii lei;
- ☞ cheltuieli cu personalul: 12.807 mii lei;
- ☞ alte cheltuieli materiale: 9.981 mii lei;
- ☞ cheltuieli cu redevența: 6.422 mii lei.

S-au înregistrat depășiri de **150.727 mii lei**, în principal, la următoarele elemente de cheltuieli:

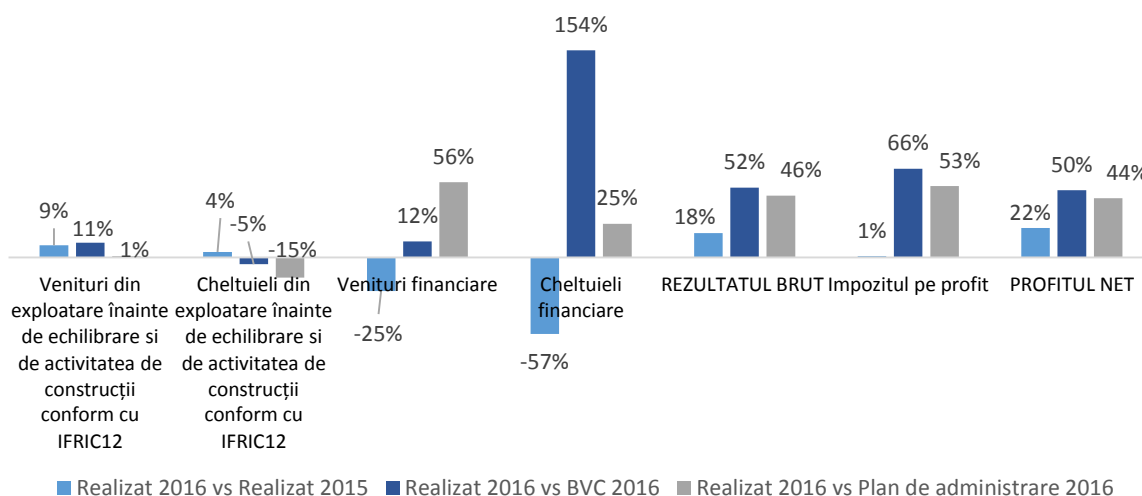
- ☞ impozite și taxe: 53.246 mii lei, în principal pe seama cheltuielii cu impozitul pe monopol;
- ☞ cheltuieli cu provizionul pentru riscuri și cheltuieli: 1.140 mii lei;
- ☞ cheltuieli cu amortizarea: 10.561 mii lei;
- ☞ alte costuri de exploatare: 85.780 mii lei, în principal pe seama cheltuielilor cu provizioanele pentru deprecierea creanțelor.

Cheltuielile financiare sunt mai mari față de nivelul din planul de administrare cu 1.912 mii lei pe seama cheltuielilor cu diferențele de curs valutar.

Profitul brut este cu **46%** mai mare față de planul de administrare, nivelul acestuia fiind cu **223.698 mii lei** superior, iar **profitul net** este mai mare cu **44%**, respectiv cu **182.159 mii lei**.

	Realizat 2016/ Realizat 2015	Realizat 2016/ BVC 2016	Realizat 2016/ Plan de Administrare 2016
Venituri din exploatare înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12	9%	11%	1%
Cheltuieli din exploatare înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12	4%	-5%	-15%
Venituri financiare	-25%	12%	56%
Cheltuieli financiare	-57%	154%	25%
REZULTATUL BRUT	18%	52%	46%
Impozitul pe profit	1%	66%	53%
PROFITUL NET	22%	50%	44%

Tabel 28- Realizări 2016 vs. nivel realizări 2015, BVC 2016 și Plan de administrare 2016 (%)

Grafic 35– Realizări 2016 vs. nivel realizări 2015, BVC 2016 și Plan de administrare 2016

3.1.6 Evaluarea activității de proiectare-cercetare

Activitatea departamentului de proiectare-cercetare în anul 2016, s-a desfășurat pe două direcții: proiectare și cercetare științifică.

A. Activitatea de proiectare:

Elaborare lucrări de proiectare în cadrul Departamentului Proiectare Cercetare

În anul 2016 în cadrul departamentului au fost în lucru un număr de 179 lucrări de proiectare dintre care s-au avizat în CTE Transgaz un număr de 53 lucrări cu o valoare totală a investiției de 2.248.999.086 lei, astfel:

- 9 SPF, SF, studii de soluție cu o valoare de 2.201.526.336 lei;
- 29 lucrări de investiții cu o valoare de 26.380.300 lei;
- 6 lucrări de mentenanță cu o valoare de 11.736.919 lei;
- 9 lucrări de acord acces la SNT cu o valoare de 9.355.531 lei;

iar restul de 126 lucrări se află în diverse stadii de elaborare.

De asemenea în cursul anului 2016, s-au elaborat și avizat în CTE Transgaz:

- 19 dispoziții de șantier pentru diverse lucrări aflate în execuție, generate de necesitatea modificării din motive obiective a soluțiilor proiectate;
- 25 proiecte pentru amplasare instalații de odorizare dintr-un total de 128 proiecte pentru amplasare instalații de odorizare aflate în lucru, în cadrul departamentului

fără valoare de investiție.

Lucrări importante elaborate în această perioadă, au fost:

- Studiu de fezabilitate privind: Grup de comprimare în Nod Tehnologic Podișor în vederea asigurării curgerii bidirecționale prin interconectarea Giurgiu – Ruse;
- Studiu de fezabilitate privind: Interconectarea între SNT și sistemul de tranzit;

- Studiu de fezabilitate privind: Înlocuirea sistemelor de măsurare/stațiilor de măsurare a cantităților de gaze aferente conductei Tranzit II;
- Studiu de fezabilitate privind: Extindere SNT prin realizare conductă de transport gaze naturale zona Vadu – Tranzit 1.
- Studiul de fezabilitate privind: Conducta de transport gaze naturale Țărmul Mării Negre - Podișor;
- Studiul de fezabilitate privind: Dezvoltări ale SNT în zona de Nord – Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei precum și a asigurării capacității de transport spre Republica Moldova;
- Studiul de fezabilitate privind: Modernizare SRM Cerghid, localitatea Cerghid, oraș Ungheni, județul Mureș;
- Studiul de fezabilitate privind: Sistem de control și achiziție date din sistemul de protecție catodică al S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș;
- Modernizarea NT Drăgășani – Alimentare cu energie electrică a componentelor de acționare, automatizare și supraveghere obiectiv;
- Montare gara de primire godevil (provizoriu) Dn 800 pe conducta 32” Batani – Onești, în zona Bogdănești - Oituz;
- Subtraversare râu Mureș cu conducta de transport gaze natural Fântânele – SRM Arad, zona Fântânele;
- Proiect tehnic privind: Conducta de transport gaze naturale Ø 12” Negru Vodă - Techirghiol - Constanța (tronson Pecineaga - Techirghiol);

Lucrări importante în curs de elaborare:

- Proiect tehnic privind: Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria;
- Proiect tehnic privind: Dezvoltări ale SNT în zona de nord – est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei precum și a asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova;
- Proiect tehnic privind: Conducta de transport gaze naturale Țărmul Mării Negre – Podișor;
- Proiect tehnic privind: Reverse flow Ucraina - Modificări necesare a se executa în cadrul SMG Isaccea II, în vederea livrării gazelor către Ucraina;
- Extindere SNT prin realizare conductă de transport gaze naturale de la punct preluare gaze Marea Neagră (zona localității Vadu) - la conducta de tranzit 1 (zona localității Gradina);
- Interconectarea între sistemul național de transport gaze naturale și sistemul de tranzit gaze naturale;
- Proiect tehnic privind: Conducta de transport gaze naturale pentru alimentarea cu gaze a localităților din zona de Nord a județului Prahova;
- Proiect tehnic privind: Reparația conductei Ø20” Albești-Urziceni în urma inspecției cu PIG inteligent;
- Proiect tehnic privind: Modernizare SRM Cerghid , județul Mureș;
- Proiect tehnic privind: Reparația conductei Dn 1200 mm Isaccea - Negru Vodă, Tranzit 3, în urma inspecției cu PIG inteligent;
- Proiect tehnic privind: Montare gară primire godevil și pregătirea conductei Ø 20” Sărmășel Ceanu Mare Cluj I pentru transformarea în conductă godevilabilă.

Din cele 8 ateliere de proiectare, 3 ateliere de proiectare - cercetare (APC): APC1, APC3, APC4 în colaborare cu atelierul de proiectare cu specific electric și cu atelierul de proiectare cu specific construcții, au elaborat și elaborează în continuare faze ale proiectelor strategice:

- Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe coridorul Bulgaria – România - Ungaria – Austria (BRUA);
- Conducta de transport gaze naturale Țărmul Mării Negre-Podișor;
- Dezvoltări ale SNT în zona de Nord - Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei precum și a asigurării capacității de transport spre Republica Moldova ;
- Extindere SNT prin realizare conductă de transport gaze naturale de la punct preluare gaze Marea Neagră (zona localității Vadu) - la conducta de tranzit 1 (zona localității Gradina) ;
- Interconectarea între sistemul național de transport gaze naturale și sistemul de tranzit gaze naturale.

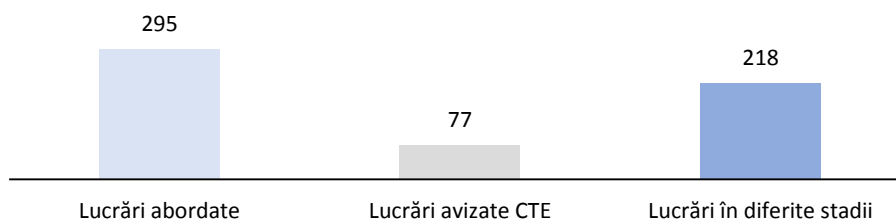
Urmărirea lucrărilor de proiectare elaborate de terți în urma contractelor de servicii încheiate

Dintr-un număr de 116 lucrări de proiectare aflate în lucru în anul 2016, 24 lucrări de proiectare au fost avizate în CTE cu o valoare a investiției de 125.982.045 lei astfel:

- 22 lucrări de investiții cu o valoare de 98.906.626 lei;
- 2 lucrări de reparații cu o valoare de 27.075.419 lei.

Datorită unor modificări ale proiectului inițial, în această perioadă a fost reavizată CTE o lucrare de proiectare elaborată în anul 2015.

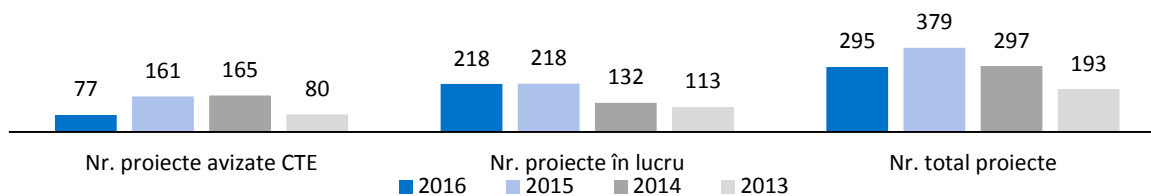
În total, în anul 2016 (fără proiectele pentru amplasare instalații de odorizare) au fost în lucru un număr total de 295 (179 în cadrul departamentului și 116 cu terți) lucrări de proiectare, 77 lucrări avizate în CTE cu o valoare totală a investiției de 2.374.981.131 lei.

Grafic 36- Numărul lucrărilor de proiectare abordate și avizate în CTE Transgaz în anul 2016

Evoluția numărului de lucrări de proiectare abordate și avizate în CTE în perioada 2013-2016:

	2016	2015	2014	2013
Nr. proiecte avizate CTE	77	161	165	80
Nr. proiecte în lucru	218	218	132	113
Nr. total proiecte	295	379	297	193

Grafic 37- Evoluția numărului lucrărilor de proiectare abordate și avizate în CTE Transgaz în perioada 2013- 2016

B. Activitatea de cercetare științifică:

S-a desfășurat conform **Programului de Cercetare Științifică, Inovare Tehnologică și Standardizare pe anul 2016**. Acesta cuprinde 12 teme de cercetare, dintre care o temă s-a aflat în derulare din anul 2015, iar celelalte 11 constituie teme noi pe anul 2016.

În cursul anului 2016, s-au avizat CTE etape din cadrul a 2 lucrări de cercetare, înregistrându-se realizări în valoare totală de **255.055** lei.

C. Alte activități desfășurate de personalul din cadrul departamentului:

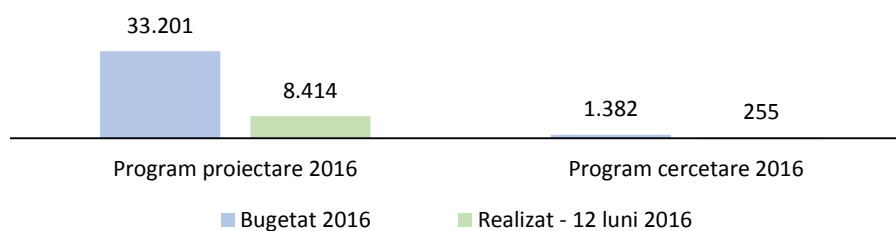
- elaborarea de specificații tehnice pentru încheierea de acorduri cadru, contracte subsecvente și alte contracte necesare activității de proiectare cum sunt: proiectare racorduri și SRM-uri, studii de impact asupra mediului, studii geotehnice, studii hidrologice, subtraversări CF, studii OSPA și altele;
- participarea la evaluarea ofertelor privind achiziția de servicii și lucrări atât pentru proiectele elaborate în cadrul departamentului cât și pentru cele elaborate de terți;
- verificarea/emiterea punctelor de vedere pentru proiectele elaborate de firme terțe;
- acordarea de asistență tehnică pentru lucrările aflate în execuție;
- desfășurarea activităților de verificare a calității materialului tubular, a echipamentelor și a altor accesorii;
- asigurarea asistenței tehnice la execuție pentru proiectul privind *Alimentări cu energie electrică, automatizare NT Lețcani, achiziție date, supraveghere la efracție și incendiu (Conducta de interconectare a SNT din România cu Sistemul de transport gaze naturale din Moldova pe direcția Iași - Ungheni)*, proiect al cărui beneficiar este ANRM;
- întocmirea a 27 analize de risc pentru proiectele aflate în curs de elaborare de către DPC și 2 pentru proiecte elaborate de firme terțe;
- participarea cu personal din cadrul departamentului la urmărirea contractului privind "Proiectarea pentru 3 stații de comprimare pe coridorul PCI 7.1.5-sectorul Românesc";
- participarea cu personal din cadrul departamentului la derularea contractului cu USTDA privind verificarea studiilor de fezabilitate pe BRUA și Țărnuțului Mării Negre - Podișor;
- participarea cu personal din cadrul departamentului la elaborarea caietelor de sarcini necesare achiziției de material tubular, curbe, robinete, îmbinări electroizolante necesare execuției conductei BRUA;

- întocmirea și urmărirea realizărilor programelor de proiectare și cercetare ale SNTGN Transgaz.

D. Realizarea programului de proiectare și a programului de cercetare

Pentru **Programul de proiectare al SNTGN Transgaz SA** în anul 2016, s-a bugetat o valoare de **120.182.784 lei**, din care proiectare efectivă în valoare de **33.200.784 lei**. Diferența dintre total și proiectarea efectivă, reprezintă garanții pentru scoaterea din circuitul agricol a terenurilor afectate.

Gradul de realizare al proiectării efective, în anul 2016, a fost de **25,34 %**.

Grafic 38- Realizări Program de Proiectare și Cercetare 2016

Grafic 39- Grad de realizare a Programelor de Proiectare și Cercetare 2016

Pentru **Programul de cercetare al S.N.T.G.N. Transgaz S.A.** în anul 2016 s-a bugetat o valoare de 1.382.000 lei. Gradul de realizare al acestui program în anul 2016, a fost de **18,45 %**.

3.1.7 Evaluarea activității de aprovizionare

Achizițiile pentru asigurarea bazei tehnico-materiale se realizează pe bază de contracte ferme sau comenzi, cu respectarea legislației în vigoare, atât de pe piața internă cât și din import.

La **fundamentarea P.A.A.S. 2016** s-a luat în calcul **necesarul de lucrări, produse și servicii**, astfel cum au fost cuprinse în **Programul de Modernizare, Dezvoltare Investiții, Programul de Reparații Reabilitare și Asigurarea Serviciilor de Mentenanță, Programul de Aprovizionare, Programul de Proiectare precum și Programul de Cercetare** în forma în care au fost aprobate prin H.C.A. nr. 39/17.12.2015 și **Programul cu privire la alte servicii executate de terți**, aprobat prin HCA nr. 1/18.01.2016.

Programul cuprinde **totalitatea contractelor/acordurilor-cadru** pe care SNTGN Transgaz S.A. Mediaș intenționează să **le atribuie/încheie în decursul anului 2016**. De asemenea **procedurile demarate în 2015**, care până la finalul anului **nu au fost atribuite/nefinalizate** au fost păstrate în program pentru 2016 cu mențiunea ca acestea sunt **în derulare**.

Valoarea totală a **Programul Anual al Achizițiilor Sectoriale pe anul 2016**, aprobat prin H.C.A. nr 4/2016 a fost de **3.096.697.432,68 lei (697.454.376,71 euro)** din care **valoarea estimată a contractelor care se vor atribui prin proceduri de achiziție** în baza P.A.A.S. 2016 a fost de **3.071.788.679,68 lei (691.844.297,23 euro)**, iar valoarea estimată **achizițiilor directe**, a fost de **24.908.753,00 lei (5.610.079,48 euro)**.

În urma celor 19 rectificări/actualizări ale Programului Anual al Achizițiilor Sectoriale pe anul 2016 devenite necesare ca urmare a revizuirii programelor de execuție ce au stat la baza fundamentării B.V.C, **valoarea totală a Programului Anual al Achizițiilor Sectoriale pe anul 2016** a devenit **1.408.568.158,51 lei (echivalentul a 317.245.080,75 euro, 4,44 lei/euro curs mediu)**.

PROCEDURI DE ACHIZIȚIE:

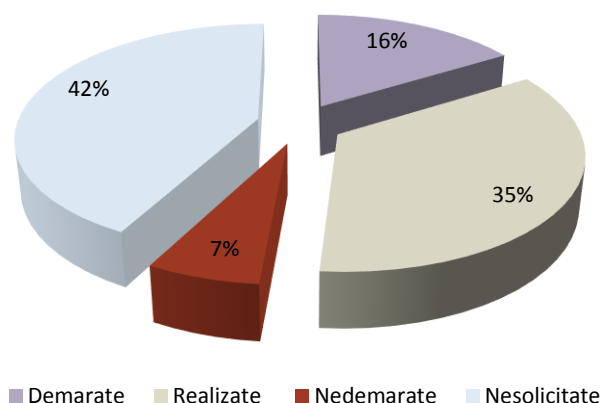
În baza celor prevazute în P.A.A.S. 2016 (secțiunea proceduri, actualizată) respectiv din **473 poziții active** (mai puțin cele relocate dar inclusiv cele noi introduse), în urma solicitărilor departamentelor/direcțiilor/serviciilor interesate **au fost demarate 243 proceduri din care s-au finalizat 166**, 77 proceduri se află în desfășurare, în diferite stadii.

Pe lângă acestea un număr de 30 proceduri se află nedemarate cu documentații intrate la DAPC, **iar până la totalul pozițiilor active din program un număr de 200 de poziții sunt nesolicitate de departamente/direcții/servicii interesate** (reprezentând un procent de **42,28%**).

Din punct de vedere fizic al numărului total de proceduri prevazute în P.A.A.S. actualizat **procentul de realizare este de 35,10%** iar d.p.d.v. valoric gradul de realizare este de 20,07% (valoare realizată raportată la valoarea estimată totală). D.p.d.v procentual cele 30 de proceduri nedemarate care se află în lucru reprezintă 6,34% din total poziții în plan.

Schematic situația realizării procedurilor de achiziție este după cum urmează:

Centralizator proceduri (fizic)		
Total poz. la 31.12.2016, din care:	473	% realizare din P.A.A.S (secțiunea proceduri)
- demarate	77	16,28%
- realizate	166	35,10%
- nedemarate	30	6,34%
- nesolicitate	200	42,28%

Grafic 40 - Situația procedurilor de achiziții 2016

Centralizator proceduri (valoric)-lei		
Total valoric la 31.12.2016, din care:	1.379.050.096,77	% realizare din PAAS (secțiunea proceduri)
- demarate	158.056.964,14	11,46%
- realizate	276.805.571,68	20,07%
- nedemarate (în lucru la DAPC)	77.909.472,90	5,65%
- nesolicitate	739.526.728,13	53,63%

NOTĂ. Procentul pentru procedurile realizate reprezintă valoarea finală realizată raportată la valoarea estimată totală; iar pentru cele demarate dar nefinalizate și pentru cele nedemarate reprezintă valoarea estimată a acestora raportată la valoarea estimată totală (din acest motiv suma procentelor este mai mică de 100% aferentă diferențelor de valoare de la valorile estimate la cele adjudecate)

Pentru cele 166 de poziții din PAAS secțiunea proceduri situația realizărilor față de valorile estimate numai a acestora se prezintă conform tabelului următor:

Nr. Poziții din PAAS	Valoare estimată	Valoare realizată	%
166	403.556.931,60	276.805.571,68	68,59

Situația totală a contractelor încheiate (care include și contractele subsecvente atribuite în baza acordurilor cadru) se prezintă schematic în tabelul următor:

Tip contract	Total valoare contracte	Număr de contracte/ acorduri cadru atribuite	Din care număr de contracte subsecv.	Valoare contracte subsecvente	Valoare achiziții care nu sunt cuprinse în PAAS	Valoare realizări din PAAS
	(lei fără TVA)			(lei fără TVA)	(lei fără TVA)	(lei fără TVA)
Contracte de lucrări	47.141.546,52	25	1	280.398,29	0,00	46.861.148,23
Contracte de servicii*	97.171.142,58	190	86	26.434.584,13	0,00	70.736.558,45
Contracte de produse	168.188.332,96	88	4	8.790.882,96	189.585,00	159.207.865,00
TOTAL CONTRACTE	312.501.022,06	303	91	35.505.865,38	189.585,00	276.805.571,68

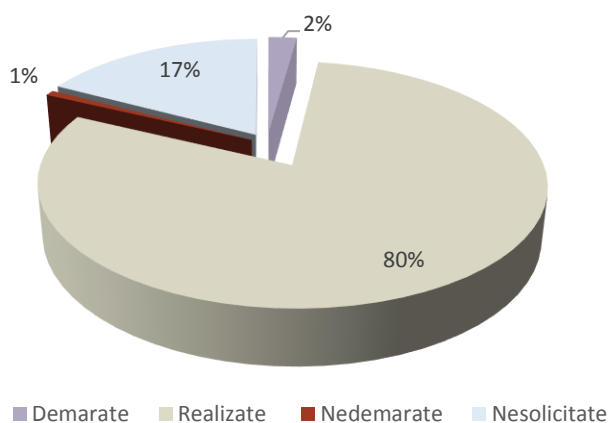
Tabel 29- Situația contractelor încheiate prin proceduri de achiziție în anul 2016

ACHIZIȚII DIRECTE:

În baza celor prevăzute în P.A.A.S. actualizat, respectiv din **551 poziții active** (mai puțin cele relocate dar inclusiv cele noi introduse) și în urma solicitărilor departamentelor/direcțiilor/serviciilor interesate au fost demarate **452 achiziții directe din care s-au finalizat 440 achiziții directe**, iar până la totalul pozițiilor active din program un număr de **95 de poziții sunt nesolicitate de departamente/direcții/servicii interesate** (reprezentând un procent de 17,24%).

Din punct de vedere fizic al numărului total de achiziții directe din programul aprobat procentul de realizare a achizițiilor directe este de 79,85 %, iar valoric de 37,75% (valoare realizată raportată la valoarea estimată totală).

Centralizator achiziții directe (fizic)		
Total poz. la 31.12.2016, din care:	551	% de realizare achiziții directe
- demarate	12	2,18%
- realizate	440	79,85%
- nedemarate	4	0,73%
- nesolicitate	95	17,24%

Grafic 41- Situația achizițiilor directe la 31.12.2016

Centralizator achiziții directe (valoric)		
Total valoric la 31.12.2016, din care:	29.518.061,69	% de realizare achiziții directe
- demarate	997.647,68	3,38%
- realizate parțial	11.142.638,76	37,75%
- nedemarate	388.037,26	1,31%
- nesolicitate	6.637.653,78	22,49%

NOTĂ. Procentul pentru achizițiile directe realizate prezintă valoarea finală raportată la valoarea estimată totală iar pentru cele demarate dar nefinalizate și pentru cele nedemarate valoarea estimată a acestora raportată la valoarea estimată totală (din acest motiv suma procentelor este mai mică de 100% aferentă diferențelor de valoare de la valorile estimate la cele adjuocate).

Pentru cele 440 de poziții din P.A.A.S. Achiziții Directe situația realizărilor față de valorile estimate numai a acestora se prezintă conform tabelului următor:

Nr. Poziții din PAAS	Valoare estimată	Valoare realizată	%
440	21.494.723,02	11.142.638,76	51,84

Situația centralizată a achizițiilor directe

În baza celor prevăzute în P.A.A.S. actualizat, și în urma solicitărilor departamentelor/direcțiilor/serviciilor interesate în perioada 04.01-31.12.2016 se prezintă schematic în tabelul următor:

Tip Contract	Total valoare contracte/ Comenzi	Număr de contracte achiziții directe	Valoare contracte achiziții directe	Număr comenzi achiziții directe	Valoare comenzi achiziții directe	Valoare achiziții care nu sunt cuprinse în Anexa 1-AD	Număr comenzi din program Aprov.	Valoare din program Aprov.	Valoare realizări din Anexa 1-AD
	(lei fără TVA)		(lei fără TVA)		(lei fără TVA)	(lei fără TVA)		(lei fără TVA)	(lei fără TVA)
Lucrări	3.480.336,71	31	3.479.002,61	1	1.334,10	0,00	0	0,00	3.480.336,71
Servicii	3.549.024,53	73	3.120.938,91	69	428.085,62	675.733,00	0	0,00	2.873.291,53
Produse	4.789.010,52	2	169.517,00	174	2.447.741,88	0,00	268	2.171.751,64	4.789.010,52
TOTAL CONTRACTE	11.818.371,76	106	6.769.458,52	244	2.877.161,60	675.733,00	268	2.171.751,64	11.142.638,76

Tabel 30- Situația contractelor încheiate prin achiziții directe în perioada 04.01-31.12.2016

Achizițiile directe raportate de Serviciul Aprovizionare în valoare de **2.171.751,64 lei pentru 268 poziții din P.A.A.S. 2016** au fost realizate în baza delegărilor de competențe către Exploatarea Teritoriale aprobate cu Referatul nr. 2019/18.01.2016 și Decizia nr. 91/10.02.2016 valabile până la 26.05.2016 și cu Referatul nr. 29766/30.06.2016 și Decizia nr. 600/11.08.2016 modificate cu Decizia nr.661/26.08.2016 și cu Decizia nr. 688/11.10.2016.

3.1.8 Achiziții și înstrăinări de active

Cu excepția achizițiilor de active necesare desfășurării și dezvoltării activității, precum și a celor scoase din funcțiune în condițiile legii, societatea nu a înregistrat alte operațiuni de această natură în anul 2016.

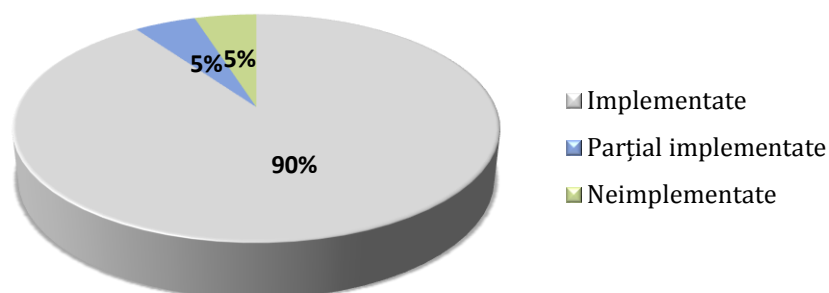
3.1.9 Audit intern și extern al activității societății

Activitatea de Audit public intern este organizată la nivelul Transgaz prin înființarea în anul 2007 a Serviciului de audit intern.

Activitatea de audit public intern **în anul 2016** s-a desfășurat în baza Planului anual aprobat de către Directorul General al SNTGN Transgaz SA, misiunile cuprinse în acesta fiind atât de asigurare cât și de consiliere informală.

În cursul anului 2016 s-au derulat un număr de **10 misiuni de audit public intern**, în cadrul acestora formulându-se un număr de **114 recomandări**.

Serviciul Audit Intern, prin Biroul Informare și Urmărire Recomandări, monitorizează permanent stadiul de implementare al recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de audit public intern. Situația privind stadiul de implementare a recomandărilor la finele anului 2016, inclusiv din misiuni efectuate în anii anteriori, se prezintă conform graficului:

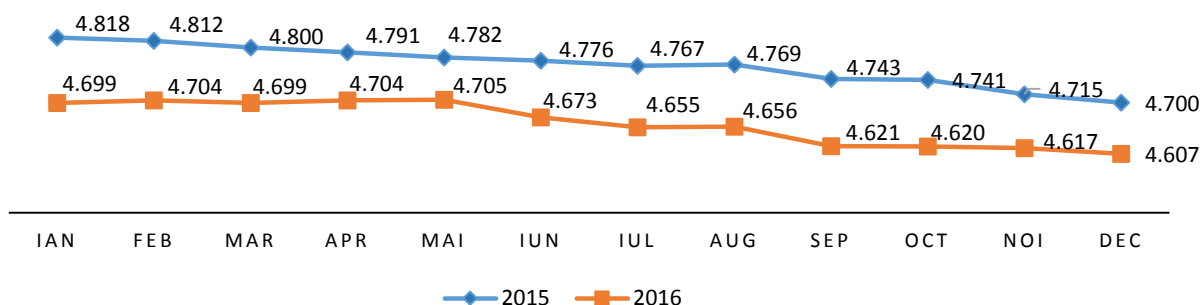
Grafic 42 - Gradul de implementare a recomandărilor monitorizate în anul 2016

Auditarea situațiilor financiare s-a efectuat de auditorii firmei "Deloitte Audit SRL".

3.1.10 Evaluarea activității de resurse umane și dialog social

La data de **31 decembrie 2016**, SNTGN TRANSGAZ S.A. a înregistrat un număr de 4.607 angajați cu contracte individuale de muncă, din care 4.549 pe perioadă nedeterminată și 58 pe perioadă determinată.

În anul 2016 s-a continuat politica de reducere a numărului de personal în line cu pensionările și disponibilizările personalului de pe posturile desființate ca urmare a reorganizării unor activități, astfel ca numărul angajaților societății la 31 decembrie 2016 este cu 93 mai mic decât cel de la 31 decembrie 2015.

Grafic 43- Evoluția numărului de angajați în anul 2016 vs 2015

În scopul eficientizării utilizării personalului calificat pentru efectuarea în integralitate a atribuțiilor de serviciu în noile condiții de lucru, în acord cu Planul de Administrare a S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. 2013-2017, s-a întocmit "Planul de eșalonare a normării lucrărilor tehnice din cadrul S.N.T.G.N. TRANSGAZ" ce s-a desfășurat în doua etape, pe parcursul anului 2016:

- etapa I – lucrări tehnice identificate a fi normate cu prioritate;
- etapa II – celelalte lucrări tehnice identificate.

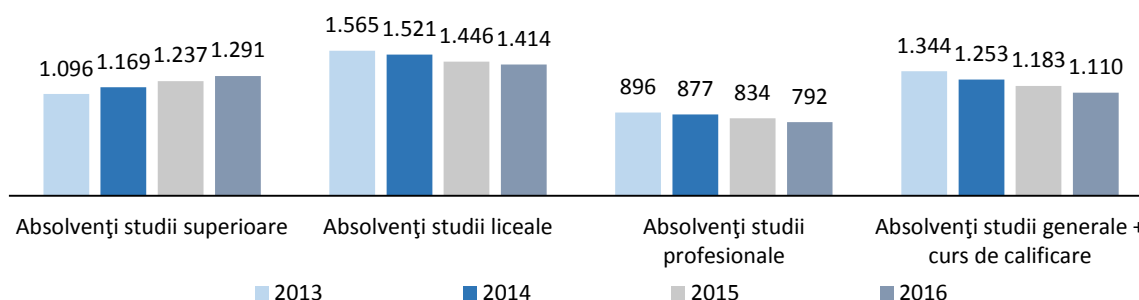
Situația lucrărilor tehnice cronometrate până în prezent este prezentată în tabelul următor:

2016	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sep	Oct	Noi	Dec	TOTAL 2016
E.T. ARAD		9	16	5		21	6	13	7	7			79
E.T. BACĂU				9	2	6	5	11	2	9	7		56
E.T. BRAȘOV			4		13	22	6	1	5		2		53
E.T. BRĂILA			13	9	3	25	7	7	13	10			87
E.T. BUCUREȘTI		3		2			4	0	0				9
E.T. CLUJ		6		5	4	23	13	16	14	24	31	21	157
E.T. CONSTANȚA	1		1	5	1	2	2	12	1	9	3		37
E.T. CRAIOVA			1	1	8	16	17	13	5	3	1	2	67
E.T. MEDIAȘ			6	5	6	11	4	24	23	17	3	1	100
S.C.G.							26	0	0				28
SUCURSALA MEDIAȘ		1	1		2		2	5	0	1			112
Total lucrări normate	1	19	42	41	41	126	92	102	70	80	47	24	685

Evoluția structurii personalului pe categorii de studii, relevă interesul societății de a acoperi nevoile de personal prin angajarea de specialiști cu înaltă calificare precum și perfecționarea continuă a personalului existent, fiind evidente tendințele de creștere a numărului de angajați cu studii superioare în paralel cu scăderea numărului de angajați cu studii liceale, profesionale, cu studii generale și cursuri de calificare la locul de muncă:

Nr. crt.	Categorie	2013	2014	2015	2016
1.	Absolvenți studii superioare	1.096	1.169	1.237	1.291
2.	Absolvenți studii liceale	1.565	1.521	1.446	1.414
3.	Absolvenți studii profesionale	896	877	834	792
4.	Absolvenți studii generale + curs de calificare	1.344	1.253	1.183	1.110
*	TOTAL angajați	4.901	4.820	4.700	4.607

Tabel 31- Evoluția structurii personalului pe categorii de studii în perioada 2013-2016

Grafic 44- Evoluția structurii personalului pe categorii de studii în perioada 2013-2016

În cadrul societății procesul de formare profesională a personalului se realizează în mod continuu și planificat prin cursuri cu *formatori externi din țară sau străinătate* s-au cu *formatori interni prin Centrul de Instruire și Formare Profesională*.

Instruirea are două componente: *una profesională* (tehnică, economică, alte specialități) necesară îndeplinirii sarcinilor de serviciu din fișa postului și *una generală privind perfecționarea profesională pe diverse domenii*.

Formarea și perfecționarea profesională a salariaților urmărește:

- adaptarea salariatului la cerințele locului de muncă, prin actualizarea cunoștințelor și deprinderilor specifice postului;
- perfecționarea pregătirii profesionale pentru ocupația de bază;
- dobândirea unor cunoștințe avansate, a unor metode și procedee moderne necesare pentru realizarea la nivel superior a activităților profesionale;
- reconversia profesională determinată de restructurări socio-economice, reorganizări sau re tehnologizări;
- prevenirea riscului șomajului.

Formarea, perfecționarea și dezvoltarea profesională a angajaților din cadrul societății se realizează în baza Planului de formare profesională elaborat la nivelul societății, în consens cu prevederile din Contractul Colectiv de Munca în vigoare la acest nivel.

Nr. crt.	Categorie	2013	2014	2015	2016
1.	Nr. cursuri cu formatori interni	11	13	11	8
2.	Nr. cursuri cu formatori externi	106	124	135	147
	TOTAL	117	137	146	155

Precizăm că prin Centrul de Instruire și Formare Profesională propriu au fost realizate programe de calificare ale angajaților în meseriile operator la extracția, tratarea, transportul și distribuția gazelor natural, lăcătuș mecanic și sudor, meserii pentru care deținem autorizația CNFPA.

Situația numărului de angajați care au absolvit cursuri de calificare/perfecționare în perioada 2013 – 2016 este următoarea:

Nr. crt.	Categorie	2013	2014	2015	2016
1.	Nr. personal calificat prin cursuri cu formatori interni	1.180	1.097	1.206	155
2.	Nr. personal calificat prin cursuri cu formatori externi	833	1.213	912	953
	TOTAL	2.013	2.310	2.118	1.108

La **31 decembrie 2016** gradul de sindicalizare al forței de muncă era de 97,50 %, din totalul de 4.607 salariați, 4.492 fiind membri de sindicat.

Există 4 organizații sindicale la care sunt înscrși angajații SNTGN Transgaz, și anume:

- Sindicatul “Transport Gaz Mediaș”;
- Sindicatul Liber SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș;
- Sindicatul Cercetare Tehnologie “CERTEH” Mediaș;
- Sindicatul Profesional “Metan” Mediaș.

Sindicatul “Transport Gaz Mediaș” este sindicatul reprezentativ la nivel de unitate, conform prevederilor Legii nr.62/2011 a Dialogului Social, art.51. lit.c., motiv pentru care reprezintă angajații societății la încheierea și derularea Contractului colectiv de muncă încheiat la nivelul SNTGN TRANSGAZ S.A.

Raporturile dintre angajator și angajați sunt reglementate prin Contractul colectiv de muncă la nivelul societății, înregistrat la Inspectoratul Teritorial de Muncă Sibiu sub nr. 112/23.06.2015 în Registrul Contractelor colective, precum și prin contractele individuale de muncă ale salariaților. Contractul colectiv de muncă la nivelul societății are o valabilitate de 24 de luni.

Raporturile dintre angajator și angajați se încadrează în prevederile legale în vigoare, pe parcursul anului 2016 neexistând elemente conflictuale în legătură cu aceste raporturi.

3.1.11 Evaluarea activității HSSEQ

În anul 2016, acțiunile pe domeniul Calitate Mediu, Protecție și Securitate au vizat în principal realizarea măsurilor cuprinse în Planul de administrare, în Declarația de Politică, programele anuale aprobate de Consiliul de Administrație și/ sau directorul general al SNTGN TRANSGAZ SA, precum și îndeplinirea responsabilităților stabilite prin ROF și prevederile legislative specifice domeniilor de activitate.

Activitatea Departamentului Calitate Mediu, Protecție și Securitate cuprinde aspecte privind:

- Activități desfășurate în domeniul Securității și Sănătății în Muncă;
- Activități desfășurate în domeniul protecției mediului;
- Activități desfășurate în domeniul Sistemului de Management Calitate Mediu;
- Activități desfășurate în domeniul Protecției, Pazei și Securității;

- Activități desfășurate în domeniul Gestunii Documentelor;
- Activități în domeniul Corp Controlului.

Activități desfășurate în domeniul Securității și Sănătății în Muncă	În anul 2016, activitatea în domeniul securității și sănătății în muncă a vizat în principal conformarea cu prevederile legislative, luarea tuturor măsurilor pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor, în special prin realizarea celor cuprinse în „Planul de Prevenire și Protecție”. În scopul diminuării și/sau eliminării riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă din cadrul societății, s-au desfășurat acțiuni specifice care au contribuit la materializarea măsurilor planificate, având prioritate cele cu caracter tehnic, organizatoric și sanitar - medical.
Activități desfășurate în domeniul protecției mediului;	Activitatea în domeniul protecției mediului a vizat în principal conformarea și respectarea reglementărilor legislative și a celor impuse de autorizațiile de mediu și gospodăririi apelor. Astfel al nivelul societății există un număr de 17 <i>auoirizații de mediu</i> și 130 <i>autorizații de gospodărire a apelor</i> . În anul 2016, ca urmare a inspecțiilor efectuate de Garda de Mediu, societatea nu a fost sancționată contravențional pentru nerespectarea prevederilor din domeniul protecției mediului.
Activități desfășurate în domeniul Sistemului de Management Calitate Mediu;	În anul 2016 - <i>Procesul de Audit al Sistemului de Management Integrat Calitate-Mediu-Sănătate și Securitate Ocupațională</i> s-a desfășurat conform programului aprobat.
Activități desfășurate în domeniul Protecției, Pazei și Securității;	Activitatea Serviciului Protecție, Pază și Situații de Urgentă (SPPSU), se axează pe asigurarea pazei valorilor și bunurilor aparținătoare „Transgaz”, prevenirea și limitarea situațiilor de urgență care pot afecta integritatea S.N.T., evidența și aplicarea acțiunilor de mobilizare a angajaților la locul de muncă, cât și situația privind evidența bunurilor rechiziționabile și a mijloacelor de transport auto.
Activități desfășurate în domeniul Gestunii Documentelor;	În anul 2016 activitatea în domeniul gestionării documentelor a vizat în principal conformarea cu prevederile legislative și a încercat să îmbunătățească procedurile de înregistrare, corespondență și arhivare a documentelor create și deținute de societate.
Activități în domeniul Corp Controlului	Misiunile Serviciului Corp Control (până la modificarea structurii) au fost centrate pe asigurarea unui demers de minimizare al riscurilor de erori și neconformități, vizând obținerea de performanțe la toate nivelele din companie. Astfel, accentul a fost pus cu precădere pe : <ul style="list-style-type: none"> • identificarea posibilibor factori care pot afecta realizarea planul de administrare; • propunerea de soluții viabile pe perioada derulării proiectelor, în primul rând a celor cu finanțare din fonduri europene.

Detaliat, evaluarea acestei activități este prezentată în **Anexa nr.2** la Raportul administratorilor pe anul 2015 și este parte integrantă din acesta.

3.1.12 Litigii

Potrivit registrului de evidență cauze, păstrat de Serviciul Juridic și Contencios, Direcția Juridică Avizare și Contencios – Departamentul Juridic în anul 2016 au fost înregistrate un număr de **146 cauze** în care Transgaz a avut calitatea de reclamantă cât și de pârâtă:

- **69 cauze** în calitate de reclamantă;
- **77 cauze** în calitate de pârâtă.

Soluții:

- **12 cauze soluții** favorabile Transgaz (soluțiile pronunțate sunt definitive);
- **5 nefavorabile** (soluțiile pronunțate sunt definitive);
- **129 cauze în curs** de soluționare.

Valori:

- Valori cauze în care Transgaz are calitatea de reclamantă : **484.635.996,89 lei**.
- Valori cauze în care Transgaz are calitatea de pârâtă: **5.383.069,63 lei și 135.505,63 euro**.

Grafic 45 - Structura și numărul cauzelor litigioase în care a fost implicată societatea în anul 2016

3.1.13 Dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial

1. Generalități

Definirea controlului intern/managerial

Etimologia cuvântului “control” provine din expresia din limba latină “contra rolus” ceea ce înseamnă verificarea unui act duplicat realizat după unul original.

Controlul în accepțiunea lui semantică este o analiză permanentă sau periodică a unei activități, a unei situații, pentru a urmări mersul ei și pentru a lua măsuri de îmbunătățire.

În literatura de specialitate există însă mai multe accepțiuni pentru control:

- **în accepțiunea francofonă**, controlul reprezintă o verificare, o inspecție atentă a corectitudinii unui act;
- **în accepțiunea anglosaxonă**, controlul este acțiunea de supraveghere a cuiva, a ceva, o examinare minuțioasă cu scopul de a cunoaște sau de a reglementa funcționalitatea unui mecanism.

În legislația din România, **controlul intern/managerial** este definit ca reprezentând **ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor publice în mod economic, eficient și eficace; acesta include de asemenea structurile organizatorice, metodele și procedurile.**

Potrivit Standardelor Internaționale de Audit, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB) al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), controlul intern este definit ca fiind **„Procesul conceput, implementat și menținut de către persoanele însărcinate cu guvernarea, conducere și alte categorii de personal cu scopul de a furniza o asigurare rezonabilă privind îndeplinirea obiectivelor unei entități cu privire la credibilitatea raportării financiare, eficiența și eficacitatea operațiunilor și conformitatea cu legile și reglementările aplicabile. Termenul de „controale” face referire la orice aspecte ale uneia sau mai multor componente ale controlului intern.”**

2. Cadru legislativ

Procesul de implementare, dezvoltare și monitorizare a Sistemului de Control Intern/managerial, are ca bază legală, la început, următoarele acte normative:

- **Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 946/2005** privind aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând Standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea Sistemelor de Control Intern/Managerial, republicat;
- **Ordinului nr. 1423 din 30/10/2012** privind modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 privind aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând Standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea Sistemelor de Control Intern/Managerial.
- **Ordinului MFP nr. 1649/2011**, completare a OMF nr. 946/2005, cuprinde o serie de informații privind Programele de implementare a sistemului de control intern/managerial în entitățile publice, autoevaluarea sistemului de control/intern și raportarea stadiului de implementare a acestuia în entitățile publice;
- **Ordinului MF nr. 1423 din 30/10/2012** privind modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 privind aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând Standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial.

În anul 2015, prin Ordinul nr. 808/2015 s-a aprobat abrogarea **Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 946/2005** privind aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând Standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea Sistemelor de Control Intern/Managerial, republicat, împreună cu legislația adiacentă, prin **Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 400/2015** pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, modificat și completat de **Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 200/2016**.

3. Istoricul Sistemului de Control Intern/Managerial al SNTGN Transgaz SA

Implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial în cadrul Transgaz a început în anul 2009, dar datorită schimbărilor legislative și de structură a societății, a fost nevoie permanent de reevaluarea programului de implementare.

ETAPA I

Contractarea firmei de consultanță – AJA Sibiu SRL (reprezentantă AJA Registrars România) pentru servicii constând în **Evaluarea, Proiectarea, Documentarea, Implementarea setului de proceduri conform cu Ordin 946/2005, în vederea elaborării programului de dezvoltare a sistemului de control managerial în cadrul societății - Contract nr. AJAS 0029/10.04.2009.**

Proiectul de definire a programului de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial a cuprins următoarele etape:

- evaluarea instrumentelor generale de control intern;
- evaluarea instrumentelor specifice de control intern la nivelul fiecărei activități;
- întocmirea “Listei” finale a instrumentelor de control intern (generale și specifice), care constituie noul sistem de control intern ce urmează a fi implementat;
- elaborarea și aprobarea programului de implementare a noului sistem de control intern/managerial al entității publice;
- elaborarea procedurilor operaționale pentru activitățile, pentru care lipsa acestora ar determina un risc. Comunicarea procedurilor operaționale elaborate tuturor salariaților implicați în realizarea activității documentate.

Concluzia auditorilor interni, consemnată în Raportul de Audit din octombrie **2011**, ca urmare a efectuării misiunii de audit „**Evaluarea procesului și stadiul de implementare a sistemelor de control managerial**”, este aceea că procesul de implementare și dezvoltare a sistemului de control managerial trebuie reluat și abordat într-un mod logic și bine structurat, cu obiective precise și termene măsurabile. Ceea ce s-a realizat până la data auditului situând societatea la un nivel de implementare cu **puțin peste 40%**, acesta fiind pragul minim al calificativului „**parțial implementat**”.

ETAPA a II-a

Din cauza schimbărilor legislative și de structură a societății nu a fost posibilă definitivarea sistemului, de aceea s-a considerat necesară reevaluarea stadiului implementării și finalizarea implementării și dezvoltării sistemului de control intern/managerial al SNTGN Transgaz SA sub îndrumarea unui organism acreditat pentru certificarea sistemelor de management.

Astfel, a fost încheiat **Contractul de servicii nr. 141/20.05.2013** pentru evaluarea stadiului existent al sistemului de control intern/managerial în conformitate cu prevederile OMFP nr. 946/2005, republicat, cu asociația **Mișcarea Română pentru Calitate (MRC)**, asociație **acreditată RENAR** (Organism Național de Acreditare) pentru certificarea sistemelor de management.

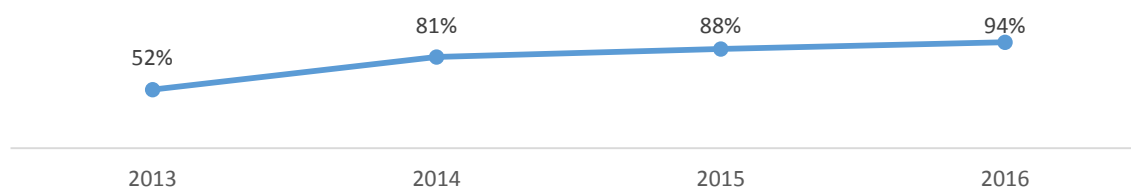
În **Raportul Final** privind evaluarea stadiului existent al SCIM la nivelul Transgaz, contractantul, **MRC**, formulează o serie de recomandări pentru definitivarea implementării Sistemului de Control Intern/Managerial.

Au fost luate măsuri noi și reluate altele din anul precedent:

- a fost actualizată **Decizia** privind constituirea *Comisiei* de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern/managerial al SNTGN Transgaz SA;
- a fost aprobat "**Programul pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern/managerial**";
- a fost aprobată Procedura "**Funcționarea Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern/managerial al SNTGN Transgaz SA**";
- s-a demarat acțiunea de **actualizare a obiectivelor** generale, specifice și a activităților din cadrul SNTGN Transgaz SA;
- au fost reeditate și difuzate **Fișele analitice cu Chestionarele de control intern/managerial** specifice fiecărui standard pentru autoevaluarea Sistemului de control intern/managerial în cadrul departamentelor și direcțiilor la nivelul anului 2012;
- a fost elaborată Procedura "**Managementul riscului**";
- a fost creată **Zona de lucru comună (transgaz on intranet - MOTAȘ - "Implementare Sistem Control Intern Managerial")**, cu accesul limitat al membrilor Comisiei numiți prin Decizie și al responsabililor pe departament/direcție/exploatare teritorială, unde se găsesc toate documentele prezentate la ședința din 23 ianuarie 2012, inclusiv obiectivele actuale (vezi ETAPA I și ETAPA II) ce trebuie actualizate.
- au fost stabiliți pașii de urmat pe cele 25 standarde – Program de implementare al SCIM.

Anual în perioada septembrie – noiembrie în cadrul societății se desfășoară procesul de autoevaluare al implementării Sistemului de Control Intern/Managerial.

Evoluția gardului de dezvoltare și implementare al Sistemului de Control Intern/Managerial în perioada 2013-2016 este următoarea:

Grafic 46 – Evoluția gardului de implementare al SCI/M

Întrucât implementarea SCI/M trebuie extinsă și în cadrul Exploatărilor Teritoriale și Sucursalei Mediaș, în data de **5 octombrie 2015** responsabilii numiți în cadrul Exploatărilor Teritoriale și Sucursalei Mediaș au fost convocați, la instruire pentru demararea implementării SCI/M în cadrul tuturor entităților Transgaz.

Tematica instruirii a fost:

- prezentarea legislației privind implementarea sistemului de control intern/managerial (Ordinul nr.400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice);

- prezentarea Programului de implementare a standardelor prevăzute de Ordinul Guvernului nr. 400/2015 pentru dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial în cadrul SNTGN Transgaz SA”;
- prezentarea Fișelor analitice și a Fișelor sintetice și explicarea modului de completare pentru serviciu/birou/Exploatare Teritorială;
- prezentarea Chestionarului de autoevaluare a stadiului de implementare a standardelor de control intern/managerial și explicarea modului de completare (PP – 162 “Autoevaluarea Sistemului de Control Intern/Managerial al SNTGN Transgaz SA”);
- prezentarea Listei instrumentelor de control și explicarea modului de completare;
- inventarierea informațiilor și a fluxurilor informaționale;
- elaborarea Listei activităților procedurabile și a activităților procedurate;
- instruire în managementul riscului – PP- 91 “Elaborarea/Actualizarea Registrului Riscului”.

4. Standardele de control intern/managerial

Stabilirea sistemului de control intern/managerial intră în responsabilitatea conducerii fiecărei entități publice și trebuie să aibă la bază standardele de control intern/managerial promovate de Secretariatul General al Guvernului.

Standardele de control intern/managerial stabilite, conform **Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 400/2015** pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, modificat și completat de **Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 200/2016**, definesc un minimum de reguli de management pe care toate entitățile publice trebuie să le urmeze și constituie un sistem de referință, în raport cu care se evaluează sistemele de control intern/managerial, se identifică zonele și direcțiile de schimbare.

Standardele sunt grupate în **cinci categorii numite elemente – cheie**:

Elemente Cheie	Standarde
MEDIUL DE CONTROL	
Grupează problemele legate de organizare, managementul resurselor umane, etica, deontologie și integritate	Standardul 1 - Etică, integritate Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini Standardul 3 - Competență, performanță Standardul 4 - Structura organizatorică
PERFORMANȚE ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI	
Vizează problematica managementului legată de fixarea obiectivelor, planificare (planificare multianuală), programare (planul de management) și performanțe (monitorizarea performanțelor).	Standardul 5 - Obiective Standardul 6 - Planificarea Standardul 7 - Monitorizarea performanțelor Standardul 8 - Managementul riscului
ACTIVITĂȚI DE CONTROL	
Se focalizează asupra: documentării procedurilor, continuității operațiunilor, înregistrării excepțiilor, separării atribuțiilor, supravegherii, etc.	Standardul 9 - Proceduri Standardul 10 - Supravegherea Standardul 11 - Continuitatea activității
INFORMARE ȘI COMUNICARE	
Vizează problemele ce țin de crearea unui sistem informațional adecvat și a unui sistem de rapoarte privind execuția planului de management, a bugetului, a utilizării resurselor, precum și gestionării documentelor.	Standardul 12 - Informarea și comunicarea Standardul 13 - Gestionarea documentelor Standardul 14 - Raportarea contabilă și financiară
AUDITAREA ȘI EVALUAREA	
Vizează dezvoltarea capacității de evaluare a controlului intern/managerial, în scopul asigurării continuității procesului de perfecționare a acestuia.	Standardul 15 - Evaluarea sistemului de control intern/managerial Standardul 16 - Auditul intern

5. Stadiul implementării și dezvoltării Sistemului de Control Intern/Managerial în cadrul SNTGN Transgaz SA la 31.12.2016

Departamentul Strategie și Management Corporativ prin Direcția Strategie Bugetară are, conform Regulamentului de Organizare și Funcționare a SNTGN Transgaz SA și atribuții privind asigurarea secretariatului Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologica a implementării și dezvoltării sistemului de control intern/managerial în cadrul societății.

Conform prevederilor **Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 946/2005** privind aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând Standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea Sistemelor de Control Intern/Managerial, republicat și completat de **Ordinul nr. 1423 din 30/10/2012**, implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial (SCI/M) în cadrul Transgaz a început în anul 2009 - contractul de servicii nr. AJAS0029/10.04.2009 cu SC AJA SRL Sibiu și a fost reluată în anul 2013 - contractul de servicii nr. 141/20.05.2013 cu firma MIȘCAREA ROMÂNĂ PENTRU CALITATE Craiova, dar din cauza schimbărilor legislative și de structură ale societății este nevoie permanent de reevaluarea programului de implementare și evaluarea stadiului existent al

implementării Sistemului de Control Intern/Managerial în cadrul SNTGN Transgaz SA Mediaș.

Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 946/2005 privind aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând Standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea Sistemelor de Control Intern/Managerial care făcea referire la implementarea unui număr de 25 standarde a fost abrogat prin Ordinul SGG nr. 400/2015 privind aprobarea Codului Controlului Intern/managerial al entităților publice, modificat și completat de **Ordinul SGG nr. 200/2016**, prin care s-a redus numărul standardelor la 16.

Anual, în perioada septembrie-octombrie, în cadrul societății se desfășoară procesul de autoevaluare a implementării Sistemului de Control Intern/Managerial (SCIM).

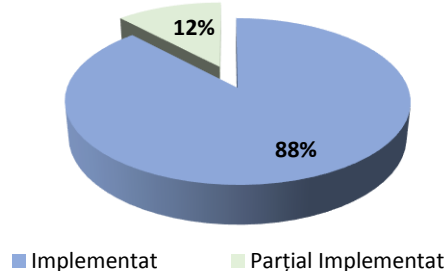
În anul 2016 autoevaluarea a avut la bază structura organizatorică aprobată prin Regulamentul de Organizare și Funcționare din anul 2016, respectiv 151 entități organizatorice. Chestionarul de autoevaluare completat conform cerințelor legale este prezentat în **Anexa 11**.

Concluzia, rezultată în urma analizării și centralizării datelor din chestionarele de autoevaluare transmise de către entitățile organizatorice, este că în cadrul societății Sistemul de Control Intern/Managerial este **parțial conform**, 15 standarde fiind implementate din cele 16 standarde prevăzute de Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr.400/2015 privind aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, modificat și completat de Ordinul SGG nr. 200/2016.

Standardul	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Nr compartimente în care standardul e aplicabil	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	17	151	3
Implementat I	151	151	151	150	148	137	144	128	136	148	144	151	150	17	150	3
Parțial implementat PI				1	2	14	2	18	15	3	7		1		1	
Neimplementat NI					1		5	5								
La nivelul societății	I	I	I	I	I	I	I	PI	I	I	I	I	I	I	I	I

Tabel 32- Implementarea Standardelor la 31.12.2015

Pondere standardelor implementate %

Grafic 47- Pondere standardelor implementate la 31.12.2016

Pentru implementarea tuturor Standardelor specifice Controlului Intern/Managerial în cursul anului 2017 sunt prevăzute următoarele acțiuni:

Denumirea standardului	La nivelul societății		
	I	PI	Măsuri
0	1	2	3
MEDIUL DE CONTROL			
Standardul 1 - Etică, integritate	DA		
Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini	DA		
Standardul 3 - Competență, performanță	DA		
Standardul 4 - Structura organizatorică	DA		
PERFORMANȚE ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI			
Standardul 5 - Obiective	DA		
Standardul 6 - Planificarea	DA		
Standardul 7 - Monitorizarea performanțelor	DA		
Standardul 8 - Managementul riscului		DA	Elaborare procedură de sistem, în conformitate cu cerințele SR EN ISO 9001:2015 și PS 01 SMI.
ACTIVITĂȚI DE CONTROL			
Standardul 9 - Proceduri	DA		
Standardul 10 - Supravegherea	DA		
Standardul 11 - Continuitatea activității	DA		
INFORMARE ȘI COMUNICARE			
Standardul 12 - Informarea și comunicarea	DA		
Standardul 13 - Gestionarea documentelor	DA		
Standardul 14 - Raportarea contabilă și financiară	DA		
AUDITAREA ȘI EVALUAREA			
Standardul 15 - Evaluarea sistemului de control intern/managerial	DA		
Standardul 16 - Auditul intern	DA		

Tabel 33- Măsuri stabilite pentru implementarea standardelor PI

Pentru a răspunde prevederilor **Ordinului SGG nr. 200/2016 de completare a Ordinului SGG nr.400/2015** în anul 2016 au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- a fost actualizată și elaborată “Decizia nr. 519/19.07.2016 privind constituirea *Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării Sistemului de Control Intern/Managerial al SNTGN Transgaz SA*”;
- a fost elaborată “Decizia nr. 518/19.07.2016 privind constituirea Echipei de Gestionare a Riscurilor din cadrul SNTGN Transgaz SA”, conform prevederilor Ordinului SGG nr. 400/2015 din 12.06.2015 modificat și completat de Ordinul SGG nr. 200/2016;
- a fost elaborată “Decizia nr. 548 din 26.07.2016 privind numirea responsabililor SCI/M din cadrul SNTGN transgaz SA;

- a fost aprobat "*Programul de implementare a standardelor prevăzute de Ordinului SGG nr. 400/2015 privind aprobarea Codului Controlului Intern/Managerial al entităților publice, pentru dezvoltarea SCIM în cadrul SNTGN Transgaz SA*" pentru anul 2016;
- a fost actualizat "*Programul de implementare a standardelor prevăzute de Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 400/2015 din 12.06.2015, modificat și completat de Ordinul SGG nr. 200/2016 pentru dezvoltarea SCI/M în cadrul Transgaz SA*", pentru anul 2016;
- este în curs de elaborare Procedura PP-106 "**Managementul riscurilor**" în conformitate cu cerințele SR EN ISO 9001:2015 și PS 01 SMI;
- a fost actualizată **Zona comună (transgaz on intranet - ZoneInterDep - "ControllIntern Managerial")**, cu accesul limitat al membrilor Comisiei numiți prin Decizie și al responsabililor pe departament/direcție/sucursala/exploatare teritorială. Această zonă a fost creată pentru realizarea unei comunicări rapide și eficiente privind elaborarea tuturor documentelor justificative necesare demonstrării implementării SCIM în cadrul tuturor entităților societății;
- s-au inventariat activitățile procedurabile din cadrul Transgaz SA la data de 31.12.2016, în număr de 184 și procedurile de sistem și de proces elaborate la 31.12.2016, în număr de 158;
- s-au stabilit indicatorii de performanță asociați activităților și obiectivelor specifice pe departamente, direcții, U.M.P. Marea Neagră, mai puțin Departamentul Tehnologia Informației Comunicații;
- a fost elaborat și actualizat Registrul Riscurilor pe societate și Programul de Măsuri pentru Minimizarea Riscurilor pentru riscurile escaladate.
- s-a desfășurat ședința Comisiei de monitorizare a implementării SCI/M, cu următoarea ordine de zi:
 - informarea privind stadiul de implementare și dezvoltare a SCI/M în cadrul SNTGN Transgaz SA la 30.06.2016;
 - prezentarea structurii SCI/M din cadrul SNTGN Transgaz SA în conformitate cu Ordinul SGG nr. 400/2015, modificat și completat de Ordinul SGG nr. 200/2016 privind Codul Controlului Intern și aprobarea organigramei SCI/M din cadrul SNTGN Transgaz SA;
 - raport privind monitorizarea și gestionarea riscurilor operaționale în cadrul Transgaz SA;
 - aprobarea adresei referitoare la procesul de autoevaluare a SCI/M pentru anul 2016, în vederea completării „Chestionarului de autoevaluare pentru anul 2016”;
 - aprobarea adresei referitoare la procesul de autoevaluare a SCI/M pentru anul 2016, în vederea completării „Chestionarului de autoevaluare pentru anul 2016”;
 - prezentarea elementului-cheie “Mediul de control” și a standardelor componente: Standardul 1 - “etică, integritate”, Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini”, Standardul 3 - “Competență, performanță” și Standardul 4 - “Structura organizatorică”.
- s-a transmis „Chestionarului de autoevaluare pentru anul 2016” tuturor structurilor organizatorice din cadrul Transgaz SA pentru demararea procesului de autoevaluare a stadiului de implementare a SCI/M în cadrul societății;
- s-au centralizat rezultatele chestionarelor de evaluare primare de la 151 de servicii/birouri și s-a constatat că 15 standarde sunt “implementate” și un standard este „parțial implementat”, respectiv procesul de implementare a standardelor de control intern/managerial la nivelul societății este de 96,90%;
- s-a demarat implementarea SCI/M în cadrul Exploatărilor Teritoriale:

- au fost nominalizați **responsabilii SCI/M pe Exploatarea Teritoriale**, cărora li s-a asigurat accesul la baza de date postată **pe Zona comună (transgaz on intranet - ZoneInterDep - "ControlInternManagerial")**;
- au fost numiți prin decizie **responsabilii de etică de la nivelul fiecărei Exploatare Teritoriale**;
- s-au completat, cele cinci bibliografii pe elementele-cheie la nivelul Exploatarea Teritoriale, cu dosarele standardelor aferente, conform "Listei standardelor de control intern/managerial" prevăzută în Ordinul SGG nr. 400/2015 modificat și completat de Ordinul SGG nr. 200/2016;
- au fost completate **Fișele analitice** pentru cele 16 standarde, cu explicația asociată răspunsului care fundamentează stadiul de implementare a standardului și cu menționarea documentelor aferente;
- pentru **Standardul 5 - "Obiective"** s-a întocmit "Lista Obiectivelor specifice și indicatorii de performanță pe Exploatarea Teritorială";
- pentru **Standardul 8 - "Managementul riscului"** s-a elaborat "**Lista Obiectivelor specifice, riscuri și instrumente de control pe Exploatarea Teritorială**" și s-a întocmit "**Registrul Riscurilor pe Exploatarea Teritorială**", conform modelului prezentat în Anexa nr. 6 din PP-91- "**Elaborarea/actualizarea Registrului riscurilor în SNTGN Transgaz SA**".

6. Structura organizatorică a Sistemului de Control Intern/Managerial

Structura organizatorică a Sistemului de control intern/managerial din cadrul SNTGN Transgaz SA, conform **Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 200/2016**, se prezintă astfel:

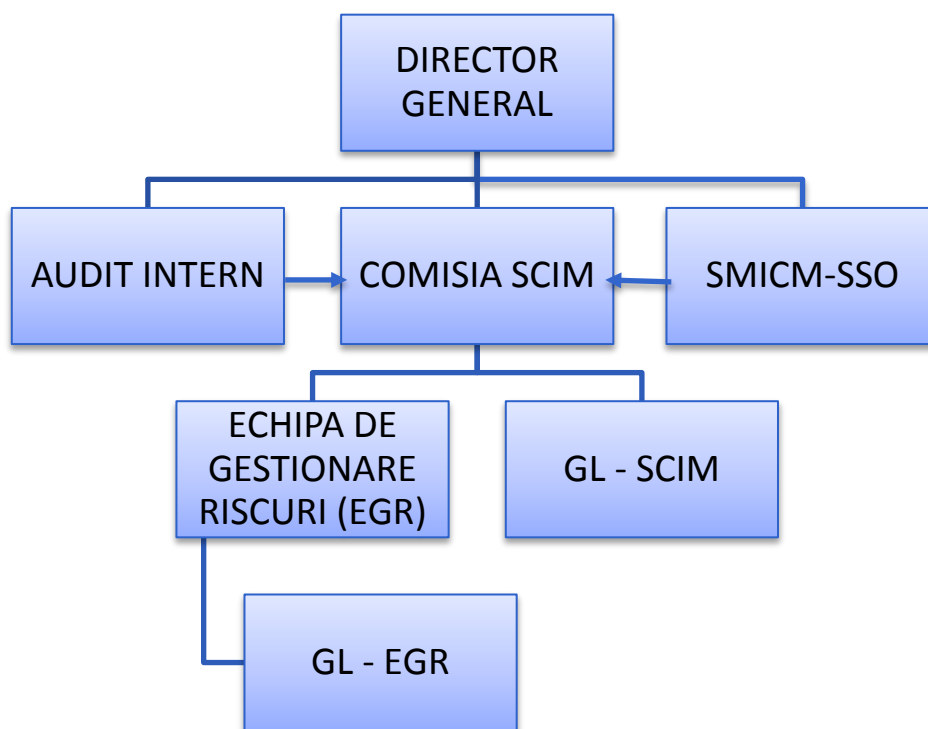

Fig. 2- Structura organizatorică a Sistemului de control intern/managerial din cadrul SNTGN Transgaz SA

NOTĂ:

GL-SCIM- Grup de lucru pe Departament/Direcție/Serviciu independent/Sucursala Mediaș/Exploatarea Teritorială pentru dezvoltarea SCIM;

GL - EGR - Echipa de Gestionare a Riscurilor pe Departament/Direcție/Serviciu Independent/Sucursala Mediaș/Exploatarea Teritorială.

În vederea monitorizării, coordonării și îndrumării metodologice a implementării și dezvoltării sistemului de control intern/managerial, directorul general al SNTGN Transgaz SA a constituit prin **Decizia nr. 519 din 19.07.2016**, o structură cu atribuții în acest sens, denumită **Comisia de monitorizare**.

Modul de organizare și de lucru al *Comisiei de monitorizare* stabilit prin procedura PP – 105 “Desfășurarea ședințelor Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică, pentru implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial”, se află în responsabilitatea președintelui acesteia și se stabilește în funcție de volumul și de complexitatea proceselor și activităților.

Are calitate de **președinte** al *Comisiei de monitorizare* directorul general adjunct al societății domnul Hațegan Gheorghe.

Președintele Comisiei de monitorizare emite ordinea de zi a ședințelor, asigură conducerea ședințelor și elaborează procesele verbale ale ședințelor și hotărârile comisiei.

Membrii în *Comisia de monitorizare* sunt numiți directorii departamentelor/direcțiilor independente/Sucursalei Mediaș/Exploatărilor Teritoriale din cadrul societății. Membrii *Comisiei de monitorizare* pot desemna un **responsabil cu dezvoltarea sistemului de control intern/managerial în cadrul departamentului/direcției/Sucursalei/Exploatării Teritoriale** pe care o reprezintă.

Secretarul *Comisiei de monitorizare* este directorul Direcției Strategie Bugetară. Secretariatul *Comisiei de monitorizare* este asigurat de Biroul Analiză și Informare Strategică - Serviciul Strategie Bugetară și Urmărire Indicatori de Performanță din cadrul Direcției Strategie Bugetară, Departamentul Strategie și Management Corporativ.

Comisia de monitorizare are, în principal, următoarele atribuții:

- coordonează procesul de actualizare a obiectivelor generale ale societății, a obiectivelor specifice și a activităților la care se atașează indicatorii de performanță sau de rezultat pentru evaluarea acestora;
- monitorizează și evaluează anual realizarea obiectivelor generale ale societății;
- analizează și prioritizează anual riscurile semnificative, care pot afecta atingerea obiectivelor generale, stabilind limitele de toleranță la risc; acestea trebuie aprobate de conducerea societății, sunt obligatorii și se transmit tuturor compartimentelor pentru aplicare;
- analizează și avizează procedurile formalizate și le transmit spre aprobare conducătorului societății (membrii implicați în activitățile procedurate supuse analizei și avizării);
- analizează, în vederea aprobării, informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor, elaborată de Echipele de Gestionare a Riscurilor;
- analizează în vederea aprobării informarea privind monitorizarea performanțelor la nivelul entității, elaborată de secretarul Comisiei de monitorizare, pe baza raportărilor anuale privind monitorizarea performanțelor anuale de la nivelul compartimentelor;
- elaborează/actualizează/monitorizează anual programul de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern/managerial al societății, program care cuprinde obiective, acțiuni, responsabilități, termene;
- supune aprobării directorului general programul de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern/managerial al societății;
- îndrumă compartimentele din societate în ceea ce privește implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern/managerial;
- prezintă directorului general, ori de câte ori consideră necesar, dar cel puțin o dată pe an, informări referitoare la progresele înregistrate cu privire la implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, în raport cu programul adoptat la nivelul societății, la acțiunile de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică întreprinse, precum și la alte probleme apărute în legătură cu acest domeniu;
- efectuează anual autoevaluarea dezvoltării sistemului de control intern/managerial în cadrul societății;

- elaborează și transmite raportări anuale, privind stadiul implementării sistemului de control intern/managerial în baza Ordinului SGG nr. 400/2015 modificat și completat prin Ordinul SGG nr.200/2016 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, la data închiderii exercițiului financiar al anului precedent, împreună cu situația financiară anuală, organului ierarhic superior (Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri ca entitate publică ierarhic superioară);
- elaborează și transmite entității publice ierarhic superioare (Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri ca entitate publică ierarhic superioară) la termenele stabilite de aceasta, dar nu mai târziu de 15 martie a fiecărui an, programele de măsuri elaborate și actualizate de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern/managerial, inclusiv actele administrative de constituire a structurii care se ocupă cu dezvoltarea sistemului de control intern/managerial.

În vederea gestionării riscurilor la nivelul societății, directorul general al SNTGN Transgaz SA a constituit prin **Decizia nr. 518 din 19.06.2016 *Echipe de Gestionare a Riscurilor*** la nivelul SNTGN Transgaz SA și *Echipe de Gestionare a Riscurilor* la nivelul departamentelor/direcțiilor/serviciilor independente/Sucursalei Mediaș/Exploatărilor Teritoriale.

Echipe de Gestionare a Riscurilor cuprinde înlocuitorii directorilor de departamente/direcții/servicii independente/Sucursala Mediaș/Exploatare Teritorială, în calitate de membri și este coordonată de către **președinte**, care este diferit de persoana care coordonează *Comisia de monitorizare*.

Președinte al *Echipei de Gestionare a Riscurilor* la nivelul societății este directorul general adjunct domnul Târsac Grigore.

Președintele *Echipei de Gestionare a Riscurilor* emite ordinea de zi a ședințelor echipei, asigură conducerea ședințelor și elaborează procesele – verbale ale ședințelor, care cuprind dezbaterile privind riscurile și măsurile de control stabilite și le transmite entităților structurale pentru implementare.

Secretarul Echipei de Gestionare a Riscurilor și înlocuitorul acestuia sunt desemnați de către președinte dintre responsabilii cu riscurile de la nivel de departament/direcție/servicii independente/Sucursala Mediaș/Exploatare Teritorială.

Modul de organizare și de lucru al Echipei de Gestionare a Riscurilor este în responsabilitatea președintelui și este stabilită prin Procedura de Proces PP-106 “Managementul riscurilor”.

Secretarul Echipei de Gestionare Riscurilor elaborează Registrul riscurilor de la nivelul societății, prin centralizarea registrelor de riscuri de la nivelul departamentelor/direcțiilor/serviciilor independente/Sucursalei Mediaș/Exploatărilor Teritoriale.

Pe baza rapoartelor anuale privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul fiecărui departament/direcție/serviciu independent/Sucursalei

Mediaș/Exploatării Teritoriale, dar și pe baza Planului de implementare a măsurilor de minimizare a riscurilor, secretarul Echipei de Gestionare Riscurilor elaborează o informare anuală privind gestionarea riscurilor, care se analizează și se discută pentru a fi transmisă spre aprobare Comisiei de monitorizare.

Activitatea Comisiei de monitorizare și a Echipei de Gestionare a Riscurilor este consiliată de șeful Serviciului Audit Intern.

Membrii *Echipei de Gestionare a Riscurilor* vor constitui echipe de gestionare a riscurilor la nivelul departamentului/direcției independente/Sucursalei Mediaș/Exploatărilor Teritoriale pe care le coordonează, echipe constituite din șefii de servicii din entitățile respective.

Echipele de Gestionare a Riscurilor de la nivelul societății are, în principal, următoarele atribuții:

- coordonează **echipele de gestionare a riscurilor** constituite la nivelul departamentelor/direcțiilor independente/sucursalei/exploatărilor teritoriale pe care le reprezintă;
 - analizează și prioritizează riscurile semnificative, care pot afecta atingerea obiectivelor specifice ale departamentelor/direcțiilor independente/Sucursalei Mediaș/Exploatării Teritoriale pe care o reprezintă;
 - validează sau invalidează riscurile escaladate;
 - propune apetitul la risc pentru anul în curs;
 - propune limitele de toleranță ale riscului;
 - transmite la termenele stabilite în cadrul ședințelor *Echipei*, informări referitoare la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul societății;
 - analizează și validează Programul de Măsură pentru Minimizarea Riscurilor pe societate pentru riscurile escaladate;
 - analizează stadiul implementării măsurilor de control pentru minimizarea riscurilor și stabilește corecțiile ce se impun, revizuieste expunerea la risc și validează riscurile reziduale;
 - primește, la termenele stabilite în cadrul ședințelor *Echipei* de la echipele de gestionare a riscurilor constituite la nivelul departamentelor/direcțiilor/serviciilor independente/Sucursalei Mediaș/Exploatărilor Teritoriale informări referitoare la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor în cadrul acestora;
 - analizează informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor, elaborată de secretarul Echipei de Gestionare a Riscurilor, pe baza raportărilor anuale, de la nivelul departamentelor/direcțiilor/serviciilor independente/ Sucursalei Mediaș/Exploatărilor Teritoriale;
 - prezintă Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică, pentru implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial, ori de câte ori consideră necesar, dar cel puțin o dată pe an, informări referitoare la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul societății.
 - echipele de Gestionare a Riscurilor constituite la nivelul departamentelor /direcțiilor/serviciilor independente /Sucursalei Mediaș /Exploatărilor Teritoriale, au în principal, următoarele atribuții:
- identifică, evaluează și prioritizează riscurile care pot afecta atingerea obiectivelor specifice;

- informează structurile respective asupra celor constatate în vederea menținerii riscurilor identificate în limite acceptabile;
- întocmesc registrul riscului la nivelul departamentului/direcției/serviciului independent/Sucursalei Mediaș/ Exploatării Teritoriale pe care o reprezintă conform Procedurii de proces PP- 106 „Managementul Riscului”;
- validează sau invalidează soluția de clasare pentru riscurile propuse;
- aprobă riscurile propuse pentru escaladare;
- ierarhizează riscurile și elaborează profilul de risc;
- analizează și adoptă măsurile de control ale riscurilor reținute și desemnează Responsabilul cu monitorizarea implementării acțiunilor/măsurilor de ținere sub control a riscurilor (RM);
- dezbat stadiul implementării măsurilor de control, stabilesc corecțiile ce se impun, revizuieste expunerea la risc și stabilește riscul rezidual pe care-l evaluează;
- stabilește închiderea riscurilor soluționate.

Secretarul *Echipei de Gestionare a Riscurilor* pe societate (înlocuitorul acestuia) are în principal următoarele atribuții:

- centralizează Registrele Riscurilor pe Departament/Direcție/Sucursala Mediaș/Servicii Independente/Exploătrile Teritoriale pentru toate riscurile inerente identificate și escaladate și elaborează Registrul Riscurilor pe societate pentru riscurile escaladate, și-l actualizează anual;
- centralizează Raportul de Monitorizare a stadiului de Implementare a Măsurilor de minimizare a riscurilor pe Departament/Direcție/Servicii Independente/Sucursala Mediaș/Exploatare Teritoriale;
- centralizează Programul de Măsuri privind Minimizarea Riscurilor pe Departament/Direcție/Servicii Independente/Sucursala Mediaș/Exploatare Teritorială;
- elaborează Programul de Măsuri privind Minimizarea Riscurilor pe societate pentru riscurile escaladate;
- întocmește Informarea Anuală privind procesul de gestionare al riscurilor la nivel de societate.

3.1.14 Managementul Riscului

Prin natura activităților desfășurate societatea este expusă riscurilor identificate și prezentate mai sus și de aceea în ipoteza în care oricare dintre riscurile identificate s-ar materializa, ar putea fi afectate în mod negativ activitatea, situația financiară și/sau rezultatele operaționale ale SNTGN Transgaz SA.

Riscurile identificate la nivelul societății și care impun un management și un control adecvat includ:

Riscuri privind sectorul gazelor naturale
Riscul asociat intervenției guvernamentale în sectoarele principale de infrastructură;
Modificarea cadrului de reglementare specific pieței gazelor naturale și a reglementărilor legislative aplicabile activității societății;
Impactul proiectelor concurente asupra activității de transport internațional de gaze naturale;
Fluctuația sezonieră a activității;
Modificarea prețurilor gazelor naturale din România.
Riscuri privind activitatea de transport gaze naturale
Caracterul reglementat al activității de transport gaze naturale;
Variațiile prețului gazului achiziționat de societate;
Riscul aferent implementării noului model de activitate al SNTGN Transgaz SA;
Încheierea contractelor de transport internațional în baza unor acorduri interguvernamentale;
Neîndeplinirea programului minim de investiții - obligație a SNTGN Transgaz SA conform Acordului de Concesiune;
Riscul de a nu reuși îmbunătățirea profitabilității activității curente de transport gaze naturale și reducerea consumului tehnologic;
Riscul privind accesul limitat la surse proprii pentru finanțarea planurilor de dezvoltare;
Imposibilitatea de a dezvolta alte activități generatoare de profit ca domeniu principal de activitate
Riscul ca ANRE să nu accepte remunerarea investițiilor efectuate și introducerea acestora în RAB
Riscul ca Sistemul Național de Transport să poată fi afectat de catastrofe naturale;
Riscul privind regimul informațiilor clasificate ale SNTGN Transgaz SA;
Sindicate puternice ce pot îngreuna procesul de optimizare și eficientizare a activității societății.
Riscuri financiare
Creditare;
Cursul valutar;
Rata dobânzii;
Lichidități.

Activități desfășurate pentru stabilirea **riscurilor operaționale** la nivelul societății:

- elaborarea **Procedurii PP- 91 "Elaborarea/actualizarea Registrului riscurilor"**;
- stabilirea obiectivelor specifice și indicatorii de performanță asociați activităților și obiectivelor specifice pe departamente, direcții – **Anexa 1** – „Obiective specifice și indicatori de performanță la nivel de Departament/ Direcție/Sucursala Mediaș/Exploatari Teritoriale” din PP-91 “Elaborarea/actualizarea Registrului riscurilor”;
- stabilirea indicatorilor de performanță asociați activităților și obiectivelor specifice pe departamente, direcții, U.M.P. Marea Neagră;

- stabilirea activităților specifice Serviciului/biroului din cadrul Departamentului/Direcției/Serviciilor independente pentru îndeplinirea obiectivelor specifice și indicatorii de performanță și riscurile inerente pe activități – Anexa 1a – “Obiective, activități, indicatori de performanță, riscuri, nivel de risc și instrumente de control la nivelul Serviciului/Biroului” din PP-91 “Elaborarea/actualizarea Registrului riscurilor”;
- elaborarea Programelor de minimizare a riscurilor identificate (inerente) pentru riscurile identificate la nivel de departament/direcție și până la nivel de serviciu/birou;
- elaborarea și actualizarea **Registrului Riscurilor pe societate** pentru riscurile escaladate conducerii societății și Programul de Măsuri pentru Minimizarea Riscurilor pentru riscurile escaladate top managementului.

Întrucât managementul riscului e un proces foarte complex, iar numărul de compartimente din societate este relativ mare, inițial s-au identificat **riscurile operaționale** la nivelul biroului, serviciului, departamentului, societății și s-au elaborat registrele riscului pe serviciu, departament, societate (conform PP-91).

Ulterior a fost elaborată procedura **Managementul Riscului** urmând ca riscurile identificate să fie supuse analizei *Echipei de gestionare a riscului* și *Comisiei de monitorizare* pentru elaborarea Registrului final al Riscului pe societate și a Planurilor de minimizare a riscului.

Trebuie menționat faptul că toate măsurile întreprinse până în prezent se referă la riscurile operaționale, dar trebuie avute în vedere și analizate și alte riscurile identificate la nivelul societății:

- Riscuri privind mediul economic;
- Riscuri privind sectorul gazelor naturale;
- Riscuri privind activitatea de transport gaze naturale (legi, reglementări);
- Riscuri financiare;
- Riscuri datorate unor dezastre naturale (cutremure, inundații).

3.1.15 Alte aspecte privind activitatea societății

În scopul implementării strategiei din „Planul de Administrare al SNTGN Transgaz S.A. în perioada 2013-2017”, având în vedere cerințele UE privind dezvoltarea interconectării SNT cu sistemele similare de transport din țările vecine precum și descoperirile unor rezerve semnificative de gaze naturale în Marea Neagră, în luna decembrie 2013 s-a constituit în cadrul Transgaz, Unitatea de Management de Proiect Marea Neagră.

Principalul obiect de activitate al UMP Marea Neagră constă în asigurarea managementului integrat al proiectelor de dezvoltare a infrastructurii Sistemului Național de Transport Gaze Naturale al României (SNT) în scopul preluării gazelor naturale din Marea Neagră în conformitate cu Planul de dezvoltare al SNT 2014-2023.

În acest sens au fost demarate o serie de activități și discuții cu caracter tehnic, juridic, economic, financiar și de reglementare cu părțile interesate în vederea implementării cu succes a proiectelor de infrastructură necesare:

Cooperarea cu companii care dețin licențe de explorare pentru perimetre din Marea Neagră

▪ **Cooperarea cu Consorțiul ExxonMobil și OMV Petrom**

În baza Acordului de Cooperare semnat în cursul anului 2014, Transgaz a continuat colaborarea cu ExxonMobil și OMV Petrom, schimbul de informații de natură tehnică, economică, financiară și juridică având ca și scop coordonarea dezvoltărilor necesare în SNT, precum și a dezvoltărilor offshore în perimetre din Marea Neagră.

▪ **Cooperarea cu Black Sea Oil&Gas S.R.L./Petro Ventures Europe B.V./Gas Plus Internațional B.V.**

În baza Acordului de Cooperare semnat în anul 2015 cu companiile Black Sea Oil & Gas S.R.L., Petro Ventures Europe B.V. și Gas Plus Internațional B.V., Transgaz a desfășurat o colaborare continuă cu reprezentanții părților implicate cu scopul de informare reciprocă asupra progreselor înregistrate și de aliniere a graficelor de dezvoltare și implementare a celor două proiecte.

Obținerea de granturi în vederea finanțării proiectelor

✓ **Finanțare nerambursabilă prin mecanismul CEF**

U.M.P. Marea Neagră a acordat suport Departamentului Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale pentru formularea de răspunsuri de clarificare și informații suplimentare solicitate de Innovation & Networks Executive Agency (INEA) în vederea pregătirii Contractului de finanțare pentru lucrările de execuție aferente Proiectului B.R.U.A. - Faza 1, contract care s-a semnat în 09.09.2016 la Budapesta.

✓ **Finanțare de la instituții financiare internaționale**

U.M.P. Marea Neagră a asigurat suportul necesar la discuțiile și întâlnirile avute de Transgaz cu diverse instituții financiare internaționale în vederea obținerii de fonduri pentru finanțarea Proiectului B.R.U.A.

✓ **Cooperarea cu USTDA**

S-a continuat colaborarea cu Agenția pentru Dezvoltare și Comerț a Statelor Unite (U.S.T.D.A) în baza Acordului de finanțare încheiat cu Transgaz în cursul lunii septembrie 2015. USTDA a aprobat contractorul selectat de Transgaz responsabil pentru evaluarea, validarea și îmbunătățirea Studiilor de fezabilitate pentru proiectele: "Dezvoltare pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe coridorul Bulgaria – România – Ungaria - Austria (B.R.U.A.), respectiv "Conducta de Transport Gaze Naturale Țărmul Mării Negre – Podișor". Draftul de Contract agreat de către părți a fost transmis la USTDA spre aprobare. În urma discuțiilor de clarificare și completare a draftului, contractul privin "Realizarea studiului de fezabilitate aferent implementării proiectului Transgaz de extindere a SNT în România" a fost aprobat de USTDA și semnat de către Transgaz și Granherne Inc.

La data de 31.12.2016 acest contract este în curs de derulare, iar U.M.P. Marea Neagră a pus la dispoziția contractorului toate informațiile solicitate de către acesta referitoare la modelul financiar, analiza cost beneficiu, etc. pentru proiectul BRUA.

Raportări solicitate de ACER și CESEC

În vederea încărcării pe site-ul ACER, conform obligației de raportare anuală care revine Transgaz în calitate de promotor de proiecte de interes comun, U.M.P. Marea Neagră a fost implicată în completarea formularelor „Monitorizarea implementării Proiectelor de Interes Comun 2016 – Conducte de transport gaze – Raport de progres pentru implementarea proiectelor PCI conform Articol 5(4) din Regulamentul EU 347/2013” pentru proiectele:

- 6.24.2 Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze pe coridorul conductei de transport Bulgaria – România – Ungaria –Austria, Podișor- SMG Horia și 3 noi stații de comprimare (Jupa, Bibești și Podișor) (prima etapă);
- 6.24.7 Extinderea capacității de transport din România către Ungaria până la 4,4 mld.mc/a (cea de a doua etapă);
- 6.24.8 Țărmul Mării Negre-Podișor (RO) pentru preluarea gazelor de la Marea Neagră;
- 6.25.3 Lărgirea coridorului de transport bidirecțional Bulgaria – România – Ungaria –Austria (cunoscut în prezent ca și ROHUAT/BRUA), etapa a treia.

Totodată, U.M.P. Marea Neagră a asigurat suport Direcției Relații Internaționale la completarea informațiilor solicitate de Comisia Europeană – DG Energy – prin diferite formulare, pentru proiectele gestionate de UMP Marea Neagră.

Totodată, U.M.P. Marea Neagră a asigurat suport Direcției Relații Internaționale la completarea informațiilor solicitate de Comisia Europeană – DG Energy – prin diferite formulare, pentru proiectele gestionate de UMP Marea Neagră. Menționăm chestionarul „*Financial screening of projects in the framework of the Central and South-Eastern European Gas Connectivity (CESEC) initiative*” transmis de Grant Thornton Greece, consultantul Comisiei Europene. În baza acestui chestionar Comisia Europeană derulează o analiză financiară a proiectelor din lista CESEC.

Procesul de obținere a Acordului de Mediu pentru Proiectul BRUA

Consultantul de mediu a finalizat Raportul de Impact asupra Mediului și Studiul de Evaluare Adecvată. Documentația a fost depusă în data de 08.03.2016 la sediul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului (ANPM). În urma depunerii documentației de mediu în luna martie, ANPM a informat Transgaz că în prima fază se va derula etapa studiului de evaluare adecvată (SEA). ANPM a transmis la sfârșitul lunii martie observații la SEA. Acestea au fost implementate, iar studiul de evaluare adecvată refăcut a fost depus la ANPM în data de 7 aprilie. Ulterior ANPM a cerut noi completări la studiul de evaluare adecvată care au fost transmise în perioada aprilie-iunie 2016.

Ca parte a procedurii de obținere a Acordului de mediu, ANPM a solicitat custozilor siturilor Natura 2000 traversate de proiect avizul acestora. De asemenea, în perioada 30

mai – 3 iunie au avut loc ședințele Comitetelor de Analiză Tehnică în cadrul Agențiilor de Protecția Mediului din județele în care traseul conductei BRUA traversează sau trece în proximitatea unor situri Natura 2000, respectiv județele Giurgiu, Olt, Vâlcea, Gorj, Hunedoara, Caraș-Severin și Timiș.

În data de 15.06.2016 a fost depus la ANPM, Raportul privind impactul asupra mediului care integrează și concluziile studiului de evaluare adecvată.

În baza Adresei DPC nr. 30.496/05.07.2016 și a Deciziei nr. 541/25.07.2016, începând cu a doua jumătate a lunii iulie, UMP nu mai gestionează aspectele de mediu, acestea fiind preluate de Serviciul Mediu și Arheologie.

Cooperarea cu operatorii sistemelor de transport și cu autoritățile naționale de reglementare de pe coridorul România, Ungaria și Austria

Transgaz, împreună cu operatorii sistemelor de transport FGSZ Ungaria și Gas Connect Austria a realizat un test de piață privind Conceptele de Alocare de Capacitate în Procedura de Sezon Deschis pe coridorul RO-HU-AT.

Lichidarea voluntară a companiei Nabucco Gas Pipeline International GmbH

Transgaz, prin reprezentanți desemnați din cadrul U.M.P. Marea Neagră continuă să participe alături de ceilalți asociați la procesul de lichidare voluntară a companiei Nabucco Gas Pipeline International GmbH (NIC).

A fost finalizat draftul Acordului de reziliere (a JVA) și de distribuire a activelor (NIC) (TADA), acord care reglementează posibilitatea și metoda de distribuire între asociați a activelor rămase în patrimoniul NIC. Draftul final al acordului este supus procedurilor specifice de aprobare la nivelul fiecărui asociat. La nivel Transgaz, aprobarea TADA a avut loc în luna mai în conformitate cu prevederile Hotărârii Adunării Generale Extraordinare Nr. 3 din data de 29 aprilie 2016. TADA a fost semnată de toți asociații Nabucco și a intrat în vigoare începând cu data de 15.09.2016.

Relația cu Autoritatea Competentă pentru Proiecte de Interes Comun (ACPIC)

Se derulează relații de colaborare cu ACPIC în cadrul procedurii de autorizare pentru proiectul de interes comun nr. 6.24.2 “Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze pe coridorul conductei de transport Bulgaria – România – Ungaria - Austria, Podișor - SMG Horia și 3 noi stații de comprimare (Jupa, Bibești și Podișor) (Faza 1)”, denumit în continuare Proiectul BRUA Faza 1, în scopul îndeplinirii obligațiilor și responsabilităților ce revin fiecărei părți în conformitate cu prevederile art. 10 al Regulamentului (UE) nr. 347/2013.

UMP Marea Neagră a elaborat Notificarea în vederea inițierii procedurii anterioare depunerii candidaturii pentru proiectul de interes comun BRUA Faza 1. Notificarea a fost depusă la ACPIC și aprobată de către aceasta prin emiterea Scrisorii de aprobare a notificării pentru inițierea procedurii anterioare depunerii candidaturii.

În conformitate cu prevederile Regulamentului 347/2013 s-a elaborat și “*Conceptul privind participarea publicului*” pentru Proiectul BRUA Faza 1, Concept care a fost aprobat de către ACPIE în luna septembrie 2016.

Transgaz, prin UMP Marea Neagră și alte departamente din cadrul companiei, menține o legătură permanentă în vederea elaborării, revizuirii și definitivării documentelor solicitate prin Regulamentul 347/2013: Broșură informativă, Rezumat fără caracter tehnic, Manualul privind procedura de autorizare aplicabil proiectelor de interes comun, etc.

Procedura menționată anterior a fost inițiată și pentru proiectul 6.24.8 „*Conductă Țărmul Mării Negre - Podișor (RO) pentru preluarea gazului din Marea Neagră*”.

Diverse

UMP Marea Neagră este implicată în activități desfășurate în cadrul grupului de lucru care asigură managementul proiectului pentru serviciile de proiectare a stațiilor de comprimare pentru Proiectul BRUA, precum și în activități ale grupului de lucru implicat în elaborarea caietelor de sarcini pentru achiziția de material tubular, robinete și îmbinări electro-izolante pentru proiectul BRUA Faza 1, respectiv a caietelor de sarcini pentru execuția conductei BRUA Faza 1 (Lot 1, 2, 3, 4).

Începând cu data de 01.10.2016 activitățile legate de Proiectul BRUA au fost preluate de structura U.M.P. BRUA.

Elemente privind activitatea Transgaz pe plan internațional

În vederea implementării obiectivelor strategice de transformare într-o companie de talie europeană, Transgaz trebuie să-și întărească statutul conferit atât de poziționarea geografică, cât și de monopolul deținut asupra operării sistemului național de transport gaze naturale, afirmându-și importanța pe plan regional prin participarea și implicarea activă în forurile, organizațiile și organismele de profil europene, prin participarea în proiecte de interes regional și european și prin stabilirea unor parteneriate active cu companii de profil.

Interfața dintre societate și partenerii externi este asigurată prin intermediul Departamentului Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale care asigură monitorizarea constantă a evoluției proiectelor comune cu aceștia și contribuie, astfel, la îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene privind creșterea gradului de interconectivitate și crearea unei piețe unice integrate în vederea asigurării securității livrărilor de gaze naturale.

Departamentul Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale facilitează de asemenea cooperarea cu organismele și instituțiile europene, precum și cu toți participanții la procesul de creare a pieței energetice interne a Uniunii Europene și asigură reprezentarea companiei și promovarea imaginii sale, precum și a proiectelor internaționale în care societatea este implicată atât în cadrul diverselor congrese sau simpozioane internaționale cât și în fața investitorilor interesați în acțiunile companiei.

Colaborarea cu Operatorii de Transport Gaze naturale din țările vecine (Bulgaria, Ungaria, Ucraina) în vederea implementării și operării în comun a interconectărilor transfrontaliere, după cum urmează:

Colaborarea cu BULGARTRANSGAZ EAD, Bulgaria:

1. În ceea ce privește proiectul de interconectare Bulgaria-România, în direcția Ruse-Giurgiu

Au avut loc întâlniri și s-a purtat corespondență cu reprezentanții Bulgartransgaz în ceea ce privește implementarea lucrărilor de construire a subtraversării fluviului Dunărea cu Conducta Principală și Conducta de Rezervă în baza contractelor aferente, după cum urmează:

- Contractul de execuție lucrări pentru subtraversarea Dunării cu Conducta principală, între TRANSGAZ – BULGARTRANSGAZ și SC HABAU PPS PIPELINE SYSTEMS SRL Ploiești, România a fost semnat în data de 06.04.2016. Operațiunile aferente construirii conductei principale au fost finalizate, Procesul Verbal de Punere în Funcțiune fiind semnat la data de 4.11.2016.
- Contractul între TRANSGAZ, BULGARTRANSGAZ și ofertantul declarat câștigător al procedurii de achiziție pentru contractarea lucrărilor de construire a Conductei de rezervă pentru subtraversarea fluviului Dunărea – Asocieria INSPET SA, lider – HABAU PPS Pipeline Systems SRL, asociat a fost semnat în data de 30.05.2016.

Au fost finalizate toate operațiunile aferente construirii conductei de rezervă pentru subtraversarea Dunării, iar la data de 22.12.2016 a fost semnat Procesul Verbal de Punere în Funcțiune.

Interconectarea – finalizată din punct de vedere tehnic - va deveni operațională după derularea licitațiilor de alocare de capacitate, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2013/984 de stabilire a unui Cod al Rețelei privind Mecanismele de Alocare a Capacității, cel mai probabil la începutul anului viitor.

În acest sens, părțile au semnat un Acord de Interconectare - în conformitate Regulamentul (UE) nr. 2015/703 de stabilire a unui cod de rețea pentru normele privind interoperabilitatea și schimbul de date – care prevede atât aspecte privind operarea punctului de interconectare Ruse-Giurgiu cât și aspecte privind procedura de alocare a capacității aferente.

2. În ceea ce privește operarea în comun a punctului de interconectare transfrontalieră Negru Vodă I, II și III.

- în luna iulie părțile au semnat Acordul de Interconectare privind punctul de interconectare Negru Vodă I, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/ 703 de stabilire a unui Cod de Rețea privind interoperabilitatea și normele de transfer al datelor.
- în ceea ce privește punctele de interconectare Negru Vodă II și III, părțile se află în proces de convenire a prevederilor unui Acord de Interconectare.

Colaborarea cu FGSZ Ltd.:

1. Proiectul „Dezvoltarea pe teritoriul României a coridorului de transport Bulgaria-România-Ungaria-Austria”:

- părțile colaborează în scopul demarării unui open season pentru capacitatea aferentă proiectului PCI nr. 7.1.5. „Conductă de gaz din Bulgaria în Austria via România și Ungaria” (BRUA).

2. Operarea în comun a Punctului de Interconectare transfrontalieră Csanadpalota, în conformitate cu Codurile europene de Rețea (CAM, BAL, INT):

- în temeiul Acordului de Interconectare încheiat la finele anului 2015 pentru Punctul de Interconectare Csanadpalota, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/703;
- în temeiul Acordului de Cooperare și Afiliere OST la Platforma Regională de Rezervare a Capacității (RBP) pentru tranzacționarea capacității aferente punctului de interconectare transfrontalieră, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2013/984.

Colaborarea cu UKRTRANSGAZ:

- părțile au încheiat în luna iulie Acordul de Interconectare pentru punctul de interconectare transfrontalieră Isaccea 1, în conformitate cu reglementările europene aplicabile;
- părțile vor analiza posibilitatea încheierii unui Acord de Interconectare privind punctul de interconectare Medieșu Aurit/Tekovo.

Colaborarea cu alte companii din sectorul gazelor naturale:

Au avut loc discuții și întrevederi în vederea identificării unor oportunități de afaceri cu:

- **Operatori europeni și non-europeni de sisteme de transport gaze naturale cum ar fi:** Eustream AS (Slovenia), LNG Croația LLC, ENAGAS (Spania), SNAM RETE (Italia), Gaz-System (Polonia), Srbijagas (Republica Serbia), Fluxys (Belgia). Au fost semnate Memorandum-uri de înțelegere cu următoarele companii; DESFA (Grecia), SOCAR (Azerbaidjan), GRTgaz (Franța), Vestmoldtransgaz (R.Moldova), Petrovietnam (Vietnam);

Proiectul "Coridorul Vertical de Transport Gaze Naturale" se află în analiză, ulterior semnării în cadrul reuniunii Grupului de Lucru la Nivel Înalt CESEC, care a avut loc la Budapesta, în data de 8 septembrie 2016, a unei Declarații Comune între Miniștrii Energiei din statele impactate de acest coridor.

În cadrul reuniunii Grupului de Lucru la Nivel Înalt CESEC, care a avut loc la Budapesta, în 8 septembrie 2016, a fost semnat un Memorandum de Înțelegere privind pașii de urmat în cadrul unui plan de acțiuni aferent proiectului de asigurare a capacității bidirecționale pe coridorul de transport internațional al gazelor naturale din Regiunea Balcanică, împreună cu Bulgartransgaz, DESFA și Ukrtransgaz;

- **Furnizori/distribuitori și shipperi internaționali de gaze naturale, (Gazprom, Bulgargaz, ExxonMobil, OMV, ENGIE, etc.).**
- **Furnizori de servicii energetice și de infrastructură precum și de echipamente pentru industria gazieră.**

Colaborări cu organisme naționale și internaționale, cu Comisia Europeană și alte relații instituționale

SNTGN Transgaz S.A. a aderat de-a lungul timpului și și-a păstrat calitatea de membru în cadrul unor organisme naționale și internaționale de profil. Avantajele și beneficiile afilierii la aceste organizații sunt în principal: promovarea companiei și a obiectivelor și intereselor acesteia, accesul la informații actualizate în domeniul reglementărilor, politicilor, inovațiilor, standardelor și produselor în domeniul industriei gaziere, precum și participarea la diverse evenimente naționale și internaționale (conferințe, seminarii, forumuri, simpozioane, etc.).

În cadrul Departamentului Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale sunt gestionate majoritatea relațiilor de colaborare cu organizații la care Transgaz s-a afiliat. În anul 2016, în cadrul DAFERI a fost gestionată relația de colaborare cu următoarele asociații:

- ***Organisme internaționale:*** Pigging Products and Services Association (PP&SA) din Marea Britanie, Gas Infrastructure Gas (GIE) din Belgia.
- ***Organisme naționale:*** Comitetul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei (CNR- CME), Societate Inginerilor de Petrol și Gaze, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură din Sibiu, Asociația Română de Mecanica Ruperii (ARME), Centrul Român al Energiei (CRE), American Chamber (AmCham), Comitetul Național ICC România.

Au fost întreprinse demersuri în vederea readerării la Asociația Gas Infrastructură Europe (GIE) înființată cu scopul de a promova interesele operatorilor de infrastructură gazieră și de a asigura un cadru pentru cooperarea operatorilor acestor infrastructuri la nivel european. Începând cu 1 Octombrie 2016, Transgaz a devenit membru cu drepturi depline în cadrul acestei Asociații.

Departamentul Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale, prin intermediul Serviciului Cooperare Organisme Naționale și Internaționale, gestionează și relația de colaborare cu Comisia Europeană, în principal cu DG ENER. Întrucât cooperarea regională este un element cheie pentru consolidarea securității energetice, Transgaz participă activ la activitatea comună a inițiativei Comisiei Europene pentru conectarea rețelelor de gaze naturale din Europa Centrală și de Sud-Est (CESEC). De asemenea, Transgaz participă activ și la întâlnirile Grupurilor Regionale coordonate de DG ENER și înființate în baza Regulamentului (UE) NR. 347/2013 în scopul evaluării și selectării proiectelor de infrastructură pentru lista de Proiecte de Interes Comun la nivelul Uniunii Europene.

Considerăm important de menționat faptul că, în perioada ianuarie – decembrie 2016, conducerea departamentului, prin directorul DAFERI, directorul direcției Relații Internaționale, directorul direcției Fonduri Europene precum și prin șefii serviciilor din structura DAFERI, au participat la o serie de întâlniri cu diferiți parteneri externi și cu organizații europene de profil, precum și la evenimente internaționale și naționale dedicate sectorului gazier care au avut un impact semnificativ asupra activității și obiectivelor companiei. În cadrul acestor evenimente internaționale reprezentanții

DAFERI au promovat și susținut interesele companiei identificând totodată potențialul de dezvoltare a unor noi relații de cooperare benefice în scopul atingerii obiectivelor Transgaz.

Reprezentanța Transgaz la Bruxelles își propune să creeze noi oportunități pentru un dialog direct și constructiv, atât cu instituțiile UE, cu actorii importanți din domeniul energiei, cât și cu partenerii societății noastre, să promoveze misiunea și viziunea companiei la nivelul UE și, în general, să stimuleze realizarea principalelor obiective strategice ale TRANSGAZ, care vizează transformarea societății noastre într-un operator de transport gaze naturale recunoscut la nivel internațional, cu o poziție de top pe piața energetică regională și un sistem de transport modern și integrat.

Reprezentanța Transgaz la Chișinău a fost constituită în vederea dezvoltării proiectelor de infrastructură în domeniul gazelor naturale în colaborare cu Republica Moldova.

În cadrul DAFERI sunt gestionate și relațiile de colaborare cu ministerele de resort. În cursul anului 2016 au fost transmise către Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, Ministerului Energiei și Ministerul Afacerilor Externe, informări cu privire la stadiul proiectelor strategice derulate de Transgaz, a proiectelor regionale de transport gaze naturale cu impactarea României și relațiile de colaborare cu partenerii externi. De asemenea, prin intermediul Serviciului Cooperare Organisme Naționale și Internaționale din cadrul DAFERI se gestionează și relația cu Autoritatea Competentă pentru Proiecte de Interes Comun (ACPIC) pentru implementarea proiectelor de interes comun (PIC) aflate în lista PIC a Uniunii și promovate de Transgaz, conform Regulamentului UE nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene, de abrogare a Deciziei nr. 1364/2006/CE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 713/2009, (CE) nr. 714/2009 și (CE) nr. 715/2009.

3.2 Analiza activității de dezvoltare

3.2.1 Principalele componente ale infrastructurii SNT

Principalele componente ale Sistemului Național de Transport gaze naturale la 31 decembrie 2016:

Denumire obiectiv/componenta SNT	U.M.	Valoare
Conducte magistrale de transport și racorduri de alimentare cu gaze naturale, din care conducte de tranzit	km	13.303 553
Stații de reglare măsurare (SRM) în exploatare	buc	1.132 (1.235 direcții măsurare)
Stații de comandă vane (SCV , NT)	buc	60
Stații de măsurare a gazelor din import (SMG)	buc	6
Stații de măsurare amplasate pe conductele de tranzit gaze (SMG)	buc	6
Stații de comprimare gaze (SCG)	buc	3
Stații de protecție catodică (SPC)	buc	1.042
Stații de odorizare gaze (SOG)	buc	871

Tabel 34- Principalele componente ale SNT la 31.12.2016

Sistemul Național de Transport (SNT) are o acoperire la nivelul întregului teritoriu național și are o structură radial-inelară.

Capacitatea de transport și tranzit a gazelor naturale este asigurată prin rețeaua de conducte și racorduri de alimentare cu diametre cuprinse între 50 mm și 1200 mm, la presiuni cuprinse între 6 bar și 40 bar, cu excepția transportului internațional (63 bar).

Exploatarea SNT se face prin intermediul a 9 exploatări teritoriale de transport, compuse la rândul lor din 45 de sectoare. Din punct de vedere tehnologic SNT este alcătuit din 9 subsisteme regionale de transport gaze naturale.

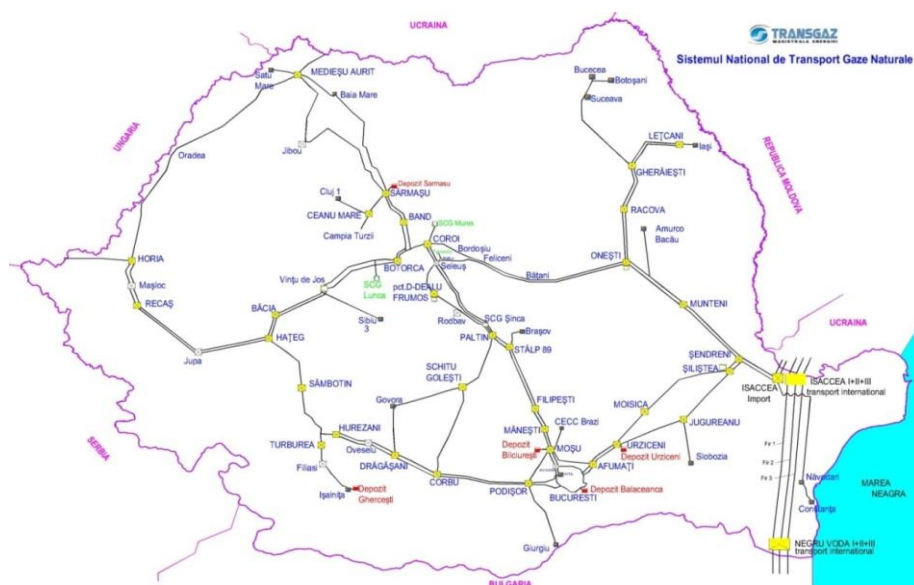

Fig. 3- Harta Sistemului Național de Transport Gaze Naturale

Descriere și analiza gradului de uzură al componentelor SNT

O analiză asupra principalelor obiective aparținând SNT din perspectiva duratei de funcționare este prezentată în tabelul de mai jos:

Durata de funcționare	Conducte de transport (km)	Racorduri de alimentare (km)	Număr Direcții Stații de Reglare Măsurare
> 40 ani	6.242	337	138
Între 30 și 40 ani	2.037	128	53
Între 20 și 30 ani	664	182	138
Între 10 și 20 ani	1.468	826	539
< 10 ani	1.096	323	376
TOTAL	11.507	1.796	1.132 SRM-uri (1.244 direcții de măsurare)
	13.303		

Tabel 35- Principalele componente ale SNT la 31.12.2016, din perspectiva duratei de funcționare

Se observă că în ceea ce privește conductele de transport gaze naturale, din cei **13.303 km** aflați în exploatare, **cca 72% au o durată de funcționare efectivă mai mare de 20 de ani**, apropiată de durata lor normală de funcționare.

Diagnosticările efectuate, din care cu PIG-ul inteligent pentru cca. **2.495 km** (3.590 km ținând seama de inspecții multiple, 282 km în 2016) pun în evidență niveluri destul de ridicate ale defectelor materialului tubular, cauzate în principal de durata mare de funcționare a conductelor coroborat cu starea tehnică a izolației active, realizată pentru aproximativ 79,5% din conducte dintr-un sistem pe bază de bitum, actualmente îmbătrânită și deteriorată, ceea ce duce și la creșterea consumului de energie electrică înregistrat la cele 1.042 stații de protecție catodică a conductelor.

Aproximativ 96% din conductele și racordurile aflate în exploatare sunt protejate catodic. Au fost realizate măsurători intensive de potențial, în anul 2016, pentru 251 km conducte.

Predarea gazelor către distribuitori și consumatori finali se face prin cele **1.244 SRM-uri** (direcții de măsurare), care sunt cuprinse în programele de modernizare/reabilitare pentru a fi integrate în sistemul de comandă și supraveghere automată SCADA. Din cele 1.244 SRM-uri (direcții de consum) aflate în exploatare, în prima etapă, un număr de 948 sunt avute în vedere pentru implementarea sistemului SCADA.

Capacitatea de comprimare este asigurată de 3 stații de comprimare gaze, amplasate pe principalele direcții de transport. În cursul anului 2016 s-au finalizat la STC Onești și STC Siliștea lucrări de modernizare sisteme fixe de monitorizare detecție gaze, flacăra și stingere incendiu.

În ceea ce privește stația Siliștea, aceasta este dotată cu echipamente și instalații realizate în anii '70, depășite moral și trebuie avute în vedere strategii de modernizare/reabilitare.

De asemenea s-au efectuat lucrări de reabilitare – revizii tehnice programate la grupurile de comprimare precum și reparații de subsamblă cu terți. S-au efectuat verificări și calibrări la sistemele de automatizare, la toate stațiile de comprimare

Dispecerizarea gazelor în SNT se realizează prin manevre efectuate în nodurile de interconectare al principalelor conducte. Majoritatea nodurilor sunt dotate în special cu robinete de manevră cu acționare manuală și echipamente pentru urmărirea parametrilor, cele mai multe fiind depășite din punct de vedere al performanțelor și al siguranței în exploatare. Din nodurile tehnologice existente circa 20% sunt noi sau reabilitate. Pe parcursul includerii în sistemul SCADA, nodurile tehnologice vor continua procesul de modernizare.

Odorizarea gazelor este asigurată printr-un număr de 871 instalații de odorizare din care 538 sisteme sunt de tip nou, prin eșantionare și prin injecție asigurând o odorizare optimă a gazelor transportate. Din cele 538 sisteme moderne, un număr de 28 sunt de tip centralizat – deservind mai multe puncte de livrare. Celelalte 333 sisteme de tip „prin evaporare/picurare” sunt sisteme care nu pot asigura o odorizare continuă și controlată putând duce la situații de sub sau supraodorizare și implicit la consumuri crescute de odorant. Dintre acestea 15 instalații sunt de tip centralizat.

Trebuie subliniat totuși că, deși infrastructura este destul de învechită, starea tehnică a SNT se menține la un nivel corespunzător ca urmare a faptului că exploatarea se desfășoară pe baza unui sistem de mentenanță preponderent preventiv planificat și corectiv și pe baza unor programe de modernizare.

Aceste programe au ca fundament Normele Tehnice privind mentenanța SNT, ele desfășurându-se pe o perioadă mai lungă de timp ca urmare a valorilor mari a acestora.

Puncte de interconectare transfrontalieră

În prezent importul/exportul de gaze naturale în/din România se realizează prin 5 conducte de interconectare transfrontalieră:

Caracteristici ale conductelor de interconectare transfrontalieră	
UCRAINA	Orlovka (UA) - Isaccea (RO) - DN 1000, Capacitate = 8.6 mld.mc/an, P _{max} = 55 bar
	Tekovo (UA) - Medieșu Aurit (RO) - DN 700, Capacitate = 4.0 mld.mc/an, P _{max} = 70 bar
UNGARIA	Szeged (HU) - Arad(RO)- Csanadpalota-DN 700, Capacitate = 1.75 mld.mc/an, P _{max} = 63 bar
REPUBLICA MOLDOVA	Ungheni (MO) - Iași (RO) - DN 500, Capacitate = 1.5 mld.mc/an, P _{max} = 50 bar
BULGARIA	Ruse (BG) - Giurgiu (RO) - DN 500, Capacitate = 1.5 mld.mc/an, P _{max} = 40 bar

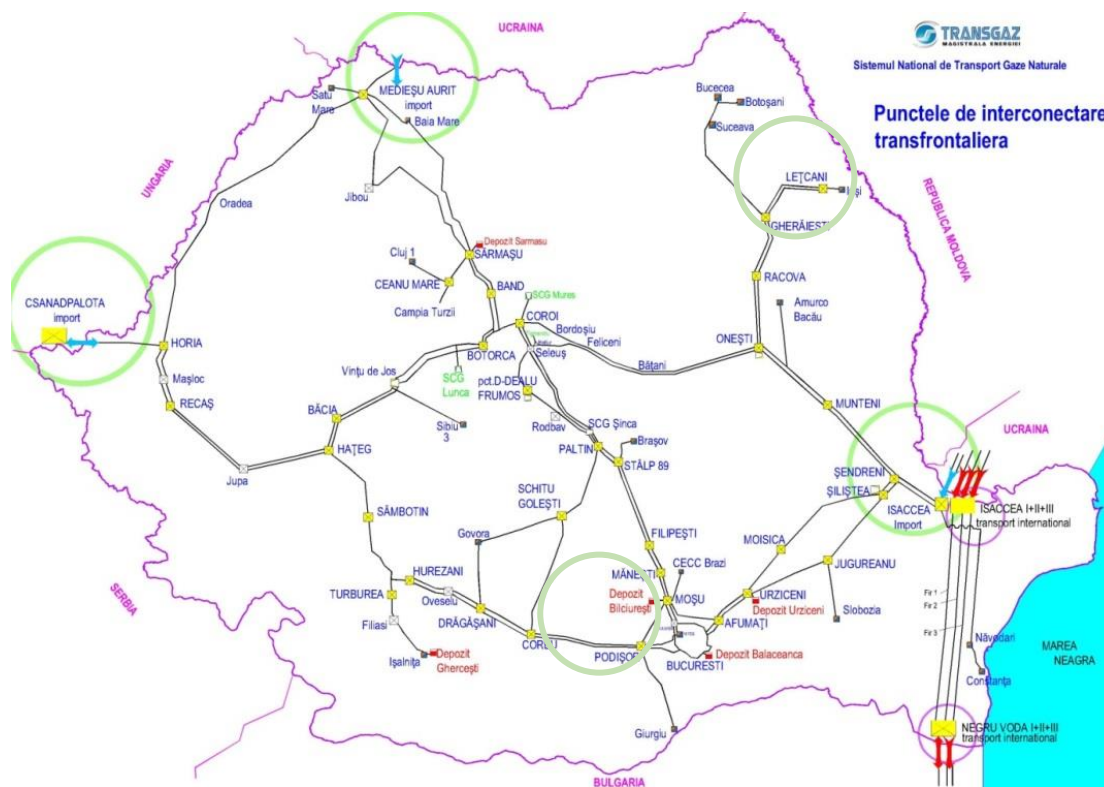

Fig. 4- Punctele de interconectare transfrontalieră ale SNT

3.2.2 Investiții realizate în anul 2016 versus Investiții programate în anul 2016

Față de valoarea estimată a Programului de Modernizare și Dezvoltare Investiții pe anul 2016 de **721.902 mii lei**, valoarea totală a realizărilor pe anul 2016 este de **119.822 mii lei**, ceea ce reprezintă o îndeplinire a programului în proporție de **16,60 %**.

Situația realizărilor pe obiectivele în derulare, din cadrul Programului de modernizare și dezvoltare la finele anului 2016, se prezintă astfel:

Modernizarea sistemelor fixe de monitorizare detecție gaz metan, flacără și stingere a incendiilor la STC Siliștea și STC Onești

Lucrările sunt finalizate și recepționate

Modernizări și automatizări noduri tehnologice

Stadiul lucrărilor pentru cele 19 noduri tehnologice cuprinse în anexa 1, din care la NT Moisica se execută atât lucrări de modernizare la instalația tehnologică cât și instalații electrice de automatizare și supraveghere obiectiv se prezintă astfel:

- 6 noduri tehnologice au fost finalizate (Gherăiești, Schitu Golești, Horea, Dealu Frumos, Jugureanu și instalațiile tehnologice de la Moisica);
- 4 noduri tehnologice sunt în execuție (Mănești și instalațiile electrice de acționare, automatizare și supraveghere obiectiv de la Moșu, Ceanu Mare și Sâmbotin);
- 2 noduri tehnologice sunt sistate din lipsa AC sau situație teren (Racova și Filipești);
- 4 noduri tehnologice sunt în procedură de achiziție pentru execuția instalațiilor electrice de automatizare și supraveghere obiectiv (Băcia, Recaș, Drăgășani și Moisica);
- 4 noduri tehnologice sunt în curs de proiectare (Corbu, Botorca, Hațeg și Bogata 3). La NT Hațeg sunt probleme în stabilirea amplasamentului.

Împrejmuiți la robinete SCADA și noduri tehnologice

Stadiul lucrărilor pentru cele 6 împrejmuiți ale robinetelor SCADA se prezintă astfel:

- 4 lucrări sunt recepționate (la împrejmuiți Lemniu, Câțcău, Pogăceaua și Cornești),
- 2 lucrări sunt în curs de proiectare (la împrejmuiți Lutița și Sarmisegetuza).

Stadiul lucrărilor pentru cele 5 împrejmuiți aferente nodurilor tehnologice se prezintă astfel:

- 4 lucrări au fost finalizate și recepționate (la împrejmuiți Munteni, Drăgășani, Lăzărești și Isaccea),
- 1 lucrare este în procedură de achiziție (la împrejmuirea de la Feliceni).

Licențe de preluare a semnalelor de intrare/ieșire în Sistemul SCADA-TRANSGAZ

Se renunță la achiziție.

Trecerea unui număr de linii de măsurare din cadrul nodurilor tehnologice ce urmează a fi incluse în Proiectul SCADA, de la măsurarea unidirecțională la măsurarea bidirecțională

Cele 76 de linii de măsurare au fost finalizate și recepționate.

Conducta de transport gaze Ø 24" Coroi - Paltin, tr. Seleuş - Bărcuţ, zona Retiş

Lucrările de execuție au fost finalizate și recepționate.

Conducta de transport gaze Ø 12" Turburea - Aninoasa

Lucrările de execuție programate au fost finalizate și recepționate în 2015 de către Sucursala Mediaș.

Deviere conducta Ø12" Moinești - Dărmănești, zona Dărmăneasca

Lucrările de execuție au fost finalizate și recepționate. Datorită problemelor cu proprietarii de terenuri, s-a decis mutarea punctului de cuplare a conductei cu 200 m, în aval față de zona cu probleme, iar pentru cei 200 m de conductă neînlocuită, au fost deschise acțiuni în instanță pentru proprietarii din cauza cărora nu a putut fi respectată documentația tehnică și Autorizația de Construire.

Conducta de transport gaze Ø32" Crevedia - Podișor

Lucrarea se referă la reîntregirea conductei în zona proprietarului Apostolache pe o lungime de cca. 300 m. În prezent, a fost aprovizionat materialul tubular, urmând ca lucrările să fie executate de către Sucursala Mediaș. Este în derulare litigiul cu proprietarul terenului.

Traversare râu Argeșel cu conducta Ø20" Schitu Golești - Slătioarele, în zona Pișcani

Lucrările de execuție sunt finalizate și recepționate.

Interconectarea conductei Ø10" Gănești - Ungheni cu conducta Ø24" VEST III (Band - Băcia) la Gănești, jud. Mureș

A încetat perioada de valabilitate a contractului, iar materialele achiziționate au fost preluate. Se analizează oportunitatea încheierii unui nou contract

Conducta de transport gaze Ø10" Câmpulung Moldovenesc - Vatra Dornei

Lucrarea este contractată din anul 2012. Lungimea totală a conductei este de 35 km din care 25,8 km sunt în fond forestier. Autorizația de construire s-a obținut pentru 9,2 km (tronson Câmpulung Moldovenesc - Pojorâta) din care s-au executat 8,2 km. Datorită faptului că liderul de asociație INSCOMP Suceava a intrat în insolvență, contractul este în curs de reziliere, urmând ca pentru diferența de 1 km să se elaboreze un nou proiect care se va supune unei noi proceduri de achiziție. De asemenea, pentru cei 25,8 km de fir conductă care traversează fond forestier, proiectul se va reactualiza și va fi supus unei noi proceduri de achiziție.

Conducta de transport gaze Ø16" Vaslui - Iași (tronson Vaslui - Mogoșești)

Lucrarea este în prezent sistată din cauză că nu s-a obținut avizul ROMSILVA pentru traversarea unei zone împădurite în lungime de 1.700 m.

Conducta de transport gaze Ø28" Gănești - Idrifaia - Coroi

Lucrarea este în derulare, din totalul de 21 km de fir conductă, fiind montați și îngropați 20 km. Au mai rămas de executat subtraversările de drumuri, reîntregirea firului conductei și probele de presiune.

Conducta de transport gaze Ø16" Vaslui - Lețcani (Mogoșești - Lețcani)

Lucrările de execuție pe tronsonul Mogoșești Bahlui sunt finalizate urmând a fi recepționate. Tronsonul de conductă Bahlui - NT Lețcani este în proiectare urmând a fi demarată procedura de licitație și încheierea unui nou contract de execuție.

Conducta de racord SRM Sebeș
Lucrările de execuție sunt finalizate și recepționate.
Pregătirea conductei Ø28" Seleuș - Cristur - Bățani în vederea transformării în conductă godevilabilă
Lucrările de execuție contractate au fost finalizate și recepționate.
Conducta de transport gaze Ø 12" Cămăraș - Lunca Câțcăului, zona Țaga
Lucrările de execuție contractate au fost finalizate și recepționate.
Soluție tehnică în vederea evitării depășirii presiunii de 6 Bar în conducta Ø 20" Racord SRM FORTUS Iași
Lucrările de execuție au fost finalizate și recepționate.
Conducta de transport gaze Ø12" Negru Vodă – Techirghiol – Constanța (tronson Pecineaga – Techirghiol)
Acest tronson de conductă este în continuarea conductei executate pe direcția Negru Vodă – Pecineaga – Mangalia. Proiectul tehnic este finalizat și înaintat la OCPI Constanța, urmând ca după obținerea avizului acestora de scoatere din Circuit Agricol, întreaga documentație să fie depusă pentru eliberarea Autorizației de Construire.
Conducta de transport gaze Ø24" Mașloc – Recaș
Lucrările de execuție pe tronsonul de pădure în lungime de 6 km nu au fost contractate, deoarece nu a fost obținut avizul ROMSILVA pentru traversarea zonei de fond forestier, aviz necesar la eliberarea Autorizației de Construire.
Alimentarea cu gaze naturale a localităților din zona de nord a jud. Prahova (conducta Ø 10" Buda - Slănic Prahova)
Este în curs de elaborare documentația tehnică. Nu se poate estima un termen de predare al proiectului tehnic, deoarece sunt necesare acordurile proprietarilor de terenuri.
Conducta de transport gaze Ø12" Mintia – Brad – Ștei
Este în curs de elaborare documentația tehnică.
Montare gară de primire godevil (provizoriu) DN 800 mm pe conducta Ø 32" Bățani - Onești, zona Bogdănești
Este în derulare procedura de achiziție.
Conducta de transport gaze Ø20" Plătărești – Bălăceanca
Este în curs de derulare procedura de achiziție.
Subtraversare râu Mureș cu conducta Ø20" Fântânele – Arad, zona Fântânele
Lucrările de execuție sunt în prezent sistate datorită anotimpului rece, urmând a fi continuate în 2017.
Lucrări privind punerea în siguranță a conductelor Ø28" Platou Izvor Sinaia – Filipești, zona Talea – Breaza
Lucrările de execuție sunt în prezent sistate datorită anotimpului friguros, urmând a fi reluate în 2017
Conducta de transport gaze Ø 20" Sărmășel-Baia Mare-Satu Mare, zona Sucutard
Este în curs de reactualizare proiectul tehnic.
Conducta de racord Ø 10" SRM Luduș

Lucrările de execuție a racordului au fost finalizate. A mai rămas de executat cuplarea în SRM care nu se poate realiza datorită anotimpului friguros, urmând a se executa în 2017.

Lucrări privind punerea în siguranță a racordului de alimentare cu gaze naturale a SRM Răcăciuni, zona popas turistic Dumbrava

Este în curs de avizare documentația tehnică

Lucrări privind punerea în siguranță a racordului de alimentare cu gaze naturale a SRM Brăila, zona Ferma Agricolă

Este în curs de elaborare și avizare documentația tehnică.

Lucrări privind punerea în siguranță a racordului de alimentare cu gaze naturale a SRM Vaslui, zona Râpa Albastră

Este în curs de elaborare și avizare documentația tehnică.

Conducta de transport gaze Ø28" Moșu – Buciumeni

Este în curs de elaborare documentația tehnică. Este obținută Autorizația de Construire pe jud Dâmbovița (în baza notificărilor transmise către proprietari), dar pentru obținerea Autorizației de Construire pe județul Ilfov, Primăria Buftea (Primar Ghe. Pistol) solicită acordul proprietarilor în formă legalizată, nefiind de acord cu textul de lege care prevede eliberarea Autorizației de Construire în baza notificărilor către proprietari, fără altă formalitate prealabilă.

Conducta de racord Ø 28" SRM SIDEX Galați

Este în curs de derulare procedura de achiziție, dar totodată se impune reactualizare avizelor existente și eliberarea unei noi Autorizații de Construire

Conducta de întregire a sistemului de distribuție gaze naturale din mun. Craiova

Este în curs de elaborare documentația tehnică.

Lucrări privind punerea în siguranță racord de alimentare cu gaze naturale Ø 10" SRM Breaza

În luna decembrie a fost încheiat contractul de execuție. Datorită timpului friguros nu a fost emis Ordinul de Începere al lucrărilor, acestea urmând a fi reluate în 2017.

Conducta de transport gaze Ø12" Tr. Măgurele – Corabia

Acest obiectiv a fost finalizat în 2015, cheltuielile înregistrate în acest an reprezentând valoarea materialelor utilizate în cadrul lucrărilor executate de către Sucursala Mediaș, transmise ulterior recepției obiectivului și care majorează valoarea mijlocului fix.

Lucrări privind punerea în siguranță a conductei DN 700, Platou Izvor Sinaia - Filipești, zona Talea - Breaza (et.I)

Acest obiectiv a fost finalizat în 2015, cheltuielile înregistrate în acest an reprezentând valoarea materialelor utilizate în cadrul lucrărilor executate de către Sucursala Mediaș, transmise ulterior recepției obiectivului și care majorează valoarea mijlocului fix.

Modernizare alimentare cu gaze naturale a mun. Ploiești

Este în derulare procedura de achiziție.

Lucrări privind punerea în siguranță a conductei Ø20" Schitu Golești - Govora, zona Budești, jud. Vâlcea

În execuție.
Lucrări privind punerea în siguranță a conductei Ø20" Hurezani - București (fir I), zona Momotești
Este în derulare procedura de achiziție.
Lucrări privind punerea în siguranță traversare aeriană pârâu Ațintiș cu conducta Ø20" Ozd - Câmpia Turzii în, zona Ațintiș
A fost încheiat contractul de execuție, însă datorită timpului friguros nu a fost emis Ordinul de Începere al lucrărilor, acestea urmând a fi reluate în 2017
Reducerea nivelului de zgomot la SRM TITAN București
Lucrările programate au fost finalizate și recepționate.
Subtraversare râu Ialomîța cu conducta de transport gaze naturale Ø20" Colibi - Stâlp 89 - București, zona Cătunu
Lucrările au fost finalizate și recepționate
Lucrări privind punerea în siguranță a conductelor Ø28" Bărcuț - Șinca, Ø24" Bărcuț - STC Șinca, Ø20" Rotbav - STC Șinca, zona Șinca Veche
Este în derulare procedura de achiziție.
Înlocuire subtraversare CF cu conducta de transport gaze naturale Turburea - Ișalnița fir III, zona Florești
În luna decembrie a fost încheiat contractul de execuție. Datorită timpului friguros nu a fost emis Ordinul de Începere al lucrărilor, acestea urmând a fi reluate în 2017
Conducta de interconectare Giurgiu – Ruse
Lucrările de execuție au fost finalizate și recepționate.
Lucrări de construcții și instalații de suprafață pentru stații de reglare măsurare
<ul style="list-style-type: none"> • SRM Ișalnița – în procedură de achiziție; • SRM Craiova Est – în proiectare; • SRM Fântânele (Mureș) – lucrările de execuție au fost finalizate, urmând a se executa lucrările de cuplare care se pot realiza după terminarea anotimpului rece; • SRM Sângeorgiu de Mureș – în procedură de achiziție; • SRM Lot 3 – este în derulare achiziția SRM-urilor. • Modernizare SRM Drăgănești Olt, Jud. Olt – în procedură de achiziție; • Înlocuirea instalațiilor tehnologice la SRM Timișoara I – în procedură de achiziție, ; • Modernizare SRM IZVIN – în proiectare; • Modernizare SRM Chișineu Cris – în proiectare; • Relocarea, redimensionarea și adaptarea la teren a instalației tehnologice a SRM Cărămida Tg. Mureș la SRM Cristești – lucrările de execuție sunt finalizate și recepționate; • SRM Oradea I – lucrările de execuție sunt în derulare; • Adaptare teren SRM lot 1 și 2 – sunt în procedură de achiziție lucrările de adaptare la teren a SRM Dej II și Fălticeni; • SRM Brazi – lucrările de execuție sunt finalizate și recepționate;

- SRM Câmpina (Petroutilaj P.Câmpina) – contractul încheiat a fost reziliat ca urmare a neconcordanțelor între tema de proiectare și proiectul tehnic care urmează a fi refăcut;
- SRM ISCIP Orăștie (ROMOS) – lucrările de execuție sunt finalizate și recepționate;
- Relocarea, redimensionarea și adaptarea la teren a instalației tehnologice de la SRM SUPERCUM Afumați la SRM Dragomirești – în prezent este în derulare procedura de achiziție.
- Cofrete SRM-uri – aceste obiective au fost realizate cu forțe proprii de E.T. Mediaș la SRM-urile Boița și Venturelli;
- Modernizare și adaptare la teren SRM Suceava – în procedură de achiziție;
- Modernizare SRM Bârcea – în procedură de achiziție

Stații de protecție catodică

În anul 2015 s-au finalizat lucrările de execuție a SPC Laloșu. La SPC Racord Hârlești a fost obținut acordul proprietarului de teren, fiind în curs procedura de obținere a Autorizației de Construire. Restul de 5 SPC-uri sunt în proiectare;

Lucrări aferente tehnologiei informației și telecomunicații

Realizările anuale reprezintă în principal, contravaloarea achizițiilor de softuri, tehnică de calcul și echipamente video și de telecomunicații. De asemenea sunt în derulare lucrările de modernizare a rețelelor de date TI/TC de la ET Cluj și Mediaș.

Lucrări de construcții și instalații de suprafață pentru instalații de odorizare

Pentru cele 92 de instalații contractate cu SC TOTAL GAZ Iași și SC SUDOCOR VMV – Făgăraș, lucrările de montaj sunt în derulare fiind montate 90 de noi instalații, iar lotul 2 este în procedură de achiziție .

Racorduri, rețele și instalații termice la sedii administrative și SRM-uri

Sunt finalizate și recepționate lucrările la instalația de încălzire de la SRM Aghireșu, instalația termică de la SRM Slobozia și centrala termică de la sediu Sector Bățani. Sunt în procedură de licitație lucrările de racordare la canalizarea stradală a sediului de sector Tg. Jiu, și alimentarea cu apă a SRM Chișcani precum și achiziția a 20 de centrale termice și 19 convectoare care vor fi montate la SRM-uri. Celelalte obiective programate sunt în proiectare

Sedii administrative și baze de producție la E.T

Au fost finalizate lucrările de izolare a STC Siliștea, a lucrărilor de reabilitare a sediului Transgaz din Mediaș str. G Enescu, modernizarea apartamentului de serviciu din Mediaș str. Feleac și lucrările de igienizare a instalației de aer condiționat de la sediul reprezentanței Transgaz din bd. Primăverii, București. La sediului Transgaz din Mediaș str. Carpați 6, datorită întârzierilor foarte mari în execuția lucrărilor, s-a reziliat contractul de execuție încheiat cu SC SEVENERG Brăila. Restul obiectivelor programate sunt în curs proiectare.

Sisteme de securitate și supraveghere

Sunt finalizate și recepționate lucrările de instalare a sistemelor de securitate și siguranță în cadrul SMG Isaccea.

Lucrări de acces la SNT

Au fost finalizate și recepționate lucrările de amplificare a SRM Independența Galați și SRM Borzești, precum și execuția racordurilor și a SRM-urilor de la Bucovăț, Frumușica, Slobozia II, Ștefan Vodă, Turceni și SC VANBET Rebricea. Sunt în curs de execuție racordurile și SRM-urile pentru CRAMELE Recaș, SC SCANDINC DISTILLERIES Drăgănești, SC ARC PARC Dej și localitatea Banca jud. Vaslui.

Se întâmpină încă greutăți în realizarea unor obiective de investiții cum ar fi:

- la **conducta de transport gaze naturale Ø 10" Câmpulung Moldovenesc – Vatra Dornei**, continuarea lucrărilor în domeniul silvic pe tronsonul proiectat de la Pojorâta la Vatra Dornei în lungime de 25,8 km, este condiționată de obținerea avizului ROMSILVA, necesar obținerii Autorizației de Construire, care până la această dată nu a fost emis;
- la **conducta de transport gaze Ø16" Vaslui – Iași (tronson Vaslui – Mogoșești)** - lucrările de execuție sunt sistate din cauza problemelor întâmpinate în obținerea avizului ROMSILVA pentru terenurile aflate în fond forestier, aviz necesar eliberării Autorizației de Construire.

În vederea soluționării problemelor apărute pe parcursul derulării execuției lucrărilor și a realizării obiectivelor programate s-au luat următoarele măsuri:

- pentru proprietarii care nu și-au dat acordul pentru accesul în teren al constructorilor s-au deschis acțiuni în instanță. În cazurile în care nici pe cale judecătorească nu s-a ajuns la un consens s-au făcut demersuri pentru demararea procedurilor pentru expropriere;
- în unele zone mai dificile, din punct de vedere al obținerii acordurilor de la proprietarii de terenuri sau la solicitarea administrațiilor locale, s-a luat decizia de re-proiectare a traseului conductei sau a soluțiilor tehnice de realizare a construcției;
- pentru zonele din fond forestier pentru care nu s-a obținut avizul ROMSILVA, în urma modificării legislației în domeniu, urmează a fi reluate discuțiile în vederea soluționării divergențelor apărute la traversarea acestor zone;
- pentru nerespectarea condițiilor contractuale se vor percepe penalizări.

Pentru conducta Câmpulung – Vatra Dornei, a fost constituit un grup de lucru comun între reprezentanții administrației locale, a celor de la ROMSILVA și TRANSGAZ, care conlucrează pentru stabilirea acțiunilor ce trebuie întreprinse pentru obținerea avizului din partea ROMSILVA.

Precizăm că majoritatea obiectivelor de investiții la care nu au fost înregistrate realizări sunt în fază de proiectare sau achiziție.

De asemenea, pentru o serie de obiective aflate în fază de proiectare se întâmpină dificultăți în obținerea acordurilor de la proprietarii de terenuri, fapt pentru care nu pot fi obținute autorizațiile de construcție.

3.2.3 Proiecte de dezvoltare

În considerarea respectării cerințelor Directivei Europene CE/73/2009 art.22., privind obligativitatea elaborării **Programelor de Dezvoltare pe 10 Ani** pentru toți operatorii sistemelor de transport gaze naturale din Uniunea Europeană, și a articolului 125 alin. (6) din Legea 123/2012, SNTGN Transgaz SA Mediaș, în calitate de operator tehnic al Sistemului Național de Transport gaze naturale din România a elaborat **Planul de Dezvoltare al sistemului de transport gaze naturale în perioada 2014-2023**, Plan aprobat de ANRE prin Decizia nr. 2819/17.12.2014.

Documentul prezintă direcțiile de dezvoltare ale rețelei românești de transport gaze naturale și proiectele majore pe care compania intenționează să le implementeze în următorii 10 ani, în scopul atingerii unui grad maxim de transparență în ceea ce privește dezvoltarea sistemului național de transport gaze naturale și posibilitatea actorilor de pe piață la o informare din timp asupra capacităților de transport existente și planificate, astfel încât, prin consultări publice, deciziile privind investițiile în rețeaua de transport gaze naturale să răspundă cerințelor pieței.

Planul de Dezvoltare al Sistemului Național de Transport (SNT) gaze naturale în perioada 2014 – 2023 elaborat în conformitate cu prevederile **art. 125 alin.6 din Legea nr.123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale**, cu obiectivele stabilite în Strategia Energetică a României pe perioada 2016-2030 cu perspectiva anului 2050 și Pactul pentru Energie din mai 2013 răspunde cerințelor politicii energetice europene privind:

- asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale;
- creșterea gradului de interconectare al rețelei naționale de transport gaze naturale la rețeaua europeană;
- creșterea flexibilității rețelei naționale de transport gaze naturale;
- liberalizarea pieței gazelor naturale;
- integrarea pieței de gaze naturale la nivelul Uniunii Europene.

Fiind un operator de transport și de sistem certificat în condițiile prevederilor celui de-al treilea pachet legislativ în domeniul energetic, TRANSGAZ este membru al ENTSOG (Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport gaze naturale), organism în cadrul căruia compania cooperează cu toți operatorii de transport și de sistem ai Uniunii Europene în scopul creării unui cadru de reglementare comun și a unei strategii și viziuni comune de dezvoltare la nivelul Uniunii Europene în vederea creării pieței energetice integrate.

În acest context, la elaborarea Planului de Dezvoltare a sistemului național de transport gaze naturale în perioada 2014 – 2023 s-a avut în vedere o coordonare cu planurile de dezvoltare avute în vedere de ceilalți operatori din regiune.

Prin **Planul de dezvoltare al sistemului national de transport gaze naturale pe următorii 10 ani**, Transgaz, propune proiecte majore de investiții pentru dezvoltarea strategică și durabilă a infrastructurii de transport gaze naturale din România și conformitatea acesteia cu cerințele reglementărilor europene în domeniu.

Orientarea operatorilor sistemelor de transport gaze naturale din țările învecinate spre crearea de noi capacități de transport transfrontalier sau amplificarea celor existente denotă în mod clar preocuparea pentru o creștere semnificativă a gradului de interconectare într-o zonă a Europei în care încă mai sunt multe de realizat pentru o piață perfect integrată.

Planul de dezvoltare al Sistemului Național de Transport gaze naturale pe următorii 10 ani a fost aprobat de ANRE prin Decizia nr. 2819/17.12.2014 și este postat pe site-ul companiei.

În tot acest tablou, **România** este țara cu piața cea mai dezvoltată și, mai ales, cu cea mai mică dependență de gaze naturale din import. Adăugând în acest peisaj, pe lângă poziția geostrategică favorabilă, recent descoperitele resurse din Marea Neagră precum și potențialul viitor creat de gazele de șist, România ar putea juca în mod evident un rol definitoriu în regiune.

În acest context infrastructura de transport gaze naturale devine probabil factorul cel mai important, iar **Transgaz** se află actualmente în fața unei provocări majore: **dezvoltarea - în cel mai scurt timp posibil - a unor culoare de transport gaze naturale care să asigure atât gradul necesar de interconectivitate la nivel european cât și potențialul suficient de transport gaze naturale pentru valorificarea resurselor pe piața autohtonă și pe cea regională.**

Având în vedere potențialul estimat al rezervelor de gaze naturale din Marea Neagră, pentru a asigura transportul volumelor preluate din producția off-shore, necesare consumului intern și, în cazul unor volume excedentare, pentru asigurarea exportului acestora pe piețele Uniunii Europene și către Republica Moldova, **SNTGN TRANSGAZ S.A** intenționează să implementeze, în următorii ani, un plan ambițios de dezvoltare al infrastructurii de transport gaze naturale de circa 1,5 miliarde euro, care să contribuie la dezvoltarea unui coridor energetic regional.

Mai exact, se intenționează dezvoltarea pe teritoriul României a două culoare de transport (**unul sudic-Danubian**, într-o primă etapă, și **unul central**, într-o a doua etapă, în caz că exploatarea din Marea Neagră excede estimările actuale) care vor asigura legătura între rezervele de gaze din zona Mării Negre și piețele central-vest europene, asigurând în același timp coloana vertebrală a sistemului național de transport gaze naturale al României.

Astfel proiectele propuse în **Planul de Dezvoltare al Sistemului Național de Transport Gaze Naturale 2014 – 2023** sunt:

1. Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe Coridorul Bulgaria – România – Ungaria – Austria;
2. Dezvoltarea pe teritoriul României a Coridorului Sudic de Transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre;
3. Proiect privind interconectarea sistemului național de transport cu conductele de transport internațional al gazelor naturale;
4. Proiect privind dezvoltări ale SNT în zona de Nord –Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei precum și a asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova;

5. Dezvoltarea pe teritoriul României a Coridorului Central de transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre.

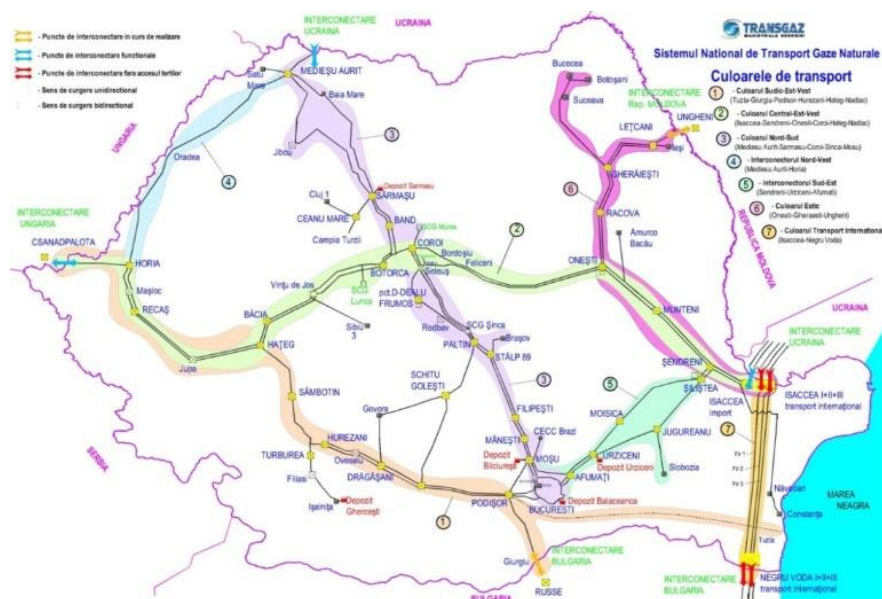

Fig. 5- Culoarele de transport gaze naturale din SNT

1.Dezvoltarea pe teritoriul României a sistemului național de transport pe coridorul Bulgaria – România – Ungaria – Austria

Proiectul vizează dezvoltări ale capacităților de transport în sistem între interconectările dintre sistemul românesc de transport gaze naturale și sistemele similare ale Bulgariei și Ungariei, mai precis, constă în construirea unei conducte noi de transport gaze naturale care să realizeze legătura între Nodul Tehnologic Podișor și SMG Horia.

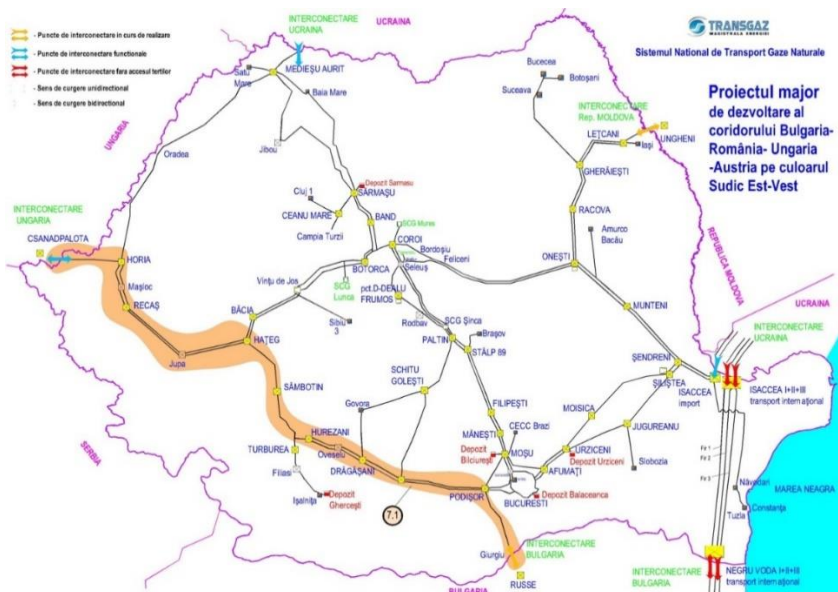

Fig. 6- Coridorul BRUA

Transgaz are în vedere dezvoltarea etapizată a Poiectului BRUA:

Etapa I

- conductă de transport gaze naturale Podișor-Recaș 32" x 63 bar în lungime de aproximativ 479 km;
- trei stații de comprimare gaze naturale (SC Podișor, SC Bibești și SC Jupa) fiecare stație fiind echipată cu două agregate de comprimare (unul în funcțiune și unul în rezervă), cu posibilitatea de asigurare a fluxului bidirecțional de gaze.

La finalizarea Etapei I se vor asigura următoarele capacități de transport:

- pe direcția Ungaria: 1,75 miliarde m³/an;
- pe direcția Bulgaria: 1,5 miliarde m³/an.

Etapa II

- conductă de transport gaze naturale Recaș-Horia 32" x 63 bar în lungime de aproximativ 50 km;
- amplificarea celor trei stații de comprimare gaze naturale (SC Podișor, SC Bibești și SC Jupa) prin montarea unui agregat de comprimare suplimentar în fiecare stație;
- amplificare stației de măsurare gaze naturale SMG Horia.

La finalizarea Etapei II se vor asigura următoarele capacități de transport:

- pe direcția Ungaria: 4,4 miliarde m³/an;
- pe direcția Bulgaria: 1,5 miliarde m³/an.

Valoarea totală estimată a investiției este de **547,4 milioane Euro**, iar **termenul estimat de finalizare este 2019 pentru Etapa 1, respectiv 2020 pentru Etapa 2.**

2. Dezvoltarea pe teritoriul României a coridorului sudic de transport pentru preluarea gazelor din Marea Neagră

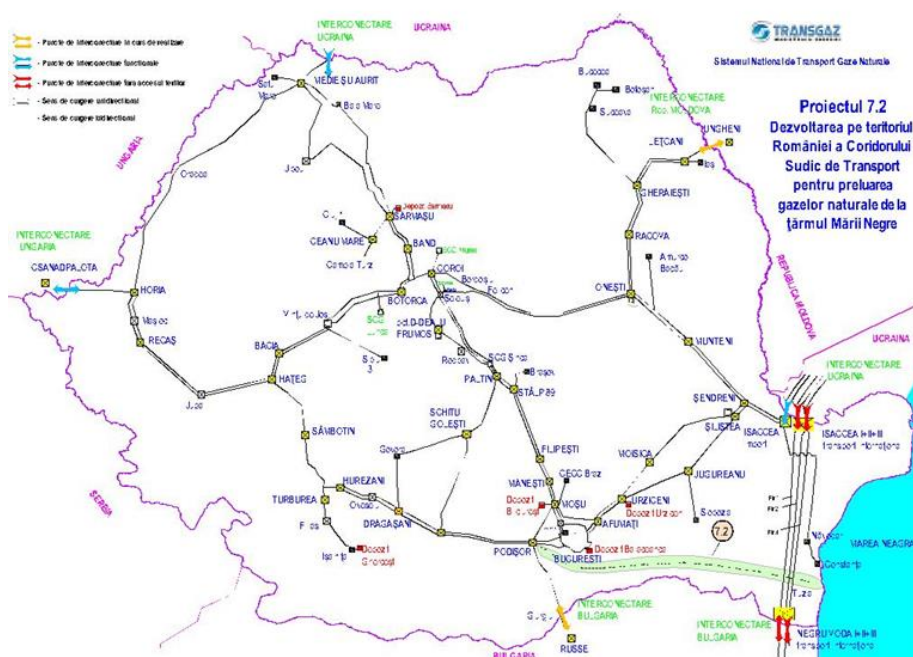

Fig. 7- Coridorul sudic Marea Neagră - Podișor

Proiectul constă în crearea unei infrastructuri de transport care să facă legătura între gazele naturale disponibile la țărmul Mării Negre și coridorul BULGARIA – ROMÂNIA – UNGARIA – AUSTRIA, astfel asigurându-se posibilitatea dirijării gazelor spre Bulgaria și Ungaria prin interconectările existente Giurgiu – Ruse (cu Bulgaria) și Nădlac – Szeged (cu Ungaria). De asemenea, această conductă se va interconecta cu actuala conductă internațională de transport gaze T1.

Este necesară în acest sens o conductă nouă în lungime de **307 km**. Costul acestui proiect este de aproximativ **278,3 milioane Euro**, termenul estimat de finalizare fiind anul 2020.

3. Proiect privind interconectarea Sistemului Național de Transport cu conductele de transport internațional al gazelor naturale

Acest proiect este necesar deoarece:

- Prin implementarea sa se crează un culoar de transport între piețele din Grecia, Bulgaria, România și Ucraina, în condițiile în care se realizează și noua interconectare între Grecia și Bulgaria;
- Contractul de transport aferent capacității conductei tranzit 1 expiră la 31 decembrie 2016, iar în vederea punerii la dispoziția pieței a acestor capacități de transport, prin crearea legăturii între conducta de Tranzit 1 și sistemul național de transport se asigură accesul mai multor shipperi de pe piața românească și regională;
- Se vor putea asigura fluxuri reversibile în punctul Negru Vodă 1, conform cerințelor regulamentului (UE) nr. 994/2010.
- Proiectul devine necesar și în contextul preluării în sistemul românesc de transport a gazelor naturale recent descoperite în Marea Neagră, pentru valorificarea acestora pe piața românească și pe piețele regionale.

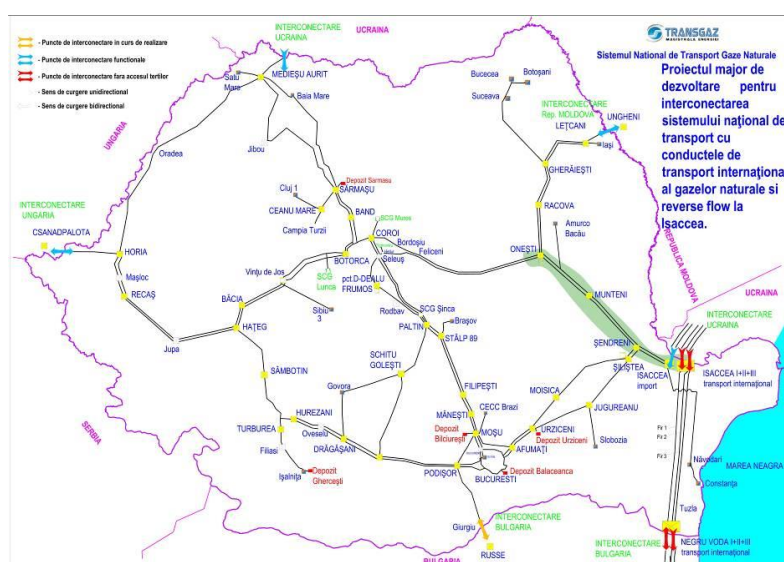

Fig. 8- Interconectare SNT cu Tranzit I la Isaccea

Proiectul va consta în următoarele:

- modernizarea și amplificarea stației de comprimare Siliștea;
- modernizarea și amplificarea stației de comprimare Onești;
- modificări în interiorul stației de măsurare Isaccea;
- reabilitarea tronsoanelor de conductă Cosmești – Onești (66,2 km) și Siliștea - Șendreni (11,3 km).

Valoarea totală estimată a investiției este de **65 milioane Euro**, iar **termenul estimat de finalizare este 2019**.

4. Dezvoltări ale SNT în zona de Nord – Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei precum și a asigurării capacității de transport spre Republica Moldova

Dezvoltări în sistemul românesc de transport gaze naturale în vederea îmbunătățirii alimentării cu gaze naturale a regiunii de nord-est a României și creșterii capacității de transport în perspectiva oferită de noua conductă de interconectare dintre România și Republica Moldova.

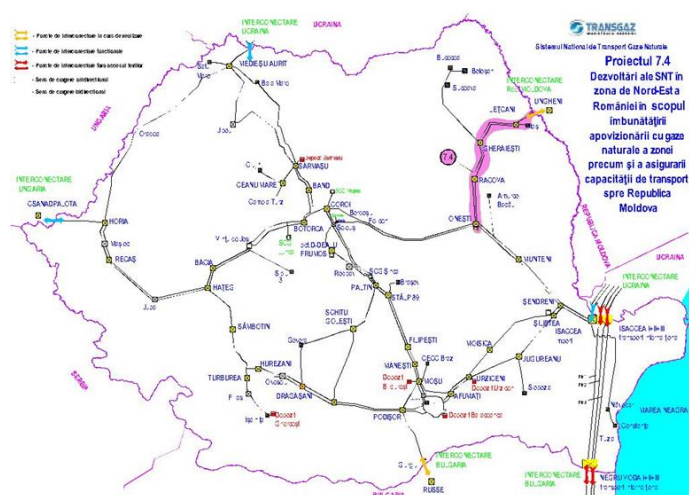

Fig. 9 - Dezvoltări ale SNT în zona de Nord – Est a României

Proiectul a fost împărțit în sub-proiecte:

- Construirea unei conducte de transport gaze naturale noi DN 700, Pn 55 bar, pe direcția Onești – Gherăești în lungime de 104 km. Traseul acestei conducte va fi paralel în mare parte cu conductele existente DN 500 Onești – Gherăești;
- Construirea unei conducte noi de transport gaze naturale DN 700, Pn 55 bar, pe direcția Gherăești – Lețcani în lungime de 61km. Această conductă va înlocui conducta existentă DN 400 Gherăești – Iași pe tronsonul Gherăești – Lețcani;
- Construirea unei Stații de comprimare gaze noi la Onești, având o putere instalată de 6 MW, 2 compresoare de câte 3 MW, unul activ și unul de rezervă;
- Construirea unei Stații de comprimare gaze noi la Gherăești, având o putere instalată de 4 MW, 2 compresoare de câte 2 MW, unul activ și unul de rezervă.

Valoarea totală estimată a investiției este de **131,7 milioane Euro**, iar **termenul estimat de finalizare este 2019**.

5. Dezvoltarea pe teritoriul României a Coridorului Central de transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre

Dezvoltarea capacității de transport gaze naturale pe culoarul central Onești – Coroi – Hațeg – Nădlac în funcție de volumele de gaze naturale disponibile la țărmul Mării Negre sau din alte perimetre on-shore.

Dezvoltarea acestui culoar de transport gaze naturale presupune următoarele:

- reabilitarea unor conducte existente ce aparțin SNT;
- înlocuirea unor conducte existente ce aparțin SNT cu conducte noi sau construirea unor conducte noi instalate în paralel cu conductele existente;
- dezvoltarea a 4 sau 5 stații noi de comprimare cu o putere totală instalată de aprox. 66- 82,5MW.

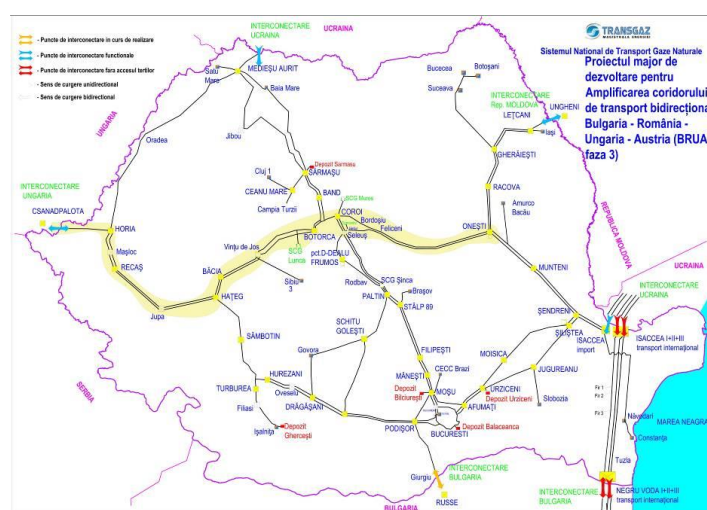

Fig. 10- Dezvoltare BRUA faza 3 (Coridor Central)

Valoarea totală estimată a investiției este de **530 milioane Euro**, iar **termenul estimat de finalizare este 2023**.

Pentru perioada **2014 – 2020** cel mai important **program european** de finanțare al proiectelor de infrastructură energetică este **“Connecting Europe Facility”(CEF)**.

Programul prevede posibilitatea co-finanțării (50% nerambursabil) de studii și lucrări doar pentru proiectele care au statutul de **PROIECT DE INTERES COMUN (PCI)**, statut conferit prin act delegat al Comisiei Europene. Existența proiectelor promovate de TRANSGAZ cu statut de PCI nu conferă însă și siguranța co-finanțării UE care depinde de limitări bugetare, criterii de evaluare stricte și considerente geo-strategice.

Din proiectele descrise anterior, proiecte ce compun cele **două coridoare de pe teritoriul României**, pe **lista actuală a proiectelor de interes comun** se află următoarele:

1. **Dezvoltarea pe teritoriul României a sistemului național de transport pe coridorul Bulgaria – România – Ungaria – Austria. (Coridorul sudic Danubian) - PCI 6.24.2 și 6.24.7**
2. **Interconectarea între sistemul național de transport cu sistemul de transport internațional și asigurarea curgerii reversibile la Isaccea - PCI 6.15 (componentă a coridorului central).**
3. **Dezvoltări necesare în sistemul de transport pentru asigurarea fluxurilor reversibile pe interconectarea România – Ungaria (componentă a coridorului central) – PCI 6.25.3**

Profitând de acest statut de **promotor de PCI**, TRANSGAZ a aplicat și a obținut o finanțare nerambursabilă de 1,5 milioane Euro pentru proiectarea stațiilor de comprimare de pe traseul Coridorului Sudic și o finanțate de 173 milioane Euro pentru proiectul BRUA faza 1.

Planul de dezvoltare al SNT pe următorii 10 ani are la bază două inițiative fundamentale asumate de Statul Român, respectiv **Memorandumul de Guvern privind măsurile necesare conectării producției viitoare de gaze din perimetrele românești din Marea Neagră la Sistemul Național de Transport (SNT) gaze naturale**, document în baza căruia Transgaz a încheiat un acord de cooperare cu Exxon și OMV Petrom și **Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri din România și Ministerul Economiei din Republica Moldova privind pregătirea condițiilor pentru construcția gazoductului de înaltă presiune Iași-Ungheni.**

Aceste documente crează o premiză solidă pentru identificarea necesităților viitoare de dezvoltare ale sistemului românesc de transport. În acest sens, în baza unor analize de soluții tehnice și – în cazul unora din proiecte – a unor studii de fezabilitate, Transgaz a propus proiectele majore prezentate mai sus. Drept urmare, aceste proiecte se află în diferite stadii de analiză și studii fără a avea decizii finale de investiție. Decizia finală de investiție va putea fi luată doar la momentul când se cunosc elementele ce stau la baza acesteia, respectiv cererea angajantă de capacitate și sursele de finanțare.

Abilitatea Transgaz de a executa acest program de investiții, depinde în mod semnificativ de direcțiile de acțiune ale strategiei energetice naționale pe termen lung precum și de sprijinul acționarului majoritar, Statul Român, mai cu seamă când acest program, urmărește pe de o parte, valorificarea unor resurse economice esențiale pentru bunăstarea României în viitorul apropiat și îndepărtat iar pe de altă parte, creșterea încrederii investitorilor străini în abilitatea României de a crea condiții propice de dezvoltare și atragere a investițiilor străine.

3.3 Analiza activității corporative

3.3.1 Activitatea pe piața de capital

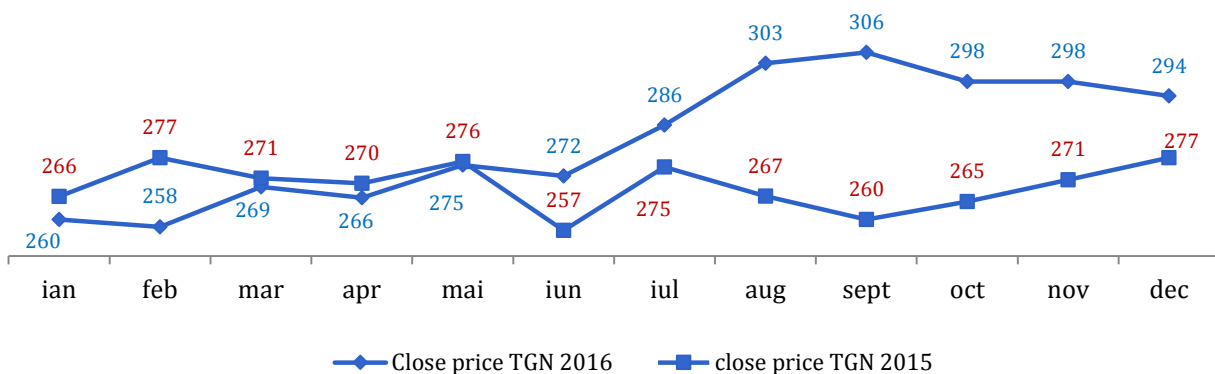
SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș, prin utilizarea eficientă a instrumentelor manageriale și execuția cu responsabilitate a măsurilor angajate față de acționari, investitori, mediul de afaceri și comunitate, a reușit să ocupe la sfârșitul anului 2016 **locul 6 în Top 15 companii listate, în funcție de valoarea tranzacționată**. Totodată, Transgaz se situează pe **locul 9 în Top15 companii listate, în funcție de capitalizarea bursieră** cu o creștere de 200 milioane lei a capitalizării bursiere, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2015.

Acțiunea TGN este o acțiune de portofoliu atractivă, datorită obiectului de activitate al companiei, statutului de monopol deținut de Transgaz în transportul gazelor naturale, poziției companiei pe piața energetică națională și internațională, profilului financiar robust și capacității societății de a genera performanțe, veniturilor stabile și predictibile, politicii de dividende atractive. Pentru anul 2015 a fost aprobat în ședința AGOA din data de 29.04.2016 un dividend brut pe acțiune în valoare de 27,61 lei în condițiile aplicării cotei de 65,01977% din profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit, în baza OG nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, cu modificările și completările ulterioare și a propunerii acționarului majoritar reprezentat de Statul Român prin Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri.

Acțiunea TGN

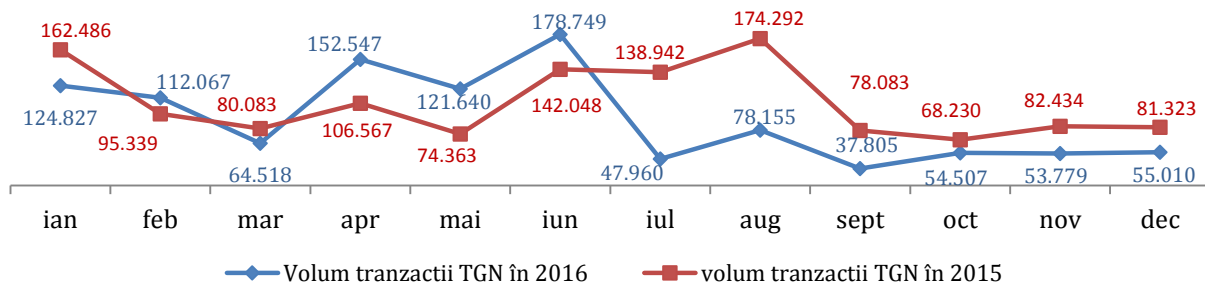
Pe parcursul anului 2016 acțiunea TGN a avut un trend în principal ascendent cu o ușoară scădere în ultimul trimestru al anului. Astfel, începând cu luna ianuarie când la data de 18 ianuarie 2016 acțiunea TGN a înregistrat un minim al anului, atingând valoarea de 245 lei/acțiune aceasta și-a urmat trendul ascendent cu valori mai ridicate în luna aprilie, pe fondul publicării propunerii MECRMA de majorare a valorii dividendului acordat acționarilor pentru anul financiar 2015 după care, în data de 21.06.2016, ex data dividend, acțiunea TGN să înregistreze valoarea de 267 lei/acțiune cu o scădere de 8,87% față de ziua precedentă. Brexit-ul Marii Britanii din Uniunea Europeană la data de 24.06.2016 a avut un impact negativ și asupra Bursei de la București, acțiunea TGN înregistrând o scădere de 2,27% față de ziua precedentă atingând valoarea de 258 lei/acțiune. După această dată acțiunea TGN a continuat să crească, ajungând în data de 08.09.2016 la un maxim istoric de la listare și până în prezent de 310 lei/acțiune. Ulterior până la sfârșitul anului 2016 acțiunea TGN a urmat un trend ușor descendent față de maximum anului, înregistrând la data de 30.12.2016 valoarea de 294 lei/acțiune.

Comparativ cu anul 2015, în anul 2016 acțiunea Transgaz a înregistrat în prima parte a anului valori ușor mai scăzute față de aceeași perioadă a anului precedent, urmând ca din luna mai aceasta să se aprecieze constant, atingând în luna septembrie acel maxim istoric, după care, până la sfârșitul anului 2016, aceasta să înregistreze în continuare valori superioare față de cele din 2015.

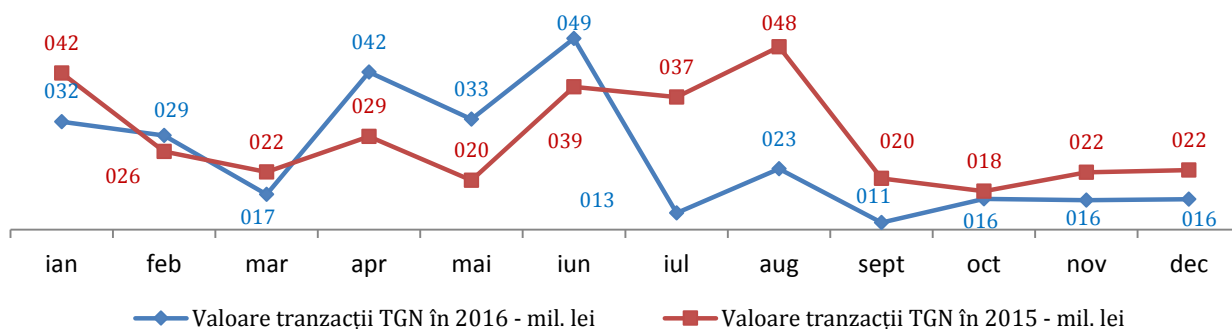

Grafic 48 - Prețul mediu de închidere al acțiunii TGN în anul 2016 vs anul 2015

Volumele tranzacționate dar și valorile tranzacțiilor au înregistrat în anul 2016 valori oscilante. Astfel, în primul semestru al anului atât volumul cât și valorile tranzacționate au avut în principal creșteri, comparativ cu semestrul I 2015, cu excepția lunii martie când volumele tranzacționate au scăzut cu aproximativ 19% iar valorile tranzacțiilor cu aproximativ 21%. Creșterile importante s-au datorat în principal pe fondul publicării propunerii MECRMA de majorare a valorii dividendului brut acordat acționarilor pentru anul financiar 2015 de la 21,24 lei/acțiune la 27,61 lei/acțiune. După data de 22.06.2016 data înregistrare pentru plata dividendelor, volumele și valoarea tranzacționată au suferit o scădere importantă de aproximativ 27%. În cea de a doua parte a anului 2016, pe întreaga perioadă, volumul tranzacțiilor și valoarea tranzacționată au înregistrat valori mai scăzute, inferioare valorilor înregistrate în aceeași perioadă a anului 2015.

Grafic 49- Volum tranzacții TGN în anul 2016 vs anul 2015

Grafic 50 - Valoare tranzacții TGN în anul 2016 vs. anul 2015

Indicatorii bursieri: P/BV, EPS, PER, DIVY

Anul	P/BV	PER	DIVY	EPS
2008	0,92	7,36	7,92	20,29
2009	0,84	9,82	6,67	25,36
2010	1,39	8,38	4,65	31,96
2011	1,02	6,99	12,88	31,94
2012	0,79	8,26	13,65	32,24
2013	0,73	6,62	11,49	27,97
2014	1,01	9,25	6,69	28,41
2015	0,98	6,49	7,87	42,68
2016	0,97	7,08	9,39	41,68

unde,

P/BV - (Price to book value) - Raportul dintre prețul de piață al acțiunilor și valoarea contabilă a acestora - exprimă acoperirea valorii contabile a unei acțiuni pe seama cotației acesteia. (Capitaluri proprii/nr.de acțiuni) Astfel, **valoarea contabilă a acțiunii TGN la 30.09.2015 - 282,57 lei/acțiune și cotația TGN la 30.09.2015 - 260,00 lei/acțiune** au determinat o valoare subunitară de 0,92 a indicatorului P/BV, ușor îmbunătățită față de cea de la 30.09.2014 .

PER - (Price to earnings ratio) P/E - Prețul acțiunii/profit pe acțiune - exprimă durata de recuperare a unei investiții într-o acțiune (prețul plătit pe acțiune) din profiturile obținute de emitent (EPS). Cu cât indicele este mai mic (iar perioada de recuperare este mai redusă), cu atât este mai bine pentru investitori; așadar, scăderea valorii acestui indicator la 30.09.2015 față de aceeași perioadă a anului trecut, indică o creștere a eficienței investiției în acțiunea TGN.

Randamentului dividendelor (DIVY) - Valoarea dividendului / Prețul acțiunii - a înregistrat o creștere datorată valorii mai mari a dividendul brut aferent anului financiar 2014, de 21,80 lei/acțiune, cu data de începere a plății 15 iulie 2015, comparativ cu valoarea dividendului brut aferent anului financiar 2013, de 17,58 lei/acțiune, distribuit începând cu data de 29 iulie 2014.

EPS - Earnings per share - Profitul pe acțiune (profitul net/numar de acțiuni) - măsoară partea din profit ce revine pentru fiecare acțiune, acesta a înregistrat o creștere semnificativă datorită creșterii profitului net.

În perioada încheiată la 31 decembrie 2016, indicatorii bursieri PER (prețul acțiunii/profitul pe acțiune) precum și randamentul dividendelor (DIVY) au înregistrat creșteri comparativ cu aceeași perioadă a anului 2015. Creșterea randamentului dividendelor (DIVY) este datorată creșterii cotei aplicate la repartizarea profitului societății sub formă de dividende, de la procentul de 50,00156% în anul 2015 la un

procent de 65,01977% din profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit în anul 2016.

De asemenea P/BV (raportul prețului pe valoarea contabilă a unei acțiuni) în anul 2016 a înregistrat o valoare apropiată față de aceeași perioadă din anul 2015, în timp ce, indicatorul EPS (profitul pe acțiunea TGN) a înregistrat o valoare ușor mai scăzută comparativ cu perioada similară a anului 2015.

Valoarea indicatorilor bursieri la nivelul Transgaz comparativ cu cei ai companiilor similare din Europa, la începutul anului 2017, este următoarea:

Compania		P/E	P/BV	EV/EBITDA
Enagas	Spania	13,2	2,3	11,1
SNAM Rete Gas	Italia	14,5	1,8	13,8
Media		13,85	2,05	12,45
Transgaz	Romania	8,9	1,0	3,9
Premium /Discount		36%	51%	69%

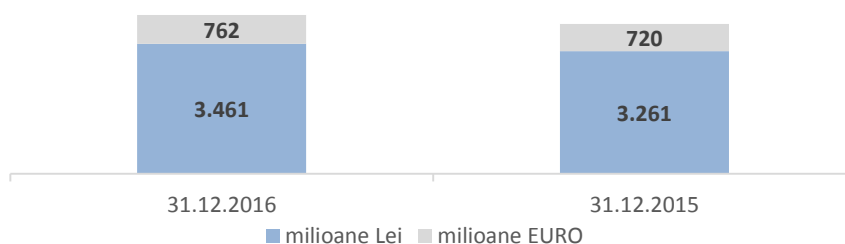
Sursa: Bloomberg 18.01.2017

Tabel 36 - Valoarea indicatorilor bursieri la nivelul Transgaz comparativ cu companii similare din Europa

Capitalizarea bursieră

Capitalizarea bursieră a companiei la data de 31.12.2016 a fost de **3,46 miliarde lei** (760 mil. euro) respectiv cu 200 milioane lei (~ 42 milioane euro) peste nivelul înregistrat la 31.12.2015.

Capitalizarea bursieră la data:	Lei	Euro	Curs euro
31.12.2008	1.436.408.968	360.435.855	3,9852
31.12.2009	1.848.493.508	437.182.136	4,2282
31.12.2010	3.296.676.320	769.388.611	4,2848
31.12.2011	2.629.688.057	608.766.363	4,3197
31.12.2012	2.638.518.440	595.777.190	4,4287
31.12.2013	2.181.104.601	486.343.479	4,4847
31.12.2014	3.095.343.588	690.400.943	4,4834
31.12.2015	3.261.354.788	720.184.341	4,5285

Grafic 51- Evoluția capitalizării bursiere a Transgaz în anul 2016 vs anul 2015

Urmare a valorilor capitalizării bursiere înregistrate de către societate, Bursa de Valori București a plasat Transgaz pe **locul 9 în TOP 15 emitenți după capitalizarea bursieră**, înaintea unor companii din sectorul energetic precum Nuclearelectrica și Transelectrica.

Structura acționariatului

Urmare a OUG nr.55/19.11.2015 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative a fost înființat Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, prin reorganizarea și preluarea activităților Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului. Astfel, la data de 29.01.2016 a fost înregistrată la S.C. Depozitarul Central S.A. modificarea datelor de identificare ale titularului de cont Statul Român prin Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului în Statul Român prin Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri.

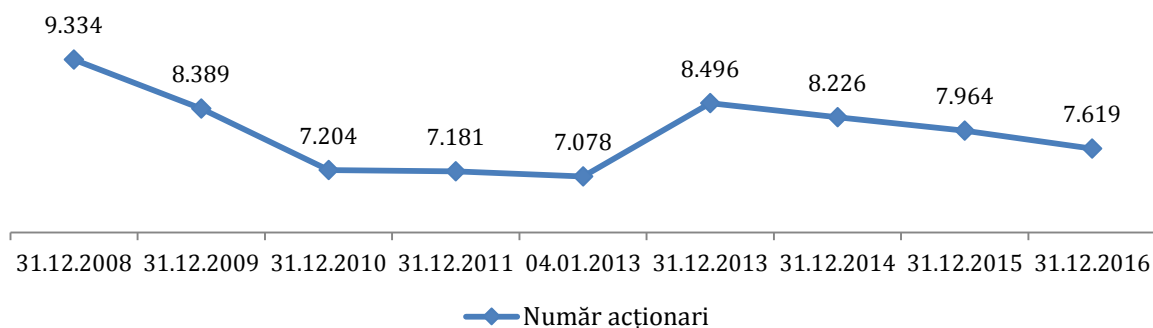
La data de 31.12.2016 structura acționariatului SNTGN Transgaz SA este următoarea:

Denumire acționar	Număr acțiuni	Procent %
Statul Român reprezentat de Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri	6.888.840	58,5097
Free float - Alți acționari, din care:	4.885.004	41,4903
- persoane fizice	881.712	7,4887
- persoane juridice	4.003.292	34,0016
Total	11.773.844	100,00

Tabel 37- Structura Acționariatului Transgaz la 31.12.2016

Evoluția numărului de acționari:

În ceea ce privește **numărul de acționari**, acesta a oscilat pe întreaga perioadă de la listare și până în prezent, astfel că la data de 31 decembrie 2016 societatea avea un număr de 7.619 acționari, cu 4,33% (345 acționari) mai puțin față de finele anului 2015, când erau înregistrați 7.964 acționari.

Grafic 52 - Evoluția numărului de acționari ai Transgaz de la listare și până la 31.12.2016

Performanțele bursiere, îmbunătățirea imaginii companiei și întărirea credibilității acesteia în rândul analiștilor financiari și investitorilor actuali și potențiali, sunt în mod cert, rezultanta eforturilor depuse de toți factorii decizionali ai companiei, pentru optimizarea pe termen lung a rezultatelor activității și calității actului de management, în consens cu direcțiile strategice de dezvoltare durabilă și competitivă a Transgaz.

Ca urmare a acestor eforturi, au crescut și numărul de invitații adresate Transgaz pentru participarea la evenimente naționale și internaționale, fie că acestea sunt cu teme specifice activității de bază, cu teme de interes general sau specifice pieței de capital.

Politica cu privire la dividend

Valoarea dividendelor cuvenite acționarilor se determină în conformitate cu **Ordonanța Guvernului nr.64 din 30 august 2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată prin Legea nr. 769/200**, cu modificările și completările ulterioare, care prevede la art.1 alin.(1) lit.f) repartizarea din profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit a "**minimum 50% dividende în cazul societăților naționale cu capital integral sau majoritar de stat**"

În anul 2015 valoarea aprobată pentru dividendele aferente anului 2014 a fost determinată prin aplicarea cotei de 50,00156% asupra profitului net reîntregit cu suma reprezentând participarea salariaților la profit, iar în anul 2016 determinarea valorii dividendelor aferente anului 2015 s-a realizat prin aplicarea cotei de 65,01977% asupra profitului net reîntregit cu suma reprezentând participarea salariaților la profit.

Societatea înregistrează și achită dividende repartizate din profitul net, numai după aprobarea situațiilor financiare anuale de către Adunarea Generală a Acționarilor. Astfel, prin Hotărârea nr. 2 a Adunării Generale Ordinare a Acționarilor din data de 29.04.2016, publicată în Monitorul Oficial al României, partea IV-a, nr. 1973/23.05.2016 a fost aprobată plata unui **dividend brut aferent exercițiului financiar 2015**, în valoare de **27,61 lei/acțiune**.

La sfârșitul anului 2016 societatea a plătit acționarilor dividende nete aferente anului financiar 2015 în valoare de 318.905.280,31 lei pentru un număr de 11.715.227 acțiuni.

Intenția Transgaz de achiziționare de acțiuni proprii

Nu este cazul.

Numărul și valoarea nominală a acțiunilor emise de societatea mamă deținute de filiale

Nu este cazul.

Obligațiuni și/sau alte titluri de creanță

Prin Hotărârea nr.4 a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor din data de 16 iunie 2015 a fost aprobată declanșarea procedurii privind emisiunea de obligațiuni corporative, negarantate, neconvertibile în acțiuni, în valoare de maximum 500 milioane lei, cu dobândă fixă de maximum 4,5%, cu maturitate de minim 5 ani, pentru finanțarea "Planului de dezvoltare al Sistemului Național de Transport al gazelor al gazelor natural în perioada 2014-2023".

3.3.2 Fuziuni sau reorganizări semnificative în timpul exercițiului financiar

În anul 2016 nu au avut loc fuzionări sau reorganizări la nivelul companiei.

3.3.3 Guvernanța Corporativă

Guvernanța corporativă este un concept cu o conotație foarte largă, care include elemente precum: responsabilitatea managerilor pentru acuratețea informațiilor din rapoartele financiare, existența termenelor limită foarte strânse pentru raportarea financiară, comunicarea și transparența totală asupra rezultatelor financiare, transparența auditului intern, a proceselor și auditului extern.

În detaliu, guvernanța corporativă se referă la modul în care sunt împărțite drepturile și responsabilitățile între categoriile de participanți la activitatea companiei, cum ar fi consiliul de administrație, managerii, acționarii și alte grupuri de interese, specificând totodată modul cum se iau deciziile privind activitatea companiei, cum se definesc obiectivele strategice, care sunt mijloacele de atingere a lor și cum se monitorizează performanțele economice.

Practica confirmă necesitatea intensificării eforturilor de acceptare a guvernanței corporative, deoarece s-a observat că organizațiile care se dedică implementării principiilor acesteia au reușit chiar să ajungă să-și maximizeze performanțele.

Obiectivele strategice generale și specifice ale activității Transgaz sunt stabilite în contextul alinierii la cerințele noii politici energetice europene privind siguranța și securitatea energetică, dezvoltarea durabilă și competitivitatea.

În acest context, implementarea și dezvoltarea principiilor guvernanței corporative, dezvoltarea practicilor de afaceri responsabile, transparente, devine tot mai mult o necesitate în fundamentarea și aplicarea strategiilor și politicilor de business ale companiilor.

Subscriind acestui deziderat, Transgaz urmărește ca prin aplicarea eficientă a prevederilor Regulamentului de Guvernanță Corporativă să asigure un cadru riguros de dimensionare și reglementare a principiilor guvernanței corporative la nivelul companiei.

Regulamentul de guvernanță corporativă al societății a fost avizat de Consiliul de Administrație prin Hotărârea nr.3/18.01.2011 și aprobat de Adunarea Generală a Acționarilor din 2 martie 2011, prin Hotărârea AGA nr.1/2011(art.4).

Documentul are o structură conformă cu cerințele în materie și cuprinde un număr de **9 capitole**, astfel:

- Cap.1 - Structuri de guvernanză corporativă: Consiliul de Administrație, Comitetele consultative, Conducerea executivă. Atribuțiile conducerii executive sunt stabilite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al Transgaz iar prin Codul de Conduită Profesională se reglementează normele etice de conduită obligatorie pentru toți angajații și se aplică în toate structurile organizatorice și ierarhice ale companiei;
- Cap.2 - Drepturile deținătorilor de acțiuni: drepturile deținătorilor de acțiuni, tratamentul deținătorilor de acțiuni;
- Cap.3 - Consiliul de Administrație: rolul și obligațiile Consiliului de Administrație, structura Consiliului de Administrație, numirea membrilor Consiliului de Administrație, remunerarea membrilor Consiliului de Administrație;
- Cap.4 - Transparența, raportarea financiară, controlul intern și administrarea riscului: transparența și raportarea financiară;
- Cap.5 - Conflictul de interese și tranzacțiile cu persoane implicate: conflictul de interese; tranzacțiile cu persoane implicate;
- Cap.6 - Regimul informației corporative;
- Cap.7 - Responsabilitatea socială;
- Cap.8 - Sistemul de administrare;
- Cap.9 - Dispoziții finale.

DECLARAȚIA DE GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

I. DECLARAȚIA PRIVIND CONFORMITATEA CU CODUL

II. ELEMENTELE DECLARAȚIEI DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

- Secțiunea A - Informații privind componența, responsabilitățile și activitățile consiliului și ale comitetelor
- Secțiunea B - Informații privind riscurile și controlul intern
- Secțiunea C – Informații privind remunerarea
- Secțiunea D – Informații privind acționarii

I. DECLARAȚIA PRIVIND CONFORMITATEA CU CODUL

SNTGN Transgaz SA în calitate de societate listată la BVB în categoria Premium, a adoptat în mod voluntar, prevederile CGC al BVB și raportează începând cu anul 2010 conformarea totală sau parțială prin **Declarația privind conformarea sau neconformarea cu prevederile Codului de Guvernanză Corporativă (Declarația „aplici sau explici”)** cuprinsă în Raportul Administratorilor.

În luna septembrie 2015, a fost lansat **un nou Cod de Guvernanză Corporativă al BVB** incident companiilor listate pe piața principală, cu aplicabilitate din 4 ianuarie 2016. Noul Cod a fost conceput de BVB ca parte a unui nou cadru de guvernanză corporativă și vizează promovarea unor standarde mai ridicate de guvernanză și transparență a companiilor listate.

Implementarea noilor reguli se bazează pe principiul “aplici și explici” care oferă pieței informații clare, corecte și de actualitate despre modul în care companiile listate se conformează regulilor de guvernanză corporativă.

Transgaz se află în deplină conformitate cu majoritatea prevederilor din noul Cod, iar prevederile cu care societatea nu este încă în conformitate au fost prezentate explicit într-un raport curent transmis la BVB în luna ianuarie 2016, acesta fiind publicat și pe site-ul companiei la secțiunea: *Informații investitori/Raportări curente/2016*.

În data de 12 octombrie 2016, printr-un Raport Curent transmis la BVB, SNTGN TRANSGAZ SA a adus la cunoștința celor interesați conformarea la noile prevederi ale CGC al BVB, după cum urmează:

Secțiune	Prevederi ale CGC	Explicații privind conformarea
A.2.	Prevederi pentru gestionarea conflictelor de interese trebuie incluse în regulamentul Consiliului. În orice caz, membrii Consiliului trebuie să notifice Consiliului cu privire la orice conflicte de interese care au survenit sau pot surveni și să se abțină de la participarea la discuții (inclusiv prin neprezentare, cu excepția cazului în care neprezentarea ar împiedica formarea cvorumului) și de la votul pentru adoptarea unei hotărâri privind chestiunea care dă naștere conflictului de interese respectiv.	Prevedere inclusă în ROF-ul CA la art. 17, aprobat prin Art. 1 din Hotărârea AGOA nr. 4 din 23.06.2016.

Orice conformare ulterioară pe care compania o va realiza în acest sens va fi raportată pieței de capital.

Tabel privind conformitatea sau neconformitatea cu prevederile noului Cod

Prevederile noului Cod	Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
Secțiunea A - Responsabilități			
A.1	Toate societățile trebuie să aibă un regulament intern al Consiliului care include termenii de referință/responsabilitățile Consiliului și funcțiile cheie de conducere ale societății, și care aplică, printre altele, Principiile Generale din Secțiunea A.	X	
A.2	Prevederi pentru gestionarea conflictelor de interese trebuie incluse în regulamentul Consiliului. În orice caz, membrii Consiliului trebuie să notifice Consiliului cu privire la orice conflicte de interese care au survenit sau pot surveni și să se abțină de la participarea la discuții (inclusiv prin neprezentare, cu excepția cazului în care neprezentarea ar împiedica formarea cvorumului) și de la votul pentru adoptarea unei hotărâri privind chestiunea care dă naștere conflictului de interese respectiv.	X	

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
A.3	Consiliul de Administrație sau Consiliul de Supraveghere trebuie să fie format din cel puțin 5 membri.	X		
A.4	Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație trebuie să nu aibă funcție executivă. Cel puțin un membru al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independent în cazul societăților din Categoria Standard. În cazul societăților din Categoria Premium, nu mai puțin de doi membri neexecutivi ai Consiliului de Administrație sau ai Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independenți. Fiecare membru independent al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere, după caz, trebuie să depună o declarație la momentul nominalizării sale în vederea alegerii sau realegerii, precum și atunci când survine orice schimbare a statutului său, indicând elementele în baza cărora se consideră că este independent din punct de vedere al caracterului și judecății sale și după următoarele criterii:	X		
	A.4.1. nu este Director General/director executiv al societății sau al unei societăți controlate de aceasta și nu a deținut o astfel de funcție în ultimii 5 ani.	X		
	A.4.2. nu este angajat al societății sau al unei societăți controlate de aceasta și nu a deținut o astfel de funcție în ultimii 5 ani.	X		
	A.4.3. nu primește și nu a primit remunerație suplimentară sau alte avantaje din partea societății sau a unei societăți controlate de aceasta, în afară de cele corespunzătoare calității de administrator neexecutiv.	X		
	A.4.4. nu este sau nu a fost angajatul sau nu are sau nu a avut în cursul anului precedent o relație contractuală cu un acționar semnificativ al societății, acționar care controlează peste 10% din drepturile de vot, sau cu o companie controlată de acesta.	X		
	A.4.5. nu are și nu a avut în anul anterior un raport de afaceri sau profesional cu societatea sau cu o societate controlată de aceasta, fie în mod direct, fie în calitate de client, partener, acționar, membru al Consiliului/Administrator, director	X		

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	general/director executiv sau angajat al unei societăți dacă, prin caracterul sau substanțial, acest raport îi poate afecta obiectivitatea.			
	A.4.6. nu este și nu a fost în ultimii 3 ani auditor extern sau intern ori partener sau asociat salariat al auditorului financiar extern actual sau al auditorului intern al societății sau al unei societăți controlate de aceasta.	X		
	A.4.7. nu este director general/director executiv al altei societăți unde un alt director general/director executiv al societății este administrator neexecutiv.	X		
	A.4.8. nu a fost administrator neexecutiv al societății pe o perioadă mai mare de 12 ani.	X		
	A.4.9. nu are legături de familie cu o persoană în situațiile menționate la punctele A.4.1 și A.4.4.	X		
A.5	Alte angajamente și obligații profesionale relativ permanente ale unui membru al Consiliului, inclusiv poziții executive sau neexecutive în Consiliul unor societăți și instituții non-profit, trebuie dezvăluite acționarilor și investitorilor potențiali înainte de nominalizare și în cursul mandatului său.	X		
A.6	Orice membru al Consiliului trebuie să prezinte Consiliului informații privind orice raport cu un acționar care deține direct sau indirect acțiuni reprezentând peste 5% din toate drepturile de vot. Această obligație se referă la orice fel de raport care poate afecta poziția membrului cu privire la chestiuni decise de Consiliu.		X	Informațiile vor fi solicitate membrilor CA. Transgaz va transmite BVB un raport curent în momentul conformării.
A.7	Societatea trebuie să desemneze un secretar al Consiliului responsabil de sprijinirea activității Consiliului.	X		
A.8	Declarația privind governanța corporativă va informa dacă a avut loc o evaluare a Consiliului sub conducerea Președintelui sau a comitetului de nominalizare și, în caz afirmativ, va rezuma măsurile cheie și schimbările rezultate în urma acestora. Societatea trebuie să aibă o politică/ghid privind evaluarea Consiliului cuprinzând scopul,		X	Activitatea CA este evaluată pe baza criteriilor de performanță incluse în planul de administrare precum și în contractele de mandat, gradul de îndeplinire al

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	criteriile și frecvența procesului de evaluare.			acestora este cuprins în raportul anual al CA. Societatea nu are o politică/ghid pentru evaluarea activității CA, evaluarea fiind realizată pe baza criteriilor mai sus menționate. TGN va transmite un raport curent de conformare în momentul elaborării acestei politici.
A.9	Declarația privind governanța corporativă trebuie să conțină informații privind numărul de întâlniri ale Consiliului și comitetelor în cursul ultimului an, participarea administratorilor (în persoană și în absență) și un raport al Consiliului și comitetelor cu privire la activitățile acestora.	X		
A.10	Declarația privind governanța corporativă trebuie să cuprindă informații referitoare la numărul exact de membri independenți din Consiliul de Administrație sau Consiliul de Supraveghere.	X		
A.11	Consiliul societăților din Categoria Premium trebuie să înființeze un comitet de nominalizare format din membri neexecutivi, care va conduce procedura de nominalizare de noi membri ai Consiliu și va face recomandări Consiliului. Majoritatea membrilor comitetului de nominalizare trebuie să fie independentă.	X		
Secțiunea B – Sistemul de administrare a riscului și sistemul de control intern				
B.1	Consiliul trebuie să înființeze un comitet de audit în care cel puțin un membru trebuie să fie administrator neexecutiv independent. Majoritatea membrilor, incluzând președintele, trebuie să fi dovedit ca au calificare adecvată relevantă pentru funcțiile și responsabilitățile comitetului. Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să aibă experiență de audit sau contabilitate dovedită și corespunzătoare. În cazul societăților din Categoria Premium, comitetul de audit	X		

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	trebuie să fie format din cel puțin trei membri și majoritatea membrilor comitetului de audit trebuie să fie independenți.			
B.2	Președintele comitetul de audit trebuie să fie un membru neexecutiv independent.	X		
B.3	În cadrul responsabilităților sale, comitetul de audit trebuie să efectueze o evaluare anuală a sistemului de control intern.	X		
B.4	Evaluarea trebuie să aibă în vedere eficacitatea și cuprinderea funcției de audit intern, gradul de adecvare al rapoartelor de gestiune a riscului și de control intern prezentate către comitetul de audit al Consiliului, promptitudinea și eficacitatea cu care conducerea executivă soluționează deficiențele sau slăbiciunile identificate în urma controlului intern și prezentarea de rapoarte relevante în atenția Consiliului.	X		
B.5	Comitetul de audit trebuie să evalueze conflictele de interese în legătură cu tranzacțiile societății și ale filialelor acesteia cu părțile afiliate.	X		
B.6	Comitetul de audit trebuie să evalueze eficiența sistemului de control intern și a sistemului de gestiune a riscului.	X		
B.7	Comitetul de audit trebuie să monitorizeze aplicarea standardelor legale și a standardelor de audit intern general acceptate. Comitetul de audit trebuie să primească și să evalueze rapoartele echipei de audit intern.	X		
B.8	Ori de câte ori Codul menționează rapoarte sau analize inițiate de Comitetul de Audit, acestea trebuie urmate de raportări periodice (cel puțin anual) sau <i>ad-hoc</i> care trebuie înaintate ulterior Consiliului.	X		
B.9	Niciunui acționar nu i se poate acorda tratament preferențial față de alți acționari în legătură cu tranzacții și acorduri încheiate de societate cu acționari și afiliații acestora.	X		
B.10	Consiliul trebuie să adopte o politică prin care să se asigure că orice tranzacție a societății cu oricare dintre societățile cu care are relații strânse a cărei valoare		X	Această politică va fi elaborată și aprobată conform ROF CA și Actului Constitutiv

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	este egală cu sau mai mare de 5% din activele nete ale societății (conform ultimului raport financiar) este aprobată de Consiliu în urma unei opinii obligatorii a comitetului de audit al Consiliului și dezvăluită în mod corect acționarilor și potențialilor investitori, în măsura în care aceste tranzacții se încadrează în categoria evenimentelor care fac obiectul cerințelor de raportare.			
B.11	Auditurile intern trebuie efectuate de către o divizie separată structural (departament de audit) din cadrul societății sau prin angajarea unei entități terțe independente.	X		
B.12	În scopul asigurării îndeplinirii funcțiilor principale ale departamentului de audit intern, acesta trebuie să raporteze din punct de vedere funcțional către Consiliu prin intermediul comitetului de audit. În scopuri administrative și în cadrul obligațiilor conducerii de a monitoriza și reduce riscurile, acesta trebuie să raporteze direct directorului general.	X		
Secțiunea C – Recompense echitabile și motivare				
C.1	<p>Societatea trebuie să publice pe pagina sa de internet politica de remunerare și să includă în raportul anual o declarație privind implementarea politicii de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei.</p> <p>Politica de remunerare trebuie formulată astfel încât să permită acționarilor înțelegerea principiilor și a argumentelor care stau la baza remunerației membrilor Consiliului și a Directorului General, precum și a membrilor Directoratului în sistemul dualist. Aceasta trebuie să descrie modul de conducere a procesului și de luare a deciziilor privind remunerarea să detalieze componentele remunerației conducerii executive (precum salarii, prime anuale, stimulente pe termen lung legate de valoarea acțiunilor, beneficii în natura, pensii și altele) și să descrie scopul, principiile și prezumțiile ce stau la baza fiecărei componente (inclusiv criteriile generale de performanță aferente oricărei forme de remunerare variabilă). În plus, politica de remunerare trebuie să specifice durata</p>		X	Transgaz aplică parțial această prevedere prin respectarea prevederilor OUG 109/2011 art.39 și art. 55 (2).

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	<p>contractului directorului executiv și a perioadei de preaviz prevăzută în contract, precum și eventuala compensare pentru revocare fără justa cauza.</p> <p>Raportul privind remunerarea trebuie să prezinte implementarea politicii de remunerare pentru persoanele identificate în politica de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei.</p> <p>Orice schimbare esențială intervenită în politica de remunerare trebuie publicată în timp util pe pagina de internet a societății.</p>			
Secțiunea D – Construind valoare prin relația cu investitorii				
D.1	Societatea trebuie să organizeze un serviciu de Relații cu Investitorii – indicându-se publicului larg persoana/persoanele responsabile sau unitatea organizatorică. În afară de informațiile impuse de prevederile legale, societatea trebuie să includă pe pagina sa de internet o secțiune dedicată Relațiilor cu Investitorii, în limbile română și engleză, cu toate informațiile relevante de interes pentru investitori, inclusiv:	X		
	D.1.1. Principalele reglementări corporative: actul constitutiv, procedurile privind adunările generale ale acționarilor;	X		
	D.1.2. CV-urile profesionale ale membrilor organelor de conducere ale societății, alte angajamente profesionale ale membrilor Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în consilii de administrație din societăți sau din instituții non-profit;	X		
	D.1.3. Rapoarte curente și rapoartele periodice (trimestriale, semestriale și anuale) - cel puțin cele prevăzute la punctul D.8 - inclusiv rapoartele curente cu informații detaliate referitoare la neconformitatea cu prezentul Cod;	X		
	D.1.4. Informații referitoare la adunările generale ale acționarilor: ordinea de zi și materialele informative; procedura de alegere a membrilor Consiliului; argumentele care susțin propunerile de		X	Compania aplică parțial această prevedere, în conformitate cu art. 29 din OUG

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	candidați pentru alegerea în Consiliu, împreună cu CV-urile profesionale ale acestora; întrebările acționarilor cu privire la punctele de pe ordinea de zi și răspunsurile societății, inclusiv hotărârile adoptate;			109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare.
	D.1.5. Informații privind evenimentele corporative, cum ar fi plata dividendelor și a altor distribuiri către acționari, sau alte evenimente care conduc la dobândirea sau limitarea drepturilor unui acționar, inclusiv termenele limită și principiile aplicate acestor operațiuni. Informațiile respective vor fi publicate într-un termen care să le permită investitorilor să adopte decizii de investiții;	X		
	D.1.6. Numele și datele de contact ale unei persoane care va putea să furnizeze, la cerere, informații relevante;	X		
	D.1.7. Prezentările societății (de ex., prezentările pentru investitori, prezentările privind rezultatele trimestriale etc.), situațiile financiare (trimestriale, semestriale, anuale), rapoarte de audit și rapoarte anuale.	X		
D.2	Societatea va avea o politică privind distribuția anuală de dividende sau alte beneficii către acționari, propusă de Directorul General sau de Directorat și adoptată de Consiliu, sub forma unui set de linii directoare pe care societatea intenționează să le urmeze cu privire la distribuția profitului net. Principiile politicii anuale de distribuție către acționari va fi publicată pe pagina de internet a societății.		X	Repartizarea profitului societății se realizează în conformitate cu prevederile OUG 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome.
D.3	Societatea va adopta o politică în legătură cu previziunile, fie că acestea sunt facute publice sau nu. Previziunile se referă la concluzii cuantificate ale unor studii ce vizează stabilirea impactului global al unui număr de factori privind o perioadă viitoare (așa-numitele ipoteze): prin natura sa, această proiecție are un nivel ridicat de incertitudine, rezultatele		X	Activitatea societății este reglementată de către ANRE. Planul de administrare al Transgaz include strategia de administrare pe perioada mandatului.

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	efective putând diferi în mod semnificativ de previziunile prezentate inițial. Politica privind previziunile va stabili frecvența, perioada avută în vedere și conținutul previziunilor. Dacă sunt publicate, previziunile pot fi incluse numai în rapoartele anuale, semestriale sau trimestriale. Politica privind previziunile va fi publicată pe pagina de internet a societății			Acesta este structurat riguros și cuprinde direcții strategice de acțiune privind administrarea tuturor resurselor, proceselor operaționale și de management ale societății în scopul realizării cu maximă eficiență a obiectivelor de performanță stabilite.
D.4	Regulile adunărilor generale ale acționarilor nu trebuie să limiteze participarea acționarilor la adunările generale și exercitarea drepturilor acestora. Modificările regulilor vor intra în vigoare, cel mai devreme, începând cu următoarea adunare a acționarilor.	X		
D.5	Auditorii externi vor fi prezenți la adunarea generală a acționarilor atunci când rapoartele lor sunt prezentate în cadrul acestor adunări.	X		
D.6	Consiliul va prezenta adunării generale anuale a acționarilor o scurtă apreciere asupra sistemelor de control intern și de gestiune a riscurilor semnificative, precum și opinii asupra unor chestiuni supuse deciziei adunării generale.	X		Aceste informații sunt cuprinse în raportul anual al Consiliului de Administrație precum și în Declarația conducerii întocmită în conformitate cu art. 30 din Legea contabilității nr. 82/1991
D.7	Orice specialist, consultant, expert sau analist financiar poate participa la adunarea acționarilor în baza unei invitații prealabile din partea Consiliului. Jurnaliștii acreditați pot, de asemenea, să participe la adunarea generală a acționarilor, cu excepția cazului în care Președintele Consiliului hotărăște în alt sens.	X		
D.8	Rapoartele financiare trimestriale și semestriale vor include informații atât în	X		

Prevederile noului Cod		Respectă	Nu respectă sau respectă parțial	Motivul de neconformitate
	limba română, cât și în limba engleză referitoare la factorii cheie care influențează modificări în nivelul vânzărilor, al profitului operațional, profitului net și al altor indicatori financiari relevanți, atât de la un trimestru la altul, cât și de la un an la altul.			
D.9	O societate va organiza cel puțin două ședințe/teleconferințe cu analiștii și investitorii în fiecare an. Informațiile prezentate cu aceste ocazii vor fi publicate în secțiunea relații cu investitorii a paginii de internet a societății la data sedințelor / teleconferințelor.	X		
D.10	În cazul în care o societate susține diferite forme de expresie artistică și culturală, activități sportive, activități educative sau științifice și consideră că impactul acestora asupra caracterului inovator și competitivității societății fac parte din misiunea și strategia sa de dezvoltare, va publica politica cu privire la activitatea sa în acest domeniu.	X		

II. ELEMENTELE DECLARAȚIEI DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

Secțiunea A - Informații privind componența, responsabilitățile și activitățile consiliului și ale comitetelor

Sistemul de administrare

Transgaz are un sistem de administrare unitar și este administrată de un Consiliu de Administrație. Acesta are competența generală pentru efectuarea tuturor actelor necesare în vederea îndeplinirii cu succes a obiectului de activitate al societății, cu excepția aspectelor care sunt de competența Adunării Generale a Acționarilor conform prevederilor Actului Constitutiv actualizat la 29.04.2016, sau ale legilor aplicabile.

Conducerea Transgaz este asigurată de un consiliu de administrație formată majoritar din administratori neexecutivi și independenți, în sensul art.138² din Legea nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Consiliul de Administrație este compus din 5 membri care garantează eficiența capacității de supraveghere, analiză și evaluare a activității societății precum și tratamentul echitabil al acționarilor. Membrii Consiliului de Administrație sunt aleși de Adunarea Generală a Acționarilor pentru un mandat de 4 ani, în cazul îndeplinirii în mod corespunzător a atribuțiilor, mandatul poate fi reînnoit, sau cu posibilitatea de a fi revocați de către Adunarea Generală Ordinară în cazul neîndeplinirii obiectivelor principale.

Membrii Consiliului de Administrație pot avea calitatea de acționar. Consiliul de Administrație al Transgaz este condus de un președinte numit de Adunarea Generală a Acționarilor, din rândul membrilor Consiliului de Administrație ce asigură funcționarea optimă a organelor societății. Membrii Consiliului de Administrație vor lua parte la toate Adunările Generale ale Acționarilor și își vor exercita mandatul în cunoștință de cauză, cu bună credință pentru interesul societății, cu due-diligence și grijă fără a divulga informațiile confidențiale și secretele comerciale ale societății atât pe perioada mandatului cât și după încetarea acestuia.

Actul Constitutiv al Transgaz actualizat la 29.04.2016 și aprobat de Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor prin Hotărârea nr.3/29.04.2016, reglementează atribuțiile, răspunderile și competențele Consiliului de Administrație precum și obligațiile administratorilor companiei

Consiliul de administrație își desfășoară activitatea în baza propriului său regulament și a reglementărilor legale în vigoare. Urmare a implementării Noului Cod de Governanță Corporativă a BVB, consiliul de administrație a avizat modificarea *Regulamentului de Organizare și Funcționare a Consiliului de Administrație al SNTGN Transgaz SA* în sensul respectării prevederilor acesteia și a fost aprobat în art.1 a HAGOA nr.4 din 23.06.2016.

Structura Consiliului de Administrație al Transgaz asigură un echilibru între membrii executivi și neexecutivi, astfel ca nici o persoană sau grup restrâns de persoane să nu poată domina procesul decizional al Consiliului de Administrație.

Procesul decizional în cadrul societății va rămâne o responsabilitate colectivă a Consiliului de Administrație, care va fi ținut responsabil solidar pentru toate deciziile luate în exercitarea competențelor sale. Renunțarea la mandat de către administratorii independenți va fi însoțită de o declarație detaliată privind motivele acestei renunțări.

Membrii Consiliului de Administrație își vor actualiza permanent competențele și își vor îmbunătăți cunoștințele cu privire la activitatea companiei cât și cu privire la cele mai bune practici de governanță corporativă pentru îndeplinirea rolului lor.

Membrii Consiliului de Administrație al Transgaz

STERIAN ION	Administrator neexecutiv – Președinte
PETRU ION VĂDUVA	Administrator executiv – Director General
BOGDAN GEORGE ILIESCU	Administrator neexecutiv, independent
ANDREI RIZOIU	Administrator neexecutiv, independent
RADU STEFAN CERNOV	Administrator neexecutiv, independent

CV-urile membrilor Consiliului de Administrație al Transgaz sunt disponibile pe site-ul societății la adresa: www.transgaz.ro/Despre noi/Management/Consiliul de administrație.

Rolul și obligațiile Consiliului de Administrație

Conducerea Transgaz este asigurată de un consiliu de administrație care se întrunește la sediul societății sau în alt loc pe care el îl stabilește, ori de câte ori este necesar dar cel puțin o dată la 3 luni.

Consiliul de administrație este prezidat de președinte. În cazul în care președintele se află în imposibilitate temporară de a-și exercita atribuțiile, pe durata stării respective de imposibilitate, consiliul de administrație poate însărcina pe un alt administrator cu îndeplinirea funcției de președinte.

În structura organizatorică a societății există înființat Serviciul Secretariat CA și AGA, cu responsabilități în sprijinirea activității consiliului de administrație.

Ședințele consiliului de administrație pot avea loc prin telefon sau prin video-conferință sau prin alte mijloace de comunicare, prin intermediul cărora toate persoanele care participă la ședință se pot auzi una pe alta, iar participarea la o astfel de ședință se consideră participare în persoană în scopul îndeplinirii cerințelor cu privire la cvorum și condiții de vot.

În anul 2016 au avut loc 49 ședințe ale Consiliului de Administrație iar prezența membrilor Consiliului de Administrație la aceste ședințe a fost următoarea:

Administrator	Participare ședințe	
	În persoană	În absență (prin mandatar)
STERIAN ION	49	-
PETRU ION VĂDUVA	48	1 prin mandatar
BOGDAN GEORGE ILIESCU	42	4 prin absență și 3 prin mandatar
ANDREI RIZOIU	46	3 prin mandatar
RADU ȘTEFAN CERNOV	42	6 prin mandatar și 1 prin absență

Dezbaterile se consemnează în procesul-verbal al ședinței, care va cuprinde numele participanților, ordinea deliberărilor, deciziile luate, numărul de voturi întrunite și opiniile separate. Procesul-verbal este semnat de către președintele de ședință și de către cel puțin un alt administrator. Pe baza procesului-verbal secretarul consiliului de administrație redactează hotărârea acestuia, care se semnează de președinte.

Consiliul de Administrație va delega conducerea societății către Directorul General al SNTGN „Transgaz” S.A., care nu este Președintele Consiliului de Administrație. Directorul General al SNTGN „Transgaz” S.A. reprezintă societatea în relațiile cu terții.

Directorul elaborează și prezintă consiliului de administrație un plan de management pe durata mandatului și pentru primul an de mandat, cuprinzând strategia de conducere pentru atingerea obiectivelor și criteriilor de performanță stabilite în contractul de mandat.

Planul de management trebuie să fie corelat și să dezvolte planul de administrare al consiliului de administrație și va fi supus aprobării acestuia.

Evaluarea activității directorilor de către consiliul de administrație va viza atât execuția contractului de mandat, cât și a planului de management.

Directorul general elaborează și prezintă consiliului de administrație rapoartele prevăzute de lege.

Directorul general supune aprobării consiliului de administrație tranzacțiile încheiate cu administratorii, ori directorii, cu angajații, respectiv acționarii care dețin controlul asupra Transgaz sau cu o societate controlată de aceștia, dacă tranzacția are, individual sau într-o serie de tranzacții, o valoare de cel puțin echivalentul în lei a 50.000 euro.

Directorii executivi și directorii din cadrul sucursalelor sunt numiți de directorul general și se află în subordinea acestuia, sunt funcționari ai TRANSGAZ S.A., execută operațiunile acesteia și sunt răspunzători față de aceasta pentru îndeplinirea îndatoririlor lor, în aceleași condiții ca și membrii consiliului de administrație.

Atribuțiile directorilor executivi și ale directorilor din cadrul sucursalelor sunt stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare al TRANSGAZ S.A.

Nu pot exercita funcția de directori executivi sau directori de sucursale persoanele care sunt incompatibile potrivit Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Consiliul de administrație, conform art.8 din Actul Constitutiv actualizat la 29.04.2016, informează în cadrul primei adunări generale a acționarilor ce urmează încheierii actului juridic, asupra: - oricărei tranzacții cu administratorii ori cu directorii, cu angajații, cu acționarii care dețin controlul asupra societății sau cu o societate controlată de aceștia; - tranzacțiilor încheiate cu soțul sau soția, rudele ori afinii până la gradul IV, inclusiv ai persoanelor prevăzute mai sus; - oricărei tranzacții încheiate între TRANSGAZ S.A. cu o altă întreprindere publică ori cu autoritatea publică tutelară, dacă tranzacția are o valoare, individual sau într-o serie de tranzacții, de cel puțin echivalentul în lei a 100.000 euro.

Consiliul de administrație este obligat să pună la dispoziția adunării generale a acționarilor și a auditorilor financiari documentele Transgaz S.A. și rapoartele de activitate potrivit dispozițiilor legale.

Răspunderea administratorilor

Răspunderea administratorilor este reglementată de dispozițiile legale referitoare la mandat precum și de cele speciale prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Incompatibilități

Sunt incompatibile cu calitatea de membru în consiliul de administrație persoanele prevăzute în Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Nu poate fi director general al TRANSGAZ S.A. persoana care este incompatibilă cu calitatea de administrator, potrivit Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Atribuțiile consiliului de administrație

Consiliul de administrație are, în principal, următoarele atribuții:

- stabilește direcțiile principale de activitate și de dezvoltare ale societății;
- elaborează planul de administrare, care include strategia de administrare pe durata mandatului pentru atingerea obiectivelor și criteriilor de performanță stabilite prin contractele de mandat;
- aprobă regulamentul intern privind organizarea și funcționarea comitetelor consultative constituite la nivelul consiliului de administrație și componența acestora;
- stabilește politicile contabile și sistemul de control financiar și aprobă planificarea financiară;
- aprobă structura organizatorică și regulamentul de organizare și funcționare ale TRANSGAZ S.A.;
- numește și revocă directorul general al TRANSGAZ S.A. și stabilește remunerația acestuia;
- aprobă planul de management pe durata mandatului și pentru primul an de mandat al directorului general al TRANSGAZ S.A.;
- supraveghează activitatea directorului general;
- pregătește raportul anual, organizează adunările generale a acționarilor și implementează hotărârile acesteia;
- introduce cererea pentru deschiderea procedurii insolvenței TRANSGAZ S.A., potrivit reglementarilor legale în vigoare;
- aprobă nivelul garanțiilor pentru persoanele care au calitatea de gestionar;
- încheie acte juridice prin care să dobândească, să înstrăineze, să închirieze, să schimbe sau să constituie în garanție bunuri aflate în patrimoniul TRANSGAZ S.A., cu aprobarea adunării generale a acționarilor atunci când legea impune această condiție;
- aprobă competențele sucursalelor pe domenii de activitate (economic, comercial, tehnic, administrativ, financiar, juridic etc.) în vederea realizării obiectului de activitate al TRANSGAZ S.A.;
- aprobă modificarea obiectului secundar de activitate al SNTGN „Transgaz” S.A.;
- aprobă înființarea/desființarea punctelor de lucru – obiective aparținând SNT;
- aprobă încheierea oricăror contracte pentru care nu a delegat competența directorului general al TRANSGAZ S.A.;
- supune anual adunării generale a acționarilor, după încheierea exercițiului financiar, raportul cu privire la activitatea TRANSGAZ S.A., bilanțul contabil și contul de profit și pierderi pe anul precedent;
- supune adunării generale a acționarilor programului de activitate și proiectul de buget de venituri și cheltuieli pentru anul următor;
- convoacă adunarea generală a acționarilor ori de câte ori este nevoie;
- stabilește drepturile, obligațiile și responsabilitățile personalului TRANSGAZ S.A., conform structurii organizatorice aprobate;
- hotărăște cu privire la contractarea de împrumuturi bancare, inclusiv a celor externe; stabilește competențele și nivelul de contractare a împrumuturilor

bancare de pe piața internă și externă, a creditelor comerciale și a garanțiilor, inclusiv prin gajarea acțiunilor aferente participațiilor deținute în alte societăți potrivit legii; aprobă eliberarea garanțiilor;

- aprobă numărul de posturi și normativul de constituire a compartimentelor funcționale și de producție;
- aprobă programele de producție, cercetare, dezvoltare și investiții;
- aprobă politici pentru protecția mediului înconjurător, securitatea muncii, potrivit reglementărilor legale în vigoare;
- aprobă, în limita bugetului de venituri și cheltuieli aprobat de adunarea generală a acționarilor, modificări în structura acestuia, în limita competențelor pentru care a primit mandat;
- negociază contractul colectiv de muncă prin mandatarea directorului general și aprobă statutul personalului;
- asigură și răspunde pentru aducerea la îndeplinire a oricăror altor sarcini și atribuții stabilite de adunarea generală a acționarilor sau care sunt prevăzute de legislația în vigoare;
- adoptă orice alte decizii cu privire la activitatea societății, cu excepția celor care sunt de competența adunării generale a acționarilor.

Numirea membrilor Consiliului de Administratie

Compania are înființat un Comitet de Nominalizare care coordonează procesul de numire al membrilor Consiliului de Administrație și adresează recomandări atât pentru poziția de administrator cât și pentru ocuparea posturilor vacante în cadrul acestuia, conform OUG 109/2011 privind guvernanta corporativă la întreprinderile publice, cu modificările și completările ulterioare.

În situația în care se creează un loc vacant în consiliul de administrație, alegerea unui nou membru se face în condițiile prevăzute de lege. Durata pentru care este ales noul administrator pentru a ocupa locul vacant va fi egală cu perioada care a rămas până la expirarea mandatului predecesorului său.

Comitetele consultative constituite la nivelul Consiliului de Administrație

Începând cu data de 27.05.2013 prin HCA nr.7 din 27.05.2013 s-a aprobat noua structură a Comitetelor Consultative constituite la nivelul Consiliului de Administrație al SNTGN Transgaz SA, după cum urmează:

- Comitetul de nominalizare și remunerare;
- Comitetul de audit și rating;
- Comitetul de sigurantă și securitate a S.N.T.;
- Comitetul de strategie și dezvoltare;
- Comitetul de reglementare și relații cu autoritățile publice.

Regulamentul Intern privind organizarea și funcționarea comitetelor consultative constituite la nivelul Consiliului de Administrație al SNTGN Transgaz SA, forma actualizată la data de 17.12.2015, se găsește pe pagina proprie de web, la secțiunea **Management / Consiliul de Administrație**. Ultima actualizare a regulamentului a vizat modificarea atribuțiilor comitetelor în ceea ce privește conformarea acestora la

prevederile noului Cod de Guvernanză Corporativă al BVB și redenumirea raportului comitetelor consultative în *Raport de activitate a comitetelor consultative constituite la nivelul Consiliului de Administrație*.

Fișele de atribuții ale celor cinci comitete consultative constituite la nivelul Consiliului de Administrație:

COMITETUL CONSULTATIV	MENȚIUNI	ATRIBUȚII
<p>COMITETUL DE NOMINALIZARE ȘI REMUNERARE</p>	<p>va fi format din cel puțin doi membri ai Consiliului de Administrație;</p> <p>va fi format din administratori ne-executivi, cel puțin unul dintre membrii comitetului va fi administrator neexecutiv independent;</p> <p>atribuțiile acestui comitet sunt stabilite prin Codul de Guvernanză Corporativă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ coordonează procesul de numire a membrilor Consiliului de Administrație; ▪ elaborează și propune Consiliului de Administrație Procedura de alegere a membrilor Consiliului de Administrație; ▪ adresează recomandări privind atât pentru poziția de administrator cât și pentru ocuparea posturilor vacante în cadrul Consiliului de Administrație; ▪ evaluează cumulul de competențe profesionale, cunoștințe și experiențe la nivelul Consiliului de Administrație, directorilor și a altor funcții de conducere; ▪ stabilește cerințele pentru ocuparea unei anumite poziții în administrarea societății; ▪ elaborează și propune Consiliului de Administrație procedura de selecție a candidaților pentru funcțiile de director și alte funcții de conducere; ▪ recomandă Consiliului de Administrație candidați pentru funcțiile enumerate; ▪ aplică cele mai bune practici de guvernanză corporativă prin îmbunătățirea cunoștințelor privind activitatea societății și actualizarea permanentă a competențelor profesionale ale membrilor Consiliului de Administrație; ▪ elaborează politica de remunerare pentru administratori; ▪ supune spre aprobarea Adunării Generale a Acționarilor această politică de remunerare; ▪ formulează propuneri privind remunerarea directorilor și a altor funcții de conducere; ▪ informează despre politica de remunerare în Statutul/Regulamentul de Guvernanză Corporativă al companiei;

COMITETUL CONSULTATIV	MENȚIUNI	ATRIBUȚII
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezintă în Raportul Anual suma totală a remunerației directe și indirecte a administratorilor și directorilor, separat pe componente fixă și variabilă a acestor remunerații; ▪ în stabilirea remunerației administratorilor ne-executivi va respecta principiul proporționalității acestei remunerații cu responsabilitatea și timpul dedicat exercitării funcțiilor de către aceștia; ▪ elaborează un raport anual cu privire la remunerațiile și alte avantaje acordate administratorilor și directorilor în cursul anului financiar, raport ce se prezintă adunării generale a acționarilor și cuprinde informații prevăzute în art. 55 alin.(3) din OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice; ▪ poate apela, dacă este cazul, la asistență din partea unor experți externi pentru îndeplinirea atribuțiilor cerute.
<p>COMITETUL DE AUDIT ȘI RATING</p>	<p>va fi format din cel puțin trei membri ai Consiliului de Administrație și majoritatea membrilor trebuie să fie independenți;</p> <p>va fi format din administratori ne-executivi, cel puțin unul dintre membrii comitetului va fi administrator neexecutiv independent;</p> <p>cel puțin un membru al comitetului trebuie să aibă experiență de audit sau contabilitate dovedită și corespunzătoare;</p> <p>președintele comitetului trebuie să fie un membru neexecutiv independent;</p> <p>atribuțiile acestui comitet sunt stabilite prin Codul de Guvernanță Corporativă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ asistă și recomandă Consiliul de Administrație, propuneri privind stabilirea sistemului contabil și de control financiar, planificarea financiar-bugetară; ▪ asistă Consiliul de Administrație în îndeplinirea responsabilităților acestuia în domeniul raportării financiare, al controlului intern, al administrării riscului și ratingului companiei; ▪ evaluează în mod regulat eficiența raportării financiare, controlului intern și sistemului de gestiune a riscului adoptat de societate; ▪ efectuează o evaluare anuală a sistemului de control intern și prezintă rapoarte relevante în atenția Consiliului de Administrație; ▪ evaluează conflictele de interese în legătură cu tranzacțiile societății și ale filialelor acesteia cu părțile afiliate; ▪ monitorizează aplicarea standardelor legale și a standardelor de audit intern general acceptate;

COMITETUL CONSULTATIV	MENȚIUNI	ATRIBUȚII
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ primește și evaluează rapoartele echipei de audit intern; ▪ prezintă rapoarte periodice Consiliului de Administrație; ▪ elaborează și înaintează Consiliului de Administrație spre aprobare o opinie cu privire la politica prin care să se asigure că orice tranzacție a societății cu oricare dintre societățile cu care are relații strânse a cărei valoare este egală cu sau mai mare de 5% din activele nete ale societății (conform ultimului raport financiar) este aprobată de Consiliu; ▪ se întrunește ori de câte ori este necesar, dar cel puțin de două ori pe an cu ocazia întocmirii rezultatelor semestriale și anuale, când se asigură de diseminarea acestora către acționari și publicul larg; ▪ verifică conformitatea rapoartelor de audit elaborate cu planul de audit aprobat la nivelul companiei; ▪ asigură sprijin Consiliului de Administrație în monitorizarea credibilității și exhaustivității informației financiare furnizate de companie, în special prin revizuirea relevanței și consistenței standardelor contabile aplicate de acesta; ▪ colaborează cu auditul financiar extern al companiei care îi va pune la dispoziție un raport în care vor fi descrise toate relațiile existente între acesta din urmă pe de o parte, și societatea și grupul din care face parte, pe de altă parte; ▪ adresează recomandări Consiliului de Administrație privind selectarea, numirea, renumirea, înlocuirea auditorului financiar precum și termenii și condițiile remunerării acestuia; ▪ monitorizează independența și obiectivitatea auditorului financiar în special prin monitorizarea rotației partenerilor dedicați Emitentului, în firma de audit; ▪ îndeplinește atribuțiile prevăzute la art.47 din OUG nr.90/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.278/2008, în conformitate cu art. 34 alin.(3) din OUG 109/2011.

COMITETUL CONSULTATIV	MENȚIUNI	ATRIBUȚII
<p>COMITETUL DE SIGURANȚĂ ȘI SECURITATE A SNT</p>	<p>va fi format din cel puțin doi membri ai Consiliului de Administrație;</p> <p>cel puțin un membru al comitetului trebuie să fie administrator neexecutiv independent;</p> <p>atribuțiile acestui comitet sunt stabilite prin Codul de Guvernanță Corporativă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizează periodic lista obiectivelor de infrastructură critică a Transgaz și măsurile de securitate stabilite; ▪ asigură condițiile necesare implementării măsurilor de protecție a tuturor obiectivelor de infrastructură critică ale societății sau aflate sub autoritatea /coordonarea societății; ▪ monitorizează/reactualizează programele proprii de prevenire și combatere a terorismului prin măsuri optime de protecție fizică și organizatorică, cu recomandări în acest sens către Consiliul de Administrație; ▪ monitorizează îndeplinirea programelor de mentenanță și modernizare dezvoltare a SNT precum și a modului de respectare a normativelor tehnice de exploatare și mentenanță a capacităților de producție.
<p>COMITETUL DE STRATEGIE ȘI DEZVOLTARE</p>	<p>va fi format din cel puțin doi membri ai Consiliului de Administrație;</p> <p>cel puțin un membru al comitetului trebuie să fie administrator neexecutiv independent;</p> <p>atribuțiile acestui comitet sunt stabilite prin Codul de Guvernanță Corporativă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ asistă Consiliul de Administrație în îndeplinirea responsabilităților acestuia în domeniul elaborării și actualizării strategiei generale de dezvoltare a societății; ▪ analizează oportunitățile identificate privind dezvoltarea afacerii și emite recomandări Consiliului de Administrație cu privire la acestea; ▪ analizează și asigură asistență Consiliului de Administrație în ceea ce privește direcțiile de dezvoltare și cooperare internațională ale societății; ▪ monitorizează și analizează îndeplinirea planurilor/programelor strategice și de acțiune privind obligațiile Transgaz în calitate de operator tehnic al SNT și emitent la bursă; ▪ elaborează propuneri privind îmbunătățirea și eficientizarea activității strategice, de dezvoltare și colaborare; ▪ adresează recomandări Consiliului de Administrație cu privire la operaționalitatea eficientă a planurilor/ programelor strategice și de acțiune;

COMITETUL CONSULTATIV	MENȚIUNI	ATRIBUȚII
		<ul style="list-style-type: none"> monitorizează și analizează îndeplinirea indicatorilor de performanță ai sistemului de transport și de performanță economico-financiară a activității societății.
COMITETUL DE REGLEMENTARE ȘI RELAȚII CU AUTORITĂȚILE PUBLICE	<p>va fi format din cel puțin doi membri ai Consiliului de Administrație;</p> <p>cel puțin un membru al comitetului trebuie să fie administrator neexecutiv independent;</p> <p>atribuțiile acestui comitet sunt stabilite prin Codul de Governanță Corporativă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> asistă Consiliul de Administrație în analiza activității de reglementare și a obligațiilor legale ce revin societății în acest domeniu; monitorizează îndeplinirea de către societate a obligațiilor prevăzute de reglementările incidente activității desfășurate; analizează și înaintează Consiliului de Administrație propuneri cu privire la cadrul de reglementare; monitorizează relațiile de colaborare cu autoritățile publice și asistă Consiliul de Administrație în stabilirea și gestionarea politicii de colaborare.

Componența comitetelor consultative constituite la nivelul CA al societății

Denumirea Comitetului Consultativ	Componența Comitetului	
Comitetul de Nominalizare și Remunerare	Sterian Ion	- administrator neexecutiv
	Cernov Radu Ștefan	- administrator neexecutiv, independent
	Iliescu Bogdan George	- administrator neexecutiv, independent
Comitetul de Audit și Rating	Iliescu Bogdan George	- administrator neexecutiv, independent, președinte al Comitetului de Audit și Rating
	Cernov Radu Ștefan	- administrator neexecutiv, independent
	Rizoiu Andrei	- administrator neexecutiv, independent
Comitetul de Siguranță și Securitate a SNT	Sterian Ion	- administrator neexecutiv
	Văduva Petru Ion	- administrator executiv
	Rizoiu Andrei	- administrator neexecutiv, independent
Comitetul de Strategie și Dezvoltare	Sterian Ion	- administrator neexecutiv
	Văduva Petru Ion	- administrator executiv
	Iliescu Bogdan George	- administrator neexecutiv, independent
	Rizoiu Andrei	- administrator neexecutiv, independent
Comitetul de Reglementare și Relații cu Autoritățile Publice	Sterian Ion	- administrator neexecutiv
	Văduva Petru Ion	- administrator executiv
	Cernov Radu Ștefan	- administrator neexecutiv, independent

Activitatea desfășurată în anul 2016 de către cele cinci comitete consultative constituite la nivelul Consiliului de Administrație în temeiul prevederilor:

- Art. 140² din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
- Codului de Guvernanță Corporativă al BVB;
- Art. 4 al Hotărârii Consiliului de Administrație nr. 7 din 27.05. 2013;
- Art. 9 al Hotărârii Consiliului de Administrație nr. 13 din 29.07.2013;
- Art. 4 al Hotărârii Consiliului de Administrație nr. 2 din 10.02.2014;
- Art. 1 al Hotărârii Consiliului de Administrație nr. 21 din 16.06.2014;
- Art.10.1 al Hotărârii Consiliului de Administrație nr.43 din 19.11.2014 și
- Art. 12 al Hotărârii Consiliului de Administrație nr.39 din 17.12.2015,

a avut în vedere monitorizarea acțiunilor desfășurate de membrii comitetelor consultative în conformitate cu domeniile în care au fost desemnați și este concretizată în raportul semestrial de activitate al acestora, raport care evidențiază:

- Modul în care au fost consultate de către membrii Comitetelor Consultative materialele și documentele diferitelor structuri organizatorice ale SNTGN Transgaz SA;
- Analizele efectuate de membrii Comitetelor Consultative asupra conținutului documentelor și materialelor înaintate;
- Propunerile / măsurile / recomandările membrilor Comitetelor Consultative cu privire la conținutul materialelor și documentelor înaintate spre analiză și avizare / aprobare Consiliului de Administrație și
- Documentele prin care Consiliul de Administrație, în plenul său, a hotărât cu privire la conținutul și problematica abordată în documentele înaintate spre analiză / avizare / aprobare.

Modul de prezentare al raportului de activitate a comitetelor consultative constituite la nivelul CA în anul 2016 a fost astfel conceput, încât să reflecte întocmai și într-o manieră comprehensivă întreaga activitate privind analiza, consultarea și procesul de luare al deciziilor în ceea ce privește activitatea companiei.

Nr. crt.	Descriere	Responsabil	Componența Comitetului
1.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Nominalizare și Remunerare în perioada ianuarie – iunie 2016	Comitetul Consultativ de Nominalizare și Remunerare	Sterian Ion Cernov Radu Ștefan Iliescu Bogdan George
2.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Strategie și Dezvoltare în perioada ianuarie - iunie 2016	Comitetul Consultativ de Strategie și Dezvoltare	Sterian Ion Văduva Petru Ion Iliescu Bogdan George Rizoiu Andrei
3.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Reglementare și Relații cu Autoritățile Publice în perioada ianuarie – iunie 2016	Comitetul Consultativ de Reglementare și Relații cu Autoritățile Publice	Sterian Ion Văduva Petru Ion Cernov Radu Ștefan
4.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Siguranță și Securitate a SNT în perioada ianuarie – iunie 2016	Comitetul Consultativ de Siguranță și Securitate a SNT	Sterian Ion Văduva Petru Ion Rizoiu Andrei
5.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Audit și Rating în perioada ianuarie – iunie 2016	Comitetul Consultativ de Audit și Rating	Iliescu Bogdan George Cernov Radu Ștefan Rizoiu Andrei
6.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Nominalizare și Remunerare în perioada ianuarie – decembrie 2016	Comitetul Consultativ de Nominalizare și Remunerare	Sterian Ion Cernov Radu Ștefan Iliescu Bogdan George
7.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Strategie și Dezvoltare în perioada ianuarie - decembrie 2016	Comitetul Consultativ de Strategie și Dezvoltare	Sterian Ion Văduva Petru Ion Iliescu Bogdan George Rizoiu Andrei
8.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Reglementare și Relații cu Autoritățile Publice în perioada ianuarie – decembrie 2016	Comitetul Consultativ de Reglementare și Relații cu Autoritățile Publice	Sterian Ion Văduva Petru Ion Cernov Radu Ștefan
9.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Siguranță și Securitate a SNT în perioada ianuarie – decembrie 2016	Comitetul Consultativ de Siguranță și Securitate a SNT	Sterian Ion Văduva Petru Ion Rizoiu Andrei
10.	Raport de activitate a Comitetului Consultativ de Audit și Rating în perioada ianuarie – decembrie 2016	Comitetul Consultativ de Audit și Rating	Iliescu Bogdan George Cernov Radu Ștefan Rizoiu Andrei

Secțiunea B - Informații privind riscurile și controlul intern

La nivelul Transgaz a fost înființat inițial un Comitet de Audit, însă urmare a aprobării noii structuri a Comitetelor Consultative prin HCA nr.7 din 27.05.2013, s-a înființat *Comitetul de Audit și Rating* pentru examinarea în mod regulat a conformității raportărilor financiare, al controlului intern și al sistemului de administrare a riscului și ratingului companiei. Comitetul de audit trebuie să fie format din cel puțin trei membri și majoritatea membrilor trebuie să fie independenți. Președintele comitetului de audit trebuie să fie un membru neexecutiv independent. Majoritatea membrilor, incluzând președintele, trebuie să fi dovedit că au calificare adecvată relevantă pentru funcțiile și responsabilitățile comitetului.

Membrii comitetului asistă și înaintează recomandări Consiliului de Administrație privind stabilirea sistemului contabil și de control financiar precum și planificarea financiar-bugetară.

Comitetul efectuează analize de audit și elaborează pe baza acestora rapoarte de audit, verificând totodată conformitatea rapoartelor de audit elaborate cu planul de audit aprobat la nivelul companiei. În cadrul societății există înființat Serviciul Audit Intern, aflat în subordonarea directă a Consiliului de Administrație. Acesta raportează Comitetului de Audit și Rating, trimestrial, o sinteză a activității de audit intern desfășurată.

Comitetul sprijină membrii Consiliului de Administrație în monitorizarea credibilității și exhaustivității informației financiare furnizate de societate, în special prin revizuirea relevanței și consistenței standardelor contabile aplicate de acesta.

Comitetul colaborează cu auditul financiar extern al societății care îi pune la dispoziție un raport în care vor fi descrise toate relațiile existente între aceasta din urmă pe de o parte, și societatea și grupul din care face parte, pe de altă parte.

Comitetul de Audit și Rating monitorizează independența și corectitudinea auditorului financiar în special prin monitorizarea rotației partenerilor dedicați societății, în firma de audit și adresează recomandări Consiliului de Administrație privind selectarea, numirea, re-numirea, înlocuirea auditorului financiar precum și termenii și condițiile remunerării acestuia.

Conflictul de interese

Membrii Consiliului de Administrație vor lua decizii în interesul exclusiv al societății și nu vor lua parte la dezbaterile sau deciziile care creează un conflict între interesele lor personale și cele ale companiei sau ale unor subsidiare controlate de aceasta. În acest sens, a fost avizată în ședința consiliului de administrație *Politica de gestionare a conflictelor de interese*, pentru conformarea la art. A.2. din Noul Cod de Governanță Corporativă al BVB, și a fost aprobată la art.2 din HAGOA nr.4 din 23.06.2016.

Tranzacțiile cu persoane implicate

Fiecare membru al Consiliului de Administrație se asigură de evitarea unui conflict de interese direct sau indirect cu compania sau o subsidiară controlată de aceasta, iar în cazul apariției unui astfel de conflict se va abține de la dezbaterile și votul asupra chestiunilor respective, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În vederea asigurării corectitudinii procedurale a tranzacțiilor cu părțile implicate, membrii Consiliului de Administrație apelează la următoarele criterii, dar fără a se limita doar la acestea:

- păstrarea competenței CA sau AGA, după caz, de a aproba cele mai importante tranzacții;
- solicitarea unei opinii prealabile asupra celor mai importante tranzacții din partea structurilor de control intern;
- încredințarea negocierilor, referitoare la aceste tranzacții, unuia sau mai multor administratori independenți sau administratorilor care nu au legături cu părțile implicate respective;
- recursul la experți independenți.

Secțiunea C – Informații privind remunerarea

Compania are înființat un Comitet de Nominalizare și Remunerare care elaborează politica de remunerare pentru administratori și directori înființat prin HCA nr.7 din 27.05.2013.

Comitetul va prezenta Consiliului de Administrație propuneri privind remunerarea administratorilor și directorilor, asigurându-se că aceste propuneri sunt în concordanță cu politica de remunerare adoptată de societate.

Remunerația membrilor consiliului de administrație este formată dintr-o indemnizație fixă lunară și dintr-o componentă variabilă pe baza indicatorilor de performanță.

Remunerația și celelalte avantaje oferite administratorilor și directorilor sunt consemnate în situațiile financiare anuale și în raportul anual al comitetului de nominalizare și remunerare.

Secțiunea D – Informații privind acționarii

Toți deținătorii de instrumente financiare emise de Transgaz din același tip și clasă de titluri beneficiază de un tratament egal, iar compania depune permanent eforturi susținute pentru a realiza o comunicare efectivă, activă și permanentă în vederea exercitării drepturilor într-o manieră echitabilă.

Toți deținătorii de acțiuni Transgaz vor fi tratați în mod echitabil. Toate acțiunile emise conferă deținătorilor drepturi egale; orice modificare a drepturilor conferite de acestea va fi supusă aprobării deținătorilor direct afectați în adunările speciale ale respectivilor deținători.

Transgaz depune toate diligențele pentru facilitarea participării acționarilor la lucrările Adunărilor Generale ale Acționarilor, dialogului între acționari și membrii Consiliului de Administrație și/sau ai conducerii, precum și a exercitării depline a drepturilor acestora. Participarea acționarilor la lucrările Adunărilor Generale ale Acționarilor este pe deplin încurajată, iar pentru acționarii care nu pot participa la sedințe se pune la dispoziție posibilitatea votului în absență - pe bază de împuternicire specială, sau - prin corespondență.

Compania are creată o secțiune specială, numită *Relații investitori*, pe pagina proprie de web, unde informațiile relevante cu privire la procedurile privind accesul și participarea la Adunarea Generală a Acționarilor (AGA), convocări AGA, completările ordinii de zi a AGA, exercitarea drepturilor de vot în AGA, materiale de pe agenda AGA, modele de împuternicire specială, hotărâri AGA, rapoarte curente, situații financiare ale societății, informații dividende, calendarul financiar, guvernanta corporativă sunt permanent actualizate și accesibile, contribuind astfel la informarea transparentă și echitabilă a tututoror celor interesați.

Totodată, Transgaz are înființată o structură organizatorică specializată pentru gestionarea activității privind piața de capital, respectiv – *Serviciul Relații cu Investitorii* – structură a cărei activitate este dedicată relației cu investitorii și cu acționarii. Personalul serviciului este permanent pregătit/instruit/format profesional asupra aspectelor ce privesc relația companiei cu acționarii săi, cu instituțiile pieței de capital precum și asupra principiilor de guvernanta corporativă.

Transparența

Transgaz efectuează raportări periodice și continue cu privire la evenimente importante ce privesc societatea, incluzând, fără a se limita la acestea, situația financiară, performanța, proprietatea și conducerea, atât în mass media cât și pe pagina web proprie (www.transgaz.ro).

Compania pregătește și diseminează informații periodice și continue relevante în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și alte standarde de raportare, respectiv de mediu, sociale și de conducere (ESG –Environment, Social and Governance). Informațiile sunt diseminate atât în limba româna cât și în limba engleză.

Compania organizează periodic întâlniri cu analiștii financiari, brokeri, specialiști de piață cât și investitori pentru prezentarea rezultatelor financiare (anuale, trimestriale, semestriale), întâlniri relevante în decizia investițională a acestora.

Obiectivele strategice generale și specifice ale activității SNTGN TRANSGAZ SA sunt stabilite în contextul alinierii la cerințele noii politici energetice europene privind siguranța și securitatea energetică, dezvoltarea durabilă și competitivitatea.

În acest context, implementarea și dezvoltarea principiilor guvernantei corporative dezvoltarea practicilor de afaceri responsabile, transparente, devine tot mai mult o necesitate în fundamentarea și aplicarea strategiilor și politicilor de business ale companiilor.

Subscriind acestui deziderat, SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș urmărește și prin regulamentul de guvernare proprie, asigurarea unui cadru riguros de dimensionare și reglementare a guvernării corporative la nivelul societății, dezvoltarea unui sistem relațional eficace și proactiv în raport cu acționarii și părțile interesate.

Administratorii Transgaz apreciază că, acționând în spiritul celor mai bune practici de guvernare corporativă se pot atinge obiectivele propuse și crește capitalul de încredere al părților interesate (stakeholders) în capacitățile societății de a asigura maximizarea eficienței activității.

Responsabilitate socială (CSR)

Responsabilitatea Socială Corporativă reprezintă un aspect al guvernării corporative, prin intermediul căreia s-au inițiat, la nivelul companiilor, o serie de acțiuni responsabile social, ce pot fi cuantificate în termenii sustenabilității și ai performanței durabile.

SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș, consecventă principiului aplicării unui management responsabil în îndeplinirea misiunii asumate, conștientizează importanța faptului că, uneori, o susținere financiară pentru o cauză nobilă sau pentru un scop important, este vitală și de aceea prin programele și proiectele de responsabilitate socială inițiate, se implică activ în viața comunității, demonstrându-și astfel statutul de "*bun cetățean*".

Rolul esențial pe care TRANSGAZ îl are în domeniul energetic din România și din Europa, se completează în mod firesc cu dorința de a veni în sprijinul nevoilor reale ale tuturor celor care contribuie permanent la bunul mers al activității sale.

Parte componentă a strategiei TRANSGAZ de dezvoltare durabilă, *politica de responsabilitate socială* are ca obiectiv creșterea permanentă a gradului de responsabilizare a companiei față de salariați, acționari, parteneri, comunitate și mediu cât și eficientizarea impactului programelor de responsabilitate socială inițiate în acest scop.

Angajamentul asumat de conducerea companiei prin "*Declarația de politică privind sistemul de management integrat calitate – mediu*", este o dovadă certă a faptului că TRANSGAZ responsabilizează importanța asigurării unui climat organizațional în care toți cei interesați: angajați, acționari, clienți, furnizori, comunitate și mediu să poată interacționa eficient și responsabil atât din punct de vedere economic cât și social.

Politica companiei în ceea ce privește responsabilitatea socială se bazează pe un set de principii care definesc această interacțiune dintre companie pe de o parte și salariați, acționari, parteneri, comunitate și mediu, pe de altă parte.

Respectând principiul prudenței financiare și cel al transparenței, acțiunile de comunicare și CSR propuse pentru anul 2016 au fost riguros dimensionate atât în structură cât și valoric și au răspuns cerințelor de raportare ce revin Transgaz în calitate de emitent de valori mobiliare dar și cerințelor de creștere a capitalului de imagine și reputațional al companiei. Informații detaliate privind responsabilitatea socială se găsesc pe site-ul Transgaz la adresa: <http://www.transgaz.ro/responsabilitate-sociala>.

3.4 Analiza activității financiare

3.4.1 Poziția Financiară

Conform art.1 din OMFP nr. 881/25 iunie 2012 *privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară*, începând cu exercițiul financiar al anului 2012, societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată au obligația de a aplica Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) la întocmirea situațiilor financiare anuale individuale.

La 31.12.2016, situația poziției financiare se prezintă astfel:

Denumire indicator	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	Dinamica (%)			
	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei				
0	1	2	3	4	5=1/2	6=2/3	7=3/4	8=1/4
Imobilizări necorporale	2.583.473	2.606.655	2.534.880	2.533.955	99,11	102,83	100,04	102,87
Imobilizări corporale	588.078	627.740	654.840	694.971	93,68	95,86	94,23	90,33
Active financiare disponibile pentru vânzare	0	0	0	5.953	0,00	0,00	0,00	0,00
Creanțe pe termen lung	626.403	579.723	539.216	0	108,05	107,51	x	x
Active imobilizate	3.797.954	3.814.118	3.728.936	3.234.879	99,58	102,28	115,27	117,91
Stocuri	83.715	73.992	36.645	34.054	113,14	201,92	107,61	217,27
Creanțe comerciale și alte creanțe	523.488	362.527	401.552	398.893	144,40	90,28	100,67	90,88
Casa și conturi la bănci	949.293	700.798	557.868	267.262	135,46	125,62	208,73	262,21
Active circulante - TOTAL	1.556.496	1.137.316	996.065	700.209	136,86	114,18	142,25	162,43
Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă de un an	305.333	277.333	320.350	323.037	110,10	86,57	99,17	85,85
Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an	1.211.416	1.104.863	1.077.684	564.484	109,64	102,82	190,91	195,73
Total datorii	1.516.749	1.382.196	1.398.034	887.521	109,73	98,87	157,52	155,74
Capitaluri proprii								
Capital social	117.738	117.738	117.738	117.738	100,00	100,00	100,00	100,00
Ajustări ale capitalului social la hiperinflație	441.418	441.418	441.418	441.418	100,00	100,00	100,00	100,00
Prime de capital	247.479	247.479	247.479	247.479	100,00	100,00	100,00	100,00
Alte rezerve	1.265.797	1.265.797	1.265.797	1.265.797	100,00	100,00	100,00	100,00
Rezultatul reportat	1.765.269	1.496.805	1.254.535	975.134	117,94	119,31	128,65	153,50
Total capitaluri proprii și datorii	5.354.450	4.951.434	4.725.001	3.935.088	108,14	104,79	120,07	125,83

Tabel 38-Situația poziției financiare a societății în perioada 2013-2016

Imobilizări necorporale

Începând cu anul 2010, Societatea, în conformitate cu procesul de aprobare UE, a început să aplice IFRIC 12. **Angajamente de concesiune a serviciilor**, adoptat de către UE. Domeniul de aplicare al IFRIC 12 cuprinde: infrastructura existentă la momentul semnării acordului de concesiune și de asemenea modernizările și îmbunătățirile aduse sistemului de conducte, care sunt transferate autorității de reglementare la sfârșitul acordului de concesiune.

Societatea are dreptul de a taxa utilizatorii serviciului public și, în consecință, un activ necorporal a fost recunoscut pentru acest drept.

Datorită faptului că Acordul de Concesiune a Serviciilor („ACS”) nu a avut o substanță comercială (i.e. nu a modificat nimic substanțial în modul în care Societatea a operat activele; fluxurile de numerar s-au modificat numai cu plata redevenței), activul necorporal a fost măsurat la valoarea netă rămasă a activelor derecunoscute (clasificate în situațiile financiare ca și imobilizări corporale la data aplicării IFRIC 12).

În consecință, Societatea a continuat să recunoască activul, dar l-a reclasificat ca și activ necorporal. Societatea a testat activele necorporale recunoscute la acea dată fără a identifica depreciere.

Pe măsură ce apar, costurile înlocuirilor sunt trecute pe cheltuială, în timp ce îmbunătățirile activelor utilizate în cadrul ACS sunt recunoscute la valoarea justă. Activele necorporale sunt amortizate la zero pe parcursul perioadei rămase a acordului de concesiune.

Imobilizările necorporale au scăzut cu 23.182 mii lei comparativ cu 31.12.2015, aceasta fiind determinată în principal de faptul că îmbunătățirile aduse sistemului național de transport depășesc cheltuiala cu amortizarea acestora.

Imobilizări corporale

Imobilizările corporale cuprind clădiri auxiliare activelor operaționale, clădiri de birouri, terenuri, active folosite pentru activitatea de tranzit precum și obiective aferente sistemului național de transport preluate cu titlu gratuit. **Imobilizările corporale au înregistrat o reducere de 39.662 mii lei** comparativ cu 31.12.2015, aceasta fiind determinată în principal de faptul că intrările de imobilizări corporale și a reclasificării imobilizărilor au fost depășite de cheltuiala cu amortizarea privind imobilizările corporale.

Imobilizări financiare

La sfârșitul anului 2016 valoarea imobilizărilor financiare din bilanțul Societății a fost zero, valoare determinată de provizionarea în proporție de 100% a tuturor participațiilor deținute.

Ponderea cea mai mare a imobilizărilor financiare este reprezentată de participația Transgaz în capitalul social al companiei Nabucco Gas Pipeline International GmbH Viena

(NIC), aflată în proces de lichidare în urma deciziei acționarilor de a închide controlat compania.

Deși există perspectiva încasării unor sume suplimentare din lichidarea NIC datorită nivelului de incertitudine, investiția Societății în NIC, de 138.544.435 lei a fost provizionată integral la data de 31 decembrie 2015, rămânând neschimbată și la 31 decembrie 2015 și la 31 decembrie 2016.

Creanțe comerciale și alte creanțe aferente imobilizărilor

Creșterea creanței față de ANRM la 31 decembrie 2016 cu suma de 46.680 mii lei, calculată datorită intrării în vigoare a Legii 127 din 5 octombrie 2014, care menționează că în cazul încetării contractului de concesiune din orice motiv, sau la terminarea contractului, investiția efectuată de către operatorul sistemului național de transport se transferă către proprietarul sistemului național de transport sau către un alt concedent în schimbul plății unei compensații egale cu valoarea reglementată rămasă neamortizată stabilită de către ANRE. Societatea a recunoscut începând cu anul 2014 o creanță aferentă valorii rămase reglementate și un venit în avans. Venitul în avans se recunoaște în contul de profit și pierdere pe durata rămasă a acordului de concesiune. Creșterea de 46.680 mii lei față de 31 decembrie 2015 este determinată în principal de actualizarea creanței cu modificările înregistrate în baza de active reglementate.

Stocuri

La 31 decembrie 2016 stocurile au înregistrat o creștere de 9.723 mii lei comparativ cu 31 decembrie 2015, în special pe seama creșterii stocului de gaze naturale utilizat pentru defășurarea activității de echilibrare a SNT. Activitatea de echilibrare, desfășurată începând cu 1 decembrie 2015, este reglementată de Ordinului ANRE nr. 160/2015 „privind modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013”, care stabilește obligativitatea societății de a asigura desfășurarea activității de echilibrare a sistemului național de transport, în calitate de operator de transport și de sistem.

Creanțe comerciale și alte creanțe

La 31 decembrie 2016, soldul creanțelor comerciale și alte creanțe **au crescut cu 160.961mii lei** față de 31 decembrie 2015, această creștere fiind determinată în principal de următorii factori:

- **creșterea soldului creanțelor clienți cu 319.838 mii lei** este determinată în special de creșterea soldului creanțelor rezultate din activitatea de transport și tranzit internațional (ca urmare a indexării tarifului de transport intern și internațional) și a creșterii soldului creanțelor neîncasate în anul 2016 față de anul 2015;
- **scăderea soldului debitorilor diverși în sumă de 115 mii lei;**
- **scăderea avansurilor către furnizori cu 915 mii lei;**
- **distribuirea subvențiilor primite în sumă de 19.703 mii lei;**

- **scăderea soldurilor cheltuielilor în avans în sumă de 2.558 mii lei;**
- **diminuarea TVA de recuperat în sumă de 7.671 mii lei;**
- **înregistrarea unei creanțe către bugetul statului în suma de 25.409 mii lei;**
- **creșterea provizioanelor pentru deprecierea creanțelor comerciale și a altor creanțe cu 99.420mii lei;**
- **scăderea soldului altor creanțe imobilizate în suma de 51.646 mii lei;**
- **scăderea soldului altor creanțe cu 2.259 mii lei în special pe seama garanțiilor acordate pentru lucrările de investiții și alte contracte în derulare.**

Casa și conturi la bănci

La 31 decembrie 2016 numerarul societății a crescut cu 248.495 mii lei comparativ cu sfârșitul anului 2016, această creștere fiind determinată de faptul că disponibilitățile din conturile bancare și casă au crescut cu 35.977 mii lei și cele din conturile de depozite bancare au scăzut cu 212.524 mii lei, în conturile echivalente de numerar se înregistrează o scădere de 6 mii lei.

Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă de un an

În structura datoriilor ce trebuie plătite într-o perioadă de un an se constată următoarele modificări față de 31 decembrie 2015:

- **creșterea soldului datoriilor comerciale și altor datorii cu 25.609 mii lei** în principal pe seama a scăderii datoriilor comerciale cu 12.733 mii lei, a scăderii soldului creditorilor diverși cu 50.799 mii lei, creșterii datoriilor aferente redevențelor cu 15.547 mii lei, a creșterii TVA de plată cu 20.559 mii lei, a creșterii soldului TVA neexigibil cu 39.967 mii lei, a creșterii datoriilor cu alte impozite cu 1.220 mii lei, a creșterii sumelor de plată către angajați cu 2.063 mii lei, a creșterii altor datorii cu 9.785 mii lei;
- **creșterea provizionului pentru riscuri și cheltuieli cu 270 mii lei**, în principal pe seama a creșterii provizionului cu participarea salariaților la profit cu 259 mii lei și a creșterii provizionului pentru contractul de mandat cu 11 mii lei;
- **creșterea datoriei privind impozitul pe profit curent cu suma de 1.779 mii lei** ca urmare a regularizării impozitului pe profit la 31 decembrie 2016;
- **creșterea provizionului pentru beneficiile angajaților partea curentă cu 321 mii lei.**

Datorii pe termen lung

Evoluția datoriilor pe termen lung are la bază următoarele cauze:

- **creșterea veniturilor înregistrate în avans cu 1.238 mii lei**, creștere determinată în principal de înregistrarea la venituri a părții corespunzătoare perioadei curente și de recalcularea creanței recunoscute ca urmare a modificărilor legislative, prin care Societatea are dreptul de a recupera valoarea rămasă neamortizată a bunurilor aferente investițiilor realizate în calitate de concesionar al Sistemului Național de Transport;
- **creșterea subvențiilor pentru investiții în sumă de 104.804 lei**, se datorează în principal aprobării de către Comisia Europeană, a Contractului de finanțare pentru realizarea proiectului „Dezvoltarea pe teritoriul României a sistemului național de

transport gaze naturale pe coridorul de transport Bulgaria-România-Ungaria-Austria”- BRUA Faza 1;

- **creșterea provizionului** pentru beneficiile angajaților partea datoriei pe termen lung cu **6.180 mii lei**;
- **reducerea datoriei privind impozitul pe profit amânat cu 5.669 mii lei** se datorează în principal reducerii diferențelor între baza contabilă și baza fiscală a imobilizărilor corporale și necorporale ale Transgaz.

Transgaz nu mai are angajate împrumuturi la data de 31 decembrie 2016. Împrumutul contractat în anul 2010 de la BRD GSC pentru finanțarea programului de investiții al Societății, în valoare totală este de 120.000.000 lei, a fost rambursat integral la 31 decembrie 2015.

Banca finanțatoare	Valuta creditului	Valoarea creditului (mii lei)	Sold la 31.12.2016 (mii lei)
BRD GSG	RON	120.000,00	0,00

Tabel 39- Situația împrumuturilor pe termen mediu și lung la 31.12.2016

Capitaluri proprii

Nu s-a modificat capitalul subscris și vărsat. Creșterea rezultatului reportat cu 268.464 mii lei este determinată de înregistrarea profitului aferent anului 2016 și a repartizării profitului aferent anului 2015.

3.4.2 Rezultatul global

Situația contului de profit și pierdere la 31.12.2016 este următoarea:

Nr. crt.	Specificație	Realizat 31 decembrie				Dinamica (%)			
		2016	2015	2014	2013	5=2/3	6=3/4	7=4/5	8=2/5
0	1	2	3	4	5	5=2/3	6=3/4	7=4/5	8=2/5
1.	VENITURI								
1.1	Venituri din exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.815.385	1.663.398	1.655.319	1.516.640	112,59	100,49	109,14	109,68
1.2	Venituri din activitatea de construcții conform cu IFRIC12	118.504	211.125	136.635	161.741	56,13	154,52	84,48	130,53
1.3	Venituri din activitatea de echilibrare	57.404							
1.4	Venituri financiare	32.231	43.237	33.375	40.721	74,54	129,55	81,96	106,18
2.	CHELTUIELI								
2.1	Cheltuieli de exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	1.125.268	1.077.219	1.063.751	981.647	109,67	101,27	108,36	109,74
2.2	Costul activelor construite conform cu IFRIC12	118.504	211.125	136.635	161.741	56,13	154,52	84,48	130,53
2.3	Cheltuieli cu gazele de echilibrare	56.093							
2.3	Cheltuieli financiare	9.683	22.315	14.356	148.957	43,39	155,43	9,64	14,98
3.	PROFIT BRUT. din care:	713.975	607.101	610.587	426.758	117,60	99,43	143,08	142,26
3.1	Rezultat din exploatare înainte de echilibrare și de activitatea de construcții conform cu IFRIC12	690.117	586.179	591.568	534.994	117,95	99,09	110,57	109,57
3.2	Rezultat din activitatea de echilibrare	1.311	X	X	X	X	X	X	X
3.3	Rezultat financiar	22.547	20.922	19.019	-108.236	107,77	110,01	X	X
4.	IMPOZIT PE PROFIT	119.410	118.372	108.071	99.954	100,88	109,53	113,34	124,14
5.	PROFIT NET	594.565	488.729	502.516	331.408	121,66	97,26	151,63	147,47
6.	Alte elemente ale rezultatului global	-1.026	10.211	-16.131	3.832	-10,04	-63,30	-420,98	266,49
7.	Rezultatul global total aferent perioadei	593.539	498.940	486.385	335.240	118,96	102,58	145,09	148,83

Tabel 40- Situația contului de profit și pierdere în perioada 2013 - 2016

Veniturile din exploatare

Veniturile activității de exploatare realizate în anul 2016 se prezintă astfel:

Nr. crt	Specificații	Realizat 31 decembrie				Dinamica (%)
		2016	2015	2014	2013	
0	1	2	3	4	5	6=2/3*100
1.	Venituri din activitatea de transport					
	- mii lei	1.360.355	1.259.788	1.340.853	1.210.480	107,98
	- MWh	129.786.374	131.259.673	126.703.188	119.741.363	98,88
	- lei/MWh	10,48	9,60	10,58	10,11	109,21
	- mii mc	12.074.677	12.294.693	11.883.713	11.258.941	98,21
	- lei/1000 mc	112,66	102,47	112,83	107,51	109,95
2.	Venituri din activitatea de transport internațional					
	- mii lei	328.571	318.752	273.760	268.537	103,08
3.	Alte venituri din exploatare					
	- mii lei	126.459	84.858	40.706	37.623	149,02
	TOTAL VENITURI DIN EXPLOATARE înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12					
	Mii lei	1.815.385	1.663.398	1.655.319	1.516.640	109,14

Tabel 41- Veniturile activității de exploatare realizate în 2016 vs 2015

Cheltuieli de exploatare

Cheltuielile activității de exploatare realizate în anul 2016 se prezintă astfel:

Nr. Crt.	SPECIFICAȚIE	Realizări (mii lei)		Dinamica (%)
		2016	2015	
0	1	2	3	4=2/3*100
1.	Amortizare	208.663	193.401	107,89
2.	Indemnizații, salarii, alte cheltuieli de natura salarială și beneficii acordate angajaților	369.161	357.731	103,19
3.	Consum tehnologic, materiale și consumabile utilizate, din care:	110.011	106.966	102,85
	- Consum și pierderi tehnologice pe sistemul de transport	84.406	83.146	101,52
	cantitate consum tehnologic MWh	1.184.300	965.920	122,61
	cantitate consum tehnologic mii mc.	108.873	88.103	123,58
	- Materiale auxiliare	21.580	19.511	110,60
	- Alte cheltuieli material	4.025	4.308	93,43
4.	Cheltuieli cu redevențe	168.893	157.854	106,99
5.	Întreținere și transport, din care	29.569	33.181	89,12
	- Lucrări, servicii executate de terți	16.547	20.020	82,65
6.	Impozite și alte sume datorate statului, din care:	67.544	70.183	96,24
	- Taxa de acordare licență transport gaze și tranzit internațional	7.275	6.509	111,77
	- Impozit pe monopol	52.989	56.781	93,32
	- Impozit pe construcții speciale	1.418	1.238	114,54
7.	Cheltuieli cu provizionul pentru riscuri și cheltuieli	1.707	-1.255	X
8.	Alte cheltuieli de exploatare	169.718	159.160	106,63
	CHELTUIELI DE EXPLOATARE înainte de activitatea de echilibrare și de construcții conform cu IFRIC12	1.125.268	1.077.219	104,46

Tabel 42- Cheltuielile activității de exploatare realizate în 2016 vs 2015

3.4.3 Situația fluxurilor de trezorerie

Situația fluxurilor de trezorerie la 31 decembrie 2016 este redată mai jos:

Indicator	Exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie (mii lei)	
	2016	2015
Profit înainte de impozitare	713.975	607.101
<i>Ajustări pentru:</i>	0	0
Amortizare	208.663	193.401
Provizion pentru deprecierea imobilizărilor necorporale	2.204	-5.236
Câștig/(pierdere) din cedarea de mijloace fixe	163	-170
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	270	-1.255
Venituri din taxe de racordare, fonduri nerambursabile și bunuri preluate cu titlu gratuit	-21.186	-17.628
Provizioane pentru beneficiile angajaților	1.437	337
Provizioane pentru deprecierea stocurilor	1.698	1.691
Pierdere din creanțe și debitori diverși	2.381	0
Provizioane pentru deprecierea creanțelor	99.420	104.406
Cheltuiala cu dobânda	0	308
Efectul actualizării provizionului pentru beneficiile acordate angajaților	4.038	4.125
Venituri din dobânzi	-21.277	-22.163
Efectul variației ratelor de schimb asupra altor elemente decât cele din exploatare	-81	591
Venituri din dreptul de creanță asupra valorii reglementate rămase neamortizată la încetarea acordului de concesiune	-27.967	-26.391
Alte venituri	-307	-295
Profit din exploatare înainte de modificările în capitalul circulant	963.431	838.821
(Creștere)/ descreștere creanțe comerciale și alte creanțe	-265.247	-80.533
(Creștere)/descreștere stocuri	-11.421	-39.037
Creștere/(descreștere) datorii comerciale și alte datorii	61.851	-10.340
Numerar generat din exploatare	748.613	708.911
Dobânzi plătite	0	-308
Dobânzi primite	3.985	6.392
Impozit pe profit plătit	-123.280	-126.979
Intrări de numerar net generat din activitatea de exploatare	629.318	588.015
Flux de trezorerie din activități de investiții		
Plăți pentru achiziția de imobilizări corporale și necorporale	-182.260	-221.141
Încasări din cedarea de imobilizări corporale	0	292
Numerar din taxe de racordare și fonduri	126.070	57.108
Numerar net utilizat în activități de investiții	-56.190	-163.741
Flux de trezorerie din activități de finanțare		
Dividende plătite	-324.633	-257.344

Indicator	Exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie (mii lei)	
	2016	2015
Rambursări de împrumuturi pe termen lung	0	-24.000
Numerar net utilizat în activități de finanțare	-324.633	-281.344
Modificarea netă a numerarului și echivalentului de numerar	248.495	142.930
Numerar și echivalent de numerar la început de an	700.798	557.868
Numerar și echivalent de numerar la sfârșit de perioadă	949.293	700.798

Tabel 43- Situația fluxurilor de trezorerie în 2016 vs 2015

Din analiza fluxului de numerar la **31 decembrie 2016 se constată o creștere a disponibilităților cu 248.495 mii lei comparativ cu 31 decembrie 2015.**

Modificările survenite în structura fluxului de numerar sunt:

- fluxul de numerar generat din exploatare este de 629.318 mii lei cu 41.303mii lei mai mare decât în anul 2015;
- fluxul de numerar utilizat în activitatea de investiții este de -56.190mii lei cu 107.551mii lei mai mare decât în anul 2015;
- fluxul de numerar utilizat în activitatea de finanțare este de -324.633mii lei cu 43.289 mii lei mai mic decât în anul 2015.

3.4.4 Evaluarea activității privind managementul riscului financiar

Factori de risc financiar

Prin natura activităților efectuate, societatea este expusă unor riscuri variate care includ: **riscul de piață** (inclusiv riscul monetar, riscul de rată a dobânzii privind valoarea justă, riscul de rată a dobânzii privind fluxul de trezorerie și riscul de preț), **riscul de credit** și **riscul de lichiditate**.

Programul societății privind managementul riscului se concentrează asupra imprevizibilității piețelor financiare și caută să minimalizeze potențialele efecte adverse asupra performanțelor financiare ale societății.

Societatea nu utilizează instrumente financiare derivate pentru a se proteja de anumite expuneri la risc.

Riscul de piață

Riscul valutar

Societatea este expusă riscului valutar prin expunerile la diferite devize, în special la Euro. Riscul valutar este asociat activelor și obligațiilor recunoscute.

Societatea nu întreprinde acțiuni formale de minimalizare a riscului valutar aferent operațiunilor sale, așadar, societatea nu aplică contabilitatea acoperirii împotriva

riscului. Conducerea consideră totuși că societatea este acoperită în ce privește riscul valutar, având în vedere că încasările în devize (în special veniturile din transportul internațional al gazelor naturale) sunt utilizate pentru stingerea obligațiilor exprimate în devize.

Următorul tabel prezintă sensibilitatea profitului și pierderii, precum și a capitalurilor proprii față de posibilele modificări rezonabile ale cursului de schimb aplicat la sfârșitul perioadei de raportare monedei funcționale a societății, cu toate variabilele menținute constante:

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2015
<i>Impactul asupra profitului și pierderii și a capitalurilor proprii a:</i>		
Aprecierii dolarului SUA cu 10%	150.839	163.938
Deprecierii dolarului SUA cu 10%	(150.839)	(163.938)
Aprecierii Euro cu 10%	36.308.626	5.600.361
Deprecierii Euro cu 10%	(36.308.626)	(5.600.361)

Riscul de preț

Societatea este expusă riscului prețului mărfurilor aferent gazului achiziționat pentru consumul propriu. Dacă prețul gazului ar fi fost cu 5% mai mare/ mai mic, profitul net al anului 2016 ar fi fost mai mic/mai mare cu 3.545.065 lei (decembrie 2015: 3.087.911 lei).

Riscul de rată a dobânzii privind fluxul de trezorerie și valoarea justă

Societatea era expusă până în decembrie 2015 riscului ratei dobânzii prin împrumuturile sale pe termen lung și scurt, dintre care majoritatea au rate variabile. De asemenea, societatea este expusă riscului ratei dobânzii prin depozitele la bănci. Societatea nu a încheiat nici un fel de angajamente în vederea diminuării riscului.

Pentru expunerea medie a anului 2016, dacă ratele dobânzii ar fi fost cu 50 de puncte de bază mai mici/ mai mari, cu toate celelalte variabile menținute constante, profitul aferent anului 2016 și capitalurile proprii ar fi fost cu 2.946.452 lei mai mic/ mai mare (anul 2015: 2.471.548 lei mai mic/mai mare), ca efect net al modificării ratei dobânzii la depozitele bancare, respectiv al ratei dobânzii la obligațiile cu dobândă variabilă.

Riscul de credit

Riscul de credit este legat în special de numerar și echivalente de numerar și de creanțele comerciale. Societatea a elaborat o serie de politici prin aplicarea cărora se asigură că vânzările de produse și servicii se efectuează către clienți corespunzători.

Valoarea contabilă a creanțelor, netă de provizioanele pentru creanțe incerte, reprezintă valoarea maximă expusă riscului de credit. Riscul de credit al societății este concentrat pe cei 5 clienți principali, care împreună reprezintă 71% din soldurile de creanțe comerciale la 31 decembrie 2016 (31 decembrie 2015: 69%).

Deși colectarea creanțelor poate fi influențată de factori economici, conducerea consideră că nu există un risc semnificativ de pierdere care să depășească provizioanele deja create. Numerarul este plasat la instituții financiare, care sunt considerate ca fiind asociate unui risc minim de performanță.

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2015
Fără rating	5.265.922	1.433.162
BB	335.096.959	252.046.000
BB+	4.192.200	1.910.084
BBB-	974.762	683.305
BBB	495.423.597	258.276.067
BBB+	107.867.942	35.232.715
A	139.154	150.919.196
A+	-	-
AA	193.562	167.844
	949.154.098	700.668.373

Riscul de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea de numerar suficient și disponibilitatea de fonduri printr-o valoare adecvată a facilităților de credit angajate.

Societatea previzionează fluxurile de trezorerie. Funcția financiară a societății monitorizează continuu cerințele de lichidități ale societății pentru a se asigura că există numerar suficient pentru a răspunde cerințelor operaționale, menținând în același timp un nivel suficient al facilităților de împrumut neutilizate în orice moment, astfel încât societatea să nu încalce limitele sau acordurile de împrumut (unde e cazul) pentru niciuna din facilitățile sale de împrumut.

Aceste previziuni iau în calcul planurile societății de finanțare a datoriei, respectarea acordurilor, respectarea obiectivelor interne referitoare la indicatorii din bilanțul contabil și, dacă e cazul, a reglementărilor externe sau a dispozițiilor legale – de pildă, restricțiile referitoare la monedă.

Departamentul financiar al societății investește numerarul suplimentar în conturi curente purtătoare de dobândă și în depozite la termen, alegând instrumente cu maturități adecvate sau lichiditate suficientă pentru a oferi cadrul adecvat, stabilit conform prevederilor menționate mai sus.

Tabelul de mai jos prezintă obligațiile la 31 decembrie 2016 după maturitatea contractuală rămasă. Sumele prezentate în tabelul scadențelor reprezintă fluxuri de trezorerie contractuale neactualizate.

Analiza maturității datoriilor financiare la 31 decembrie 2016 este următoarea:

	Suma totală	mai puțin de 1 an	1-5 ani	peste 5 ani
Datorii comerciale și alte datorii	<u>91.358.089</u>	<u>91.358.089</u>	-	-
	<u>91.358.089</u>	<u>91.358.089</u>	-	-

Analiza maturității datoriilor financiare la 31 decembrie 2015 este următoarea:

	Suma totală	mai puțin de 1 an	1-5 ani	peste 5 ani
Datorii comerciale și alte datorii	151.408.923	151.408.923	-	-
	<u>151.408.923</u>	<u>151.408.923</u>		-

Datoriile comerciale și alte datorii includ datorii comerciale, furnizori de mijloace fixe, dividende de plată, datorii către Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri și alte datorii.

Categoriile de instrumente financiare:

Active financiare	31.dec.16	31.dec.15
Numerar și echivalente de numerar	204.335.217	168.364.078
Depozite bancare la termen	744.958.019	532.433.704
Credite și creanțe	1.115.871.835	931.218.691
Active financiare disponibile pentru vânzare	163.122.672	163.122.672
Provizioane privind activele financiare disponibile pentru vânzare	(163.122.672)	<u>(163.122.672)</u>
	2.065.165.071	1.632.016.473

În categoria credite și creanțe nu sunt incluse creanțele în relația cu salariații și cheltuielile înregistrate în avans.

Datorii financiare	31.dec.16	31.dec.15
Datorii evaluate la valoare justă	-	-
Garanții financiare contracte	4.724.822	4.116.283
Datorii comerciale și alte datorii	86.633.267	147.292.640
	91.358.089	151.408.923

Managementul riscului de capital

Obiectivele societății legate de administrarea capitalului se referă la menținerea capacității societății de a-și continua activitatea cu scopul de a furniza compensații acționarilor și beneficii celorlalte părți interesate și de a menține o structură optimă a capitalului astfel încât să reducă costurile de capital. Nu există cerințe de capital impuse din exterior.

La fel ca și celelalte companii din acest sector, Transgaz monitorizează capitalul pe baza gradului de îndatorare. Acest coeficient este calculat ca datorie netă împărțită la capitalul total.

Datoria netă este calculată ca împrumuturile totale (inclusiv „împrumuturile curente și pe termen lung”, după cum se arată în situația poziției financiare) mai puțin numerarul și echivalentul de numerar. Capitalul total este calculat drept „capitaluri proprii”, după cum se arată în situația poziției financiare plus datoria netă.

În 2016, strategia societății, care a rămas neschimbată din 2015 a fost să mențină gradul de îndatorare cât mai redus posibil pentru a menține semnificativă capacitatea de a împrumuta fonduri pentru viitoare investiții.

Gradul de îndatorare net a fost nul la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015:

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2015
Total împrumuturi	-	-
Mai puțin: numerar și echivalente de numerar	(949.293.236)	(700.797.782)
Poziția netă de numerar	(949.293.236)	(700.797.782)

Estimarea valorii juste

Valoarea justă a instrumentelor financiare care sunt tranzacționate pe o piață activă se bazează pe prețurile de piață cotate la sfârșitul perioadei de raportare.

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă este stabilită prin intermediul tehnicilor de evaluare.

Se consideră că valoarea contabilă minus provizionul pentru deprecierea creanțelor și datoriilor comerciale aproximează valorile juste ale acestora.

Valoarea justă a obligațiilor financiare este estimată prin actualizarea fluxurilor de trezorerie contractuale viitoare utilizând rata curentă de piață a dobânzii disponibilă societății pentru instrumente financiare similare.

4. MANAGEMENTUL SOCIETĂȚII

4.1 Consiliul de Administrație

Administratorii societății la sfârșitul anului 2016:

- **STERIAN ION** – *administrator neexecutiv - Președinte al Consiliului de Administrație;*
- **VĂDUVA PETRU ION** – *administrator executiv - Director General;*
- **ILIESCU BOGDAN-GEORGE** – *administrator neexecutiv;*
- **CERNOV RADU ȘTEFAN** - *administrator neexecutiv;*
- **RIZOIU ANDREI** - *administrator neexecutiv*

În anul 2016, nu au fost modificări în componența Consiliului de Administrație.

CV-urile administratorilor

CV-urile administratorilor societății se găsesc pe pagina de web a Transgaz www.transgaz.ro

Acorduri/înțelegeri sau legături de familie special

Potrivit informațiilor furnizate de administratori nu există acord de înțelegere sau legătură de familie între persoana respectivă și o altă persoană datorită căreia persoana respectivă a fost numită administrator.

Participarea administratorilor la capitalul Transgaz

Administratorii societății nu dețin acțiuni la capitalul social al companiei.

4.2 Managementul executiv

Membrii conducerii executive au încheiate contracte individuale de muncă pe perioade nedeterminate. Personalul de conducere și execuție din cadrul Transgaz este numit, angajat și concediat de directorul general.

Conform informațiilor deținute nu există vreun acord, înțelegere sau legătură de familie între persoanele menționate și o altă persoană datorită căreia acestea au fost numite ca membrii ai conducerii executive.

Membrii conducerii executive a companiei ce dețin acțiuni Transgaz sunt:

Nume și prenume	Funcția	Număr acțiuni la 31.12.2016	Cota de participare (%)
Rusu Ioan	Director	2.508	0,021301
Pătârniche Mihai	Director	97	0,000823
Lața Ilie	Director	46	0,000390
Tătaru Ion	Director	25	0,000212
Lupean Marius	Director	20	0,000169
Șai Alexandru	Director	10	0,000084
Comaniță Adela	Director	7	0,000059
Niță Viorel	Director	5	0,000042

Tabel 44- Membrii conducerii executive a Transgaz, care dețin acțiuni la compania la data de 31.12.2016

Conducerea executivă a societății la data de 31.12.2016:

Nr. crt.	Nume și prenume	Funcția	Departament/Direcție
1.	Văduva Petru Ion	Director General	SNTGN Transgaz SA
2.	Hațegan Gheorghe	Director General Adjunct	SNTGN Transgaz SA
3.	Târsac Grigore	Director General Adjunct	SNTGN Transgaz SA
4.	Lupean Marius Vasile	Director	Departament Economic
5.	Ghidu Elisabeta	Director	Dep. Strategie și Management Corporativ
6.	Vârdol Florian	Director	Departament Juridic
7.	Alic Octavian Ciprian	Director	Dep. Accesare Fonduri Europene și Relații Internaționale
8.	Stroia Gheorghe Marius	Director	Departament Operare
9.	Cosma Emil Florin	Director	Dep. Exploatare și Mentenanță
10.	Tătaru Ion	Director	Departament Dezvoltare
11.	Achim Viorel Ciprian	Director	Dep. Calitate-Mediu, Protecție și Securitate
12.	Luca Bogdan Avram	Director	Dep. Achiziții Sectoriale și Contractări
13.	Leahu Mihai Leontin	Director	Departamentul Proiectare Cercetare
14.	Gruia Daniel	Director	Departament Tehnologia Informației și Comunicații

15.	Fodor Mihai Iuliu	Director	Direcția Buget, Finanțe
16.	Comăniță Adela Marinela	Director	Direcția Contabilitate
17.	Niculescu Oana Cristina	Director	Direcția Strategie Bugetară
18.	Idu Olga	Director	Direcția Juridică Avizare și Contencios
19.	Ilieș Cornel Ovidiu	Director	Direcția Fonduri Europene
20.	Bunea Florin	Director	Direcția Operator Piață Gaze București
21.	Banu Larisa	Director adjunct direcție	Direcția Operator Piață Gaze București
22.	Rău Ioan	Director	Direcția Comerciala
23.	Pătîrniche Mihai	Director	Dispeceratul Național de Gaze Naturale
24.	Șai Alexandru	Director	Direcția Măsurare Calitate Gaze Naturale
25.	Muntean Aurel	Director	Direcția Măsurare Calitate Gaze Naturale
26.	Barbu Viorel	Director	Direcția Reabilitare SNT
27.	Deac Sorin Gabriel	Director	Direcția Pregătire Execuție Lucrări
28.	Drusan Nicu	Director	Direcția Protecție și Securitate
29.	Petrescu Monica Alexandra	Director	Direcția Achiziții Proiecte Speciale
30.	Pinzar Adela Cristina	Director	Direcția Achiziții Sectoriale
31.	Mateș Angela Aneta	Director	Direcția Organizare Resurse Umane
32.	Mareș Gabriela Elena	Director	Direcția Reglementări și Licențe
33.	Sârbu Ionel	Director	Direcția Reglementări Terenuri
34.	Bolchiș Sorin	Director	Direcția Automatizări și SCADA
35.	Tudor Adrian Ionuț	Director adjunct direcție	Direcția Automatizări și SCADA
36.	Moldovan Sebastian	Director adjunct direcție	Direcția Automatizări și SCADA
37.	Drăghici Aurelian	Director	Direcția Avizare, Verificare Proiecte
38.	Olteanu Mihai Antoniu	Manager proiect	UMP Marea Neagră
39.	Popescu Corneliu Paul	Manager proiect	UMP BRUA
40.	Lața Ilie	Director sucursală	Sucursala Mediaș
41.	Velicea Angela	Director economic	Sucursala Mediaș
42.	Bachios Gheorghe	Director	Exploatarea Teritorială Arad
43.	Cristolovean Gheorghe	Director	Exploatarea Teritorială Brasov
44.	Schmidt-Hăineala Eduard-Cristian	Director	Exploatarea Teritorială Bacău
45.	Gherghe Cristian	Director	Exploatarea Teritorială Constanța
46.	Rusu Ioan	Director	Exploatarea Teritorială Mediaș
47.	Gurgu Victorel	Director	Exploatarea Teritorială București
48.	Dumitru Nicușor	Șef serviciu cu atribuții de director exploatare	Exploatarea Teritorială Brăila
49.	Niță Viorel	Director	Exploatarea Teritorială Craiova
50.	Tandrau Marcel	Director	Exploatarea Teritorială Cluj

Tabel 45- Conducerea executivă a SNTGN Transgaz SA

4.3. Eventuale litigii sau proceduri administrative

Referința: Litigii sau proceduri administrative în care au fost implicate, în ultimii 5 ani, referitoare la conducerea administrativă și executivă precum și acelea care privesc capacitatea acestora de a-și îndeplini atribuțiile în cadrul Transgaz

Nu a fost cazul.

5. ALTE ASPECTE

Lista tuturor entităților în care Transgaz deține participații

- **NABUCCO GAS PIPELINE INTERNATIONAL GmbH**, cu sediul în Viena, companie în care Transgaz deține părți sociale în procent de 17.93 % din capitalul social și care are ca obiect de activitate dezvoltarea proiectului Nabucco.
Lipsa de perspectivă a proiectului Nabucco în contextul deselectării acestuia de către Consorțiul Shah Deniz și a incertitudinii punerii în operă a unor zăcăminte noi de gaze în viitorul previzibil în zona Mării Caspice și a Orientului Mijlociu a determinat asociații Nabucco să ia decizia lichidării companiei de proiect și a Companiilor Naționale Nabucco (NNC-uri), lichidare voluntară și controlată de asociații NIC realizată prin intermediul unui lichidator.

În perioada următoare există perspectiva încasării unor sume suplimentare din lichidarea NIC, însă datorită nivelului de incertitudine, investiția Societății în NIC, de 138.544.435 lei a fost provizionată integral;

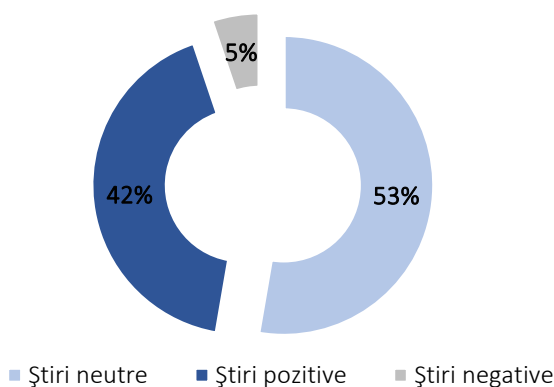
- **SC MEBIS SA Bistrita**, cu sediul în Bistrița, (J06/150/1991) în care Transgaz deține 17.47% din capitalul social, având ca obiect de activitate realizarea de structuri metalice și ansamble sudate complexe, ansamble și produse hidraulice, se află în procedură de lichidare, motiv pentru care participația în SC MEBIS SA a fost provizionată în întregime. Transgaz nu are nici un fel de obligații față de SC MEBIS SA;
- **SC "Resial" SA** cu sediul în Alba Iulia (J01/77/1991) în care Transgaz deține 68.16 % din capitalul social, având ca obiect de activitate fabricarea și comercializarea produselor refractare silico aluminoase, a intrat în procedură de lichidare în anul 2006; procedura este desfășurată de un executor judecătoresc numit de instanța de judecată și este în afara controlului Transgaz, motiv pentru care, participația nu este consolidată și este înregistrată la cost mai puțin provizionul pentru depreciere constituit la 100% din cost.

Împrumutul acordat la SC RESIAL SA este provizionat în întregime. Conducerea nu se așteaptă ca Transgaz să recupereze vreo sumă din această participație și nu înregistrează nici un fel de obligații reziduale pentru SC RESIAL SA.

Monitorizarea infografică a știrilor privind activitatea Transgaz în anul 2016

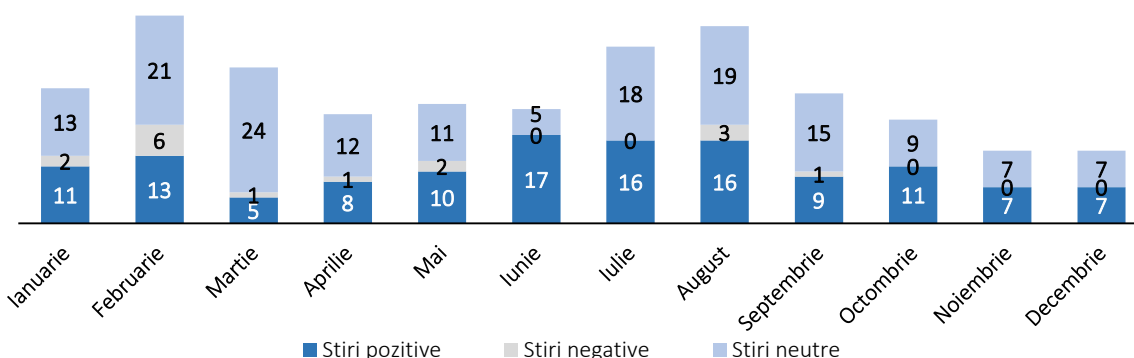
În urma monitorizării știrilor privind activitatea Transgaz apărute pe canalele media în anul 2016 menționăm că în acest an au fost în număr de 307 din care:

Nr. crt.	Categorie știri	12 luni		%	Procent	
		2016	2015		2016	2015
1.	Știri neutre	161	117	38	53%	60%
2.	Știri pozitive	130	49	165	42%	25%
3.	Știri negative	16	29	-45	5%	15%
	Total știri	307	195	57	100%	100%

Grafic 53- Ponderea știrilor pozitive, neutre, negative privind activitatea Transgaz în anul 2016

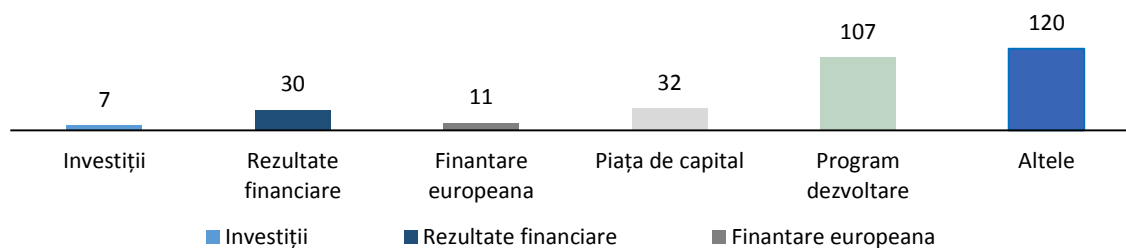
Distribuția pe luni în anul 2016 a referirilor media pozitive, neutre, negative apărute este următoarea:

Grafic 54- Distribuția știrilor pozitive, neutre, negative privind activitatea Transgaz în anul 2016

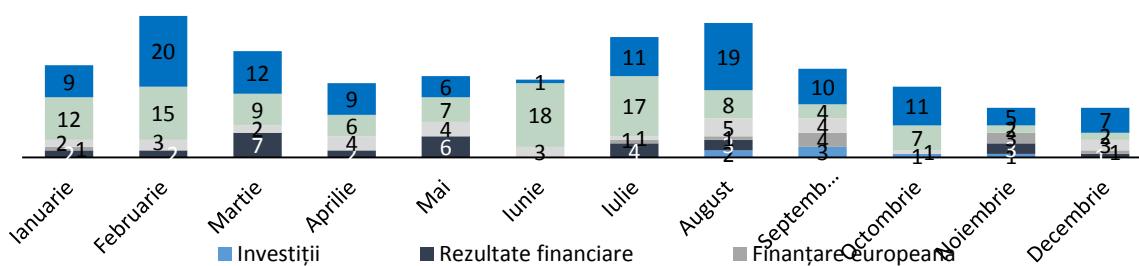
Se constată în cursul anului 2016 o scădere, cu 45%, a numărului de știri negative față de aceeași perioadă a anului trecut și o creștere, cu 165%, a numărului de știri pozitive ceea ce creează o imagine puternică și profesionistă a companiei pe plan intern și extern.

Distribuția **totală pe anul 2016** a referirilor apărute funcție de tema abordată, investiții, rezultate financiare, finanțare europeană, piața de capital, program de dezvoltare se prezintă astfel:

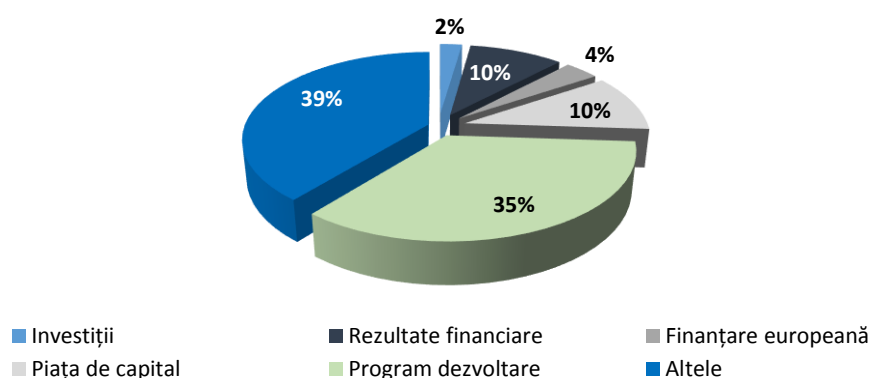
Grafic 55- Monitorizarea știrilor funcție de tema abordată în anul 2016

Distribuția pe luni în anul 2016 a referirilor apărute funcție de tema abordată se prezintă astfel:

Grafic 56- Monitorizarea lunară a știrilor funcție de tema abordată în anul 2016

Ponderea referirilor apărute în anul 2016 funcție de tema abordată se prezintă astfel:

Grafic 57- Ponderea știrilor funcție de tema abordată în anul 2016

Revizuirea ratingului Transgaz

În data de 24 iunie 2015 Standard&Poor's Ratings Services a îmbunătățit rating-ul Transgaz SA Mediaș de la „BB” la „BB+” **cu perspectivă stabilă, rating valabil și în anul 2016.**

Decizia agenției de evaluare financiară de a îmbunătăți rating-ul Transgaz recunoaște succesul eforturilor echipei de management de a îmbunătăți și moderniza activitatea operațională și transparența instituțională, a programului de investiții al societății.

În același timp, agenția de rating a recunoscut progresele înregistrate în activitatea autorității de reglementare și a stabilizării cadrului de reglementare.

Printre punctele pozitive menționate în analiza Standard&Poor's se numără:

- îmbunătățirea predictibilității și transparenței activității de reglementare pentru serviciile de transport gaze naturale din România, prin menținerea neschimbată a cadrului actual până la sfârșitul actualei perioade de reglementare;
- predictibilitatea cash flow-ului cel puțin până în anul 2017, la sfârșitul perioadei de reglementare;
- creșterea procentului tarifelor de rezervare a capacității la 50%;
- obținerea sporurilor de eficiență pentru cinci ani și asigurarea de remunerare mai mare pentru investițiile noi ca urmare a recunoașterii veniturilor nerealizate din perioada de reglementare anterioară;
- creșterea investițiilor pe termen mediu și lung începând cu a doua jumătate a anului 2015.

Perspectiva stabilă reflectă opinia Standard&Poor's conform căreia, cadrul de reglementare s-a îmbunătățit, rămâne predictibil și transparent, iar Transgaz va putea obține astfel rezultate operaționale și financiare solide în următorii doi sau trei ani.

În raport se menționează de asemenea că o creștere cu două trepte a ratingului României poate determina o îmbunătățire a ratingului companiei în condițiile în care atât profilul de creditare al companiei cât și sprijinul guvernamental rămân neschimbate.

6. DESCĂRCAREA DE GESTIUNE A ADMINISTRATORILOR

În temeiul art. 55 și art. 56 din OUG 109/2011, cu modificările și completările ulterioare, administratorii SNTGN Transgaz SA supun aprobării Adunării Generale a Acționarilor, Raportul administratorilor pe anul 2016.

În baza următoarelor prevederi legale:

- Art. 111 alin (2) lit.(d); Art. 155 și Art. 186 din Legea nr.31/1990 a societăților, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- Art. 15 paragraf 3 lit.(h) din Actul Constitutiv al SNTGN Transgaz SA actualizat la 29.04.2016;
- Art. 4.1 lit (h) din Contractul de Mandat al Administratorilor încheiat la 30.09.2013 administratorii societății supun aprobării Adunării Generale a Acționarilor, descărcarea de gestiune pentru activitatea desfășurată în anul 2016, astfel cum aceasta este prezentată în prezentul raport.

Notă: Anexele nr.1 și 2 constituie parte integrantă din acest raport.

ION STERIAN - Administrator neexecutiv - Președinte al Consiliului de Administrație

PETRU ION VĂDUVA - Administrator executiv-Director general

RADU ȘTEFAN CERNOV -Administrator neexecutiv

BOGDAN GEORGE ILIESCU - Administrator neexecutiv

ANDREI RIZOIU - Administrator neexecutiv

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ

ANEXE LA RAPORTUL ADMINISTRATORILOR PE ANUL 2016

ANEXA 1 - GUVERNANȚA CORPORATIVĂ
ANEXA 2 - HSSEQ

ACTE JURIDICE ÎNCHEIATE ÎN CONDIȚIILE ART.52 ALIN.(1) ȘI ALIN.(6) DIN O.U.G nr.109/30.11.2011

În anul 2016, societatea a încheiat următoarele acte juridice cu societățile în care Statul Român își exercită controlul direct sau indirect și a căror valoare cumulată reprezintă cel puțin echivalentul în lei a 50.000 de euro:

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
Data încheierii și natura contractului	Nr. 12211/2016, încheiat în 15.06.2016
Obiectul Contractului	Prestarea serviciilor de înmagazinare subterană a gazelor naturale
Valoarea contractului	6.279.168,96 Lei fără TVA // 7.535.002,75 Lei inc. TVA (estimat)
Creanțe reciproce	<p>(1) La data încheierii prezentului contract părțile decid dacă pot să își prezinte reciproc unul sau mai multe instrumente de garantare a propriilor obligații, convenite de către acestea, astfel:</p> <p>a) garanții financiare;</p> <p>b) garanții reale, cu excepția gazelor naturale înmagazinate.</p> <p>(2) Garanția prevăzută la alin. (1) este destinată realizării obligațiilor contractuale ale părților, în cazul neîndeplinirii din culpă a acestora. Valoarea acestei garanții va fi egală cu 5 % din contravaloarea serviciilor prestate prin prezentul contract.</p> <p>(3) În cazul executării garanției constituite în condițiile alin. (1), partea în cauză este obligată să reconstituie garanția depusă, în termen de 7 zile calendaristice de la executare.</p> <p>Dacă părțile constituie garanții reale, contractele de garanție vor fi perfectate o dată cu semnarea prezentului contract.</p> <p>(1) În situația în care prestatorul nu își îndeplinește obligația de prestare a serviciilor de înmagazinare subterană a gazelor naturale, conform programului convenit prin prezentul contract, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract, beneficiarul este îndrituit să solicite și să primească daune-interese, corespunzător prejudiciului cauzat.</p> <p>2) Neîndeplinirea obligației de plată a contravalorii serviciilor de înmagazinare subterană a gazelor naturale, prevăzută la art. 10 alin. (2), atrage:</p> <p>a) perceperea de majorări de întârziere, calculate asupra valorii neachitate, în cotă egală cu nivelul dobânzilor datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 16-a zi calendaristică de la emiterea facturii și până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, în cazul neîndeplinirii obligației de plată într-un termen de grație de 15 zile calendaristice de la data scadenței;</p>
Garanții constituite și penalități stipulate	<p>Beneficiarul va plăti prestatorului contravaloarea serviciilor de înmagazinare subterană a gazelor naturale, calculată în baza tarifului reglementat pentru serviciile de înmagazinare subterană, prevăzută în anexa nr.7, în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>Art.10.– (1) Conform formulei și tarifului prevăzut în anexa nr. 7 la prezentul contract, prestatorul va factura lunar beneficiarului, contravaloarea serviciilor de înmagazinare efectuate. Plata contravalorii serviciilor de înmagazinare se va realiza în ordinea scadenței facturilor emise, prin Ordin de plată sau orice alt instrument legal de plată convenit între părți și se consideră efectuată la momentul disponibilizării sumelor în contul prestatorului nr. RO74 RNCB 0205 0448 6013 0001, deschis la BCR-Sucursala Ploiești.</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>(2) Plata contravalorii serviciilor de înmagazinare subterană a gazelor naturale se face lunar în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturii de către PRESTATOR. PRESTATORUL va transmite factura emisă în conformitate cu prevederile prezentului contract către BENEFICIAR prin fax/e-mail la data emiterii și ulterior prin poștă. În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.</p> <p>(3) Părțile convin ca la sfârșitul ciclului de injecție, respectiv de extracție să se facă regularizarea/revizuirea obligațiilor/drepturilor de plată/încasare aferente rezervării de capacitate în funcție de cantitatea totală de gaze naturale efectiv înmagazinată de către beneficiar</p>
Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN Romgaz SA Medias
Data incheierii si natura contractului	Data incheierii 15.07.2016 Incheiat in urma derularii licitatiei cu Nr. 158/11.07.2016 pe platforma disponibil.ro detinuta si administrata de Bursa Romana de Marfuri
Obiectul Contractului	Gaze naturale cu titlu de Consum Tehnologic
Valoarea contractului	11.928.000,00 lei, fara TVA, accize sau costuri de rezervare de capacitate
Creante reciproce	-
Garantii constituite si penalitati stipulate	<p>Garantii reciproce sub forma de SGB in cuantum de 10% din valoarea contractului – respectiv 1.192.800,00 lei;</p> <p>Penalitati:</p> <p>Cumparatorului – in cazul in care nu-si indeplineste obligatiile de plata aferente, penalitati in cuantum de 0,05% din factura restanta incepand din ziua 16 de la scadenta facturii;</p> <p>Cumparatorului – in cazul in care nu isi respecta obligatia de preluare, penalitati in cuantum de 5% din valoarea gazelor nepreluate</p> <p>Vanzatorului – in cazul in care nu isi respecta obligatia de livrare, penalitati in cuantum de 5% din valoarea gazelor nelivrate</p>
Termene si modalitati de plata	Plata contravalorii gazelor naturale achiziționate prin prezentul Contract se va efectua în termen de 30 de zile de la data emiterii de către Vânzător a facturii aferente cantității de gaze naturale efectiv livrate/preluate
Data incheierii si natura contractului	Data incheierii 16.09.2016 Incheiat in urma derularii licitatiei cu Nr 202/14.09.2016 pe platforma disponibil.ro detinuta si administrata de Bursa Romana de Marfuri
Obiectul Contractului	Gaze naturale cu titlu de Consum Tehnologic
Valoarea contractului	63.791.370,00 lei, fara TVA, accize sau costuri de rezervare de capacitate
Creante reciproce	-
Garantii constituite si penalitati stipulate	<p>Garantii reciproce sub forma de SGB in cuantum de 10% din valoarea contractului – respectiv 6.379.137,00lei;</p> <p>Penalitati:</p> <p>Cumparatorului – in cazul in care nu-si indeplineste obligatiile de plata aferente, penalitati in cuantum de 0,05% din factura restanta incepand din ziua 16 de la scadenta facturii;</p> <p>Cumparatorului – in cazul in care nu isi respecta obligatia de preluare, penalitati in cuantum de 5% din valoarea gazelor nepreluate</p>

Parți contractante	încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	Vanzatorului – in cazul in care nu isi respecta obligatia de livrare, penalitati in cuantum de 5% din valoarea gazelor nelivrate
Termene si modalitati de plata	Plata contravalorii gazelor naturale achiziționate prin prezentul Contract se va efectua în termen de 30 de zile de la data emiterii de către Vânzător a facturii aferente cantității de gaze naturale efectiv livrate/preluate.
Parti contractante	încheiat între SNTGN Transgaz SA si SNGN ROMGAZ SA
Data incheierii si natura contractului	Contract nr. 27/ 2016 (perioada 1 octombrie 2016 – 1 octombrie 2017)
Obiectul Contractului	prestarea serviciilor de transport
Valoarea contractului	153.781.489,99 -Valoarea estimată a actului juridic incl TVA (LEI)
Creante reciproce	-
Garantii constituite, penalitati stipulate	<p>Garanții :</p> <p>Art. 10.</p> <p>(1) În vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale, fiecare parte va constitui în favoarea celeilalte părți o garanție în conformitate cu prevederile Codului rețelei.</p> <p>(2) În scopul îndeplinirii obligației prevăzute la alin. (1) din prezentul articol OTS va face dovada ratingului de creditare.</p> <p>UR este scutit de constituirea garanției de plată în favoarea OTS dacă face dovada unui rating de creditare emis de o agenție de rating agreată de ambele părți, echivalent cu cel acordat Transgaz SA.</p> <p>(3) Garanția de plată în sumă de 3.730.127,50 lei reprezentând 5% din contravaloarea capacității de transport, fermă și întreruptibilă, rezervată pe întreaga durată de valabilitate a contractului, calculată în baza tarifelor reglementate, se va emite sub formă de scrisoare de garanție bancară (model Anexa 4 la prezentul) sau se va constitui în numerar sub formă de cont garantat (depozit colateral) și va fi valabilă 60 de zile calendaristice de la expirarea duratei de valabilitate a contractului.</p> <p>(4) Garanția financiară se va activa de către părți în termen de 48 de ore de la acceptarea și semnarea contractului de transport.</p> <p>(5) OTS are dreptul de a emite pretenții asupra garanției prevăzută în prezentul articol în limita prejudiciului creat dacă UR nu își îndeplinește integral sau parțial obligațiile contractuale, sau le îndeplinește cu întârziere.</p> <p>(6) Anterior emiterii unei pretenții asupra garanției, OTS are obligația de a notifica UR, precizând obligațiile care nu au fost respectate.</p> <p>(7) Notificarea privind executarea garanției va fi transmisă pe fax de către OTS, în termen de 24 ore de la expirarea perioadei prevăzută la art. 13, alin. (1), lit.a).</p> <p>(8) În situația executării garanției parțial sau total, UR are obligația de a reconstitui garanția conform alin.(3) din prezentul articol în termen de 5 zile de la executare.</p> <p>(9) Utilizatorul rețelei este scutit de la solicitarea instrumentului financiar de garanție și în cazul în care achită în avans contravaloarea lunară a capacității rezervate.</p> <p>Penalitati :</p> <p>Art.13.</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>(1) Neîndeplinirea obligației de plată a facturilor, în termenul prevăzut la alin. (5) al art. 5 / art.51 alin.(5) lit.b) atrage:</p> <p>a) perceperea unei cote a majorărilor de întârziere, calculată asupra valorii neachitate, egală cu nivelul dobânzii de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 16-a zi calendaristică de la data emiterii facturii până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, sau până la executarea garanției prevăzută în contract, în cazul neîndeplinirii obligației de plată în termen de 15 zile calendaristice de la data scadenței;</p> <p>b) limitarea / întreruperea prestării serviciului de transport al gazelor naturale, cu preaviz de 3 zile calendaristice, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de 15 zile calendaristice prevăzut la lit. a), în cazul neîndeplinirii obligației de plată.</p> <p>(2) În cazul în care data scadenței sau ziua imediat următoare expirării termenului de grație este zi nelucrătoare, termenele prevăzute la alin. (1) se decalează în mod corespunzător.</p> <p>Art. 14.</p> <p>(1) În situația în care, pe parcursul lunii de livrare, UR nu asigură condițiile de calitate a gazelor naturale în punctele de intrare în SNT, cel puțin la nivelul prevăzut în reglementările legale în vigoare, OTS este îndrituit să solicite și să primească o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la intrarea în SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare; contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, este calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul-verbal încheiat la intrarea în SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă.</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, OTS are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care UR nu își îndeplinește din culpă obligațiile în cauză, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p> <p>Art. 15.</p> <p>În cazul în care UR, la cererea OTS, nu cedează voluntar/nu recurge la facilitatea de transfer a capacității rezervată și neutilizată, procedându-se la transferul obligatoriu de capacitate, UR este obligat la plata a 5% din capacitatea transferată, pentru perioada cuprinsă între data transferului obligatoriu de capacitate și aceea a încetării contractului.</p> <p>Art. 16.</p> <p>(1) UR este îndrituit să solicite și să primească:</p> <p>a) o sumă determinată în funcție de tariful pentru livrare sub nominalizare, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul livrării în punctele de ieșire din SNT sub nominalizarea/renominalizarea aprobată.</p> <p>b) o sumă determinată în funcție de tariful pentru neasigurarea capacității rezervate, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul în care OTS nu menține la dispoziția UR întreaga capacitate de transport rezervată de acesta.</p> <p>c) o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>unități de energie, predate la ieșirea din SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare, calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul verbal încheiat la ieșirea din SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă;</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, UR are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care OTS nu își îndeplinește din culpă obligația de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p>
Termene si modalitati de plata	<p>Art.5</p> <p>(1) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, contravaloarea serviciilor ferme și întreruptibile de transport prestate, calculată în baza tarifelor de transport reglementate.</p> <p>(2) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, suplimentar, după caz, tarifele prevăzute în Codul rețelei.</p> <p>(3) Tarifele menționate la alin.(1) și (2) sunt prevăzute în Anexa nr.1. la contract.</p> <p>(4) OTS va transmite UR , până la data de 15 a lunii următoare celei pentru care a prestat serviciul de transport, facturi separate (denumite în continuare "facturi lunare") întocmite pe baza alocărilor finale , respectiv:</p> <p>a) o factură aferentă serviciilor de transport, prestate pentru luna precedentă, stabilită în baza alocărilor finale;</p> <p>b) o factură aferentă dezechilibrelor zilnice finale, înregistrate în luna precedentă, a căror contravaloare a fost calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la art. 102² și 102⁴ din Codul rețelei;</p> <p>c) o factură aferentă contravalorii tarifului de depășire a capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 99, și/sau a contravalorii tarifului pentru neasigurarea capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul rețelei, după caz.</p> <p>d) o factură aferentă contravalorii capacității suplimentare, calculată în conformitate cu prevederile art.51 din Codul rețelei,rezultată în urma nominalizării de către UR a unei cantități de gaze naturale care depășește capacitatea rezervată de UR într-un punct de intrare/ieșire în/din SNT.</p> <p>(5) Plata contravalorii facturilor emise conform prevederilor din Codul rețelei se face în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturilor. În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.</p> <p>(6) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data intrării sumelor respective totale în contul operatorului de transport și de sistem.</p>
Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA si SNGN ROMGAZ SA
Data incheierii si natura contractului	Contract nr. 9T/ 2016 (perioada 1 octombrie 2016 –1 ianuarie 2017)
Obiectul Contractului	Prestarea serviciilor trimestriale de transport

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
Valoarea contractului	6.691.203,89 -Valoarea estimată a actului juridic incl TVA (LEI)
Creante reciproce	-
Garantii constituite, penalitati stipulate	<p>Garantii: Art. 10.</p> <p>(1) În vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale, fiecare parte va constitui în favoarea celeilalte părți o garanție în conformitate cu prevederile Codului rețelei.</p> <p>(2) În scopul îndeplinirii obligației prevăzute la alin. (1) din prezentul articol OTS va face dovada ratingului de creditare.</p> <p>UR este scutit de constituirea garanției de plată în favoarea OTS dacă face dovada unui rating de creditare emis de o agenție de rating agreată de ambele părți, echivalent cu cel acordat Transgaz SA.</p> <p>(3) Garanția de plată în sumă de 193.138,91 lei reprezentând 5% din contravaloarea capacității de transport, fermă și întreruptibilă, rezervată pe întreaga durată de valabilitate a contractului, calculată în baza tarifelor reglementate, se va emite sub formă de scrisoare de garanție bancară (model Anexa 4 la prezentul) sau se va constitui în numerar sub formă de cont garantat (depozit colateral) și va fi valabilă 60 de zile calendaristice de la expirarea duratei de valabilitate a contractului.</p> <p>(4) Garanția financiară se va activa de către părți în termen de 48 de ore de la acceptarea și semnarea contractului de transport.</p> <p>(5) OTS are dreptul de a emite pretenții asupra garanției prevăzută în prezentul articol în limita prejudiciului creat dacă UR nu își îndeplinește integral sau parțial obligațiile contractuale, sau le îndeplinește cu întârziere.</p> <p>(6) Anterior emiterii unei pretenții asupra garanției, OTS are obligația de a notifica UR, precizând obligațiile care nu au fost respectate.</p> <p>(7) Notificarea privind executarea garanției va fi transmisă pe fax de către OTS, în termen de 24 ore de la expirarea perioadei prevăzută la art. 13, alin. (1), lit.a).</p> <p>(8) În situația executării garanției parțial sau total, UR are obligația de a reconstitui garanția conform alin.(3) din prezentul articol în termen de 5 zile de la executare.</p> <p>(9) Utilizatorul rețelei este scutit de la solicitarea instrumentului financiar de garanție și în cazul în care achită în avans contravaloarea lunară a capacității rezervate.</p> <p>Penalitati : Art.13.</p> <p>(1) Neîndeplinirea obligației de plată a facturilor, în termenul prevăzut la alin. (5) al art. 5 / art.51 alin.(5) lit.b) atrage:</p> <p>c) perceperea unei cote a majorărilor de întârziere, calculată asupra valorii neachitate, egală cu nivelul dobânzii de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 16-a zi calendaristică de la data emiterii facturii până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, sau până la executarea garanției prevăzută în contract, în cazul neîndeplinirii obligației de plată în termen de 15 zile calendaristice de la data scadenței;</p> <p>d) limitarea / întreruperea prestării serviciului de transport al gazelor naturale, cu preaviz de 3 zile calendaristice, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de 15 zile calendaristice prevăzut la lit. a), în cazul</p>

Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>neîndeplinirii obligației de plată.</p> <p>(2) În cazul în care data scadenței sau ziua imediat următoare expirării termenului de grație este zi nelucrătoare, termenele prevăzute la alin. (1) se decalează în mod corespunzător.</p> <p>Art. 14.</p> <p>(1) În situația în care, pe parcursul lunii de livrare, UR nu asigură condițiile de calitate a gazelor naturale în punctele de intrare în SNT, cel puțin la nivelul prevăzut în reglementările legale în vigoare, OTS este îndrituit să solicite și să primească o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la intrarea în SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare; contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, este calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul-verbal încheiat la intrarea în SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă.</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, OTS are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care UR nu își îndeplinește din culpă obligațiile în cauză, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p> <p>Art. 15.</p> <p>În cazul în care UR, la cererea OTS, nu cedează voluntar/nu recurge la facilitatea de transfer a capacității rezervată și neutilizată, procedându-se la transferul obligatoriu de capacitate, UR este obligat la plata a 5% din capacitatea transferată, pentru perioada cuprinsă între data transferului obligatoriu de capacitate și aceea a încetării contractului.</p> <p>Art. 16.</p> <p>(1) UR este îndrituit să solicite și să primească:</p> <p>d) o sumă determinată în funcție de tariful pentru livrare sub nominalizare, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul livrării în punctele de ieșire din SNT sub nominalizarea/renominalizarea aprobată.</p> <p>e) o sumă determinată în funcție de tariful pentru neasigurarea capacității rezervate, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul în care OTS nu menține la dispoziția UR întreaga capacitate de transport rezervată de acesta.</p> <p>f) o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la ieșirea din SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare, calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul verbal încheiat la ieșirea din SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă;</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, UR are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care OTS nu își îndeplinește din culpă obligația de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale, precum și orice alte obligații stabilite prin</p>

Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	prezentul contract.
Termene si modalitati de plata	<p>Art.5</p> <p>(1) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, contravaloarea serviciilor ferme și întreruptibile de transport prestate, calculată în baza tarifelor de transport reglementate.</p> <p>(2) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, suplimentar, după caz, tarifele prevăzute în Codul rețelei.</p> <p>(3) Tarifele menționate la alin.(1) și (2) sunt prevăzute în Anexa nr.1. la contract.</p> <p>(4) OTS va transmite UR , până la data de 15 a lunii următoare celei pentru care a prestat serviciul de transport, facturi separate (denumite în continuare "facturi lunare") întocmite pe baza alocărilor finale , respectiv:</p> <p>a) o factură aferentă serviciilor de transport, prestate pentru luna precedentă, stabilită în baza alocărilor finale;</p> <p>b) o factură aferentă dezechilibrelor zilnice finale, înregistrate în luna precedentă, a căror contravaloare a fost calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la art. 102² și 102⁴ din Codul rețelei;</p> <p>c) o factură aferentă contravalorii tarifului de depășire a capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 99, și/sau a contravalorii tarifului pentru neasigurarea capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul rețelei, după caz.</p> <p>d) o factură aferentă contravalorii capacității suplimentare, calculată în conformitate cu prevederile art.51 din Codul rețelei,rezultată în urma nominalizării de către UR a unei cantități de gaze naturale care depășește capacitatea rezervată de UR într-un punct de intrare/ieșire în/din SNT.</p> <p>(5) Plata contravalorii facturilor emise conform prevederilor din Codul rețelei se face în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturilor. În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.</p> <p>(6) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data intrării sumelor respective totale în contul operatorului de transport și de sistem.</p>
Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA si SC Electrocentrale Bucuresti SA
Data incheierii si natura contractului	Contract nr. 14/2016 (perioada 1 octombrie 2016 – 1 octombrie 2017)
Obiectul Contractului	prestarea serviciilor de transport
Valoarea contractului	57.705.792,86 -Valoarea estimată a actului juridic incl TVA (LEI)
Creante reciproce	-
Garantii constituite, penalitati stipulate	<p>Garantii :</p> <p>Art.10</p> <p>(1) In vederea indeplinirii obligatiilor contractuale, fiecare parte va contribui in favoarea celeilalte parti o garantie in conformitate cu prevederile Codului Rețelei.</p> <p>(2) Suplimentar fata de prevederile alin.(1), partile pot sa isi prezinte reciproc unul sau mai multe instrumente de garantie a obligatiilor asumate prin contract.</p> <p>(3) Instrumentele de garantie prevazute la alin.(2) sunt constituite in conditii de echivalenta.</p> <p>Penalitati :</p>

Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>Art.13.</p> <p>(1) Neîndeplinirea obligației de plată a facturilor, în termenul prevăzut la alin. (5) al art. 5 / art.51 alin.(5) lit.b) atrage:</p> <p>e) perceperea unei cote a majorărilor de întârziere, calculată asupra valorii neachitate, egală cu nivelul dobânzii de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 91-a zi calendaristică de la data emiterii facturii până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, sau până la executarea garanției prevăzută în contract, în cazul neîndeplinirii obligației de plată în termen de 90 zile calendaristice de la data scadenței;</p> <p>f) limitarea / întreruperea prestării serviciului de transport al gazelor naturale, cu preaviz de 3 zile calendaristice, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de 90 zile calendaristice prevăzut la lit. a), în cazul neîndeplinirii obligației de plată.</p> <p>(2) În cazul în care data scadenței sau ziua imediat următoare expirării termenului de grație este zi nelucrătoare, termenele prevăzute la alin. (1) se decalază în mod corespunzător.</p> <p>Art. 14.</p> <p>(1) În situația în care, pe parcursul lunii de livrare, UR nu asigură condițiile de calitate a gazelor naturale în punctele de intrare în SNT, cel puțin la nivelul prevăzut în reglementările legale în vigoare, OTS este îndrituit să solicite și să primească o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la intrarea în SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare; contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, este calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul-verbal încheiat la intrarea în SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă.</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, OTS are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care UR nu își îndeplinește din culpă obligațiile în cauză, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p> <p>Art. 15.</p> <p>În cazul în care UR, la cererea OTS, nu cedează voluntar/nu recurge la facilitatea de transfer a capacității rezervată și neutilizată, procedându-se la transferul obligatoriu de capacitate, UR este obligat la plata a 5% din capacitatea transferată, pentru perioada cuprinsă între data transferului obligatoriu de capacitate și aceea a încetării contractului.</p> <p>Art. 16.</p> <p>(1) UR este îndrituit să solicite și să primească:</p> <p>g) o sumă determinată în funcție de tariful pentru livrare sub nominalizare, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul livrării în punctele de ieșire din SNT sub nominalizarea/renominalizarea aprobată.</p> <p>h) o sumă determinată în funcție de tariful pentru neasigurarea capacității rezervate, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul în care OTS nu menține la dispoziția UR întreaga capacitate de transport rezervată de acesta.</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>i) o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la ieșirea din SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare, calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul verbal încheiat la ieșirea din SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă;</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, UR are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care OTS nu își îndeplinește din culpă obligația de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p>
Termene si modalitati de plata	<p>Art.5</p> <p>(1) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, contravaloarea serviciilor ferme și întreruptibile de transport prestate, calculată în baza tarifelor de transport reglementate.</p> <p>(2) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, suplimentar, după caz, tarifele prevăzute în Codul rețelei.</p> <p>(3) Tarifele menționate la alin.(1) și (2) sunt prevăzute în Anexa nr.1. la contract.</p> <p>(4) OTS va transmite UR , până la data de 15 a lunii următoare celei pentru care a prestat serviciul de transport, facturi separate (denumite în continuare "facturi lunare") întocmite pe baza alocărilor finale , respectiv:</p> <p>a) o factură aferentă serviciilor de transport, prestate pentru luna precedentă, stabilită în baza alocărilor finale;</p> <p>b) o factură aferentă dezechilibrelor zilnice finale, înregistrate în luna precedentă, a căror contravaloare a fost calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la art. 102² și 102⁴ din Codul rețelei;</p> <p>c) o factură aferentă contravalorii tarifului de depășire a capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 99, și/sau a contravalorii tarifului pentru neasigurarea capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul rețelei, după caz.</p> <p>d) o factură aferentă contravalorii capacității suplimentare, calculată în conformitate cu prevederile art.51 din Codul rețelei,rezultată în urma nominalizării de către UR a unei cantități de gaze naturale care depășește capacitatea rezervată de UR într-un punct de intrare/ieșire în/din SNT.</p> <p>(5) Plata contravalorii facturilor emise conform prevederilor din Codul rețelei se face în termen de 90 zile calendaristice de la data emiterii facturilor. În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.</p> <p>(6) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data intrării sumelor respective totale în contul operatorului de transport și de sistem.</p>
Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA si SC Electrocentrale Bucuresti SA
Data incheierii si natura contractului	Contract nr. 4T/ 2016 (perioada 1 octombrie 2016 –1 ianuarie 2017)
Obiectul Contractului	Prestarea serviciilor trimestriale de transport

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
Valoarea contractului	13.877.056,24 -Valoarea estimată a actului juridic incl TVA (LEI)
Creante reciproce	-
Garantii constituite, penalitati stipulate	<p>Garantii :</p> <p>Art.10</p> <p>(1) În vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale, fiecare parte va contribui în favoarea celeilalte parti o garantie în conformitate cu prevederile Codului Rețelei.</p> <p>(2) Suplimentar fata de prevederile alin.(1), partile pot sa isi prezinte reciproc unul sau mai multe instrumente de garantie a obligatiilor asumate prin contract.</p> <p>(3) Instrumentele de garantie prevazute la alin.(2) sunt constituite în conditii de echivalenta.</p> <p>Penalitati :</p> <p>Art.13.</p> <p>(1) Neîndeplinirea obligației de plată a facturilor, în termenul prevăzut la alin. (5) al art. 5 / art.51 alin.(5) lit.b) atrage:</p> <p>g) perceperea unei cote a majorărilor de întârziere, calculată asupra valorii neachitate, egală cu nivelul dobânzii de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 91-a zi calendaristică de la data emiterii facturii până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, sau până la executarea garanției prevăzută în contract, în cazul neîndeplinirii obligației de plată în termen de 90 zile calendaristice de la data scadenței;</p> <p>h) limitarea / întreruperea prestării serviciului de transport al gazelor naturale, cu preaviz de 3 zile calendaristice, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de 90 zile calendaristice prevăzut la lit. a), în cazul neîndeplinirii obligației de plată.</p> <p>(2) În cazul în care data scadenței sau ziua imediat următoare expirării termenului de grație este zi nelucrătoare, termenele prevăzute la alin. (1) se decalază în mod corespunzător.</p> <p>Art. 14.</p> <p>(1) În situația în care, pe parcursul lunii de livrare, UR nu asigură condițiile de calitate a gazelor naturale în punctele de intrare în SNT, cel puțin la nivelul prevăzut în reglementările legale în vigoare, OTS este îndrituit să solicite și să primească o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la intrarea în SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare; contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, este calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul-verbal încheiat la intrarea în SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă.</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, OTS are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care UR nu își îndeplinește din culpă obligațiile în cauză, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p> <p>Art. 15.</p> <p>În cazul în care UR, la cererea OTS, nu cedează voluntar/nu recurge la</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>facilitatea de transfer a capacității rezervată și neutilizată, procedându-se la transferul obligatoriu de capacitate, UR este obligat la plata a 5% din capacitatea transferată, pentru perioada cuprinsă între data transferului obligatoriu de capacitate și aceea a încetării contractului.</p> <p>Art. 16.</p> <p>(1) UR este îndrituit să solicite și să primească:</p> <p>j) o sumă determinată în funcție de tariful pentru livrare sub nominalizare, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul livrării în punctele de ieșire din SNT sub nominalizarea/renominalizarea aprobată.</p> <p>k) o sumă determinată în funcție de tariful pentru neasigurarea capacității rezervate, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul în care OTS nu menține la dispoziția UR întreaga capacitate de transport rezervată de acesta.</p> <p>l) o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la ieșirea din SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare, calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul verbal încheiat la ieșirea din SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă;</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, UR are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care OTS nu își îndeplinește din culpă obligația de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p>
Termene si modalitati de plata	<p>Art.5</p> <p>(1) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, contravaloarea serviciilor ferme și întreruptibile de transport prestate, calculată în baza tarifelor de transport reglementate.</p> <p>(2) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, suplimentar, după caz, tarifele prevăzute în Codul rețelei.</p> <p>(3) Tarifele menționate la alin.(1) și (2) sunt prevăzute în Anexa nr.1. la contract.</p> <p>(4) OTS va transmite UR , până la data de 15 a lunii următoare celei pentru care a prestat serviciul de transport, facturi separate (denumite în continuare "facturi lunare") întocmite pe baza alocărilor finale , respectiv:</p> <p>e) o factură aferentă serviciilor de transport, prestate pentru luna precedentă, stabilită în baza alocărilor finale;</p> <p>f) o factură aferentă dezechilibrelor zilnice finale, înregistrate în luna precedentă, a căror contravaloare a fost calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la art. 102² și 102⁴ din Codul rețelei;</p> <p>g) o factură aferentă contravalorii tarifului de depășire a capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 99, și/sau a contravalorii tarifului pentru neasigurarea capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul rețelei, după caz.</p> <p>h) o factură aferentă contravalorii capacității suplimentare, calculată în conformitate cu prevederile art.51 din Codul rețelei, rezultată în urma</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>nominalizării de către UR a unei cantități de gaze naturale care depășește capacitatea rezervată de UR într-un punct de intrare/ieșire în/din SNT.</p> <p>(5) Plata contravalorii facturilor emise conform prevederilor din Codul rețelei se face în termen de 90 zile calendaristice de la data emiterii facturilor. În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.</p> <p>(6) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data intrării sumelor respective totale în contul operatorului de transport și de sistem.</p>
Parti contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și Societatea Complexul Energetic Hunedoara SA
Data incheierii și natura contractului	Contract nr. 9/2016 (perioada 1 octombrie 2016 – 1 octombrie 2017)
Obiectul Contractului	prestarea serviciilor de transport
Valoarea contractului	3.576.994,48 - Valoarea estimată a actului juridic incl TVA (LEI)
Creante reciproce	-
Garantii constituite, penalitati stipulate	<p>Garanții: Art. 10.</p> <p>(1) În vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale, fiecare parte va constitui în favoarea celeilalte părți o garanție în conformitate cu prevederile Codului rețelei.</p> <p>(2) În scopul îndeplinirii obligației prevăzute la alin. (1) din prezentul articol OTS va face dovada ratingului de creditare.</p> <p>UR este scutit de constituirea garanției de plată în favoarea OTS dacă face dovada unui rating de creditare emis de o agenție de rating agreată de ambele părți, echivalent cu cel acordat Transgaz SA.</p> <p>(3) Garanția de plată în sumă de 368.277,46 lei reprezentând 25% din contravaloarea capacității de transport, fermă și întreruptibilă, rezervată pe întreaga durată de valabilitate a contractului, calculată în baza tarifelor reglementate, se va emite sub formă de scrisoare de garanție bancară (model Anexa 4 la prezentul) sau se va constitui în numerar sub formă de cont garantat (depozit colateral) și va fi valabilă 60 de zile calendaristice de la expirarea duratei de valabilitate a contractului.</p> <p>(4) Garanția financiară se va activa de către părți în termen de 48 de ore de la acceptarea și semnarea contractului de transport.</p> <p>(5) OTS are dreptul de a emite pretenții asupra garanției prevăzută în prezentul articol în limita prejudiciului creat dacă UR nu își îndeplinește integral sau parțial obligațiile contractuale, sau le îndeplinește cu întârziere.</p> <p>(6) Anterior emiterii unei pretenții asupra garanției, OTS are obligația de a notifica UR, precizând obligațiile care nu au fost respectate.</p> <p>(7) Notificarea privind executarea garanției va fi transmisă pe fax de către OTS, în termen de 24 ore de la expirarea perioadei prevăzută la art. 13, alin. (1), lit.a).</p> <p>(8) În situația executării garanției parțial sau total, UR are obligația de a reconstitui garanția conform alin.(3) din prezentul articol în termen de 5 zile de la executare.</p> <p>(9) Utilizatorul rețelei este scutit de la solicitarea instrumentului financiar de garanție și în cazul în care achită în avans contravaloarea lunară a capacității rezervate.</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>Penalitati:</p> <p>Art.13.</p> <p>(1) Neîndeplinirea obligației de plată a facturilor, în termenul prevăzut la alin. (5) al art. 5 / art.51 alin.(5) lit.b) atrage:</p> <p>i) perceperea unei cote a majorărilor de întârziere, calculată asupra valorii neachitate, egală cu nivelul dobânzii de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 16-a zi calendaristică de la data emiterii facturii până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, sau până la executarea garanției prevăzută în contract, în cazul neîndeplinirii obligației de plată în termen de 15 zile calendaristice de la data scadenței;</p> <p>j) limitarea / întreruperea prestării serviciului de transport al gazelor naturale, cu preaviz de 3 zile calendaristice, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de 15 zile calendaristice prevăzut la lit. a), în cazul neîndeplinirii obligației de plată.</p> <p>(2) În cazul în care data scadenței sau ziua imediat următoare expirării termenului de grație este zi nelucrătoare, termenele prevăzute la alin. (1) se decalază în mod corespunzător.</p> <p>Art. 14.</p> <p>(1) În situația în care, pe parcursul lunii de livrare, UR nu asigură condițiile de calitate a gazelor naturale în punctele de intrare în SNT, cel puțin la nivelul prevăzut în reglementările legale în vigoare, OTS este îndrituit să solicite și să primească o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la intrarea în SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare; contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, este calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul-verbal încheiat la intrarea în SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă.</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, OTS are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care UR nu își îndeplinește din culpă obligațiile în cauză, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p> <p>Art. 15.</p> <p>În cazul în care UR, la cererea OTS, nu cedează voluntar/nu recurge la facilitatea de transfer a capacității rezervată și neutilizată, procedându-se la transferul obligatoriu de capacitate, UR este obligat la plata a 5% din capacitatea transferată, pentru perioada cuprinsă între data transferului obligatoriu de capacitate și aceea a încetării contractului.</p> <p>Art. 16.</p> <p>(1) UR este îndrituit să solicite și să primească:</p> <p>m) o sumă determinată în funcție de tariful pentru livrare sub nominalizare, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul livrării în punctele de ieșire din SNT sub nominalizarea/renominalizarea aprobată.</p> <p>n) o sumă determinată în funcție de tariful pentru neasigurarea capacității rezervate, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul în care OTS nu menține la dispoziția UR întreaga capacitate de transport rezervată de</p>

Parți contractante	Încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>acesta.</p> <p>o) o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la ieșirea din SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în reglementările legale în vigoare, calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul verbal încheiat la ieșirea din SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă;</p> <p>(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, UR are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care OTS nu își îndeplinește din culpă obligația de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.</p>
Termene si modalitati de plata	<p>Art.5</p> <p>(1) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, contravaloarea serviciilor ferme și întreruptibile de transport prestate, calculată în baza tarifelor de transport reglementate.</p> <p>(2) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, suplimentar, după caz, tarifele prevăzute în Codul rețelei.</p> <p>(3) Tarifele menționate la alin.(1) și (2) sunt prevăzute în Anexa nr.1. la contract.</p> <p>(4) OTS va transmite UR , până la data de 15 a lunii următoare celei pentru care a prestat serviciul de transport, facturi separate (denumite în continuare "facturi lunare") întocmite pe baza alocărilor finale, respectiv:</p> <p>e) o factură aferentă serviciilor de transport, prestate pentru luna precedentă, stabilită în baza alocărilor finale;</p> <p>f) o factură aferentă dezechilibrelor zilnice finale, înregistrate în luna precedentă, a căror contravaloare a fost calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la art. 102² și 102⁴ din Codul rețelei;</p> <p>g) o factură aferentă contravalorii tarifului de depășire a capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 99, și/sau a contravalorii tarifului pentru neasigurarea capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul rețelei, după caz.</p> <p>h) o factură aferentă contravalorii capacității suplimentare, calculată în conformitate cu prevederile art.51 din Codul rețelei,rezultată în urma nominalizării de către UR a unei cantități de gaze naturale care depășește capacitatea rezervată de UR într-un punct de intrare/ieșire în/din SNT.</p> <p>(5) Plata contravalorii facturilor emise conform prevederilor din Codul rețelei se face în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturilor. În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.</p> <p>(6) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data intrării sumelor respective totale în contul operatorului de transport și de sistem.</p> <p>(*)Art.5¹</p> <p>(1) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, contravaloarea serviciilor ferme și întreruptibile de transport prestate, calculată în baza tarifelor de transport reglementate.</p>

Parți contractante	încheiat între SNTGN Transgaz SA și SNGN ROMGAZ SA – SUCURSALA Ploiești
	<p>(2) Utilizatorul rețelei va plăti operatorului de transport și de sistem, suplimentar, după caz, tarifele prevăzute în Codul rețelei.</p> <p>(3) Tarifele menționate la alin.(1) și (2) sunt prevăzute în Anexa nr.1 la contract.</p> <p>(4) OTS va transmite facturi separate (denumite în continuare "facturi lunare") pentru fiecare lună după cum urmează:</p> <p>a) prima factură, reprezentând avans, emisă pentru contravaloarea capacității rezervate, până în data de 25 a lunii anterioare lunii de livrare;</p> <p>b) o factură aferentă serviciilor de transport prestate pentru luna precedentă, stabilită în baza alocărilor finale, prin care se va regulariza factura inițială de avans;</p> <p>c) o factură aferentă dezechilibrelor zilnice finale înregistrate în luna precedentă, a căror contravaloare a fost calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la art. 102² și 102⁴ din Codul rețelei;</p> <p>d) o factură aferentă contravalorii tarifului de depășire a capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 99, și/sau a contravalorii tarifului pentru neasigurarea capacității rezervate, calculată în conformitate cu prevederile art. 101, după caz.</p> <p>i) o factură aferentă contravalorii capacității suplimentare, calculată în conformitate cu prevederile art.51 din Codul rețelei, rezultată în urma nominalizării de către UR a unei cantități de gaze naturale care depășește capacitatea rezervată de UR într-un punct de intrare/ieșire în/din SNT.</p> <p>(5) Plata contravalorii facturilor emise conform prevederilor alin.(4) se face după cum urmează:</p> <p>a) factura emisă conform alin. (4), lit. a) până în ultima zi a lunii anterioare lunii de livrare;</p> <p>b) facturile emise conform alin. (4), lit. b)-e) în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturilor.</p> <p>În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.</p> <p>(6) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data intrării sumelor respective totale în contul operatorului de transport și de sistem</p> <p>(*) Se va aplica în situația în care se optează pentru plată în avans.</p>

ANEXA 2 ACTIVITATEA HSSEQ

Activitatea desfășurată pe linia Calitate Mediu, Protecție și Securitate

Cuprinde aspecte privind:

- Activități în domeniul Controlului Intern (până la data de 23.06.2016);
- Activități desfășurate în domeniul Sistemului de Management integrat Calitate – Mediu - SSM;
- Activități desfășurate în domeniul Securității și Sănătății în Muncă;
- Activități desfășurate în domeniul Protecției, Pazei și Securității;
- Activități desfășurate în domeniul Protecției Infrastructurilor Critice;
- Activități desfășurate în domeniul Gestiunii Documentelor;
- Activități desfășurate în domeniul Protecției Mediului;
- Activități desfășurate de Laboratorul Monitorizare Factori de Mediu.

Activitatea desfășurată în domeniul Controlului Intern

Activitatea Serviciului Corp Control și Biroul Control Antifraudă definită în Regulamentul de Organizare și Funcționare al SNTGN Transgaz SA valabil până la data de 23.06.2016 s-a desfășurat în baza ordinelor de serviciu și a planurilor de control întocmite pentru fiecare misiune încredințată.

Începând cu 23.06.2016 în baza HCA nr.22/2016 a fost desființat Serviciul Corp Control respectiv Biroul Control Antifraudă, înființându-se Serviciul Control Intern cu Biroul Verificare și Prevenire, acestea preluând în cea mai mare parte atribuțiile precedentelor, activitățile de control programate urmând a se face pe baza unui plan anual de control aprobat, iar cele neprogramate la solicitarea expresă a directorului general și punându-se totodată un mai mare accent pe activitatea de prevenire.

Misiunile de control ale serviciului au fost orientate pe asigurarea unui demers de minimizare a riscurilor de neconformități și fraude, vizând îmbunătățirea performanțelor la nivelul companiei. Astfel, accentul a fost pus cu precădere pe :

- identificarea posibilor factori cu potențial conținut ilegal care pot afecta realizarea planului de administrare;
- prevenirea apariției neconformităților și/sau fraudelor pe perioada derulării proiectelor, în primul rând a celor cu finanțare din fonduri europene.

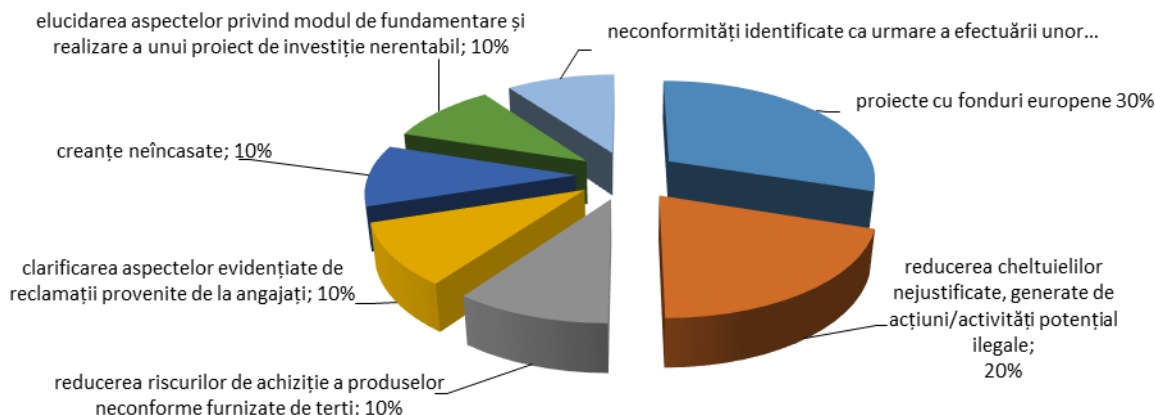
În semestrul I 2016 au fost transmise spre soluționare 6 teme de control. Situația centralizatoare a celor 10 misiuni de control din care 4 demarate în anul 2015 și continuate în anul 2016 prezentată în tabelul nr.1, arată că acestea au fost orientate spre:

- modul de derulare al proiectelor cu fonduri europene;
- creanțe neîncasate;
- reducerea cheltuielilor nejustificate, generate de acțiuni/activități potențial ilegale;
- reducerea riscurilor de achiziție a produselor/serviciilor neconforme furnizate de terți;
- clarificarea aspectelor evidențiate de reclamații provenite de la angajați;
- elucidarea aspectelor privind modul de fundamentare și derulare a unui proiect de investiție nerentabil.

Nr. crt.	Tema misiunii de control	Stadiul misiunii
Proiecte cu fonduri europene		
1.	Verificarea modului de implementare a sistemului SCADA – Etapa I.	Misiune finalizată (Raport de control DCCCMPS/4459/01.02. 2016)
2.	Identificarea cauzelor care au generat nedepunerea cererii de rambursare pentru Etapa I a proiectului SCADA.	(Raport de control propus spre avizare/aprobare)
3.	Informare privind verificarea implementării la data de 30.11.2014 a proiectului de lucrări în vederea interconectării sistemului de transport gaze naturale din România și Bulgaria.	Material revizuit și retransmis către DG (Informare nr. DCICPS/34527/26.07.2016)
Reducerea cheltuielilor nejustificate, generate de acțiuni/activități potențial ilegale		
4.	Corelarea cheltuielilor înregistrate cu deplasarea angajaților din cadrul Sucursalei Mediaș cu complexitatea lucrărilor efectuate în perioada ianuarie – septembrie 2015.	Proces verbal de constatare (DCICPS/35867/03.08.2016) Draft raport de control.
5.	Verificarea conturilor contabile din perioada ianuarie 2005 – 31 martie 2016 la Exploatarea Teritorială Constanța.	Proces verbal de constatare (DCCCMPS/23798/23.05.2016) Draft Raport de control
Reducerea riscurilor de achiziție a produselor neconforme furnizate de terți		
6.	Verificarea produselor și serviciilor furnizate de Eurosystem SRL în perioada ianuarie 2012- martie 2016.	Proces verbal de constatare (DCICPS/26105/04.08.2016) Draft Raport de control.
Clarificarea aspectelor evidențiate de reclamații provenite de la angajați		
7.	Verificarea legalității încasării drepturilor de inventator al brevetului de invenție privind "Instalația pentru odorizarea gazelor naturale" precum și calitatea deținută la SC SUDOCOR VMV SRL de către dl. Lața Ilie.	Misiune finalizată (Raport de control nr.DCCCMPS/10877/09.03.2016)
Creanțe neîncasate		
8.	Verificarea modului de recuperare a creanțelor neîncasate la termen de la SC Interagro SA București în perioada 2007-2013.	Material revizuit și retransmis către DG (finalizat). (Informare nr.DCCCMPS/33421)
Elucidarea aspectelor privind modul de fundamentare și derulare a unui proiect de investiție nerentabil		
9.	Verificarea modului de realizare a proiectului de investiție „Conducta DN400 Biharia-Aleșd”.	Misiune finalizată (Informare nr.DG 43318/22.09.2016)
Neconformități identificate ca urmare a efectuării unor lucrări		
10.	Neconformități identificate la lucrările efectuate la NT Afumați pentru "Adaptarea la teren a liniilor de măsură ce urmează a fi instalate prin proiectul SCADA”.	Misiune finalizată (Informare nr.DCICPS/39363/29.08.2016)

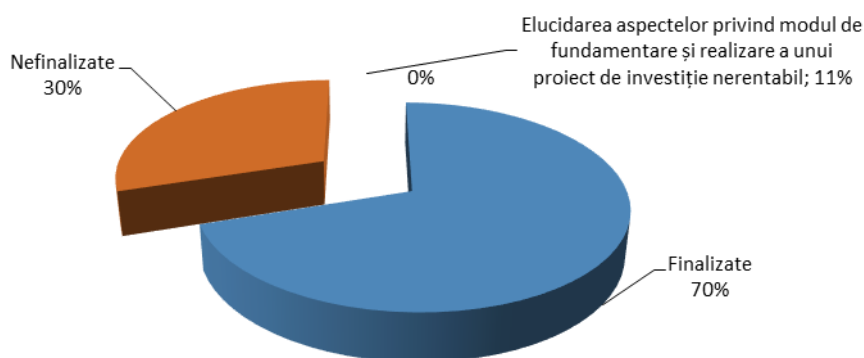
Conform diagramei următoare, rezultă că temele misiunilor de control încredințate au fost concentrate pe proiecte cu fonduri europene urmate de reducerea cheltuielilor nejustificate.

Obiectivele misiunilor de control

Stadiul misiunilor de control efectuate în semestrul 2016 este prezentat în diagrama următoare:

Stadiul misiunilor de control

Așa cum se observă în diagrama de mai sus, misiunile finalizate sunt în proporție de 70% (7 misiuni) restul de 30% (3 misiuni) sunt în fază de avizare/aprobare a rapoartelor de control.

În afara misiunilor de control alocate, personalul Serviciului Control Intern și Biroului Verificare și Prevenire au participat și la alte misiuni sau lucrări care nu fac parte neapărat din obiectul lor de activitate, cum ar fi:

- participarea în cadrul grupului de lucru pentru proiectul „*Întărirea managementului financiar prin îmbunătățirea performanțelor financiare ale societăților cu capital de stat*” derulat de către Guvernul României prin Ministerul Finanțelor Publice (conform Deciziei nr. 501/12.07.2016);
- participarea în cadrul comisiei de cercetare disciplinară constituite la nivelul SNTGN;
- Transgaz SA, privind analizarea unor posibile abateri disciplinare în cadrul ET Constanța (conform Deciziei nr.597/11.08.2016);
- analizarea și formularea unor puncte de vedere la contestații formulate de către angajați ai SNTGN Transgaz SA împotriva deciziilor de imputare ca urmare a activităților ilegale pe care aceștia le-au comis (ex.Bunea Florin, Pușcă Teodor Nichifor);
- elaborarea Procedurii de Proces (cod PP-176) privind „Prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea faptelor de încălcare a legii sau a normelor interne” respectiv a Procedurii de Control (cod PP-177).

În mod constant, la nivelul Serviciului Control Intern (Serviciul Corp Control) s-a urmărit ca misiunile de control să se realizeze cu asigurarea unei celerități corespunzătoare, coroborată cu păstrarea indicatorilor de eficiență și calitate.

Din punct de vedere calitativ se poate aprecia că activitatea Serviciului Control Intern (Serviciul Corp Control) s-a înscris într-o notă pozitivă, element la care au concurat deopotrivă atât activitatea desfășurată în teren cât și cea de analiză a documentelor.

Pe de altă parte, calitatea activității angajaților Serviciului Control Intern (Serviciul Corp Control) trebuie analizată prin raportare la complexitatea majoră a misiunilor de control și diversitatea aspectelor analizate.

Au fost situații în care rolul misiunilor de control a fost unul preventiv în cazurile în care activitățile se aflau în curs de desfășurare, ceea ce a determinat ca neconformitățile să fie remediate pe parcursul derulării acestora (exemplu: neconformități identificate la NT Afumați).

Reconstituirea fluxului evenimentelor în cazul misiunilor ce au avut ca obiective de control, fapte înregistrate în decurs de 2-10 ani, a fost dificilă datorită următoarelor motive:

- Răspunsuri cu întârziere sau incomplete la solicitările de documente;
- Arhivare deficitară a documentelor;
- Resurse materiale insuficiente.

Din punct de vedere al modului de asigurare a resurselor necesare sunt de menționat următoarele:

- activitatea serviciului s-a realizat cu 6 persoane, din care un șef serviciu și un șef de birou;
- resursele materiale actuale sunt limitate, angajații serviciului neavând la dispoziție toate mijloacele/ dotările necesare unei activități eficiente.

Ca măsuri de îmbunătățire în continuare a activității, propunem următoarele:

- dotarea cu mijloacele materiale necesare desfășurării activității în condiții optime (laptopuri pentru desfășurarea activității pe perioada deplasărilor, telefoane mobile, autoturisme, etc.);
- uniformizarea funcțiilor de execuție în cadrul serviciului; propunem inspector/expert;
- includerea în programul de instruire al personalului serviciului a unor cursuri de perfecționare care să confere participanților certificări pe domeniul specific (control intern).

I. ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

În anul 2016, activitatea în domeniul securității și sănătății în muncă s-a desfășurat planificat și organizat, vizând diminuarea și/sau eliminarea riscurilor de producere a unor evenimente, accidente de muncă, incidente periculoase și îmbolnăviri profesionale la locurile de muncă din cadrul societății, precum și conformarea cu prevederile legislative în domeniul securității și sănătății în muncă, prin realizarea măsurilor cuprinse în „**Planul de Prevenire și Protecție pe anul 2016**” nr. 60.672/17.12.2015 aprobat în ședința Comitetului de Securitate și Sănătate în Muncă pe trimestrul IV 2015 și îndeplinirea tuturor activităților stabilite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al companiei, precum și legislația în vigoare.

Au fost fundamentate și bugetate în **Programul Anual de Servicii Executate de Terți** și în **Programul de Aprovizionare pentru anul 2016**, pentru a fi achiziționate în primul semestru al anului 2016 serviciile și produsele următoare:

- Servicii de medicina muncii
- Servicii de atestare a instalațiilor care funcționează în medii Ex.
- Servicii de închiriere toalete ecologice
- Servicii de expertiză a incidentelor și evenimentelor produse în Transgaz
- Echipament individual de protecție
- Materiale igienico- sanitare

S-a organizat activitatea de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă în conformitate cu cerințele art.15 al.1 pct.17 din H.G. 1425/2006 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii Securității și Sănătății în Muncă Nr.319/2006, elaborându-se următoarele programe:

- Programul Comun de Inspecții al serviciilor din cadrul Departamentului Calitate- Mediu, Protecție și Securitate pentru anul 2016.
- Programul de Inspecții încrucișate pentru Exploatările Teritoriale pentru anul 2016.
- Programul de evaluări preventive în cadrul Exploatările Teritoriale pentru anul 2016.

S-au elaborat Programele de instruire/testare în domeniul securității și sănătății în muncă la nivelul societății și tematicile de instruire pe toate fazele (instruire introductivă generală – la angajare, instruire la locul de muncă, instruire periodică respectiv instruire suplimentară și specială), în scopul asigurării unei abordări unitare și eficientizării procesului de instruire a lucrătorilor la nivelul TRANSGAZ.

S-a asigurat instruirea personalului la toate nivelurile pentru toți salariații noi angajați, precum și a personalului de terță parte care execută lucrări în obiectivele TRANSGAZ.

S-a fundamentat și asigurat includerea în **Programul de formare și perfecționare profesională pentru anul 2016 al Transgaz**, a cursurilor de pregătire și perfecționare a lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă (conducătorii locurilor de muncă, reprezentanți ai lucrătorilor în Comitetul de Securitate și Sănătate în muncă, inspecții în domeniul securității și sănătății în muncă, coordonatori de securitate și sănătate pe șantiere, etc).

Din analiza modului de realizare a activităților de prevenire și protecție stabilite în planurile și programele menționate anterior, prezentăm următoarele:

A. Măsurile organizatorice s-au realizat conform planificării, astfel:

1. S-a asigurat monitorizarea și supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor conform normelor legale în vigoare, prin Centre Medicale specializate în medicina muncii până la data de 30.04.2016, data scadenței contractelor de prestări servicii medicale încheiate în anul 2015. Din data de 01.05.2016 nu s-a putut asigura supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor. Pentru remedierea acestei deficiențe s-a conlucrat intens împreună cu lucrătorii Departamentului Achiziții Publice la procedura de achiziție a serviciilor medicale demarată încă din decembrie 2015, reușindu-se ca în data de 14.07.2016 să se finalizeze achiziția prin semnarea acordurilor cadru. Astfel imediat s-a demarat procedura de încheiere a primelor

două contracte subsecvente prin intermediul cărora s-a realizat supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor din cadrul Transgaz, asigurându-se programarea efectuării controalelor medicale la nivelul societății în funcție de priorități și scadențele fișelor de aptitudine individuale.

2. În vederea asigurării cerințelor minime pentru îmbunătățirea securității și protecția sănătății lucrătorilor care pot fi expuși unui potențial risc datorat formării de atmosfere explozive, pe parcursul semestrului I 2016 s-au organizat activități specifice prevăzute de H.G.Nr.1058/2006, privind derularea în bune condiții a contractului de servicii încheiat cu INCD - INSEMEX Petroșani pentru examinarea la fața locului a instalațiilor unde pot apărea atmosfere potențial explozive și eliberarea atestatelor de conformitate pentru un număr de 88 de obiective. În acest sens s-au purtat corespondențe și au avut loc întrevederi cu reprezentanții INSEMEX referitoare la conținutul cadru a documentației care trebuie întocmită de către specialiștii Transgaz și care trebuie depusă pentru obținerea reatestării Ex. În acest sens serviciul SSM a solicitat prin adresă scrisă Departamentului Exploatare și Mentenanță transmiterea etapizată a documentațiilor pentru depunere la INSEMEX Petroșani.

În vederea respectării cerințelor legale privind securitatea la explozie (legislație, normative, standarde) și asigurării aplicării unitare a acestora în domeniile de activitate ale societății, s-a demarat în colaborare cu Departamentul Proiectare și Cercetare și Departamentul Exploatare și Mentenanță procedura privind elaborarea **Normativului tehnic pentru proiectarea, executarea, verificarea, recepționarea, punerea în funcțiune, mentenanța, atestarea și reatestarea instalațiilor tehnologice care funcționează în medii cu pericol de explozie în transportul gazelor naturale**. Pentru aceasta s-au purtat corespondențe și au avut loc întrevederi cu conducerea și specialiștii din cadrul INSEMEX Petroșani referitoare la conținutul și modul de asigurare a consultanței de specialitate pentru elaborarea lucrării mai sus menționate. În acest sens în semestrul I 2016 s-a elaborat și transmis specificația tehnică și documentația pentru achiziția serviciului de consultanță.

3. În vederea asigurării cerințelor minime de securitate și igienă la locul de muncă, prevăzute de H.G. nr. 1091/2006 s-a monitorizat în permanență, prin intermediul **inspectorilor din cadrul serviciului securitate și sănătate în muncă**, derularea în bune condiții a contractului subsecvent de servicii privind închirierea și întreținerea toaletelor ecologice amplasate la punctele de lucru care nu dispun de canalizare și apă curentă precum și la șantierele temporare organizate în cadrul societății. De asemenea în luna iunie 2016 s-au realizat demersurile necesare pentru încheierea unui nou contract subsecvent de prestări servicii pentru perioada 23.07.2016 - 23.07.2017.

4. În urma sesizărilor Exploatării Teritoriale București, pentru protecția lucrătorilor care se expun riscurilor care pot fi generate de câmpurile electromagnetice, s-a realizat studiul de evaluare / expertizare a câmpurilor electromagnetice la locurile de muncă de la sediul Exploatării Teritoriale București, de către Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Protecția Muncii Alexandru Darabont București. Din concluziile acestui studiu a reieșit faptul că valorile măsurate ale intensității câmpului electric și ale densității de putere nu depășesc limitele impuse de H.G.Nr.1136/2006 – privind cerințe minime de securitate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de câmpuri electromagnetice.

5. Pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor profesionale ce se manifestă la locurile de muncă/posturile de lucru din cadrul societății au fost identificate sortimentele de echipamente individuale de protecție și s-a întocmit necesarul de echipament pentru dotarea corespunzătoare a lucrătorilor în conformitate cu prevederile **Listei Interne de Dotare cu**

***Echipament Individual de Protecție a Lucrătorilor specifică
Transgaz reactualizată și aprobată de Consiliul de Administrație***

în luna august 2015. Astfel în trimestrul II 2016 s-au elaborat documentațiile specifice, necesare demarării procedurilor de achiziție a echipamentelor individuale de protecție (caiete de sarcini-specificații tehnice, referate de necesitate, grafice de livrare, etc) pentru următoarele sortimente :îmbrăcăminte de protecție iarnă/vară, încălțăminte de protecție iarnă/vară, mănuși de protecție, articole de protecție a capului, îmbrăcăminte specială de lucru- măști de gaze, costume aluminizate).

În anul 2016 s-a urmărit prin intermediul ***acțiunilor de inspecție realizate de inspectorii în domeniul SSM din cadrul serviciului Securitate și Sănătate în Muncă***, dotarea și utilizarea corespunzătoare a echipamentului individual de protecție de către lucrători, întreținerea/denocivizarea și depozitarea adecvată a acestuia, precum și înlocuirea la termenele stabilite în Lista Internă de Dotare cu Echipament Individual de Protecție a Lucrătorilor specifică Transgaz, și în alte situații prevăzute de legislație.

6. În vederea asigurării securității și sănătății în muncă pe șantierele organizate în cadrul Transgaz pentru realizarea lucrărilor de construcții / montaj instalații transport gaze, ***s-a asigurat coordonarea în materie de securitate și sănătate a antreprenorilor și subantreprenorilor prin intermediul inspectorilor în domeniul SSM din cadrul serviciului Securitate și Sănătate în Muncă și al Exploatărilor Teritoriale***, care sunt specializați pentru realizarea acestor activități în conformitate cu prevederile *H.G. nr. 300/2006 privind cerințe minime de securitate și sănătate în muncă pentru șantiere temporare și mobile*. Coordonarea în materie de securitate și sănătate a șantierelelor temporare și mobile s-a realizat prin inspecții periodice pe șantiere și sedințe de coordonare cu reprezentanții constructorilor, astfel încât să se asigure îndeplinirea tuturor măsurilor de prevenire și protecție aplicabile șantierelelor prevăzute de planurile de securitate și sănătate.

S-a asigurat coordonarea în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului conductei Bulgaria – România – Ungaria – Austria, respectiv proiectarea stațiilor de comprimare gaze care se vor monta pe această conductă.

Pentru stabilirea obligațiilor și responsabilităților partenerilor (beneficiar/executant) în cazul lucrărilor executate în obiectivele Transgaz serviciul Securitate și Sănătate în Muncă a asigurat încheierea de ***convenții de securitate și sănătate în muncă - situații de urgență și protecția mediului***. Astfel se asigură instruirea personalului executantului de către inspectorii în domeniul securității și sănătății în muncă, situații de urgență și protecția mediului, informarea reciprocă cu privire la riscurile generate de lucrările respective și se stabilesc principalele măsuri și reguli care trebuiesc respectate pe toată durata lucrărilor (vezi tabel nr.1).

Tabel nr.1

Luna	Convenții SSM – SU – PM încheiate până la 31.12. 2016	Decizii numire coordonator SSM încheiate până la 31.12.2016
Ianuarie	2	1
Februarie	1	1
Martie	4	4
Aprilie	9	8
Mai	8	1
Iunie	3	1
Iulie	3	2
August	2	2
Septembrie	5	3
Octombrie	5	4
Noiembrie	3	1
Decembrie	2	1
Total	37	22

7. S-au întreprins acțiuni de inspecție de către inspectorii S.S.M. din cadrul Serviciului de Securitate și Sănătate în Muncă și evaluări preventive de către inspectorii în domeniul securității și sănătății în muncă cu locul de muncă în cadrul Exploatărilor Teritoriale, Sucursalei Mediaș și altor entități organizatorice (Stații Comprimate, Centre de Refacere a capacității de muncă și Instruire) conform planificării realizate la începutul anului.

8. În semestrul I 2016 s-a organizat *programul de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă a conducătorilor locurilor de muncă* în număr de 75 persoane (șefi sectoare, șefi stații de comprimare și import gaze, directori exploatare teritoriale/sucursală, directori departamente, șefi servicii independente, etc). Astfel s-a realizat perfecționarea personalului societății cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă și s-a dus la îndeplinire o sarcină stabilită de către CSSM în anul 2015.

9. În perioada 08.02.2016 – 15.04.2016 s-a desfășurat *misiunea de audit ad-hoc a activității de securitate și sănătate în muncă și situații de urgență* de către serviciul Audit Intern al societății. Inspectorii de securitate și sănătate în muncă din cadrul serviciului SSM și din cadrul exploatărilor teritoriale au furnizat auditorilor informațiile, clarificările și documentele solicitate.

În urma acestei acțiuni a fost întocmit Planul de acțiuni și calendarul de implementare a recomandărilor cuprinse în raportul de audit.

În ultima parte a semestrului I și semestrul II 2016 au fost întreprinse acțiuni pentru implementarea și realizarea măsurilor stabilite atât la nivelul central cât și la nivelul Exploatărilor Teritoriale și al Sucursalei Mediaș.

Menționăm concluziile Raportului de audit care au subliniat evoluția pozitivă a activității serviciului constatată de la ultima auditare.

10. În perioada 08 -12.02.2016 s-a organizat o întâlnire de lucru cu toți inspectorii în domeniul securității și sănătății în muncă la Centrul de instruire și perfecționare din Poiana Brașov, care a avut ca obiectiv întocmirea tematicilor de control/inspecție pentru anul 2016, clarificarea aspectelor legate de specificațiile tehnice pentru achiziția echipamentului

individual de protecție și stabilirea modului de semnalizare a riscurilor prezente în obiectivele Transgaz.

Anterior acestei întâlniri inspectorii SSM din cadrul serviciului au realizat o prospecțiune a pieței echipamentelor individuale de protecție, la întâlnire fiind prezentate spre analiză sortimente și modele noi de echipamente cu caracteristici tehnice specifice pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor prezente la locurile de muncă din cadrul societății. Modelele selecționate și fișele tehnice au fost supuse analizei membrilor comitetului de securitate și sănătate în muncă în ședința pe trimestrul I 2016. În urma dezbaterilor s-au aprobat noile modelele de echipamente care vor fi achiziționate începând cu anul 2016.

11. S-a asigurat verificarea proiectelor tehnice, temele de proiectare, studiile de fezabilitate și soluții, supuse avizării în Consiliul Tehnico Economic al Transgaz, privind conformarea acestora cu prevederile legislative precum și cerințele Transgaz în domeniul securității și sănătății în muncă.

Pentru toate proiectele de investiții/dezvoltare promovate de Transgaz s-au desemnat prin decizie coordonatori în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului care în colaborare cu inspectorii din cadrul serviciului SSM elaborează Planul de securitate și sănătate conform cerințelor H.G.nr.300/2006 privind cerințe minime de securitate și sănătate pentru șantiere temporare și mobile.

12. Inspectorii în domeniul securității și sănătății în muncă din cadrul serviciului SSM participă în comisiile de recepție la terminarea lucrărilor obiectivelor de investiții asigurându-se astfel că aceste obiective au fost realizate de constructori conform proiectului tehnic și că aceste obiective îndeplinesc cerințele de securitate și sănătate prevăzute de legislație și normativele în vigoare.

13. Au fost organizate trimestrial conform Regulamentului de Organizare și Funcționare, **ședințele Comitetelor de Securitate și Sănătate în Muncă** constituite la nivelul sediului Central (al căror secretariat este asigurat de Serviciul SSM), în cadrul Exploatărilor Teritoriale și Sucursalei Mediaș. În cadrul ședințelor inspectorii SSM au prezentat rapoarte cu privire la situația securității și sănătății în muncă din cadrul entităților pe care le reprezintă, acțiunile care au fost întreprinse și eficiența acestora pentru realizarea măsurilor de prevenire și protecție.

14. S-a demarat o nouă etapă a studiului realizat de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare „Alexandru Darabont” București cu tema: „Determinarea efortului profesional, evaluarea capacității de muncă și oboselii profesionale la solicitări fizice, neuropsihice și senzoriale. Expertizarea locurilor de muncă și a persoanelor care se încadrează în condiții grele, periculoase, vătămătoare sau nocive”.

B. Măsuri tehnice

În anul 2016, s-a urmărit realizarea măsurilor tehnice prevăzute în *Planul de Prevenire și Protecție pe anul 2016*, luându-se în considerare **Proiectele S.N.T.G.N. Transgaz Mediaș** privitoare la politica de modernizare a **Sistemului Național de Transport**, din care amintim:

- refacerea instalațiilor electrice și de împământare la punctele de lucru nominalizate în *Planul de Prevenire și Protecție*;
- modernizarea grupurilor sociale și branșarea la rețelele de apă curentă la punctele de lucru menționate în *Planul de Prevenire și Protecție*;
- executarea lucrărilor de modernizare, igienizare, la căsuțele operator stabilite în *Planul de Prevenire și Protecție*;

C. Măsuri igienico sanitare

În vederea realizării măsurilor din domeniul igienico-sanitar (acordarea de materiale igienico-sanitare, completarea / înlocuirea componentelor truselor sanitare de prim ajutor, asigurarea alimentației de protecție, etc) s-au întocmit documentele necesare achiziției și s-a întocmit necesarul de aprovizionat.

D. Raport privind incidentele (evenimente de muncă) petrecute în cadrul SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș în anul 2016

EVENIMENTE COMUNICATE ȘI CERCETATE ÎN CADRUL SOCIETĂȚII ÎN ANUL 2016

Nr. Crt.	Ocupația	Locația, data și ora producerii evenimentului	Cauzele producerii evenimentului	Încadrarea
1.	statistician	01.08.2016, ora 15,50 Mediaș - P-ța CI Motaș Nr.1	Împiedicare și cădere pe scările de la ieșirea din clădire	Accident de muncă
2.	operator	11.08.2016, ora 21,00 SRM Bârlad – ET Brăila	Stare de rău acuzată în timpul serviciului	Nu a întrunit condițiile pentru a fi încadrat ca accident de muncă
3.	lăcătuș mecanic	24.08.2016, ora 11,00 SRM Govora	Strivire degete mâna stângă la cupa buldoexcavatorului	Accident de muncă.
4.	inginer	12.09.2016, ora 14. ET CLUJ	Împiedicare și cădere pe scările de la ieșirea din clădire	Accident de muncă.
5.	inspector resurse umane	26.09.2016, ora 16,15 Mediaș - P-ța CI Motaș Nr.1	Împiedicare și cădere pe scările de la ieșirea din clădire	Accident de muncă.
6.	inginer	26.09.2016, ora 17,00. DN 1F – E81 Localitatea Topa Mică, jud. Cluj.	Accident auto soldat cu deces.	Cercetare efectuată de ITM CLUJ. Întrunește condițiile de încadrare ca accident de muncă
7.	inginer	29.09.2016, ORA 6,10 DN 68 Oțelul Roșu – Caransebeș	Accident auto soldat cu deces. Lovit în parcare de o autoutilitară.	Cercetare efectuată de ITM CARAȘ SEVERIN. Întrunește condițiile de încadrare ca accident de muncă
8.	inginer	06.10.2016, ora 8,00 La 300 m de hotelul Casa Creangă Tg. Ocna jud. Bacău.	Infarct miocardic urmat de deces.	Cercetare efectuată de ITM BACĂU. Nu a întrunit condițiile pentru a fi încadrat ca accident de muncă.
9.	operator	01.12.2016, ora 7,20 - SRM Lugoj – ET Arad	Alunecare pe gheață în incinta SRM Lugoj și lovire la cap.	Cercetare finalizată în cadrul societății. Dosar depus spre avizare la ITM Timiș. Întrunește condițiile de încadrare ca și accident de muncă.
10.	operator	22.12.2016, ORA 11,40 SRM Brașov I – ET BRAȘOV.	Acuzare stare de rău, amețeli și dureri în piept.	Cercetare în curs de realizare. Nu întrunește condițiile pentru a fi încadrat ca accident de muncă.

E. Inspecții realizate de către Inspectoratele Teritoriale de Muncă

În anul 2016 în cadrul SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș au fost efectuate inspecții de către inspectorii de Securitate și Sănătate în Muncă din cadrul Inspectoratelor Teritoriale de Muncă județene pentru verificarea respectării prevederilor legislative în domeniul securității și sănătății în muncă, după cum urmează:

INSPECȚII EXTERNE 2016						
Nr. crt	Data Controlului	LOCAȚIA (E.T./Dep./Su cursală)	Autoritatea Abilitată pt. Control	Descriere motivului controlului	Măsuri dispuse	Mod de realizare
1.	18 - 19.02.2016.	Exploatare Teritorială Bacău – Sector Onești	I.T.M Bacău	Control SSM - PV nr. 41369 / 19.02.2016.	4	Remediat
2.	14 - 15.01.2016	Exploatare Teritorială Arad Sector Deva	ITM Hunedoara	Control SSM	Nu au fost dispuse măsuri	-
3.	21.04.2016	Exploatare Teritorială Bacău – Sector Onești	I.T.M Bacău	Control SSM - PV nr. 41389 / 21.04.2016	Nu au fost dispuse măsuri	-
4.	02.11.2016	Exploatarea Teritorială Cluj	ITM CLUJ	Control SSM - PV nr. 073445 / 02.11.2016	1	Remediat
5.	13.10.2016	Exploatarea Teritorială Craiova	ITM Vâlcea	Control SSM - PV nr. SM 1072 / 13.10.2016	4	Remediat
6.	22.12.2016	Exploatarea Teritorială Arad - Sector Deva	ITM Hunedoara	Control SSM - PV nr.70.939 / 22.12.2016	Nu au fost dispuse măsuri	
7.	23.12.2016	Exploatarea Teritorială Craiova	ITM Vâlcea	Control SSM - PV nr. SM 1382 / 23.12.2016	1	Remediat

Societatea nu a fost sancționată contravențional pentru nerespectarea prevederilor de securitate și sănătate în muncă.

II. ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI

Principalele activități din domeniul protecției mediului în anul 2016 s-au efectuat planificat și organizat, urmărind prevenirea poluării, reducerea riscurilor de producere a unor incidente de mediu pe amplasamentele din cadrul societății, precum și conformarea cu prevederile legislative în domeniu.

Ca atare, principalele direcții urmărite au fost:

A. Monitorizarea actelor de reglementare

La nivelul societății există **17 autorizații de mediu**, prin care sunt autorizate un număr de 1195 obiective ale SNTGN Transgaz SA. Conform *Planificării reînnoirii actelor de reglementare*, în 2016 au fost depuse **3 solicitări de reînnoire a autorizațiilor de mediu**, în scopul autorizării a **12 obiective noi**.

Din punct de vedere a autorizațiilor de gospodărire a apelor, legislația din domeniu impune obținerea actelor de reglementare la toate obiectivele care au legătură cu apele. Drept urmare, societatea deține **130 de autorizații de gospodărire a apelor** pentru traversări cursuri de ape cu conducte de transport gaze naturale, din care s-au depus **documentații de reînnoire pentru 17** dintre acestea.

Conform procedurilor emise de autoritățile naționale de protecția mediului, s-a realizat înregistrarea în Sistemul Integrat de Mediu a **proiectelor de dezvoltare, reparații și întreținere a sistemului național de transport gaze naturale**. În acest scop s-a coordonat și activitatea de derulare a obținerii actelor de reglementare din punct de vedere protecției mediului, urmărindu-se respectarea procedurii specificate în legislația din domeniu, ca atare s-au înregistrat un număr de **55** proiecte.

Serviciul a verificat proiectele care au fost supuse CTE-ului și a emis puncte de vedere în domeniul protecției mediului, urmărind respectarea și conformarea cu prevederile legislative.

B. Evaluarea conformării cu legislația din domeniu

Evaluare internă

Această activitate s-a efectuat prin planificarea diferitelor tipuri de inspecții interne integrate, atât la nivelul Departamentului, cât și la nivelul Exploatărilor Teritoriale, ele fiind realizate de către inspectorii de specialitate din fiecare domeniu în parte.

Ca atare, în urma efectuării acestor inspecții pentru evaluarea conformării cu legislația și în scopul îmbunătățirii activității au fost stabilite **măsuri** de protecția mediului:

- în domeniul gestionării substanțelor periculoase – afișarea Fișelor de securitate revizuite a substanțelor folosite;
- în domeniul prevenirii poluării - instruirea personalului cu *Planurile de intervenție în caz de poluări accidentale*;
- în domeniul gestionării deșeurilor – etichetarea corespunzătoare a containerelor, întocmirea documentelor aferente legislației, depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor metalice.

Evaluare externă

În anul 2016, S.N.T.G.N. Transgaz S.A a fost supus unui număr de 12 inspecții externe prezentate în tabelul de mai jos. Acestea au fost realizate de structurile de control din cadrul Gărzii Naționale de Mediu, Administrația Națională Apele Române, Agențiile de Protecția Mediului.

Tabel cu inspecțiile externe

Nr. crt.	Denumire autorității de control	Amplasamentul inspectat	Data inspecției
1.	SGA Covasna - ABA Olt	Exploatarea Teritorială Brașov - Sector Bățani	28.01.2016
2.	GNM Vrancea	Exploatarea Teritorială Brăila	15.04.2016
3.	ABA Jiu	Exploatarea Teritorială Craiova	05.05.2016
4.	GNM Brăila	Exploatarea Teritorială Brăila – STC Siliștea	11.05.2016
5.	ABA Olt	Exploatarea Teritorială Mediaș - Sector Sibiu	22.06.2016
6.	GNM Alba	Exploatarea Teritorială Arad – Sector Alba	21.07.2016
7.	GNM Brăila	Exploatarea Teritorială Brăila – SCV Șendreni	06.10.2016
8.	ABA Siret	Exploatarea Teritorială Bacău – verificare amplasament proiect	03.11.2016
9.	ABA Buzău Ialomița	Exploatarea Teritorială Brăila – reînnoire autorizații gospodărirea apelor	04.11.2016
10.	GNM Sibiu	SNTGN TRANSGAZ – Depozit Botorca	09.11.2016
11.	GNM Sibiu	Exploatarea Teritorială Mediaș - Sector Sibiu	10.11.2016
12.	APM Brăila	Exploatarea Teritorială Brăila – verificare finalizare proiect	25.11.2016

Referitor la contravențiile aplicate SNTGN TRANSGAZ S.A. precizăm că societatea **nu a fost sancționată contravențional pentru nerespectarea prevederilor legislative din domeniul protecției mediului.**

În urma controalelor și inspecțiilor nu au fost aplicate sancțiuni, fiind stabilite doar ***măsurile de îmbunătățire***, așa cum reies din rapoartele de inspecții ale autorităților de control, în domeniile:

- gestiunea deșeurilor;
- analiza factorilor de mediu;
- autorizațiilor de gospodărire a apelor;
- planurilor de intervenție în caz de poluări accidentale;
- gestionarea substanțelor și preparatelor chimice periculoase;
- desemnarea personalului responsabil cu protecția mediului la unele obiective.

Au fost finalizate lucrările asumate de societate prin **Planul de Măsurii în scopul reducerii poluării fonice la SRM Titan**, din cadrul Exploatării Teritoriale București.

Aceste acțiuni au fost întreprinse ca urmare a reclamației primite de către societate și a inspecțiilor efectuate de Garda Națională de Mediu – Comisariatul Municipiului București.

Lucrările efectuate în scopul diminuării poluării fonice au constat în :

- înlocuirea reguletoarelor vechi, nefuncționale, cu reguletoare cu atenuator de zgomot;
- reabilitarea clădirii SRM-ului prin reducerea și înlocuirea suprafețelor vitrate.

În anul 2016, societatea a înregistrat o reclamație generată de disconfortul produs de emisiile de etimercaptan, iar în data de 15.04.2016 a fost efectuată o inspecție din partea Gărzii Naționale de Mediu – Serviciul Comisariatul Județean Vrancea, la SRM Focșani –

Odobesti, obiectiv din cadrul Exploatarii Teritoriale Braila, care a fost finalizată cu Nota de constatare nr. 141/ 15.04.2016.

La măsurile stabilite de autorități s-a dispus “*efectuarea unui buletin de analize printr-un laborator acreditat RENAR, pentru determinarea concentrației de etilmercaptan, atât în incinta perimetrului de lucru cât și în afara perimetrului (emisii și imisii)*”.

Serviciul a întocmit un caiet de sarcini și a fost contractat o firmă acreditată pentru aceste tipuri de servicii de specialitate pentru efectuarea măsurărilor la SRM Focșani. În urma efectuării operațiunilor și emiterii buletinelor de măsurare s-a constatat că emisiile și imisiile de etilmercaptan se încadrează în limitele legale, rezultatele fiind transmise autorităților de control.

C. Raportări de specialitate la autoritățile din domeniu

Au fost întocmite **raportările lunare și trimestriale** către autoritățile din domeniu, conform obligațiilor din actele de reglementare deținute de societate:

- conform prevederilor art. 9, lit. c din OUG nr. 196 / 2005 privind Fondul pentru mediu, societatea trebuie să plătească obligațiile către **Administrația Fondului pentru Mediu**, acestea reprezentând taxele lunare pentru emisii de poluanți în atmosferă. În vederea achitării acestor obligații financiare serviciul urmărește consumurile de resurse specifice, cuantifică și întocmește declarația pentru Fondul de Mediu.
- conform prevederilor art.13 alineatul 2 din Legea nr. 132 / 2010 privind Colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice, acestea sunt urmărite și centralizate la nivelul companiei cu transmiterea lunară a **Registrul de evidență a deșeurilor** către Agenția Națională de Protecția Mediului București;
- a fost realizată monitorizarea gestiunii deșeurilor produse la nivel de societate și au fost efectuate raportări la autorități, conform obligațiilor din autorizațiile de mediu;
- a fost realizată gestiunea substanțelor periculoase și a preparatelor chimice utilizate în cadrul societății, ea fiind raportată la Agențiile de Protecția Mediului.

Totodată, conform solicitărilor autorităților au fost întocmite **raportări de specialitate** (gestionarea uleiurilor uzate, gestionarea deșeurilor, Inventarul Local al Emisiilor) în **Sistemul Integrat de Mediu**.

D. Proiectul BRUA

Serviciul Managementul Mediului asigură coordonarea proiectării din punct de vedere a protecției mediului pentru cele 3 stații de comprimare care fac parte din proiectul **BRUA**.

Personalul din cadrul serviciului a participat la identificarea proprietarilor de terenuri și întocmirea convențiilor cu aceștia.

A fost asigurată participarea la diferite întâlniri cu instituții bancare externe, în scopul finanțării proiectului. Ca atare, în urma acestor ședințe au fost întocmite materiale și furnizate informații, care să răspundă cerințelor în domeniul protecției mediului celor două bănci, BERD și BEI.

Personalul din cadrul Laboratorului Monitorizare Factori de Mediu a participat la verificarea **Studiului de evaluare a impactului asupra mediului și a Studiului de Evaluare Adecvată aferent proiectului BRUA**, elaborat de o firmă specializată.

E. Cheltuieli de protecția mediului

În scopul desfășurării corespunzătoare a activității de protecția mediului, au fost prevăzute cheltuieli aferente achiziționării de servicii specifice și cheltuieli aferente taxelor solicitate de autorități.

În programele societății, respectiv **Programul Anual de Servicii Executate de Terți** au fost fundamentate și bugetate servicii de mediu necesare, iar prin **Programul de Aprovizionare pentru anul 2016**, au fost solicitate materiale și produse de protecția mediului.

Precizăm că s-au demarat toate tipurile de servicii, stadiul de derulare a acestor servicii fiind diferit și corelat cu necesitățile rezultate din activitatea principală de transport gaze a SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș.

Au fost întocmite caietele de sarcini pentru următoarele servicii de mediu, care au fost transmise departamentului de specialitate:

- Servicii de analize fizico-chimice pentru apele uzate menajere;
- Servicii de analize fizico-chimice în vederea caracterizării și clasificării deșeurilor lichide / solide generate din activitatea de godevilare / curățare la elementele filtrante / separatoare;
- Serviciului de valorificarea deșeurilor lichide / solide generate din activitatea de godevilare / curățare elemente filtrante / separatoare;
- Servicii de intervenție în caz de producere a unui incident de mediu.

Au fost efectuate, cu laboratoare acreditate de terță parte, analize la apele uzate menajere și de analize la deșeurile rezultate ca urmare a activităților de godevilare, la solicitarea operatorilor care au preluat deșeurile respective.

În 2016 s-a derulat și finalizat contractul pentru "*Servicii întocmire documentații tehnice pentru obținerea autorizațiilor de gospodărire a apelor*" în valoare de 579.362 lei, servicii care au avut ca scop final întocmirea documentațiilor tehnice pentru revizuirea autorizațiilor de gospodărire a apelor aferente Bazinului Hidrografic Olt.

F. Menținerea certificării și tranziția către noul standard ISO 14001 : 2015 aferent Sistemului de Management al Mediu

În anul 2016 s-a desfășurat auditul de supraveghere efectuat de către SRAC, având ca rezultat 4 domenii de îmbunătățire în activitatea de protecția mediului, respectiv :

- monitorizarea implementării măsurilor impuse în urma inspecțiilor;
- specificarea aspectelor de mediu în proiecte;
- gestionare tipurilor de deșeuri rezultate în urma unor lucrări de reparații;
- urmărirea și gestionare aspectelor de mediu din cadrul Sucursalei Mediaș.

Totodată s-a început tranziția către noul standard ISO 14001 : 2015, prin identificarea tuturor proceselor aferente activității și întocmirea Diagramelor de Flux și a Fișelor de proces.

G. Activitatea desfășurată de Laboratorul Monitorizare Factori de Mediu

Planificarea activităților desfășurate în 2016 de către Laboratorul Monitorizare Factori de Mediu a constat în următoarele:

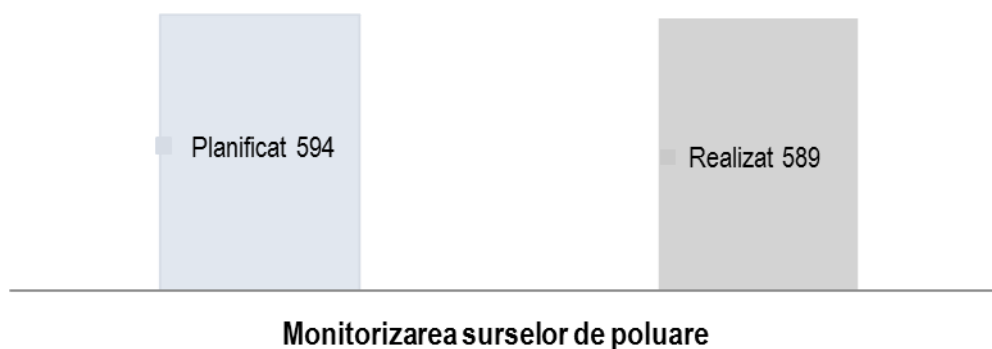
- *Planificarea monitorizării surselor de poluare efectuate de Laboratorul Monitorizare Factori de Mediu pentru 297 de amplasamente;*
- *Planificarea pentru identificarea și evaluarea aspectelor de mediu pe amplasamentele societății, pentru 112 amplasamente.*

În conformitate cu cerințele din Autorizațiile de Mediu, eliberate de Agenția Națională de Protecția Mediului București, monitorizarea a implicat efectuarea sistematică, pe amplasamentele societății a măsurătorilor asupra factorilor de mediu după cum urmează:

- măsurători de nivel de zgomot;
- verificarea instalațiilor tehnologice din punct de vedere al etanșeității în vederea depistării emisiilor de metan și a celor de etilmercaptan;
- determinarea emisiilor de poluanți atmosferici (CO, NO_x, SO₂) din gazele de ardere provenite de la stațiile de comprimare, centralele termice, sobe convector și încălzitoare de gaz;
- identificarea diferitelor situații neconforme cu legislația de protecția mediului și / sau în ceea ce privește poluările accidentale;
- întocmirea buletinelor de măsurare, a fișelor de evaluare a aspectelor de mediu și a rapoartelor de monitorizare.

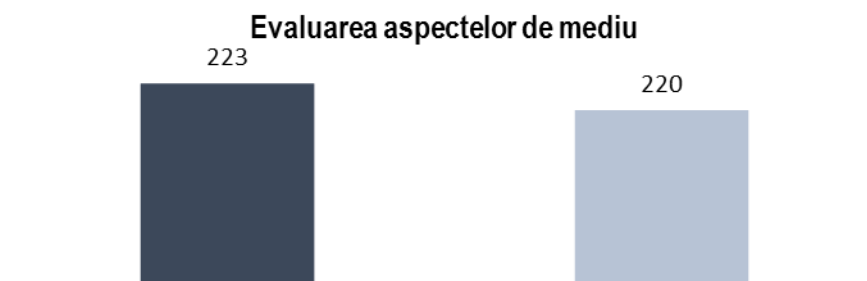
Tabel cu gradul de realizare a **monitorizării surselor de poluare**

Tipul activității/ Perioada de raportare	Număr de monitorizări propușe	Număr de monitorizări realizate	Gradul de realizare (%)
Monitorizare	594	589	99,16

Tabel cu obiectivele propuse și realizate în vederea **evaluării aspectelor de mediu**

Anul	Număr de obiective propuse pentru evaluarea aspectelor de mediu	Număr de obiective la care s-a realizat evaluarea aspectelor de mediu	Gradul de realizare (%)
2016	223	220	98,65

Achiziția recentă de aparatură portabilă, de teren pentru dotarea laboratorului a determinat un salt spectaculos față de ultimii ani în ceea ce privește creșterea capacității și performanței de măsurare.

S-au abordat **domenii noi** cum ar fi achiziția de detectoare pentru măsurarea **concentrației de gaze nocive, măsurători de rezistivitate ale solului** la traversările cursurilor de ape cu

conducte, apoi măsurarea **nivelului de radiații**. Totodată se vor putea preleva și determina poluanții din probe de sol contaminat.

În ce privește **creșterea capacității și a performanței de măsurare** s-au achiziționat **aparate noi**, în domeniul **sonometriei, a detectoarelor de etilmercaptan și de metan, a gazelor de ardere, a măsurării parametrilor meteo, a prelevatoarelor de probe lichide și de sol**.

S-au abordat prioritar în această etapă de dotare și modernizare doar **echipamentele mobile de teren**, care să permită desfășurarea în condiții optime a activității de monitorizare a surselor de poluare.

Toate acestea permit **determinări precise, lipsite de echivoc**, pentru noxele emise pe amplasamentele SNTGN Transgaz SA Mediaș, în concordanță cu cerințele impuse de Autorizațiile de Mediu pentru Exploatările Teritoriale.

Concret, completările pentru dotarea "laboratorului de teren" au constat în următoarele achiziții:

- Sonometru integrator – Bruel&Kjaer tip 2270;
- Autovehicul de teren pentru transport persoane și dotat cu echipament pentru laboratorul mobil de Protecția Mediului – marca Volkswagen "Caravelle";
- Detector portabil pentru etilmercaptan – Dräger model X-am 5000;
- Set echipament prelevare probe de laborator;
- Kit prelevare și pregătire probe de sol pentru analiza TPH;
- Aparat pentru măsurarea rezistivității solului - model CA 6472;
- Analizor de gaze metan pe principiul absorbției în laser – model INSPECTRA LASER;
- Aparat portabil pentru măsurarea nivelului de radiații – model RIIDEYE;
- Analizor portabil pentru gaze de ardere - MADUR GA 12plus;
- Aparat foto digital – Sony DSC HX 3000;
- Aparat foto digital tip DSLR – Nikon D7000;
- Echipament GPS – Explorist Magellan 510;
- Scară telescopică de 5 m;
- Aparat măsurare parametrilor meteorologici – model Kestrel 4000.

Pe baza acestor dotări s-au efectuat lucrările de monitorizarea surselor de poluare și evaluarea aspectelor de mediu concretizate în **rapoarte de monitorizare cu buletine de măsurare urmate de planuri de măsuri**, întocmite de Serviciul Managementul Mediului. Aceste planuri vizate de conducerea Departamentului Calitate - Mediu, Protecție și Securitate și aprobate de conducerea Departamentului Exploatare și Mentenanță, pentru remedierea neconformităților constatate, reprezintă și **activitate de control și îndrumare** pentru Exploatările Teritoriale.

Ca atare, s-au întocmit **15 Rapoarte de monitorizare și 15 Planuri de măsuri care au cuprins 378 măsuri** de remediere a deficiențelor de mediu de către echipele de mentenanță la lucrările specifice pentru instalațiile tehnologice ale amplasamentelor monitorizate.

Buletinele de măsurare emise de laborator pentru amplasamentele monitorizate sunt incluse în **Raportul Anual de Mediu (RAM)** întocmit de inspectorul de protecția mediului la nivelul fiecărei Exploatări Teritoriale și transmise la Agențiile de Protecția Mediului, conform prevederilor autorizațiilor de protecția mediului

În anul 2016 Programul de **Monitorizare a surselor de poluare și Identificarea și evaluarea aspectelor de mediu pe amplasamentele S.N.T.G.N.- Transgaz S.A.** a fost realizat în proporție de 98,65 %.

Resursele financiare alocate

Pentru anul 2016 s-a planificat în PAAP 2016 prin programul PASET 2016, Anexa nr. 8 "Servicii de mediu", poz. nr. 1: "Servicii de service și verificare metrologică pentru aparatura din Laborator Monitorizare Factori de Mediu" suma de **82.658,00 lei**. Față de această planificare s-a acoperit cu contracte suma de **74.005,29 lei**, din care s-au realizat lucrări de service și verificări în valoare de **26.114 lei**.

H. Acțiuni pentru 2017

- implicarea inspectorilor de mediu în realizarea de inspecții pe șantiere și urmărirea respectării obligațiilor din actele de reglementare emise de autorități;
- autorizarea din punct de vedere a protecției mediului a activității de transport substanțe periculoase;
- continuarea procesului de reînnoire a documentațiilor tehnice pentru revizuirea autorizațiilor de gospodărire a apelor;
- întocmirea documentelor Sistemului de Management al Mediului aferente tranziției la noul standard ISO 14001 : 2015;
- necesitatea **acreditării laboratorului** - spațiul actual ocupat de Laboratorul de Monitorizare Factori de Mediu, din cadrul departamentului, în sediul din Mediaș, str. G. Enescu nr. 11, este **insuficient, necorespunzător și nu asigură condițiile necesare pentru acreditarea acestuia** în conformitate cu SR EN ISO / CEI 17025 - 2005.

III. ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN DOMENIUL MANAGEMENTUL CALITĂȚII

Activitatea Serviciului Managementul Calității a fost centrată pe asigurarea unui demers de minimizare a riscurilor și a neconformităților precum și pe evaluarea performanței în contextul abordării riscurilor. Astfel, accentul a fost pus cu precădere pe :

- A. Efectuarea auditurilor din Programul anual de audituri al SMI-CMSSO;
- B. Urmărirea stadiului implementării corecțiilor, acțiunilor corective și domeniilor de îmbunătățire;
- C. Evaluarea satisfacției clienților;
- D. Consilierea responsabililor de proces;
- E. Informația documentată a Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - Sănătate și Securitate Ocupațională;
- F. Menținerea certificării Sistemul de Management Integrat Calitate – Mediu - Sănătate și Securitate Ocupațională
- G. Tranziția la standardul SR EN ISO 9001:2015
- H. Perspective.

A. Efectuarea auditurilor planificate în Programul Anual de Audituri al SMI - CMSSO

Procesul de audit intern al Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - Sănătate și Securitate Ocupațională (SMI-CMSSO) s-a desfășurat în baza *Programului anual de audituri*. Pe parcursul anului 2016 *Programul anual de audituri interne al Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - Sănătate și Securitate Ocupațională* au fost revizuit de 4 ori din motive obiective (fluctuația personalului și modul de abordare a auditurilor interne).

Abordarea procesuală prevăzută în SR EN ISO 9001:2015 a fost aplicată și în cazul auditurilor interne, astfel că începând cu semestrul II au fost propuse și efectuate doar audituri de proces. Conform datelor centralizate în tabelul nr.1 și reprezentate în diagrama nr.1 la data de

31.12.2016 stadiul celor **10** audituri programate în versiunea 4 a Programului anual de audituri al SMI-CMSSO era:

- **8** rapoarte de audit finalizate si comunicate proprietarilor de proces;
- **2** rapoarte de audit în curs de finalizare.

Tabel nr.1

Nr. crt	Departament/Dir ecția/ Serviciu independent	Entitățile organizatorice auditate	Audituri de Proces			
			programate	finalizate	în curs de finalizare	neefectuate
1	Organizare, Resurse Umane	Serviciul Organizare Serviciul Resurse Umane Serviciul Salarizare Serviciul Planificare Resurse Umane și Refacere Capacitate de muncă Centrul de Instruire și Formare Profesională Compartiment Resurse umane –ET Arad, Brașov și Bacău	1	1	0	0
2	Operare	Serviciul Transport internațional gaze natural Serviciul Contracte Transport Gaze Naturale Biroul Gestiune Relatii cu utilizatorii rețelei Serviciul Alocari si Bilant Gaze Serviciul Echilibrare comerciala si calcule dezechilibre Serviciul Managementul Capacitatii de Transport DOPG București – compartiment Dispeceri Serviciul Operare Piață Biroul Procesare date și Activități Suport Serviciul Nominalizări, renominalizări NIZ Biroul Corelare Nominalizări Biroul Analiză Structură Consumuri Serviciul Transport Gaze- ET Cluj, București, Constanța Serviciul Operare Tranzit- ET Constanța SMG Medieșu Aurit SMG Isaccea.	1	1	0	0
3	Achiziții Publice și Contractări	Serviciul Planificare Serviciul Licitatii-Contractari Serviciul Evidență Contracte Biroul Achiziții Serviciul Achiziții Proiecte	1	1	0	0

Nr. crt.	Departament/Dir ecția/ Serviciu independent	Entitățile organizatorice auditate	Audituri de Proces			
			programate	finalizate	în curs de finalizare	neefectuate
		Speciale				
4	Secretariat CA și AGA	Secretariat CA și AGA	1	1	0	0
	Total semestru I		4	4	0	0
1	Accesul la Sistemul Național de Transport gaze naturale	Biroul Lucrari pentru Terti	1	1	0	0
2	Analiza, verificare și avizarea documentațiilor tehnico-economice	Serviciul Analiza si Verificare Proiecte Biroul Verificare Devize si Evaluare Economica Biroul Secretariat CTE Biroul Estimare Preturi	1	1	0	0
3	Emitere avizelor de amplasament	Serviciul Avize Constructii si Zone de de Protectie Conducte toate E.T-urile	1	1	0	0
4	Elaborarea studiilor de fezabilitate și prefzabilitate	Serviciul Programe Studii si Proiecte Atelier Proiectare si Cercetare nr.2 Atelier Proiectare si Cercetare nr.6 Atelier Studii si Proiecte Instalatii Electrice Biroul Devize	1	0	1	0
5	Obținerea certificatelor de atestare a drepturilor de proprietate asupra terenurilor detinute de Transgaz	Serviciul Patrimoniu si Concesiuni	1	0	1	0
6	Monitorizarea programelor anuale de activitate	Serviciul Strategie Bugetara si Urmarire Indicatori de performanta Serviciul Monitorizare Executie Programe Investitonale Biroul Analiza si Informare Strategica	1	1	0	0
	Total semestru II		6	4	2	0
	Total An 2016		10	8	2	0

B. Urmărirea stadiului implementării corecțiilor, acțiunilor corective și domeniilor de îmbunătățire

Pe perioada desfășurării auditurilor interne SMI - CMSSO au fost întocmite rapoarte de observații, respectiv rapoarte de neconformitate și propuse domenii de îmbunătățire. Proprietarii de proces au identificat cauzele și au stabilit responsabili și termene pentru rezolvarea acestora. În cazul celor 10 audituri au fost întocmite 4 rapoarte de observații și un raport de neconformitate, repartizate astfel:

- un Raport de Observații la Direcția Organizare, Resurse Umane;
- un Raport de Observații la Biroul Lucrări pentru Terți;
- 2 Rapoarte de Observații la Departamentul Proiectare și Cercetare;
- un Raport de Neconformitate la Departamentul Operare.

Fiecare auditor șef a monitorizat stadiul implementării programelor de îmbunătățire comunicate de entitățile auditate. Stadiul realizării corecțiilor până la data de 31.12.2016 este sintetizat în tabelele nr. 2 și 3. Din cele 4 Rapoarte de observații acordate în timpul auditului 3 au termenul de implementare depășit. Raportul de neconformitate a fost închis de către auditorul șef în baza dovezilor obiective prezentate de către auditat.

Tabel nr.2

Departament /Direcția / Serviciu independent auditat	Nr. Rapoarte Observații	Nr. Rapoarte Observație închise	Nr. Rapoarte Observație neînchise, depășit termenul	Nr. Rapoarte Observație în termen
Organizare, Resurse Umane	1	0	1	0
Accesul la Sistemul Național de Transport gaze naturale	1	0	1	0
Proiectare Cercetare	2	0	1	1
TOTAL	4	0	3	1

Tabel nr.3

Departament / Direcția/ Serviciu independent auditat	Nr. Rapoarte Neconformitate	Nr. Rapoarte Neconformitate închise	Nr. Rapoarte Neconformitate neînchise, depășit termenul	Nr. Rapoarte Neconformitate în termen
Operare	1	1	0	0
Total	1	1	0	0

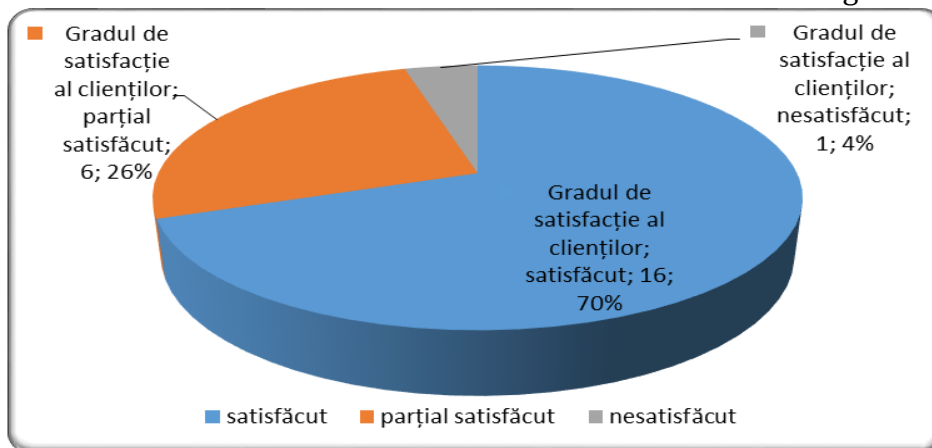
C. Evaluarea satisfacției clienților

Conform procedurii PP 15 *Evaluarea satisfacției clienților* au fost transmise 36 de chestionare utilizatorilor rețelei de transport gaze naturale. Din datele centralizate în Anexa nr.1 rezultă că 23 dintre acestea au comunicat chestionare completate. Analiza chestionarele a scos în evidență următoarele:

- au fost înregistrate un număr de **8 reclamații**;
- a fost identificat **1 client nesatisfăcut**.

Evaluarea aferentă anului 2015 arată că **63,88 %** din numărul total de utilizatori ai rețelei de transport au dorit să-și exprime punctul de vedere. Se constată o creștere a interesului clienților pentru comunicarea satisfacției raportat la anul 2014 când doar **52,63%** dintre clienți au comunicat chestionarele completate. Din diagrama nr.1 rezultă gradul de satisfacție a celor 23 respondenți.

Diagrama nr.1

D. Consilierea responsabililor de proces

În baza procedurii PP 175 - *Desfășurarea procesului de consiliere în vederea elaborării procedurilor și instrucțiunilor de lucru*, Serviciul Managementul Calității a acordat consiliere conform situației prezentate în tabelul nr.4.

Tabel nr.4

Nr. crt.	Departament/ Direcție/ Serviciu Independent	Proceduri/Instrucțiuni de lucru			Observații
		Programate	Realizate	Reprogramate	
1.	Departamentul Juridic				au fost identificate procesele și s-a elaborat diagramă de flux a procesului de <i>Avizare și Consultanță Juridică</i>
2.	Serviciul Secretariat CA și AGA	3 PP 2 IL	2 PP	-	s-au actualizat doar documentele unde s-au identificat modificări
3.	Departamentul Achiziții Publice și Contractări	3 PP	1 PP	2 PP	s-a amânat actualizarea documentelor deoarece s-a modificat legislația aplicabilă în domeniu
4.	Direcția Reglementări și Licențe	3 PP	1 PP	2 PP	
5.	Departamentul Economic	5 PP	0	5 PP	
6.	Serviciul Control Financiar de Gestiune	1 PP	0	1 PP	programul de control nu a permis stabilirea unui calendar de consiliere
7.	Direcția Organizare Resurse Umane	4 PP 3 IL	0	4 PP 3 IL	
8.	UMP Marea Neagră				a fost amânată acțiunea de identificare a proceselor
Total		19 PP 5 IL	4 PP	13 PP 3 IL	

Conform Programului de tranziție la standardul SR EN ISO 9001:2015

realizarea obiectivul specific "Abordarea procesuală" implică elaborarea diagramelor de flux pentru procesele identificate în cadrul companiei. Începând cu data de 14.11.2016 procedura PP 175 - *Desfășurarea procesului de consiliere în vederea elaborării procedurilor și instrucțiunilor de lucru* a fost înlocuită de procedura PP DC 03 - *Desfășurarea procesului de consiliere în vederea elaborării diagramelor de flux*, acordarea consilierii realizându-se în baza solicitărilor comunicate Serviciului Managementul Calității. Stadiul diagramelor de flux pentru care a fost asigurată consiliere structurilor organizatorice este prezentat în tabelul nr.5.

Tabel nr.5

Nr. crt	Denumire entitate organizatorică	Denumire proces	Stadiul diagramei de flux	
			Finalizată	Draft
1.	Serviciul Relații cu investitorii	- Gestionarea bazei de date privind acționariatul Transgaz și piața dividendelor aferente; - Raportări către instituțiile pieței de capital; - Realizarea anchetelor structurale și întocmirea raportărilor statistice		X
2.	Serviciul Impozite, taxe și decontări	- Întocmirea declarațiilor, evidența și contabilizarea ITL		X
3.	Dispeceratul Național de Gaze Naturale	Limite SNT	X	
4.	Serviciul Mentenanță instalații tehnologice	Execuția lucrărilor în regim de urgență		X
5.	Serviciul Contabilitate de gestiune	Numerotarea, înscrierea documentelor financiar contabile		X
6.	Biroul lucrări pentru terți	Accesul la SNT		X

E. Informația documentată a Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - Securitate Sănătate Ocupațională

Informația documentată a Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - SSO a fost actualizată conform datelor din tabele nr.6 și 7.

Tabel nr.6

NR. CRT.	DEPARTAMENT/DIRECTIE/SERVICIU INDEPENDENT	COD PROCEDURĂ	DENUMIRE PROCEDURĂ	EDIȚIA	REVIZIA
1	Achiziții Publice Sectoriale	PP 11	Evidența contractelor de achiziție publică	1	0
		PP 53	Elaborarea programului anual al achizițiilor publice	3	0
		PP 115	Atribuirea contractelor de achiziție publică prin negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare	2	2
2	Calitate Mediu, Protecție și Securitate	PP 01	Elaborarea documentelor SMI CMSSO	7	0

NR. CR T.	DEPARTAMENT/DIRECTIE/SERVICIU INDEPENDENT	COD PROCEDURĂ	DENUMIRE PROCEDURĂ	EDIȚIA	REVIZIA
		PP 175	Consiliere în vederea elaborării procedurilor și instrucțiunilor de lucru	1	0
		PP DC 01	Auditul Intern al SMICM	1	0
		PP DC 03	Desfășurarea procesului de consiliere în vederea elaborării diagramei de flux	1	0
		PS 01 SMI	Elaborarea Documentelor SMI - CMSSO	1	0
3	Dezvoltare	PP 16	Accesul la sistemul național de transport gaze naturale	2	0
		PP 56	Emiterea dispozițiilor de șantier	2	0
		PP 55	Urmărirea execuției lucrărilor de investiții	2	0
4	Operare	PP 27	Fluxul monitorizării gazelor	4	0
		PP 44	Facturarea serviciilor de transport gaze naturale	2	0
		PP 110	Gestionarea etapelor de nominalizare, renominalizare și NIZ	2	0
		PP 167	Managementul informațiilor relevante aferente punctelor fizice de intrare în / ieșire din SNT	2	0
		PP 178	Limite de funcționare ale SNT	1	0
		PP DH 02	Limite de funcționare ale SNT	1	1
5	Reglementări și Licențe	PP 31	Autorizarea activităților	2	0
6	Serviciu Secretariat C.A. și A.G.A.	PP 124	Organizarea și desfășurarea ședințelor consiliului de administrație	1	1
		PP 125	Organizarea și desfășurarea ședințelor CA prin mijloace electronice de comunicare	1	1
7	Strategie și Management Corporativ	PP 30	Raportare lunară a realizărilor programelor anuale de activitate	1	0
		PP 92	Elaborare și raportare privind nivelul de realizare a indicatorilor prevăzuți în standardul de performanță pentru serviciul de transport al gazelor naturale	1	0
		PP 139	Monitorizare "Programe anuale de activitate"	1	0

NR. CRT.	DEPARTAMENT/DIRECTIE/SERVICIU INDEPENDENT	COD PROCEDURĂ	DENUMIRE PROCEDURĂ	EDIȚIA	REVIZIA
8	Sucursala Mediaș	PP - SUC 179	Achiziția de produse prin cumpărare directă	1	0
		PP 120	Execuția lucrărilor de reparații, intervenții și operațiuni speciale executate de către Sucursala Mediaș pe infrastructura SNT	1	2
9	Reglementari Terenuri	PP 21	Soluționarea petitiilor privind prestarea serviciului de transport și de sistem al gazelor naturale	3	0

În cadrul Serviciului Managementul Calității au fost verificate conform cerințelor din PP 01 *Elaborarea Documentelor SMI – CMSSO* și vizate **10 proceduri noi și 16 proceduri care au trecut la o nouă ediție respectiv o nouă revizie**. Începând cu data intrării în vigoare a procedurii de sistem PS 01 SMI *Elaborarea Documentelor SMI – CMSSO* au fost elaborate doar 4 proceduri noi care respectă cerințele standardului SR EN ISO 9001:2015.

Tabel nr.7

NR. CRT.	DEPARTAMENT/DIRECTIE/SERVICIU INDEPENDENT	COD INSTRUCȚIUN E DE LUCRU	DENUMIRE PROCEDURĂ	EDIȚIA	REVIZIA
1	Achiziții Publice Sectoriale	IL-PP-115-01	Întocmirea referatului de necesitate	1	0
2	Calitate Mediu, Protecție și Securitate	IL - PS / 01 / 01	Postarea documentelor Sistemului de Management Integrat Calitate, Mediu, Sănătate și Securitate Ocupațională pe Zona Publică	1	0
		IL 01 PS 01 SMI	Elaborarea diagramei de flux	1	0
3	Exploatare și Mentenanță	IL 13	Întocmirea / vizarea / aprobarea rapoartelor de diagnosticare a stării izolației exterioare a conductelor / racordurilor aparținând SNT	1	0
		IL 15	Supravegherea și întreținerea instalațiilor și componentelor din cadrul stațiilor de protecție catodică	1	0
		IL 16	Întocmirea și urmărirea programului de curățire conducte la nivelul S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	1	0
		IL 36	Întocmirea diagramei de potențial pentru o conductă de transport gaze	1	1

NR. CRT	DEPARTAMENT/DIRECTIE/SE RVICIU INDEPENDENT	COD INSTRUCTIUN E DE LUCRU	DENUMIRE PROCEDURĂ	EDIȚIA	REVIZIA
4	Operare	IL 14	Mod de utilizare a programului TRANSCALC	1	1
		IL 46	Calculul incertitudinii unui sistem de măsurare	1	0
		IL-PP-174-01	Modul de verificare a funcționării etaloanelor de lucru din cadrul exploatărilor teritoriale	1	0
		IL 01 PP DH 01	Calculul în regim staționar a cantității LP din SNT	1	0
		IL 01 PP DH 04	Utilizarea programului VUS	1	0
		IL 02 PP DH 04	Utilizarea programului TRANSCALC	1	0
5	Sucursala Mediaș	IL - PP SUC 120 - 02	Asigurare materiale pentru execuție lucrări operațiuni speciale	1	0

În cadrul Serviciului Managementul Calității au fost alocate resurse de timp pentru verificarea conform PP 01 *Elaborarea Documentelor SMI – CMSSO* a **12 instrucțiuni de lucru noi și 2 instrucțiuni de lucru care au trecut la revizia 1**. Începând cu data intrării în vigoare a procedurii de sistem PS 01 *SMI Elaborarea Documentelor SMI – CMSSO* au fost elaborate doar 4 instrucțiuni de lucru noi care respecta cerințele standardului SR EN ISO 9001:2015.

F. Menținerea certificării Sistemului de Management Integrat Calitate-Mediu-Sănătate și Securitate Ocupațională

Sistemului de Management Integrat Calitate-Mediu este certificat conform cu standardele SR EN ISO 9001 și 14001 din anul 2006. Ultima recertificare Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - Sănătate și Securitate Ocupațională a avut loc la data de 11.09.2015, în raportul de audit nefiind consemnate neconformități sau observații.

Serviciul Managementul Calității a solicitat Societății Române de Asigurare a Calității reformularea domeniului de certificare în vederea eliberării autorizațiilor de execuție respectiv proiectare de către ANRE. Urmare a aprobării actului adițional nr.1 la contractul de certificare nr.22299.03/2015, au fost eliberate alte certificate SRAC și IQNet pentru SISTEMUL DE MANAGEMENT CALITATE-MEDIU-SĂNĂTATE ȘI SECURITATE OCUPAȚIONALĂ conform standardelor ISO 9001 : 2008, ISO 14001 : 2004, OHSAS 18001 : 2007 cu același numere de valabilitate.

În perioada 26 - 30.09.2016 s-a desfășurat auditul de supraveghere nr.1 efectuat de către SRAC la:

- Entitățile organizatorice din: P-ța C.I.Motaș nr.1, str.G.Enescu nr.11, str.Unirii nr.11, nr.6;
- Exploatarea Teritorială Bacău;
- Exploatarea Teritorială Brăila;
- Exploatarea Teritorială Constanța;

- Sucursala Mediaș.

Conform Raportul de audit întocmit de SRAC au fost identificate 10 domenii de îmbunătățire și acordate 2 rapoarte de observații.

G. Tranziția la Standardul ISO 9001:2015

Obiectivele din Declarația de politică și angajamentul directorului general au fost revizuite, noul document a intrat în vigoare în 16.02.2016 și a fost comunicat entităților organizatorice pentru instruirea personalului.

Auditorii în domeniul calității au participat la cursuri de instruire privind tranziția, având în vedere noua abordare focusată pe:

- abordarea procesuală care să permită definirea și luarea în considerare a proceselor în termeni de valoare adăugată (indicatori);
- abordarea riscurilor și oportunităților.

Serviciul Managementul Calității a elaborat și a comunicat proprietarilor de procese următoarele documente:

- **Decizia nr. 607/ 16.08.2016 de implementare a tranziției la noile standarde ISO 9001:2015 și ISO 14001:2015;**
- **Adresa nr. DCICPS/ 39861/ 31.08.2016 prin care s-a solicitat tuturor structurilor organizatorice din cadrul societății identificarea proceselor, demarând astfel abordarea procesuală;**
- **Programul de tranziție la standardul SR EN ISO 9001 : 2015, nr.DCICPS/ 46258/ 07.10.2016;**
- **Decizia nr. 1116/ 09.12.2016 privind documentarea și analiza Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - Sănătate și Securitate Ocupațională în conformitate cu standardele ISO 9001 : 2008, ISO 14001 : 2004 și OHSAS 18001 : 2007.**
- **Adresa nr. DCICPS/ 48367/ 20.10.2016 prin care s-a solicitat tuturor structurilor organizatorice din cadrul societății elaborarea diagramelor de flux, informații documentate prin care să răspundă următoarelor cerințe din standard:**
 - să determine elementele de intrare cerute și elementele de ieșire așteptate de la procesele identificate în *Lista proceselor*;
 - să determine succesiunea și interacțiunea acestor procese;
 - să atribuie responsabilități și autorități pentru aceste procese.

Responsabilii de proces au fost convocați în baza **adresei nr. DCICPS/ 52479/ 14.11.2016 să participe la instruirea programată în perioada 21.11 - 08.12.2016** având ca obiective:

- **dezvoltarea abilităților și cunoștințelor privind tranziția la standardul SR EN ISO 9001 : 2015;**
- **dezvoltarea abilităților și cunoștințelor privind elaborarea documentelor SMI – CMSSO, stabilite în PS 01 SMI.**

H. Perspective

Implementarea versiunii actuale a standardului ISO 9001 oferă o serie de beneficii pentru societate, printre care:

Îmbunătățirea performanței societății

Versiunea actualizată a standardului asigură faptul că sistemul de management este complet aliniat cu strategiile de afaceri ale organizației. Astfel, utilizat ca instrument de management al afacerii, acesta va îmbunătăți performanța și va oferi o valoare reală, integrând indicatorii de performanță încă de la etapele incipiente.

Îmbunătățirea managementului riscului și al oportunităților

Noile aspecte ale managementului riscului și al oportunităților conturate în cadrul sistemelor de management vor permite utilizarea acestora atât ca un instrument de gestionare, cât și ca accelerator al performanței. Aceasta va asigura faptul că societatea va fi capabilă să identifice riscurile și oportunitățile mult mai eficient, îmbunătățind astfel eficiența operațională, reducând dublările și economisind atât timp, cât și resurse financiare.

Îmbunătățirea imaginii societății

Implementarea precoce a standardului transmite un mesaj clar clienților existenți și celor potențiali că societatea are o abordare inovatoare și proactivă în ceea ce ține de managementul calității prin intermediul sistemelor de management. Astfel, încrederea clienților și a părților interesate va fi îmbunătățită.

Îmbunătățirea integrării sistemelor

Noua structură comună pentru toate standardele privind sistemele de management va facilita integrarea mai multor sisteme în cadrul societății fără investiții suplimentare de timp și bani. Standardele de calitate, mediu, sănătate și securitate ocupațională trebuie să devină obligatorii în relațiile contractuale cu clienții și tehnicile de management al calității trebuie să fie aplicate pentru obținerea performanței atât la nivel național cât și internațional.

IV. **ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN DOMENIUL GESTIUNII DOCUMENTELOR**

A. **Planificarea activității Serviciului Gestiune Documente**

Planificarea activităților propuse a fi desfășurate pe parcursul anului 2016, în cadrul Serviciului Gestiune Documente, s-a făcut ținându-se cont de obiectivele specifice ale Serviciului și de concluziile desprinse în urma analizei activității desfășurate pe parcursul anului 2015.

În cursul anului 2016, Serviciul Gestiune Documente și-a propus cu prioritate realizarea următoarelor:

1. Urmare a finalizării amenajării camerelor TEMPEST - dotarea cu mobilier și aparatura necesară (calculatoare și imprimante destinate gestionării documentelor clasificate) și demararea demersurilor pentru acreditarea acestor camere.
2. În scopul realizării unui registru unic de evidență a documentelor, amenajarea a două spații destinate funcționării registraturii, în incinta sediului din str. Unirii, nr. 6 – MEDIAȘ și a sediul Reprezentanței TRANSGAZ din București, b-dul Primăverii, nr. 5, Sector 1.
3. Amenajarea spațiului din str. Carpați, destinat să găzduiască arhiva și biblioteca tehnică a S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.;
4. Mutarea bibliotecii tehnice a S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. din spațiul impropriu de la subsolul sediului din P-ța C.I. Motaș, nr. 1, în care se găsește, în locația mai sus amintită;

5. Încheierea unui contract pentru prestarea serviciilor de arhivare a documentelor existente în depozitele de arhivă ale S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. (desprăfuirea, decontaminarea și toaletarea documentelor, ordonarea documentelor neconstituite în dosare conform nomenclatorului arhivistic, îndosarierea documentelor cu numerotarea și inscripționarea dosarelor, scanarea documentelor cu termen de păstrare permanent, întocmirea inventarelor, aranjarea sistematică în depozitele de arhivă și întocmirea unui ghid topografic) și demararea acestor servicii.
6. Demararea mutării documentelor prelucrate în urma prestării serviciilor de arhivare, în cadrul contractului mai sus amintit, din spațiul impropriu din str. Carpați, în care acestea sunt depozitate, în noul sediu aflat în construcție în cadrul aceleiași locații.

B. Activități realizate pe parcursul anului 2016

Având în vedere obiectivele specifice ale Serviciului Gestiune Documente:

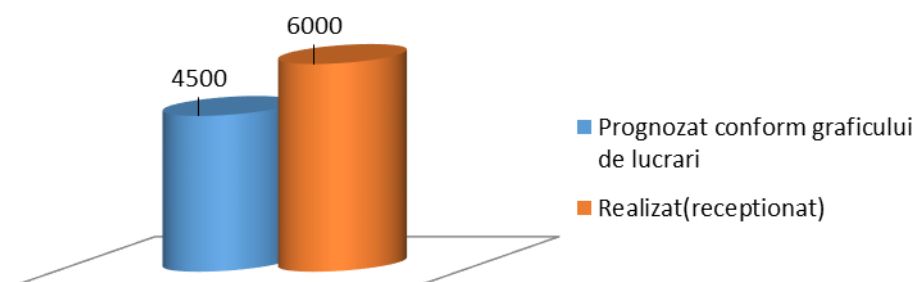
- ✓ Aplicarea tuturor prevederilor legislative referitoare la înregistrarea și gestionarea documentelor clasificate;
- ✓ Aplicarea tuturor prevederilor legislative referitoare la înregistrarea și gestionarea documentelor neclasificate;
- ✓ Asigurarea corespondenței interne și externe a societății, activitățile desfășurate în cadrul Serviciului Gestiune Documente au fost orientate în trei direcții principale:

1. Activitatea privind gestionarea și arhivarea documentelor neclasificate a inclus următoarele:

- extinderea bazei de date a arhivei societății, prin preluarea de documente tehnice în depozitele de arhivă;
- inventarierea documentelor din depozitele de arhivă;
- s-a demarat realizarea inventarului cărților și standardelor din bibliotecă, în format electronic în vederea postării acestuia în zona publică a rețelei TRANSGAZ, pentru facilitarea accesului tuturor angajaților la aceasta bază de documentare;
- identificarea și xero - copierea de lucrări din arhivă, cu documentele anexe acestora pentru punerea la dispoziția organelor de control (D.I.I.C.O.T., D.N.A., Curtea de Conturii, A.N.A.F. etc), conform solicitărilor primite din partea acestora;
- identificarea, xero - copierea și punerea la dispoziție conform solicitărilor venite din partea Departamentelor / Direcțiilor, de documente din depozitele de arhivă;
- au continuat lucrările de selecționare a documentelor existente în depozitele de arhivă, care nu mai prezintă nici un interes informațional;
- a fost continuată colaborarea cu Arhivele Naționale ale României;
- a fost întocmit Caietul de sarcini privind achiziția serviciilor de arhivare necesar demarării procedurii de achiziție publică a serviciilor de arhivare documente;
- a fost încheiat un contractul de servicii nr. 279 / 09.06.2016 privind "Serviciile de arhivare documente" cu S.C. DELTA CART EDUCATIONAL S.R.L.;
- urmare a încheierii contractului mai sus amintit s-a stabilit graficul de desfășurare a serviciilor de arhivare a documentelor;
- în vederea realizării lucrărilor de arhivare în cadrul contractului nr. 279/ 09.06.2016 au fost selectate dosarele care urmează a fi prelucrate arhivistic și transformate în format electronic, după cum urmează: E.T. București - 5000 dosare, E.T. Constanța - 560 dosare, E.T. Brăila - 560 dosare și arhiva tehnică de la sediul din str. Carpați, nr.6, Mediaș - 5000 dosare;
- Conform graficului de desfășurare a lucrărilor în cadrul contractului mai sus amintit, stabilit de comun acord cu firma S.C. DELTA CART EDUCAȚIONAL S.R.L., în data de 6

septembrie au demarat lucrările în cadrul contractului la E.T. București și au continuat la E.T. Constanța și la E.T. Brăila, în paralel cu sediul din str. Carpati, nr.6, Mediaș;

- dosarele selectate pentru a fi prelucrate arhivistic și transformate în format electronic au fost predate în baza unor procese verbale iar lucrările în cadrul contractului se realizează în baza acreditărilor de acces pentru angajații prestatorului, în intervalul orar prevăzut și în urma semnării angajamentelor de confidențialitate;
- urmare a lucrărilor desfășurate în cadrul contractului nr. 279 / 09.06.2016 privind "Serviciile de arhivare documente" au fost recepționate, în baza proceselor verbale întocmite de către membrii comisiei de recepție, constituite în baza deciziei nr. 977/ 04.11.2016, un număr 6000 de dosare prelucrate arhivistic, în luna noiembrie, respectiv 6000 de dosare prelucrate arhivistic, în luna decembrie și 552 000 pagini scanate încărcate în baza de date a aplicației AIDA, care va gestiona arhiva electronică.

2. Activitatea privind înregistrarea și expedierea documentelor neclasificate - s-a desfășurat conform reglementărilor interne privind circulația documentelor, pentru a evita apariția unor pierderi / distrugerii de documente și cuprinde următoarele:

- a fost asigurată, la nivelul registraturii, înregistrarea, ținerea evidenței și inventarierea în timp real a tuturor contractelor încheiate în cadrul companiei;
- pentru asigurarea fluidității și realizarea unui registru unic de evidență a documentelor s-a amenajat un spațiu destinat funcționării registraturii, în incinta sediul din str. Unirii, nr. 6 – MEDIAȘ;
- a fost demarată activitatea la registratura din str. Unirii, nr. 6, la începutul lunii mai 2016;
- activitatea în cadrul celor două registraturi(Str. Unirii, nr.6 și P-ța C.I. Motaș, Nr. 1) s-a desfășurat conform regulamentului privind "predarea – primirea documentelor", în vederea înregistrării și expedierii acestora;
- s-au confecționat un număr de 30.000 bucăți plicuri albe, personalizate, deschidere latura lungă, cu fereastra în partea dreaptă, tip C6/C5 necesare expedierii în regim de urgență de către S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. MEDIAȘ, a notificărilor de acces în teren aferente coridorul B.R.U.A.;
- au fost distribuite, în baza unei evidențe clare, către Departamentele / Direcțiile implicate în întocmirea notificărilor de acces în teren, plicurile personalizate, necesare ambalării și expedierii acestora;
- pentru expedierea cu confirmare de primire a notificărilor mai sus amintite a fost încheiat cu POȘTA ROMÂNĂ contractul de servicii nr. 269/ 06.06.2016. Acest contract a fost încheiat în condiții avantajoase obținându-se un discount de până la 40% în cazul unui număr mai mare de 20.001 expedieri (facem precizarea că numărul expedierilor corespunzătoare coridorului BRUA este de 19.990);
- Serviciul Gestiune Documente a asigurat preluarea, în baza borderourilor, notificările de acces în teren pe coridorul B.R.U.A., de la Departamentele / Direcțiile care au întocmit aceste notificări și, după verificarea borderourilor, a fost asigurată livrarea

zilnică a acestora către POȘTA ROMÂNĂ (au fost expediate 18.464 notificări până la data de 30.09.2016);

- a fost asigurată, prin intermediul registraturii, returnarea confirmărilor de primire / a plicurilor care nu au ajuns la destinatar (din diferite motive) și monitorizarea zilnică a numărului acestora, precum și raportarea către DIRECȚIA REGLEMENTĂRI TERENURI a situației zilnice;
- în vederea asigurării nevoilor societății de expediere a corespondenței prioritare la nivel național a fost încheiat un contractul de servicii nr. 222/ 29.04.2016 cu operatorul economic S.C. POST MASTER, BUCUREȘTI;
- a fost elaborată CIRCULARA nr. 23116/ 18.05.2016 privind derularea serviciilor de curierat rapid și distribuită către Direcții/ Departamente/ Exploatari Teritoriale, respectiv sediile din București în scopul asigurării unei bune desfășurari a acestei activități;
- se află în curs de elaborare Procedura privind înregistrarea și circulația documentelor în cadrul S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. – Cod PP 173 (stadiul de realizare 60%);
- au fost făcute demersurile necesare pentru amenajarea unei registraturi la sediul Reprezentanței TRANSGAZ din București, B-dul Primăverii, nr. 5, Sector 1.

În acest sens:

- a fost identificat un spațiu destinat funcționării registraturii în cadrul Reprezentanței;
 - a fost înaintată către Departamentul TI și SCADA adresa nr. 42472 / 16.09.2016 prin intermediul căreia s-a solicitat asigurarea infrastructurii necesare funcționării registraturii (rețeaua comunicații telefonice, rețelele intranet și internet);
 - s-au făcut demersurile pentru dotarea acestui spațiu cu stație de lucru P.C. (inclusiv programele soft) și post telefonic, necesare pentru buna desfășurare a activității în cadrul registraturii;
 - a fost stabilit și instruit personalul care va deservi registratura (un operator introducere validare date și un curier) privind înregistrarea documentelor, utilizarea registrelor de evidență a acestora și a softului specializat – aplicația LOTUS precum și a modului de pregătire a corespondenței și de distribuire a acesteia (instruirea a fost efectuată în cadrul unui training desfășurat la registratura din sediul TRANSGAZ, situată în P-ța C.I. Motaș, nr.1, Mediaș)
 - au fost făcute demersurile necesare pentru înlocuirea stațiilor de lucru P.C. care deservește registraturile de la sediile din P-ța C.I. Motaș, nr. 1 și str. Unirii, nr. 6 din MEDIAȘ, cu unele de generație mai nouă și mai performante.
- 3. Activitatea privind întocmirea, gestionarea și arhivarea documentelor clasificate**
- a fost elaborată *Decizia nr. 874/ 06.10.2016 privind numirea structurii de securitate în cadrul S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.*;
 - după ce, la sfârșitul anului 2015 a fost finalizată amenajarea celor două camere TEMPEST, destinate editării documentelor “SECRET DE STAT”, din incinta sediilor situate în Mediaș, P-ța C.I. Motaș, nr. 1 respectiv str. Unirii, nr. 11, în 2016 s-au făcut demersurile necesare pentru acreditarea camerelor TEMPEST, demersuri în derularea cărora s-a solicitat prin intermediul unei adrese, în cursul lunii aprilie, consilierea Oficiului Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat;
 - de asemenea s-au făcut demersurile pentru dotarea cu mobilier și aparatura necesară a acestor camere. Demersurile au presupus:
 - trimiterea către DEPARTAMENTUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI, COMUNICAȚII și SCADA, a adresei nr. 6063 / 09.02.2016, prin care se solicita punerea la dispoziție a 6 sisteme de lucru (PC- monitor- tastatură – mouse) pentru a fi montate astfel:

2 sisteme și o imprimantă A 3 color, la sediul situat în Piața C.I. Motaș, nr. 1;

4 sisteme și o imprimantă A 3 color, la sediul situat în strada Unirii nr. 11; (camerele au fost echipate cu sistemele de lucru; urmînd a fi aduse imprimantele dedicate și ploter-ul);

- trimiterea către DEPARTAMENTUL STRATEGIE ȘI MANAGEMENT CORPORATIV, Serviciul Administrativ Protocol, a adresei nr. 6319 / 09.02.2016, prin care se solicita mobilierul necesar dotării camerelor (camerele au fost dotate cu mobilier);
- de asemenea s-a solicitat acordarea sprijinului de către RASIROM R.A. pentru înlocuirea modulului instalației de climatizare și punerea în funcțiune a acesteia, la camera TEMPEST din incinta sediului situat în Mediaș, str. Unirii, Nr. 11, lucru care a fost realizat;
- au fost elaborate tematicile pentru instructajele anuale ale angajaților, în domeniul informațiilor clasificate (atât pentru cei din Mediaș cât și pentru Exploataările Teritoriale). În urma acestor instructaje au fost completate și semnate fișele de *Instructaj individual în domeniul protecției informațiilor clasificate*;
- au fost efectuate instructaje referitoare la protecția informațiilor clasificate și neclasificate ale angajaților firmelor cu care S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. colaborează, care în derularea contractelor necesită accesul la informații de acest tip și au fost eliberate autorizații provizorii de acces la acest tip de informații, pe perioada derulării contractelor;
- s-au efectuat autorizări de acces și revalidări, la toate niveluri de secretizare, pentru angajații societății, în baza listelor de acces la informații clasificate și pentru noii angajați;
- au fost declassificate documentele care nu au mai fost de actualitate și nu se mai regăseau pe listele cu documente clasificate ale societății;
- au fost constituite Comisii pentru distrugerea documentelor neclasificate conform prevederilor legale (H.G. nr. 585/ 2002) respectiv arhivarea acestora, după caz;
- a fost efectuat serviciul de preluare / transmitere a documentelor de la/ către Poșta Militară, asigurându-se în prealabil demersurile de includere în sistemul de poștă specializată și emiterea delegațiilor aferente personalului care desfășoară aceste activități;
- s-a asigurat transportul plicurilor cu parole destinate Exploataările Teritoriale, la solicitările periodice ale Serviciului Risc și Securitate TI;
- în cadrul Compartimentului Documente Clasificate s-a asigurat întocmirea, evidența, multiplicarea și transmiterea documentelor clasificate conform legislației și normelor interne în vigoare,
- la începutul anului 2016, în perioada februarie – martie, s-a realizat inventarierea documentelor clasificate în cursul anului anterior;
- ca urmare a intensificării atacurilor cibernetice asupra sistemelor informatice conectate la rețeaua Internet respectiv diversificarea și creșterea numerică semnificativă a acestor atacuri asupra sistemului informatic al S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. Mediaș, atacuri înregistrate în perioada februarie – martie 2016, a fost elaborată **DECIZIA nr. 233/ 05.04.2014 privind numirea Comisiei de analiză și evaluare a impactului atacurilor cibernetice asupra sistemului informatic al S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. Mediaș**. Pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor deciziei mai sus amintite, prin intermediul adresei Nr. 16502/ 08.04.2016, a fost solicitată DEPARTAMENTULUI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI, COMUNICAȚII ȘI SCADA o informare privind natura atacurilor informatice înregistrate, măsurile întreprinse și

efectele acestora. În baza informării, comisia a întocmit **Raportul Nr. 23133/18.05.2016** care a fost înaintat conducerii societății,

- la începutul lunii mai 2016, a fost elaborată **DECIZIA nr. 340/ 12.05.2016 privind numirea Comisiei de verificare a echipamentului necunoscut integrat în sistemului informatic aferent conductei IAȘI - UNGHENI**, ca urmare a descoperirii unui dispozitiv de comunicare date, în locația Sediul Sector Iași, conectat atât la rețeaua de date a S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A., cât și la rețeaua transmisie de date a proiectului de interconectare a S.N.T. gaze din România cu S.N.T. gaze din Republica Moldova, pe direcția IAȘI – UNGHENI, care nu a făcut parte din livrabilele proiectului și fără a fi în scopul acestuia. Pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor deciziei, au fost convocați pentru discuții și lămurirea aspectelor legate de prezența respectiv rolul acestui dispozitiv membrii echipei pentru monitorizarea proiectului “Conducta de interconectare S.N.T. gaze din România cu S.N.T. gaze din Republica Moldova, pe direcția IAȘI - UNGHENI, alimentare cu energie electrică, automatizare N.T. Lețcani, achiziție date supraveghere la efracție și incendiu”, constituită în baza Deciziei Nr. 657/31.08.2015 și alte persoane implicate(un număr total de 15 persoane). În baza acestor discuții, derulate pe parcursul a 2 săptămâni și a notelor de informare puse la dispoziția comisiei aceasta a întocmit și înaintat conducerii societății **Raportul nr. 27637/ 15.06.2016;**
- în baza solicitării nr. 12553/ 18.05.2012 s-a obținut consiliere de specialitate din partea Autorității Desemnate de Securitate în domeniul protecției a informațiilor clasificate. În cadrul acestei colaborări, la începutul lunii mai a avut loc o întâlnire cu reprezentanții acestei instituții,
- a fost extinsă rețeaua IT destinată exclusiv gestionării informațiilor clasificate “SECRET DE SERVICIU”, prin suplimentarea numărului de calculatoare;
- au fost efectuate demersurile necesare pentru realizarea lucrării: *Sistem/ stație Tempestizat pentru editarea documentelor SECRET DE STAT*, la sediul Reprezentanței București a S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.. Această lucrare a fost realizată în baza comenzii A 161/ 01.10.2016.

Membrii serviciului Gestiune Documente au procedat la:

- verificarea seriilor stației de lucru, monitorului, imprimantei, tastaturii și mouse-ului destinate elaborării documentelor clasificate la nivel „Secret” și a sigiliilor aplicate de către laboratorul de măsurări Tempest ITA;
- a fost actualizată Lista/ Ghidul informațiilor “Secrete de Serviciu” din cadrul S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. În acest sens a fost trimisă adresa nr. 42528/ 16.09.2016 către toate Departamentele / Direcțiile / Serviciile independente din cadrul societății, prin intermediul căreia s-au solicitat propuneri de actualizare a acestei liste. Aceasta va fi va fi afișată în zona publică a rețelei informatice TRANSGAZ;
- s-au declassificat documentele clasificate la nivel “SECRET DE STAT”, deținute între anii 1970 – 1972, emise de către *Centrala Gazului Metan*. Declassificarea s-a făcut conform prevederilor legale cu Proces Verbal de declassificare și distrugere, aprobat de Structura de Securitate și conducerea S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.;
- în posesia TRANSGAZ se află și un număr de 137 documente înregistrate în mare majoritate înainte de anul 1970 cu caracter “SECRET” și “STRICT SECRET”, documente găsite în subsolul Sediului din Piața C.I. Motaș, nr. 1., care au făcut obiectul unui raport de cercetare administrativă nr. 2259/ 18.01.2016. Acestea au fost inventariate, iar pentru declassificarea și distrugerea lor a fost trimisă adresa nr. 50953/ 22.10.2015 către M.E.C.T., iar în urma răspunsului exprimat prin intermediul adresei nr. 100709/ 05.11.2015 s-a înaintat adresa nr. 6075/09.02.2016 către S.R.I. – UM 0645 Sibiu,

solicitându-se punct de vedere privind încadrarea juridică și a posibilității de declasificare și distrugere. Prin răspunsul primit prin intermediul adresei nr. 2418335/24.02.2016, ni se comunică obligativitatea gestionării acestora de către TRANSGAZ în continuare până la soluționarea situației în plan legislativ;

- s-a demarat refacerea “Programului de Prevenire Împotriva Scurgerii de Informații Clasificate” al S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.;(Actualizarea Listei funcțiilor care necesită acces la informații clasificate, Actualizarea Listei persoanelor care au (sau urmează să aibă) acces la informații clasificate pe niveluri de secretizare);
- au fost desfășurate controale privind modul de aplicare a măsurilor legale de protecție a informațiilor clasificate precum și modul de gestionare și arhivare a documentelor neclasificate în cadrul tuturor Exploatărilor Teritoriale. Controalele s-au desfășurat conform **Planului de control aprobat pentru anul 2016**, completându-se Fișa de control a obiectivului și în baza *Tematicii de control pentru realizarea programului aprobat / 2016*, nr. 8488/ 24.02.2016, după cum urmează:

Stadiul realizării Planului de control aprobat pentru anul 2016

Nr. crt	Data	Amplasament (E.T./Dep./Sucursală)	Măsuri impuse	Programate	Realizate
1	15 - 21 septembrie 2016	E.T. BRĂILA	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 6643/ 21.09.2016	1	1
2	21 - 23 septembrie 2016	E.T. CONSTANȚA	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 5882/ 23.09.2016	1	1
3	28 - 29 septembrie 2016	E.T. CLUJ	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 11051/ 29.09.2016	1	1
4	06 - 07 octombrie 2016	E.T. BRAȘOV	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 3233/07.10.2016	1	1
5	25 - 27 octombrie 2016	E.T. ARAD	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 10039/27.10.2016	1	1
6	01 - 03 noiembrie 2016	E.T. BUCUREȘTI	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 9112/03.11.2016	1	1
7	15 - 17 noiembrie 2016	E.T. CRAIOVA	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 3769/17.11.2016	1	1
8	21 - 24 noiembrie 2016	E.T. BACĂU	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 7820/24.11.2016	1	1
9	19 decembrie 2016	E.T. MEDIAȘ	Conform P.V. de control și constatare a deficiențelor Nr. 9741/19.12.2016	1	1

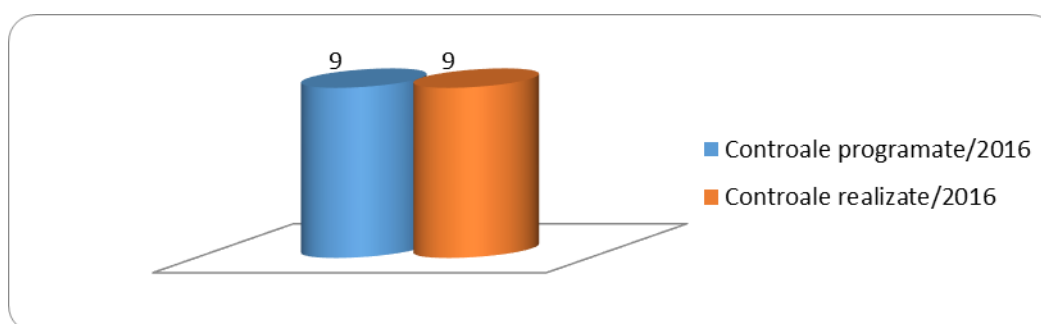
Obs:

- controale desfășurate de reprezentanți ai **Structurii de Securitate din cadrul S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.**, salariați ai DEPARTAMENTULUI CALITATE - MEDIU, PROTECȚIE și SECURITATE, Serviciul Gestiune Documente.

În urma efectuării acestor controale cu fost urmărite diferite aspecte:

- au fost distribuite stații de lucru destinate editării și gestionării exclusiv a documentelor calificate “Secrete de Serviciu” la E.T. CONSTANȚA și E.T. BRĂILA precum și o imprimantă dedicată la E.T. BRĂILA;
- au fost verificate cunoștințele în domeniul protecției informațiilor clasificate, ale unui număr de 6 - 8 angajați din cadrul fiecărei exploatare teritoriale prin administrarea a 2 variante de teste grilă;
- a fost acordată consiliere în domeniul protecției informațiilor clasificate și a modului de elaborare al P. P.S.I.C. (Planul privind Prevenirea Scurgerii de Informații Clasificate) la nivelul Exploatărilor Teritoriale;

Rezultatul acestor controale s-a concretizat prin întocmirea **Proceselor verbale de control și constatare a deficiențelor**, menționate în tabelul de mai sus, în baza cărora a fost realizat și înaintat către Directorul GENERAL al societății *Raportul activității de control pe anul 2016 privind protecția informațiilor clasificate și neclasificate în cadrul S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A., nr. 368/04.01.2017.*

C. Perspective pentru anul 2017

1. Demararea activității în cadrul registraturii, a sediul reprezentanței București, B-dul Primaverii, Nr. 55.
Activitatea în cadrul acestei registraturi poate demara în orice moment. Acest lucru nu s-a realizat până la momentul de față, așteptându-se o dispoziție din partea conducerii societății.
2. Continuarea prestării serviciilor în cadrul contractului nr. 279 / 09.06.2016 privind “Serviciile de arhivare documente”, conform graficului de desfășurare a acestora.
Dificultăți întâmpinate în derularea acestui contract: Din cauza faptului că spațiul destinat adăpostirii arhivei, în str. Carpați, Nr. 6 se află încă în construcție, având termenul de finalizare depășit serviciile s-au prestat în actuala clădire existentă, care adăpostește biblioteca tehnică și care este total improprie pentru derularea unei activități în condiții corespunzătoare și păstrării documentelor conform cerințelor. Pentru a putea crea condițiile minime privind desfășurarea lucrărilor de prelucrarea arhivistică, Serviciul Gestiune Documente a efectuat demersuri de asigurare în interiorul clădirii a:
 - unei rețele electrice capabile să suporte consumurile electrice necesare derulării în bune condiții a lucrărilor (a fost făcută o solicitare în acest sens către Serviciul Administrativ Protocol);
 - încălzirii clădirii (s-a solicitat către conducerea societății achiziționarea unor dispozitive electrice de încălzire pentru ca angajații prestatorului să își poată desfășura activitatea, începând cu data de 3 octombrie 2016);

- dotarea cu mobilierul necesar desfășurării lucrărilor de arhivare în cadrul contractului (a fost făcută o solicitare în acest sens către Serviciul Administrativ Protocol pentru aducerea numărului de mese și scaune solicitate de către firma prestatoare).
- aducerea pe locație a unei toalete ecologice, necesară deoarece grupurile sanitare în interiorul clădirii sunt neutilizabile. Periodic s-a solicitat prin intermediul Serviciului Securitate și Sănătate în Muncă golirea acestei toalete.
- aducerea pe locație a două containere destinate deșeurilor de hârtie și menținerea legăturii cu ECOSAL Mediaș pentru asigurarea golirii periodice a acestora.

Obs. Dosarele prelucrate în cadrul contractului nr. 279 / 09.06.2016 până la sfârșitul anului 2017, s-au depozitat tot pe locație, în condițiile descrise mai sus existând riscul deteriorării acestora din cauza umezelii, și a contactului cu celelalte documente aflate în diferite stadii de deteriorare dacă finalizarea noii clădirii, destinată bibliotecii nu se va finaliza în timp scurt.

3. După finalizarea lucrărilor de construcție, amenajarea noului sediu, din str. Carpați, destinat să gazduiască arhiva și bibliotecă tehnică a S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.;
4. Finalizarea demersurilor de acreditare a camerelor TEMPEST.

V. ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI, PAZEI ȘI SITUAȚII DE URGENTĂ

A. Activitatea de apărare împotriva incendiilor și situații de urgență

- s-a întocmit și transmis Decizia privind luarea unor măsuri premergătoare înainte și în timpul sezonului rece;
- s-a asigurat participarea în comisiile de evaluare a ofertelor pentru produse și servicii aferente domeniului de activitate;
- s-a asigurat prezența de specialitate la misiunea de recertificare externă SRAC;
- s-a încheiat contractul pentru achiziția de "Servicii pentru identificarea, evaluarea și tratarea riscului de incendiu pentru un număr de 65 de obiective aparținând SNT";
- s-a asigurat sprijin de specialitate la comisia privind "Pregătirile de Iarnă";
- s-au făcut inventarierea și necesarul de materiale PSI pentru anul 2017;
- s-au propus în PAAS sumele necesare pentru servicii pentru anul 2017;
- s-au efectuat lucrări de mentenanță, conform prevederilor legale, la mijloacele de apărare împotriva incendiilor (instalații de hidranți și stingătoare);
- s-a urmărit modul de derulare al contractelor de servicii încheiate între S.N.T.G.N. „TRANSGAZ” – S.A. și firme terțe, aferente domeniului de activitate;
- s-a asigurat sprijin de specialitate în domeniul PSI și SU pentru proiectul B.R.U.A;
- s-a încheiat întocmirea instrucțiunilor privind apărarea împotriva incendiilor pentru locurile de muncă;
- s-a încheiat contractul pentru achiziția de aeroterme, necesare pentru asigurarea condițiilor de desfășurare a activității în punctele de acces în sediile societății;
- s-a asigurat participarea la ședințele Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Sibiu;
- s-au întocmit și transmis lunar temele de instruire în domeniul situațiilor de urgență conform graficului de instructaj;
- s-a realizat instruirea salariaților conform prevederilor legale și a procedurii PGSU - 01;
- s-a asigurat punct de vedere privind PSI și Sistemele de securitate, pentru proiectele care se supun avizării în CTE;

- s-a încheiat contractul privind achiziția de materiale de primă intervenție în cazul apariției unei S.U. (195 buc. măști contra gazelor au fost livrate în depozitul central);
- s-a încheiat contractul privind achiziția de "Echipamente, unelte și dispozitive pentru prevenirea și stingerea incendiilor,, (stingătoare, hidranți, pichete PSI, găleți, topoare, lopeți, cange, etc.);
- au fost efectuate 4 de exerciții de intervenție și evacuare în colaborare cu I.S.U. Județene, la obiectivele aparținătoare Transgaz, dintre care amintim cele de la SRM Turnu Măgurele și SCV Hurezani (ET Craiova);
- au fost efectuate 75 de exerciții evacuare / intervenție conform PGMSSO - 04 la obiectivele Transgaz;
- reprezentanții Inspectoratelor Județene pentru Situații de Urgență au efectuat 10 controale de prevenire la obiectivele S.N.T.G.N. Transgaz S.A.

B. Sisteme de securitate

- s-a încheiat contractul pentru "Servicii de întreținere și reparații sisteme de securitate", acesta fiind în derulare;
- s-a efectuat conectarea SS Video de la STC Vințu în rețeaua SPPSU Mediaș;
- a fost finalizat contractul de servicii încheiat între S.N.T.G.N. „TRANSGAZ” – S.A. și Regia Autonomă "RASIROM". Lucrările au fost finalizate și a fost efectuată recepția sistemelor de securitate, respectiv, detecție efracție, incendiu, inundație, supraveghere video și control acces la SMG Isaccea;
- a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor la sistemele de securitate instalate pentru un număr de 18 SRM - uri aparținând de Exploatărilor teritoriale Bacău, Brăila și Constanța fiind în pregătire efectuarea recepției la punerea în funcțiune a sistemelor;
- a fost încheiat contractul pentru servicii de întreținere și reparații uși glisante automate la obiectivele S.N.T.G.N. Transgaz S.A.;
- din partea serviciului a fost asigurată prezența personalului la recepția Sistemelor de securitate finalizate la NT Sâmbotin, ET Cluj, ET Bacău, ET Iași SRM/STC, ET Brăila/STC/SRM, ET Constanța SRM, ET București, SRM Giurgiu, Reprezentanța, ET Brașov;
- din partea serviciului a fost asigurată prezența personalului în Comisiile de supraveghere privind predarea de amplasament și urmărire a lucrărilor la NT Moșu, SRM Schela – Brăila, SRM Oradea 1, ET Constanța, SMG Isaccea;
- a fost transmis către DAPC caietul de sarcini pentru "Instalare sisteme de securitate", respectiv detecție efracție, incendiu și supraveghere video în circuit închis pentru un număr de 430 SRM - uri care au fost identificate cu risc inacceptabil în cadrul analizei de risc la securitatea fizică efectuată.

C. Activitatea de pază și protecție a obiectivelor

- s-a semnat Acordul cadru privind paza obiectivelor SNTGN Transgaz SA și Acordurile subsecvente acestuia;
- a fost preluată activitatea de pază de către asocieria câștigătoare a licitației, cu asigurarea continuității acestei activități la toate posturile de pază;
- s-au înființat 10 posturi de pază permanente la Șantiere de lucrări sau obiective cu risc inacceptabil la securitate fizică;
- s-au finalizat lucrările la locația Dispeceratului de securitate al SNTGN "TRANSGAZ" S.A., acesta urmând să fie dotat în perioada următoare;
- au fost întocmite, conform prevederilor legale, Actele adiționale la Planurile de pază pentru obiectivele la care s-a schimbat prestatorul serviciului de pază și au fost înaintate spre avizare Inspectoratelor de Poliție competente teritorial;

- au fost înregistrate un număr de 16 furturi din SNT și SCADA, cu un prejudiciu estimat de 93.188,11 lei;
- au fost controlate un număr de 4 obiective Transgaz de către Inspectoratele de Poliție Județene, fără a fi aplicate sancțiuni contravenționale;
- s-au întocmit acreditările de acces în obiectivele SNTGN Transgaz SA pentru personalul care desfășoară diverse activități s-au actualizat și transmis spre aprobare la M.E.C.T., acreditările de acces pentru persoanele străine ca intră în obiectivele de infrastructură critică (SMG Isaccea, SMG, Negru Vodă și SMG Medieșu Aurit);
- au fost imprimate cartele de acces și legitimațiile de serviciu pentru noii angajați ai S.N.T.G.N."TRANSGAZ" S.A., cât și pentru angajații ale căror cartele nu mai funcționau corespunzător sau care au fost pierdute. Au fost înrolate cartelele acestora în programele de control acces existente pentru a putea fi folosite de programul de pontaj al salariaților.

D. Evidența militară

- au fost întocmite, conform prevederilor art.9 alin.(4) și ale art.10 alin.(2) din H.G. nr. 1204/2007, cereri de mobilizare la locul de muncă pentru angajații SNTGN Transgaz SA care îndeplinesc criteriile legale și au transmise spre aprobare la Serviciul Teritorial pentru Probleme Speciale Sibiu respectiv la centrele Militare Județene;
- s-au întocmit comunicările necesare actualizării monografiei economico-militare a județelor pentru care s-au solicitat date;
- s-a asigurat participarea la ședința privind mobilizarea personalului propriu pentru perioada 2017 - 2020;

E. PROIECT BRUA

În perioada august – noiembrie, 4 (patru) persoane TESA din Serviciul PPSU au participat la derularea Proiectului BRUA, în teritoriu.

VI. ACTIVITĂȚI DIN DOMENIUL PROTECȚIEI INFRASTRUCTURILOR CRITICE

Domeniul a funcționat ca și activitate a Compartimentului Protecția Infrastructurilor Critice în subordinea Serviciului Protecție, Pază și Situații de Urgență date fiind acțiunile întreprinse de structura de securitate pentru înființarea acestui compartiment solicitat de prevederile legale, respectiv de necesitatea identificării și desemnării obiectivelor de infrastructură critică. Sub aspectul cerințelor legale (*Ordonanța de Urgență nr. 98 / 03.11.2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critic - TRANSPUNEREA DIRECTIVEI 2008/114/CE în legislația națională, Ordinul Ministerului Economiei Nr.1507/18.08.2009 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice naționale sau de interes European specific domeniului industriei și resurselor*) provocările activității de protecție a infrastructurilor critice desemnate prin *Hotărârea Guvernului nr.1198/ 04.12.2012 privind desemnarea infrastructurilor critice (LISTA)* au impus definirea unui serviciu pentru protecția infrastructurii critice în SNTGN TRANSGAZ SA pentru dezvoltarea conceptului și respectarea cerințelor europene privind acest domeniu sensibil. Drept urmare, prin hotărârea C.A. nr. 22/ 23.06.2016, a fost înființat **Serviciul Protecția Infrastructurii Critice**, care urmează să își organizeze punctual activitatea, să conceapă propunerea de bugetare a investițiilor necesare și să preia coordonarea totală a activității specifice.

Serviciul a realizat până la data de 31.12.2016 activități în premieră printre companiile care au desemnat obiective de infrastructură critică națională. S-au depus eforturi pentru elaborarea **Planurilor de Securitate ale Operatorului**, pentru toate obiectivele desemnate,

în conformitate cu prevederile legale, respectiv *Decizia nr.166/19.03.2013 privind aprobarea Normelor metodologice pentru realizarea/echivalarea/ revizuirea planurilor de securitate ale proprietarilor/ operatorilor/ administratorilor de infrastructura critica nationala/ europeana, care cuprind scenarii privind riscurile majore la care se supun obiectivele și măsuri de reducere a riscului. Pentru o și mai eficientă gestionare a acestuia, în baza temeiului legal, au fost întocmite analize de risc la securitate fizică și analize de risc la securitate împotriva incendiilor precum și analize de risc seismic acolo unde este cazul. Planurile de Securitate ale Operatorului au fost aprobate de către autoritatea competentă și intră într-o nouă etapă de gestionare.*

Pentru a respecta cerințele directivei europene și cele ale legislației naționale în vigoare, s-a început instruirea specifică a personalului, participând la cursuri Postuniversitare acreditate, semestrul acesta finalizându-se o prima etapă, urmând a se face o analiză pertinentă asupra necesarului de personal instruit pentru perioada următoare. Mai mult decât atât, în cadrul procesului de management al Planului de Securitate al Operatorului, la nivel de obiectiv, urmează a fi propuse sarcini și responsabilități persoanelor care își desfășoară activitatea pe amplasamentul obiectivului.

*Următorul pas inițiat a fost **elaborarea Deciziei Nr.136/03.03.2016 privind evaluarea, testarea și revizuirea PSO și a planurilor sau documentelor componente / echivalente**, care va facilita procesul de gestionare a securității obiectivelor de infrastructură critică, proces care se va continua cu testarea Planurilor elaborate, precum și cu revizuirea acestora pentru locațiile unde se impune din punct de vedere legal și funcțional. Pentru acești pași vitali în activitatea de protecție este necesară o nouă evaluare a obiectivelor și stabilirea unei ierarhii a obiectivelor funcție de necesități, fie de revizuire fie de testare. Acțiunile vor merge în paralel și este un proces pe care compartimentul l-a demarat împreună cu personalul din teritoriu care are competență în acest domeniu, urmând a se finaliza în **TRIMESTRUL 3, 2017**. La această dată avem în derulare revizuirea planurilor pentru 4 obiective, care vor fi pregătite pentru transmitere autorităților publice responsabile.*

În decursul anului 2016, serviciul a demarat de asemenea implementarea măsurilor de securitate impuse prin Planurile de Securitate și Analizele de Risc întocmite obiectivelor de infrastructură critică cu scopul maximizării confortului privind securitatea acestora. Astfel, a fost planificată punerea în siguranță la standarde superioare pentru un număr de 5 obiective, considerate de maximă importanță, pentru care au fost întocmite caiete de sarcini, au fost evaluate oferte și s-au întocmit documentații de achiziție. Din cauza schimbărilor legislative privind achizițiile publice, din cele 5 proiecte propuse, unul este complet finalizat și funcțional, celelalte urmând a fi reluate după clarificarea aspectelor legale privind modul de derulare al achizițiilor, dat fiind și caracterul special al obiectivelor aflate sub incidența prevederilor legale privind confidențialitatea informațiilor, statutul de obiective de interes național și chiar european.

Activitatea Serviciului Protecția Infrastructurii Critice este relevantă și pentru alte aspecte ale siguranței S.N.T., asigurând secretariatul Comitetului de Analiză și Gestionare a Riscului la nivelul companiei, prin Decizia nr.672/ 04.09.2015 de înființare acestuia, în decursul anului 2016 asigurând suportul pentru 6 întruniri ale comitetului, care au vizat soluționarea problemelor privind punerea în siguranță a zonelor vulnerabile și pregătirile de iarnă pentru sezonul rece 2016 - 2017.

Totodată prin natura activității desfășurate, din cadrul compartimentului s-a oferit suport constant acțiunilor efectuate în colaborare cu reprezentanții Departamentului Operare, privind controalele inopinate (măsurare gaze naturale, verificare amplasament stații), până la 31.12.2016 fiind prezentat conducerii un Raport de Control al Exploatării Teritoriale Brașov.

Perspectivă privind activitatea de protecție a infrastructurilor critice

Dată fiind noutatea relativă a domeniului de activitate, există o perspectivă largă privind dezvoltarea și perfecționarea protecției obiectivelor de infrastructură critică națională gestionate de companie, cu deschidere pe o perioadă lungă de timp. Există priorități impuse de legislația în vigoare și documentele rezultate în urma analizelor de risc efectuate și există planificare pe termen lung cu investiții care să asigure o calitate tot mai bună a nivelului de confort din punct de vedere al securității fizice, mai ales că anul 2016 a adus prin H.G. nr. 683 din 19 septembrie 2016 privind desemnarea infrastructurilor critice europene, un statut nou și de mare importanță pentru 2 dintre obiectivele SNTGN TRANSGAZ SA, care erau implicit obiective de infrastructură critică națională și de la intrarea în vigoare a sus-numitei hotărâri sunt obiective de infrastructură critică de interes European.

- Prioritar se va urmări instruirea personalului care își desfășoară activitatea în obiectivele desemnate, pe nivel de competență, cu toate documentele și prevederile specifice statutului pe care obiectivul îl are.
- Va fi replanificată activitatea de revizuire a P.S.O. pentru obiectivele în cauză și în paralel se vor organiza testări ale planurilor de securitate până la acoperirea integrală a acestora. Revizuirea și testarea planurilor sunt activități complexe, cu implicarea autorităților abilitate, care au nevoie de documentare în teren, elaborare, drept urmare se vor realiza în etape dat fiind numărul considerabil de obiective.
- Pe lista de obiective a serviciului nou format se află reevaluarea și revizuirea Listei obiectivelor de infrastructură critică națională. Menționăm că analiza sistemului național de transport gaze naturale privind potențialele obiective de infrastructură critică națională a fost finalizată și s-a transmis autorității competente propunerea companiei privind completarea LISTEI.
- Continuarea proiectului de implementare a măsurilor de securitate și sporirea nivelului de siguranță pentru cele 5 obiective selectate pentru demararea acțiunii de îmbunătățire a securității pentru toate obiectivele de infrastructură critică națională este o prioritate și va fi reluat de îndată ce se vor clarifica toate aspectele legislative privind achizițiile publice. Desigur următoarea țintă este implementarea aceluiași rigori de securitate, rezultate din analizele de risc, pentru toate obiectivele cu statut de infrastructură critică națională sau europeană.

Disfuncționalități :

Obiectivele propuse ca și perspectivă a dezvoltării protecției în domeniul infrastructurii critice sunt obiective cu un nivel de complexitate superioară, care necesită pe lângă activitate în teren a ofițerilor de legătură și o strânsă colaborare cu autoritățile competente în domeniu. Sunt proiecte de anvergură în care se vor elabora documentații, planuri, strategii, se vor urmări lucrări etc., pentru un număr mare de obiective cu statut de infrastructuri critice, plecând de la stații de reglare, măsurare, predare gaze naturale și ajungând la stații de comprimare, stații de import, conducte magistrale, noduri tehnologice.

VII. ACTIVITĂȚI INTEGRATE DESFĂȘURATE LA NIVELUL DEPARTAMENTULUI

În anul 2016, la nivelul departamentului a continuat activitatea de evaluare a conformării cu legislația din punct de vedere a securității și sănătății ocupaționale, protecției mediului și a pazei, protecției și situațiilor de urgență.

Această acțiune s-a efectuat prin planificarea diferitelor tipuri de inspecții interne integrate, atât la nivelul Departamentului, cât și la nivelul Exploatărilor Teritoriale, ele fiind realizate de către inspectorii de specialitate din fiecare domeniu în parte, urmărindu-se următoarele aspecte:

- monitorizarea activităților și a locurilor de muncă asigurându-se remedierea operativă a unor neconformități constatate;
- gestionarea corespunzătoare a problemelor de mediu și soluționarea acestor;
- urmărirea activităților aferente protecției, pazei și a situațiilor de urgență.

Inspecțiile s-au realizat pe baza tematicilor de control, a check-listurilor elaborate de către fiecare serviciu de specialitate și aprobate de conducerea departamentului.

Drept urmare, au fost aprobate următoarele tipuri de programe:

- *Programul de inspecții încrucișate la nivelul Exploatărilor Teritoriale;*
- *Programul de inspecții interne integrate al serviciilor din cadrul Departamentului*

Rezultatul final al acestor inspecții s-a concretizat printr-un **Raport de inspecție**, aprobat de conducerea Departamentului și transmis Exploatărilor Teritoriale care au fost supuse acestui proces, în scopul realizării măsurilor impuse.

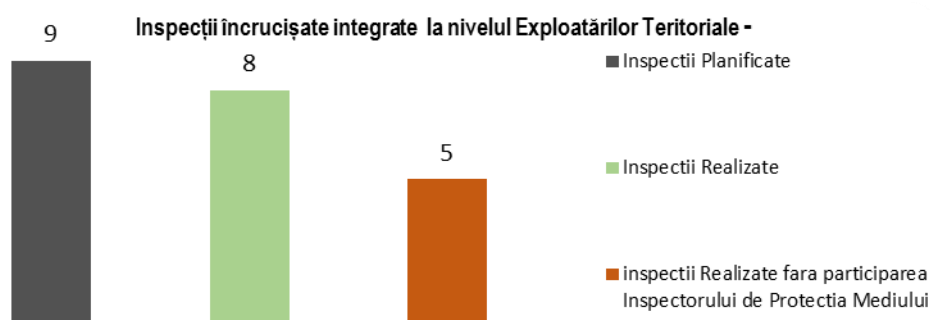
Ca atare, inspectorii de specialitate din teritoriu, au consiliat conducătorii locurilor de muncă în vederea realizării măsurilor stabilite în rapoartele de inspecție și au urmărit modul de raportare către departament a îndeplinirii acestora.

Stadiul realizării acestor programe este prezentat mai jos, după cum urmează:

- *Programul de inspecții încrucișate la nivelul Exploatărilor Teritoriale* – realizat de inspectorii de specialitate din cadrul Exploatărilor Teritoriale

Tabel cu inspecțiile încrucișate la nivelul Exploatărilor Teritoriale

Nr. crt .	Denumire unității care a efectuat inspecția	Denumirea unității inspectate	Perioada inspecției	Stadiul realizării inspecțiilor încrucișate
1.	Exploatarea Teritorială Arad	Exploatarea Teritorială Bacău	Martie	realizat - fără participarea insp. de protecția mediului
2.	Exploatarea Teritorială Bacău	Exploatarea Teritorială Constanța	Aprilie	realizat integrat
3.	Exploatarea Teritorială Brașov	Exploatarea Teritorială Arad	Mai	realizat integrat
4.	Exploatarea Teritorială Brăila	Exploatarea Teritorială Brașov	Iunie	realizat - fără participarea insp. de protecția mediului
5.	Exploatarea Teritorială București	Exploatarea Teritorială Cluj	Iulie	realizat - fără participarea insp. de protecția mediului
6.	Exploatarea Teritorială Cluj	Exploatarea Teritorială Brăila	August	realizat - fără participarea insp. de protecția mediului
7.	Exploatarea Teritorială Mediaș	Exploatarea Teritorială București	Noiembrie	realizat - fără participarea insp. de protecția mediului
8.	Exploatarea Teritorială Constanța	Exploatarea Teritorială Craiova	Septembrie	realizat integrat
9.	Exploatarea Teritorială Craiova	Exploatarea Teritorială Mediaș	Octombrie	nerealizat
	Total inspecții	9 inspecții planificate		8 inspecții realizate / 5 inspecții realizate fără participarea inspectorului de protecția mediului

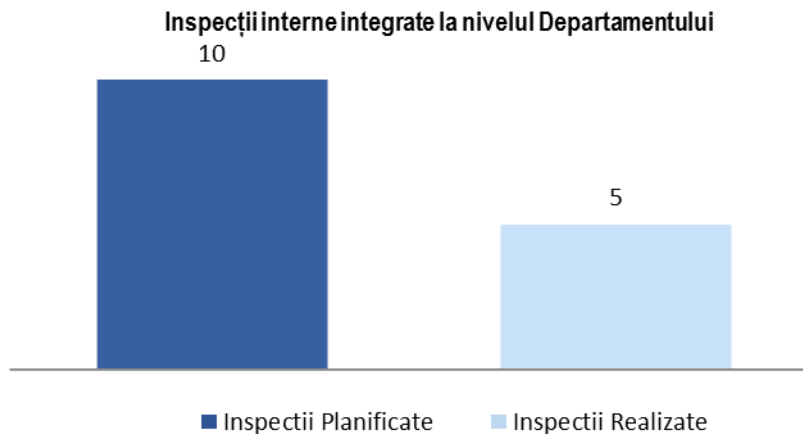
Aceste inspecții au fost realizate în proporție de 89 %, dar inspecția nu a fost integrată, adică cu participarea celor 3 inspectori de specialitate.

Aspectul prezentat este urmarea faptului că inspectorii de protecția mediului, care aveau în sarcină aceste inspecții, au fost transferați către Serviciul Mediu și Arheologie, ei reușind să participe la doar 3 inspecții integrate.

- *Programul de inspecții interne integrate* – a fost realizat de inspectorii de specialitate din cadrul Departamentului.

Tabel cu inspecțiile interne efectuate

Nr.crt.	Denumire serviciu executant	Amplasamentul inspectat	Stadiul realizării inspecției integrate
1	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Arad	nerealizat
2	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Bacău	11 - 15.07.2016
3	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Brăila	nerealizat
4	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Brașov	21 - 25.03.2016
5	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială București	18 - 22.04.2016
6	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Cluj	nerealizat
7	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Constanța	25 - 29.07.2016
8	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Craiova	nerealizat
9	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Exploatarea Teritorială Mediaș	22 - 26.02.2016
10	Serviciile de specialitate (SSM, PSI, Mediu)	Sucursala Mediaș	nerealizat
Total inspecții		10	5

Din analiza datelor prezentate mai sus, reiese că au fost efectuate 5 inspecții interne integrate (grad de realizare 50 %), motivul nerealizării complete a acestor inspecțiilor planificate a fost determinată de angrenarea inspectorilor de specialitate din cadrul Departamentului, în activități noi neplanificate inițial, legate de proiectul B.R.U.A.